ל' שבט תשמ"א, 4.2.1981 מיספר 2266 72 עמודים שנה 45 המחיר: 10 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

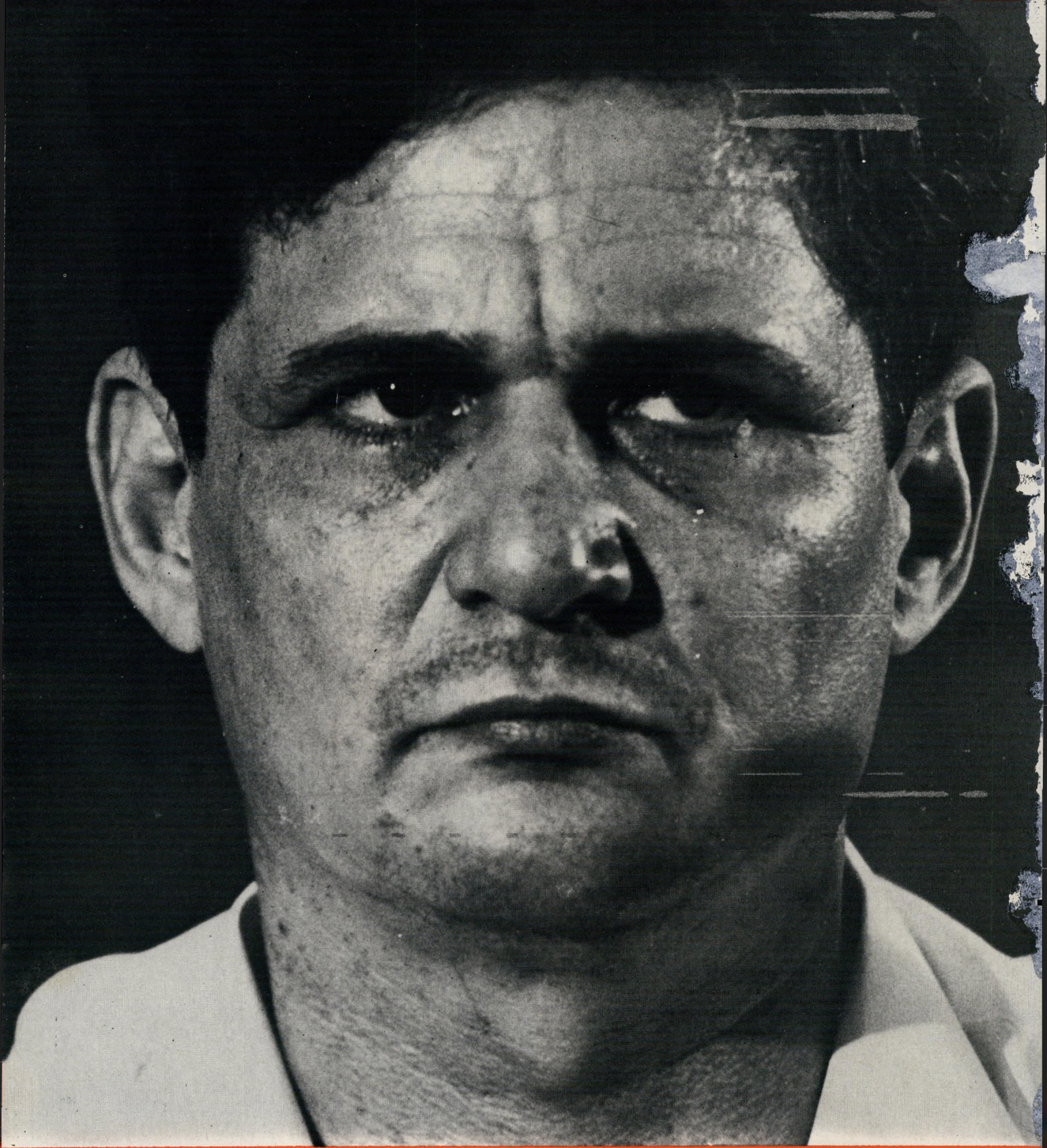

הבלוף של אריאור

ג'ורדאש ג'ינס
הצלחה זוהרת
בארצות הברית

JORDACHE®

להשיג: **בתל אביב:** "סופר ג'ינס", יהודה המכבי 57 טל': 456351; חנויות "מצקין", "ג'ינס סנטר", דיזינגוף 66; "בוב 2" דיזינגוף 185; "מיי ג'ינס" בן-יהודה 14; "ווסט ג'ינס" בן-יהודה 1; "בוטיק 109" איבן גבירול 109. **יפו:** "מזן", שד' ירושלים 48. **בת-ים:** "זה מה שיש", רוטשילד 27. **רחובות:** "סופר ג'ינס", הרצל 181. **רמת גן:** "סופר ג'ינס", ד"ר כהן 2, (פינת ביאליק 66); **גבעתיים:** "טופ ג'ינס", ויצמן 23. **אשדוד:** "רוקי". **פתח תקווה:** "שאול" חיים עוזר 10. **רמת השרון:** "אפרל" סוקולוב 52, "לי" סוקולוב 64. **הרצליה:** "לי" סוקולוב 47. **חולון:** "אפנת דבש", סוקולוב 66; "ארי לונדון", סוקולוב 19. **נתניה:** "בלו ג'ינס", דיזנגוף פינת הרצל "אדם וחווה", הרצל 29. **ירושלים:** "מצקין", "ספורט רחביה" קק"ל 29; "ספורט אולימפיה", כיכר הדוידקה; "מחסן הג'ינס", שץ 8; "סקופ" שמאי 8; "חסיד" יפו 65. **באר שבע:** "ג'ינס סנטר", החלוץ 81. **קרית מלאכי:** "רוקי". **חיפה:** "מצקין", "בית הג'ינס" הרצל 20; "אור הג'ינס", הרצל 7; "הג'ינס" שד' הנשיא 124. **קרית ביאליק:** "ג'ינס לי" **אילת:** "אתא".

ובחנויות נוספות בכל הארץ

היבואנים והמפיצים: אחים נקש

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 • מען מכתבים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תכנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: לילית בוארון • צלמי מערכת: ציון צפריר ועזת סרגוסטי • כתב בכיר: יוסי היימן • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זברוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות צינקוגרפיה „בספי" בע"מ.

קריאה יקרה

עברו כבר כמה שבועות מאז שטפח־נו לעצמנו לאחרונה על השכם, והגיע הזמן לעשות זאת שוב.

בשבוע שעבר רעשה הארץ סביב הגי־לוי המדהים על הקמת אלפי יחידות־דיור, רובן וילות מפוארות, בקרני־שומ־רון ובאתרים אחרים בגדה המערבית. המתנות הניתנות לקבלנים ולמשתכנים, כדי להחיש את הפרוייקט ה„פטריוטי" הזה, יעלו למשלם־המסים סכומי־עתק. אפשר לומר, במידה של הגזמה, כי „מעולם לא שילמו כה רבים כה הרבה לטובת כה מעטים".

שוב הוכח כי ארץ־ישראל השלמה היא גם ארץ־ישראל המשתלמת — למישהו.

הגילוי היה מרעיש. היה בו רק פגם קטן אחד: הוא כבר התגלה קודם לכן. ליתר דיוק: לפני שלושה חודשים גילה העולם הזה (2257) את הפרשה כולה, לכל פרטיה.

תחת הכותרת „סקופ" — שאנו נוהגים להדביק אותה לגילוייגו רק לעיתים רחו־קות, כאשר הדבר הוא בלעדי, חדש וחשוב מעבר לכל ספק — פירסמנו ידיעה שנשאה את הכותרת „מוכרים את הגדה" — מרדכי ציפורי נתן מתנה — קרקע והטבות עצומות — לקבלנים ההולכים להתעשר בהקמת 5000 דירות בגדה המערבית".

ממשלה תבנה... תשלם... תתן...

עד פרטי העיסקה עצמה גילה העולם הזה לפני שלושה חודשים:

● היזמים יקבלו את כל ההטבות ה־ילדים, בתי־ספר, בית־דואר, ומוסדות ברי־אות. בנייה זו תיעשה על־ידי הקבלנים עצמם, אך על חשבון הממשלה.

● הממשלה מתחייבת לרכוש בעצמה כמות מוסכמת של דירות.

● התכנון כולו יעשה על־ידי הקבלנים על חשבון הממשלה.

● המימשל־הצבאי יתן לקבלנים את כל האישורים והרישויים הדרושים.

● מישרד־השיכון מתחייב שלא לבנות, או להסכים לבניית מיבנים נוספים ב־יהודה ושומרון, ללא הסכמת הקבלנים.

● כל מי שירצה לרכוש דירה אצל הקבלנים, כולל אלה שאינם זכאי מיש־רד־השיכון, יקבלו הטבות כאילו הם זכאי מישרד־השיכון. כמו־כן יקבלו כל רוכשי הדירות מענקים, הלוואות ומשכנתאות כמו של אזורי פיתוח א' וכמו שנהוג מעבר לקו־הירוק.

● הממשלה תיתן לתאגיד ביטחונות מתאימים, שיהיו לשביעות רצונו של ה־תאגיד, הן בקשר לביטוח השקעות התא־גיד והן להבטחת רוכשי הדירות. בגלל הבעיות הפוליטיות של האיזור, יכוסה הביטוח כולו על־ידי הממשלה.

● לתאגיד תהיה זכות־קדימה לגבי בניית כל האתרים הציבוריים.

● צה"ל ומישרד־הביטחון מתחייבים להפנות לקבלנים דיירים ומשתכנים.

ההסכם בין הקבלנים העשירים לבין המדינה הוא ההסכם הטוב ביותר לקב־לנים שנחתם אי־פעם בארץ. הקבלנים מקבלים קרקע חינם, את כל התשתית, ביטחונות מלאים להשקעתם וכן את כל הסוכריות האפשריות כדי למשוך משתכ־נים. כל מי שרוצה לרכוש דירה אצל הקבלנים, יקבל מהממשלה את כל ההט־בות האפשריות. כמו־כן התחייבה הממ־שלה למלא את הדירות שיישארו ריקות במשתכנים שיופנו לפרוייקט על־ידי מיש־רד־הביטחון וצה"ל.

גם עורכי־הדין לא יצאו עניים מהעיס־קה. ח"כ חרות ושר־המישפטים לעתיד, יחד עם יועץ סיעת המערך בכנסת קיבלו „אולם הקבלנים וציפורי לא יכלו להס־תפק ביחיאל גוטמן כמייצג הממשלה ה־באה בעיסקה שלהם. הם פנו אל מי ש־שמו מוכר כמועמד המערך לתפקיד שר־המישפטים הבא, עורך־הדין חיים צדוק. מישרדו של צדוק, יחד עם רוני מילוא וגוטמן, מכהנים היום כעורכי־דין של התאגיד."

„נמצא סיבה חדשה"

בהזדמנות זו אפשר גם להזכיר נבואה אחרת, שהתקיימה במלואה.

באמצע חודש דצמבר ניבא העולם הזה (2259) את אשר קרה חודש לאחר מכן, שגרם להחלטה לפיזור הכנסת. תחת הכו־תרת „בין בגין לדיין" קבענו אז: „ייגאל הורביץ יעזוב את הממשלה ויסכן את שילטונו של בגין, במירוץ בינו לבין עזר וייצמן להשגת משה דיין לרשימה חדשה לכנסת הבאה."

מעניין לחזור על כמה פסוקים מן הכתבה, שנכתבה לפני שמישהו חלם על דו"ח עציוני:

„...מדוע החליט הורביץ דווקא עכ־שיו להיענות ללחצים של חבריו ברפ"י ולשקול פרישה מהממשלה, תוך כדי ש־הוא מסכן את עצם קיומה?

„במשך חודשים ארוכים לוחצים שובל ילדים, בתי־ספר, בית־דואר, ומוסדות ברי־אות. בנייה זו תיעשה על־ידי הקבלנים עצמם, אך על חשבון הממשלה.

● הממשלה מתחייבת לרכוש בעצמה כמות מוסכמת של דירות.

● התכנון כולו יעשה על־ידי הקבלנים על חשבון הממשלה.

● המימשל־הצבאי יתן לקבלנים את כל האישורים והרישויים הדרושים.

● מישרד־השיכון מתחייב שלא לבנות, או להסכים לבניית מיבנים נוספים ב־יהודה ושומרון, ללא הסכמת הקבלנים.

● כל מי שירצה לרכוש דירה אצל הקבלנים, כולל אלה שאינם זכאי מיש־רד־השיכון, יקבלו הטבות כאילו הם זכאי מישרד־השיכון. כמו־כן יקבלו כל רוכשי הדירות מענקים, הלוואות ומשכנתאות כמו של אזורי פיתוח א' וכמו שנהוג מעבר לקו־הירוק.

● הממשלה תיתן לתאגיד ביטחונות מתאימים, שיהיו לשביעות רצונו של ה־תאגיד, הן בקשר לביטוח השקעות התא־גיד והן להבטחת רוכשי הדירות. בגלל הבעיות הפוליטיות של האיזור, יכוסה הביטוח כולו על־ידי הממשלה.

● לתאגיד תהיה זכות־קדימה לגבי בניית כל האתרים הציבוריים.

● צה"ל ומישרד־הביטחון מתחייבים להפנות לקבלנים דיירים ומשתכנים.

ההסכם בין הקבלנים העשירים לבין המדינה הוא ההסכם הטוב ביותר לקב־לנים שנחתם אי־פעם בארץ. הקבלנים מקבלים קרקע חינם, את כל התשתית, ביטחונות מלאים להשקעתם וכן את כל הסוכריות האפשריות כדי למשוך משתכ־נים. כל מי שרוצה לרכוש דירה אצל הקבלנים, יקבל מהממשלה את כל ההט־בות האפשריות. כמו־כן התחייבה הממ־שלה למלא את הדירות שיישארו ריקות במשתכנים שיופנו לפרוייקט על־ידי מיש־רד־הביטחון וצה"ל.

גם עורכי־הדין לא יצאו עניים מהעיס־קה. ח"כ חרות ושר־המישפטים לעתיד, יחד עם יועץ סיעת המערך בכנסת קיבלו

גילוי חשיכון בגדה
סקופ

גילוי תוכניתו של הורביץ
תחזית

ניתנות למיפעל מאושר באיזור פיתוח א' פלוס, וכן את כל התמריצים הניתי־נים למיפעלים מעבר לקו־הירוק. בדרך־כלל נהוג להעניק רק אחד משני סוגי תמריצים אלה.

● הקבלנים ישלמו עבור הקרקע רק 5 אחוז מערכה. את יתרת הסכום הם יקבלו כמענק או כהלוואה עומדת.

● הממשלה תבנה על חשבונה „ברמה נאותה" את דרכי הגישה „עד לראש אתר הבנייה."

● הממשלה תבנה על חשבונה את קווי המים, הטלפון, החשמל והביוב.

● מיבני הציבור ייבנו על חשבון ה־ממשלה. מיבני ציבור אלה כוללים גני־800 אלף לירות כשכר עבור כמה תזכירים שנכתבו, עוד לפני שהוקם התאגיד. שכרם הגדול יבוא בשלבים הנוספים. הם יקבלו אחוז וחצי עד שני אחוזים ממכירת כל דירה, וכן יקבלו כנהוג באחרונה, שכר עצום עבור פינויים של משתכני חמשת אלפים הדירות, כשאלה ייאלצו לפנות אותם.

אחד ממיפעלי הבנייה הגדולים ביותר בארץ נערך ממש בימים אלה בהסתר. כל המעורבים בו נוהגים כגנבים בלילה. מאות מיליוני לירות ניתנו כמתנה, ללא מיכרז, בסכומים מגוחכים ובתנאים כספיים מפלי־גים, רק משום שציפורי וחבריו רוצים ליישב בכל מחיר את הגדה המערבית.

עד כאן הכתבה מלפני שלושה חו־דשים, שאושרה עכשיו במלואה.

מיליונים לשני העולמות

הכתבה זו הכילה רק את הפרטים היבשים, שנשמרו עד אז בסוד כמוס. היא גם רמזה על הגורמים הפוליטיים, שעמ־דו מאחרי הפעולה. כך כתבנו, בין השאר:

„הפעולה הראשונה שנעשתה היתה לח־פש עורכי־דין בעלי השפעה, כדי שישמשו כפרקליטי הקבלנים והתאגיד, ינסחו את החוזים וינהלו משא־ומתן. סיפר יצחק סוביסקי: „רצינו עורכי־דין רציניים ודמו־יות פוליטיות, כי כל הפרוייקט עדין מהב־חינה הפוליטית. רצינו אחד מהעולם הזה — משילטון הליכוד, ואחד מהעולם הבא — ממפא"י."

„תחילה פנו הקבלנים אל ח"כ משה שחל, יושב־ראש סיעת המערך בכנסת, ש־הוא בעל מישרד גדול לעריכת־דין בחיפה. אל שחל החליטו הקבלנים לצרף את ח"כ חרות רוני מילוא, ידידו של ציפורי וקרוב־מישפחתו של מנחם בגין.

„ברגע האחרון נרתע שחל, למרות ש־פירושה של ההצעה היה לגביו הכנסה של כמה מיליוני לירות. שחל הבין שכוונת ציפורי והקבלנים להשתמש בו כמי שיתן להם, בשם השילטון הבא, תעודת־הכשר לעיסקה המוזרה. שחל נסוג. הקב־לנים לא ויתרו. הם פנו לעורך־הדין ה־צעיר יחיאל („חיליק") גוטמן, שהיה ראש לישכתו של חיים צדוק כשזה היה שר־המישפטים, וכיום הוא מכהן כיועץ ה־מישפטי של סיעת־המערך בכנסת. היתה זו העיסקה הגדולה ביותר שהוצעה אי־פעם לגוטמן, והוא חטף אותה.

ופרץ על הורביץ לפרוש מהממשלה, לצאת מהליכוד ולהקים רשימה נפרדת לכנסת הבאה. שובל ופרץ חוששים, בצדק, שגם אם יהיו יתר מרכיבי הליכוד נדיבים כלפיהם, מקומם בכנסת הבאה אינו מוב־טח ברשימת הליכוד. הם מאמינים כי רשימה עצמאית תוכל להבטיח לפחות שלושה חברי־כנסת לרפ"י..."

„עדיין לא ידוע על איזה רקע יפרוש הורביץ. מילחמתו של הורביץ, הנץ, ב־ראשי מישרד־הביטחון וצה"ל, בעניין קי־צוץ התקציב הביטחוני, היא ללא ספק אחד מתעתועי־הגורל. דווקא הורביץ, ה־ביטחוניסט והנץ, הואשם, אמנם בחצי פה, על־ידי ראש־הממשלה מנחם בגין ועל־ידי ראשי המערכת הביטחונית, כמי ש־מאיים על ביטחון־המדינה.

„הכל ברפ"י לוקחים בחשבון שפרשת קיצוץ תקציב מישרד־הביטחון עשויה להס־תיים בוויתור מסויים לדרישות הורביץ, או בפשרה שאותה הוא יהיה חייב לקבל. אך כפי שהתבטא אחד מראשי רפ"י: ‚למחרת נמצא סיבה חדשה שתקרב או־תנו לפרישה.'

„פרישתו של הורביץ מהממשלה, ופרי־שת רפ"י מהליכוד ומהקואליציה, פי־רושם מכת־מוות לממשלת בגין.

ייגאל הורביץ לא פעל לפי הוראות העולם הזה, אף שזה נראה כך. אולם היה לנו מידע מוסמך, שמקורו במערכת מסו־עפת של קשרים והערכות מפוכחות.

המסקנה: אם כי גיליון העולם הזה אינו זול, בימים אלה — זוהי השקעה כדאית. אתה פשוט יודע יותר מאחרים — ואתה יודע זאת ל פ נ י ה ם.

לחיות „מקיר אל קיר" בצבעים הנכונים

רשת חנויות דניש מתחילה בשיווק שטיחי ארמסטרונג מארה"ב

שטיחים מקיר אל קיר הם חלק בלתי נפרד בתרבות הדיור האמריקאית והאירופאית, שם תרומתם לאיכות הדיור מובנת מאליה.

בישראל, אליה מגיעה תרבות הדיור האמריקאית בפיגור של מיספר שנים, ניתן היה עד כה להשיג שטיחים מקיר אל קיר במבחר מוגבל ובצבעים שיגרתיים.

לאחרונה החלה חברת הענק האמריקאית ארמסטרונג לשווק שטיחים בישראל באמצעות חברת „שטיחים אמריקאים בע"מ" שהוקמה במיוחד לשם כך. חברת ארמסטרונג היא שם מוביל בתעשיית השטיחים האמריקאית ומוכרת היטב בחנוי האדריכלים גם בארץ. ארמסטרונג יצרה את המושג „אופנה בשטיחים" בעזרת שטיחיה הביתיים „אוונס בלק".

שטיחים אלו מוצעים במבחר חסר־תקדים בישראל של כעשרים גוונים חלקים, פסטלים — רכים או עמוקים, המשלבים תיחכום וסולידריות גם יחד. תוכלו למצוא מבחר גווני בז', צבעי חלודה בגוונים שונים, ירוק עדין, כחול עמוק, צבע קפה, ורוד שמפניה, אפרסק ועוד ועוד.

האיכות (חוזק, עמידות הצבע וכו') נבדקה ואושרה במבחני איכות קפדניים בארה"ב ועל־ידי מכון התקנים הישראלי.

ייחודם של שטיחי ארמסטרונג ומחירם הגבוה יצרו את הצורך הבלתי נמנע בהפצה אקסקלוסיבית דרך מיספר מוגבל של חנויות רהיטים יוקרתיות. רשת חנויות דניש מצאה את השטיחים מתאימים במיוחד לקהל לקוחותיה והחלה בימים אלה במכירתם ברשת חנויותיה ברחבי הארץ.

כפוף לתקנות טיסות השכר

לפריז ב־349 $

היציאה בכל יום א'

פרטים: טיולי הגליל תל אביב, רחוב הירקון 142 טלפון: 819 220, 372 221
ירושלים, רח בן סירא 3, טל 720 242, חיפה, המגינים 43, טל 958 522
טבריה, הירדן 10, טל 330 20, 550 20 ואצל כל סוכני הנסיעות.

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שער בחשמל (אפילציה)
* סלון ומכון יופי

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעה, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער בשעווה
* הנחת נלות *
• מחירים עממיים • שרות מעולה •

תל־אביב יודפת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
רמת־גן הרצל 86 מול בנין אואזיס "סלון אוה"

תן טרמפ לחייל

מכתבים

מדוע צה"ל קטנוני

חיילת בשירות סדיר מגיבה על גזר־הדין שנפסק לסרבן השירות בשטחים גדי אלגזי.

גדי אלגזי מסרב לשרת בשטחים כעיקרון. האם זה בלתי אפשרי לכבד עיקרון זה? הבחור ישב בכלא פעם אחר פעם, ואני מאמינה ש־הוא סבל וסובל ועדיין רוצה ומוכן להמשיך בשירותו בצה"ל. מדוע צה"ל קטנוני איתו בצורה שכזו? אני קוראת לרמטכ"ל להתערב לטובתו של החייל גדי אלגזי.

חיילת, צה"ל

● השם והכתובת שמורים במערכת.

● ● ●

לגלות את מקור המידע

בעיקבות חקירתו של עיתונאי במישטרה, על מקורות המידע שלו, ובעיקבות איומי ועדת־הכנסת על העיתונות.

להלן צרור ידיעות שהיה צורך לערוך אותן מחדש עם הגיעו ל־שולחן המערכת:

מעשה מגונה בוצע אמש על־

ידי ירחציאל הר־זהב בצעירה ב־לונדית בלתי־מזוהה, בחדר הט־לוויזיה של דירתו. מקור המידע: גברת ברוניסלבה בז'ינקה, פנס־יונרית, חולון, קומה ד', טלפון 888657.

היישוב בישראל ויהדות העולם יחגגו השנה את ראש־השנה לאי־לנות בט"ו בשבט. מקור המידע: אנציקלופדיה יודאיקה, כדרך 2.

העלאת מחירי הדלק על־ידי אופ"ק (א) תשפיע, (ב) לא תשפיע על מחירי הדלק בארץ. מקור המידע: (א) היומון דבר, 27.12.80, (ב) היומון הארץ, 17.12.80.

משה אייזנברג, חדרה

● ● ●

מציע להיזהר

בתדחמה וזעם מגלה ה־קורא מרמת־גן כי הסוב־ייטים עומדים מאחרי ה־שבוען המסויים.

מדי פעם אני קורא את המאמ־רים המתפרסמים בשבוען, מאמ־רים המלאים שיטנה כלפי צה"ל וממשלת־ישראל ומצוצים ברובם מן האצבע. אתה מתאר בעיתונך כיצד חיילי צה"ל מענים ומשפי־לים, כביכול, ערבים בגדה, ואתה מאפשר פירסומים של מיכתבי קוראים המושפעים מהתעמולה ש־מנהלים בכל העולם גורמים פרו־סובייטיים, שם מתארים כיצד מע־נים, כביכול, אסירים ערביים בב־תי־כלא בישראל — כל זה מתוך ידיעה שדברים אלה הינם שקר וכזב!

אמנם בכלא נפחא מתו שני אסי־רים ערביים, אך מותם נבע ממח־דל שיש לו השלכות גם על אסי־רים יהודיים שביצעו מעשים פלי־ליים!

אל נשכח שכשם שקוצרה תקו־פת מעצרו המינהלי של ברוך גרין, מאנשי תנועת כך, כן הוענקו חני־נות לאסירים ערביים שנכללו עקב פיגועים אותם ביצעו, והעובדה שהם מהלכים חופשי אינה מסייעת לביטחונה של מדינת־ישראל!

אתה פונה לקוראים שלך בשם הדימוקרטיה, הצדק וההומניטריות. אם הינך דוגל בשלושת העקרו־נות הללו מדוע אינך כותב ומ־תאר כיצד שילטונות בריית־המו־עצות מענים בבתי־הכלא שלהם אנשים שכל רצונם הוא שברית־המועצות תקיים את כל זכויות ה־אזרח ותפסיק לקיים מישטר דיק־טטורי?! מדוע אינך מתאר בפרוט־רוט את סיבלם של מאות האר־קראינים הנמקים בבתי־הכלא ה־סובייטיים בשל רצונם שאוקראי־נה תקבל עצמאות?!

התשובה לכך ברורה: לא זו בילבד שאתה מושפע מהתעמולה של הסוכנים הרוסיים בכל העולם, אלא שאתה גם צבוע!

ולסיום, דבר־מה: אם אתה חו־שב שכך תעזור לערבים ותוכל להציל את עורך, אני מציע לך להיזהר. בתדהמה על מעשיך וב־רגשות זעם על התנהגותך אני מסיים בזאת את מיכתבי.

אהוד שפיגל, רמת־גן

● ● ●

קול המון כקול שדי

לא במקום בחירות, אלא בנוסף עליהן מוצע לקיים מישאלי־עם.

במדינות רבות נהוג לקיים מיש־אלי־עם בנושאים שונים. גם ב־ישראל אפשר לקיים מישאלים כאלו בנושאים חשובים. לדוגמה: האם להחיל את הריבונות הישר־אלית ביהודה, בשומרון, בעזה ובגולן; או: אישור הסכמי השלום עם מצריים או עם כל מדינה אח־

(המשך בעמוד 6)

בחירה נכונה

הצעה מקורית למיבנה הקואליציה הבאה.

הדמוקרטיה, פירושה הש־תתפות האזרח בממשלתו. סוג הממשלה תלוי במידת השתתפותו של האזרח, וחובתנו הראשונה היא ל־השתתף בבחירות. אך חו־בה נוספת היא — לבחור בצורה נכונה.

הבה נתמוך ביצחק רבין, איש הצבא לשעבר, שנכנס לקלחת החיים הפוליטיים. בשולמית אלוני שאומרת וגם מבצעת.

ואחרון אחרון חביב באורי אבנרי — כדי שיוכלו לטפל בכל אותן בעיות־יסוד שהממשלה הנוכחית נכשלה בהן. הממשלה הבאה תורה לנו את המסלול אל העתיד הטוב יותר.

ישראל פוגל, תל־אביב

קורא פוגל
עתיד טוב יותר

CF-71 2way, 4 speaker system, 15W stereo

...וכעת במחירי מבצע במשביר לצרכן
איתך לכל מקום...

CF-85 3 way, 6 speaker system, 10W stereo

CF-65 2 way, 4 speaker system, 7W stereo

CF-55 1way,full range, 7W stereo

CF-45 1way,full range, 7W stereo

CF-33 2 way, speaker system 4W mono

CF-31 2 way, speaker system 3W mono

CF-23 2 way, speaker system 4W mono

הניידים של SONY®

תשבץ העולם הזה 2266

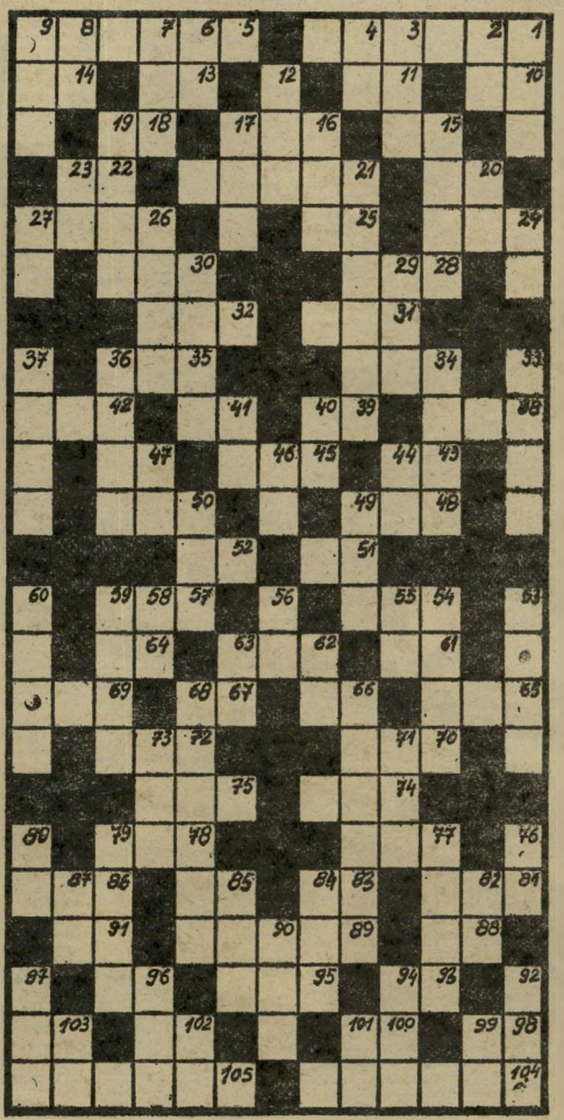

מאוזן:

1) ישוב יהודי בארץ שיש־ביו לא הלכו לגלות; 5) עבר־דת אלילים; 10) מרכז; 11) בית; 13) לוח, קרש; 14) אחד השוואים; 15) תן!; 16) הבאיש, פסל; 18) חיק; 20) לא עוד; 21) דיאגרמה; 22) החומר ממנו עשוי גזע האילן; 24) עקבות שמשאירה אחריה ספינה במים; 25) מהיר, זריז; 26) מרכז תרבות נוער וספורט בעיירות פיתוח (ר"ת); 28) סוג מגורים לבעלי חיים; 30) המציא מלבו; 31) שמו העב־רי של „בוטום" מ„חלום ליל קיץ"; 32) שמו ליבם, הסבו פניהם; 34) משקל הסחורה ללא האריזה; 35) לקה במו־סריותו; 38) חומר חימי בו מתפשטת תנועת הגלים האלק־טרו־מגנטיים; 39) עוף טרף מן הסמאים; 41) שתי אותיות בראש מלים בינלאומיות שפי־רושן — אחר; 42) בגד הכהן הגדול; 43) כלי קבול לשמנים; 45) לחש, כשוף; 47) גישא מגבעה; 48) רשית ניתנת; 50) קנה, שכר; 51) לעדות ולמזכרת; 52) כבש מפוטם; 54) התחייבות חמורה; 57) השמיד, השחית; 61) הרכן ראשך, השתחווה!; 62) צר־מוניה; 64) תואר כבוד שניתן לגברים ע"י המלכה הבריטית; 65) רגש המידה; 66) מדף; 67) בסיס; 69) שם משקל קד־מון קטן בא"י; 70) סקל ב־אבנים; 72) הערכה, השערה; 74) גאה, גדל; 75) גמול, שכר; 77) אש; 78) נוזל נטול צבע, דליק מאד; 81) עירו של המן הרשע; 83) נקי מעוון; 85) מי יתן; 86) חוט עבה, חבל; 88) לכד; 89) צמח מים נאה שנחשב קדוש למצרים ולהו־דים; 91) מנהיג פועלים חדש (ש"פ); 93) קול חוזר; 95) תקר, הוצאת האוויר; 96) רק; 98) עני מרוד; 100) אות בא"ב להיפוך הומנים; 102) עמק באיטליה; 103) אשר; 104) כלי הקשה בתזמורת; 105) תלמיד.

מאונך:

1) אכר, עובד אדמה; 2) מנה קטנה; 3) תוצאה, גמול; 4) כסף במזרח הרחוק; 6) בן־יעקב; 7) תפוסה; 8) תואר אצולה בארץ השפלה; 9) הציב גבול; 12) נקיק, סדק; 15) כוכב בן־שחר; 16) תרמיל הגב הקטן של החייל בז'רגון הצבאי; 17) חייה דרום־אמרי־קאית; 19) פחד־פתאום; 20) חיית טרף; 21) מתפתל, עקום; 23) חוח; 24) רוח רעה; 26) דבר תעתועים; 27) תרופה; 29) חלק ממערכת העיכול; 30) אבי תורת החסידות (ר"ת); 33) מצב טוב בכלכלה; 34) עצל; 36) בד עשוי מעשה רקמה; 37) נהר באיטליה — שם נלחמה הבריגדה היהודית במלה"ע ה־2; 41) מכשיר חפירה (ארמית); 44) להקה, עדר; 46) מנת מזון; 47) הת־נשאות טבעית של אדמה; 49) חומר נוזל המופרש מבלוטות בגוף; 50) שדה שנזרע במש־ביחי קרקע; 53) משקל — 12 אוקיות; 54) משקה האלים; 55) פטמת האתרוג; 56) קומ־פוזיטור גרמני; 58) סוג עפר טיט צהוב; 59) עטלף מוצץ דם; 60) קלאץ'; 62) ילדים רכים; 63) מורח בשמן; 66) קיבוץ ליד ירושלים שנוסד ע"י יוצאי גדוד העבודה; 68) מש־פחת אילי ספנות יוונים; 71) בכו בכייה גדולה; 73) כמות החומר בגוף הנמדדת על־ידי שיעור ההתנגדות לשיעור ה־תאוצה; 76) זה, זו (ארמית); 77) כינוי לבת־זוג המשמשת לאדם עזר כנגדו; 79) שיח־נוי; 80) גמל קל־רגליים; 82) שביב־אש; 84) פה (ארמית); 85) רשום חדשי השנה; 87) תפר; 90) הליכה בצעדים קלים; 92) דבר שהוקדש לה' והוא אסור בהנאה לשאינו כהן; 94) בור חצוב באדמה שקירותיו אבן; 96) כשוף, העלאת מתים מקברם; 97) בריה אגדית, אלת הים בדמות תנין; 99) שליח ציבור (ר"ת); 101) קריאת צער; 102) המרביע; 103) נכרי.

הטיילת

לאוהבים...לאכול

רחוב הרברט סמואל 80, תל אביב, טל 656992

מכתבים

(המשך ממעוד 4)

רת, וכן מישאלי־עם בעניין שיטת הבחירות וכדומה. מישאל־העם אינו בא תחת הבחירות, אלא בנוסף עליהן, ויש לחוקק חוק שיבטיח את קיומו בנושאים החשובים. את הנושאים שיובאו לפני העם תבחר ועדה־ציבורית שתורכב מעיתונאים, אנשי־רוח, אנשי־מינהל־וחוק וחבר־כי־כנסת.

ארז רזניק, עין ורד

● ● ●

הנה מה טוב

שיר־קינה על מר־גורלנו, אותו מציע המשורר לזמר על־פי מנגינת השיר ה־ידוע „הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד"

נגע מכת הקנוניות וההתנכלויות
חדר אל תהום הממשלה והרשויות
אך יש כאלה הנוטים שוב
לאיים:

„על־אף הכל את הקדנציה
נסיים!"

הנה מה טוב ומה נעים
תמות נפשי עם פלישתים...

וכאן מתחיל סיבוב הקרב
והעימות

מי הקורבן, מי הפלישתי ומי
בסוף ימות

מי לצליפה, מי לרגימה
ומי לשריפה —

אך מה קרה בדרך לישראל
היפה?

פיזמון...

שמואל אייזן, ת"א

עוד ארבע שנים

לפחות עד מאה ועשר.

השטיה האדום נפרש, והחצוצ־רות הריעו למסיבת־הפרידה החגי־גית מממשלת הליכוד. אף לא חבר אחד של החברה קדישא הפולי־טית נעדר.

אז מה אם נחקה ניר שוויצר?

הקוראת אינה מסכי־מה לעמדת העיתון בנושאים שונים.

אני קוראת את העולם הזה בקביעות כשנה, למרות התנג־

שר שרון
גדר מסביב לחווה

דותי לתוכנית ההשתלבות ה־מרחבית שלכם, מה שאתם כותבים מחוץ לנושא הזה נראה לי טוב ונכון, תיאור אמיתי של המצב בארץ.

מה שמפליא היא דעתכם על פיטורי הרצל שפיר. מה אתם רוצים, שהמישטרה תתכנן יחד עם העיתונאים את שיטותיה? תילחם בפשע הגובר בשיטות נאורות ודמוקרטיות? אני חר־שבת, שזה לא מסתדר כל כך ביחד.

תיארתם בכתבה, שאין גדרות מסביב לחוותו של אריק שרון, ולמה זה גדר?

אז מה עם נתקה ניר הוא „שוויצר". הוא רק אחד מ־רבים, והדברים שכתב לעזר וייצמן צודקים ונכונים.

אינני מכירה את האדונים הללו, אך לפי דעתי תיאורכם העיתונאי ה„אובייקטיבי" ב־נושאים אלה הוא לא נכון, והתנועה שהקימו היא תנועה טובה, המשקפת דעתם של אנ־שים רבים בארץ, שמאסו ב־שילטון המיפלגות הרקוב בארץ.

חדוה רידר, ירושלים

מפכ"ז מודח שפיר
שיטות נאורות

יו"ר ניר
שוויצר

לבסוף נפתחה הדלת, ופנימה נכנס האיש־שלשונו־היא־השריר־החזק־ביותר־בראשו, כשבעקבותיו אצבע שלוחה מאשימה — המאשי־מה את כולם פרט לעצמו.

ההמון הנפעם קרא: „יחי ראש־הממשלה ושר־הביטחון לשעבר של ישראל! עוד ארבע שנים, עוד ארבע שנים של הפאשלה הזאת! יחי המפקד מנחם בגין לנצח... או לפחות עד מאה־ועשר!"

יוסף שריק, תל־אביב

ראש־ממשלה בגין
השריר החזק ביותר

שרתון לגברים כמוך

"מאז ששמתי
את "שרתון" על הכוונת
איני מחליף אותה
באף סיגריה אחרת.
אני אוהב את הטעם
המיוחד של "שרתון".
יש בה תערובת מעולה
של טבק וירג'יניה
והיא נותנת לי
הנאה אמיתית.
עם "שרתון"
קלעתי בולי!"

מוקד 55

ועכשיו "כח רב תכליתי" לשנתיים

לתקופה מוגבלת

כבר מתום שנתיים
הצמדה מלאה
ורווחים גבוהים
והכל פטור ממס!!

2 מסלולי חסכון:

- במסלול ההפקדה החד פעמי
ניתן לצבור קרן חסכון עד 200,000 שקל.

- במסלול התשלומים
ניתן לצבור קרן חסכון עד 100,000 שקל.

פרטים בכל סניפי בנק לאומי, בנק אגוד, בנק עליה לאומי, בנק ערבי- ישראלי.

טל-ארוין

בנק לאומי

ביום ה־14 בפברואר לא היה שר־אוצר. באותו יום פוטר ועד־העובדים ושוטרים היכו פועלים מפגינים

בומה הביתה!

אריזור
שר־אוצר נבון?

הורביץ
אומץ מפוקפק

עד כאן ולא הלאה! כאן יש לעצור! יש להפסיק מיד את מישלוח מיכתבי הפיטורים לוועדי־העובדים ואת שליחת הסוסים לתוך קהל מפגינים מובטלים, הדורשים לחם ועבודה. אם נמשך בדרך זו, התפוררותן של אשיות המשק והחברה היא רק שאלה של זמן — ואפילו זמן קצר.

השבוע קיבלה מלחמת המימסד בעובדים השכירים תפנית מסוכנת ביותר. עד כה „הסתפקו" בניצול כלכלי של העובדים. לחצו אותם מבחינה כלכלית. ביטלו את הסובסידיות על המוצרים ה„חיוניים" והורידו את השכר הריאלי (ב־10% בשנה האחרונה, לפי נתוני הלישכה המרכזית־לסטטיסטיקה). הגבירו את עומס המיסוי על השכירים בעשרות אחוזים, וכל זאת

מדיניות הממשלה מיפחה חבדות ענק - ועכשיו אינה מסוגלת להשתחרר מחיבוקן!

באמתלה של טובת המשק ושל המלחמה באינפלציה.

למשק לא הוסב כתוצאה מכך, להיפך, הורע לו. האינפלציה לא פחתה כתוצאה מכך, להיפך היא גדלה ותפחה. אין פלא בדבר. הורדת השכר הריאלי בכל הדרכים שצויינו שימשה רק לדבר אחד: לגידול ריאלי של הבורסה. הבורסה גדלה מעל ומעבר לשיעור האינפלציה. ביום אחד בלבד, ביום האחרון של שנת 1980, הגיע המחזור ל־8 מיליארד שקל, כלומר 80 מיליארד לירות, החליפו ידיים. השיא היה 15 מיליארד שקל, סכום מכובד מאוד.

בניגוד לאמונה ששררה ברחובות, ש־כביכול כל עם ישראל משחק במניות בבורסה, נתברר בסקר שלא יותר מ־20% מהציבור משחקים שם. 20% אלו הזרימו לבורסה 80 מיליארד ל"י ביום אחד (ואני משוכנע ש־80% מהמניות שייכות ל־10% מן המשחקים בבורסה).

הבורסה בבת־עינו

מ ניין בא גידול ריאלי זה של הבורסה, כאשר אין רווחים ריאליים במשק כולו, שכן התל"ג לא גדל? האפשרות היחידה היא: צורת חלוקת ההכנסות. גידול ריאלי זה בבורסה מקורו בירידה בשכר הריאלי. אין שום אפשרות אחרת. גם כאשר מיפעלי ייצור מרוויחים מירידת השכר הריאלי, הרי עובר רווח זה היישר אל הבנקים דרך מחיר העושק של המימון, ומן הבנקים — היישר לבורסה. ומי שטוען כפי שטען שר־האוצר לשעבר, יגאל הורביץ, שהבורסה דרושה לנו כבבת־עינינו, שכן היא שומרת על הכספים שלא ילכו לצריכה הפרטית — טועה מאוד.

הבורסה היא מכשיר לעשיית הרווחים שבהם קונים את דירות־הפאר ב־20 מיליון ל"י האחת ואת כל האביזרים המתלווים להן. רק חלק מכל הרווחים חוזר לבורסה, לא להשקעות בייצור, חס־וחלילה, אלא לעשיית רווחים נוספים, להגברת צריכת המותרות ולהאצת האינפלציה.

אותו שר־אוצר, הורביץ, לא הטיל אפילו אגורה אחת של מס על הרווחים האלה. האם זה מקרי? האם זה מעיד על הרצון הטוב והכנות שייחסו אמצעי־התקשורת לשר ההולך? לדעתי זה מעיד על רצון לנצל את העובדים ולשרת קבוצות קטנות ומיוחסות. העובדות בשטח מדברות בעד עצמן.

גיטר
חידון תורכי של אי־די־בי

אייזנברג
משתלט על המשק

שלב חדש

ה ניצוץ הכימכי של העובדים, גרוע ככל שיהיה, הצטמצם למישור הכלכלי. אך לא עוד. הם לא מסתפקים בכך יותר. השבוע חל מיפנה. כעת מנסים לשבור את אירגוני־העובדים. זה פרושה של שליחת מיכתבי הפיטורים לוועד עובדי אל־על.

כאן מדובר לא רק בכלכלה ובמשק, אלא באופי המישטר שבו נחיה. גורלו של המישטר הדמוקרטי־ייצוגי — כולל

שר־האוצר זקוק לאומץ - לא כדי להוריד את השכר אלא כדי לצאת נגד ריוחי הבורסה!

ייצוגי־פועלים — חשוב יותר מגורלה של אל־על. אך הנסיון נעשה. מנסים להפחיד חברי ועדים, כדי שהם ייכנעו בניגוד למצפונם וכדי להרתיע אחרים מלהיבחר לוועדי־העובדים. זה ניסיון קלאסי לשבור את אירגוני־העובדים, ואפשר רק לקוות שניסיון זה לא יצליח. הסיכויים טובים, שכן לפי כל הסימנים מבינים העובדים את חומרת הנסיון הזה, ויצליחו להכשילו. אם היו העובדים מבינים היטב גם את הנזקים שבהורדת השכר הריאלי לגבי המשק והחברה, והיו יוצאים גם נגדה בחריפות כזו, הרי אפשר היה להציל את המשק הישראלי.

אך הנסיון נעשה, ולא במקרה התרחש באותו יום, ב־14 בינואר 1981, פיזור

(המשך בעמוד 59)

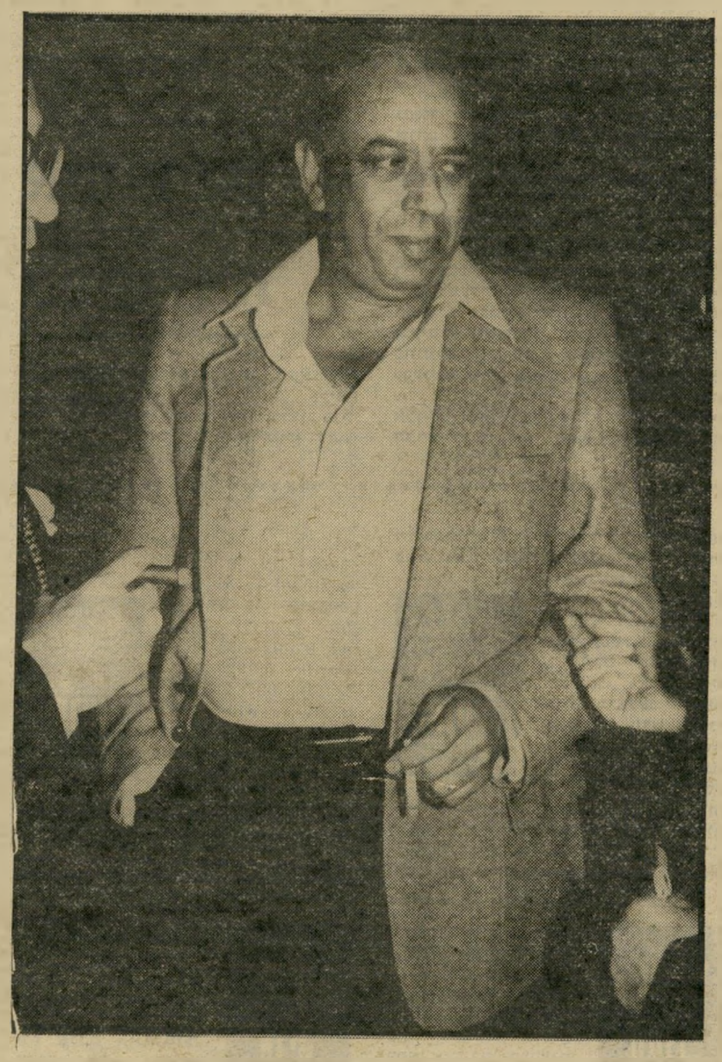

מאת **אסתר אלכסנדר**

מרים בנימיני

מזל החודש

מזל דלי

שר־הפנים

הד"ר יוסף בורג

בשעה 6.30 בבוקר ב־31.1.1909, נולד אברהם יוסף בורג. האופק העולה — גדי, שמש, דלי — ירח בתאומים. בן מזל דלי, שהוא מזל אינטלקטואלי, ובתוספת למזל תאומים, הבולט במפת לידתו, ניתן להגדירו כאינטלקטואל, שסממנים של גאוניות בולטים באישיותו הרב־גונית.

הוא אדם צנוע בדרישותיו האישיות, אידיאליסט בעל ידע וכישרונות בלתי־רגילים, שאותם הוא אוהב להפגין. בין כשרונותיו הבולטים ביותר — שליטה בשפות רבות וזיכרון פנומנלי לפרטי־פרטים, וגם את זה הוא אוהב להפגין.

הוא ניחן בחן בלתי־רגיל, ומסוגל להעניק לכל אדם הבא עימו במגע את ההרגשה שהוא מכיר אותו, את מישפחתו, עברו ומוצאו, אך זו לא רק הרגשה. הוא מסוגל לזכור את כל הקשור בכל אדם שעימו הוא קשור, אפילו קשר רופף למדי. בזיכרונו המצויין הוא רגיל להפתיע את מכריו, כאשר הוא דולה פרטים נשכחים מתולדות אותו אדם, כאילו רק אלה מעסיקים את מחשבתו.

בממפ־הלידה נראה כי מוצאו ממישפחה חסרת־אמצעים, אך בעלת ערכים תרבותיים בולטים. נראה כי ינק גם מהיהדות המשכילה, שאינה קשורה במיוחד לדת, וגם מהמסורת הדתית והקנאית. נראה שיש לו ידע ועניין בתחומים רבים ושונים. בתור בן מזל דלי — המאפיין את מזלו הוא דאגה ליחסים טובים עם חברים וידידים. כל מכריו יודעים שאפשר לבוא אליו בכל עת, לספר את הצרות ולזכות בסיוע.

בפוליטיקה הוא לא תמיד בוחר בדרך הנכונה, הוא לא כל־כך דבק בעקרונות, והולך לפי הדרך המתאימה לו. הוא אמנם איש ישר־דרך, אך קיימות אצלו שתי דרכי מוסר שונות. האחת מתייחסת לחייו האישיים, ששם הוא איש בעל דרך מוסרית גבוהה. והשנייה — הדרך הפוליטית, שהיא שונה, ובה הוא יכול לנטרל את העקרונות המוסריים הגבוהים, שיש לו בדרך־החיים הפרטית שלו.

בדרך הפוליטית — הוא אינו מואס בתכסים, אם זה מתאים לצרכיו באותו

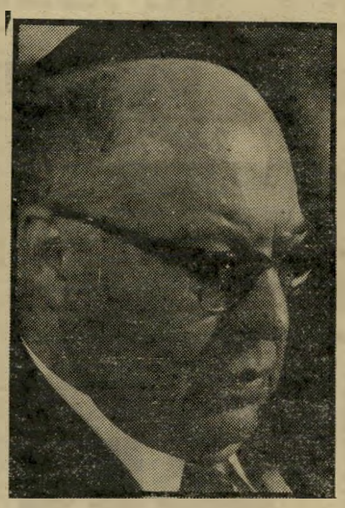

שר־הפנים בורג
שתי דרכי מוסר

סימני גאוניות

אינו דבק בעקרונות

רגע. בשטח זה הוא שאפתן, הקאריירה הפוליטית עומדת מעל הכל. יריביו ואויביו יודעים שהוא אינו בורן בדר־כי לוחמה. במאבקים הוא מוכן להשתמש בשיטות ובדרכים שבהם לא היה מרשה לעצמו להשתמש בחייו הפרטיים.

הוא איש מישפחה מובהק, ומסור מאוד למקורביו. צנוע בדרך־כלל, אך אוהב אוכל טוב, וגם הנוחיות הפיסית מאוד חשובה לו. הוא בעל מרץ בלתי־רגיל, יודע תמיד לבחור בדרכים הטובות והנכונות. בעל חוכמת־חיים גבוהה והברקות מקוריות.

הוא מסוגל לשמור תמיד על קור־רוח כלפי חוץ. יודע לנווט כך שתמיד ישב למעלה. למרות יריבות פוליטית בתוך מיפלגתו, הוא איש בעל סמכות ובעיקר כישרונות בלתי־רגילים. אוהב פתגמים ואימרות, שהוא נהנה מהם לפעמים יותר משומעיו. בכל מקום ובכל עת אוהב להפגין את שנינותו, שהיא אכן קיימת. כפל שהוא צנוע בחייו הפרטיים כך אינו צנוע בהופעותיו. הוא נאמן מאוד, אך גם בגלל חישובים של „שלח לחמך על פני המים", ובעניין זה הוא בדרך־כלל אינו שוגה.

לעיתים־רחוקות יראה עצבנות ואי־שקט, הוא יודע לשתוק היכן שצריך, אפשר להגידו כאשף ההתחמקויות. הוא אוהב לצאת „חלק" מכל דבר, ומת־חמק ממתן תשובה ישירה. המעמד חשוב לו מאוד. הוא בעל רצון חזק, ויודע בדרכיו הוא לעמוד בתקיפות על דעתו.

בחודש שעבר, כתוצאה ממעברו של כוכב נפטון — שהוא כוכב התעתועים ואיבוד השליטה, שנמצא באותה עת מול כוכב פלוטו במפת לידתו — אירעו לו דברים לא נעימים. בעוד כוכב שבתאי עובר בבית העשירי — מול שבתאי ב־מפת־הלידה, וכדרכו של שבתאי, הוא דרש את החשבון המלא על כל טעות וכל שגיאה. לכן זהיר תקופה של חשבון־נפש עבורו. בשל מוחו המבריק, חוש־ההומור, קיסמו־האישי ואהבתו לבריות הוא עשוי למצוא שוב את הדרך להיות אהוב ומקובל.

החודשים ינואר עד יוני מאוד לא נוחים עבורו — מעברו של כוכב נפטון מול פלוטו במפת־הלידה, והמהלך של שבתאי בבית העשירי, יגרמו לו לשנתיים של חוסר־שליטה על מצבים וחוסר־ודאות.

הוא יאבד מזהירותו הטבעית, ה־מפורסמת, ויפתיע את הסביבה בהכ־רזות ובמעשים שאינם אופייניים לו. יהיו לו מאבקים קשים עם חבריו למיפלגה, ומחוץ למיפלגה המילחמות לא תהיינה קלות יותר. מתוצאות מאבקים אלה קשה לומר בוודאות שימשיך את דרכו במתכונת המוכרת והרגילה שלו. מה שבטוח הוא שמהתקופה הזו הוא יצא מותש מאוד.

התקופות נובמבר 1981, אפריל 1982, ואוגוסט 1982 תהיינה תקופות קשות ביותר, שבהן יהיו ספקות באשר להמ־שך עתידו הפוליטי בכלל. יתכן שבאו־גוסט 1982 יחליט לפרוש מהזירה הפו־ליטית.

החורף והקור כבר נמאסו עליכם, אתם צמאים לפעולה, אך מעוכבים על־ידי הגבלות שאינן תלויות בכם. ענייני אהבה אי־נם מתנהלים כמצופה. הזהירות חשובה בת־קופה זו, ועדיף לשמור על סודיות בכל מה שקשור לעניינים אי־שיים. רצוי לא לתת אמון במכרים חדשים וגם מהישנים יש לש־מור מרחק. לעומת־זאת תמצאו פורקן ונחמה בחיי חברה שוקקים, מסיבות ושמחות, שיעזרו לכם.

* * *

תחום הקאריירה, שזכה לעיקר תשומת־הלב בזמן האחרון, יביא עימו גם הפ־תעות נעימות, שלמע־שה אינן קשורות כלל לענייני עבודה, מכרים וידידים, שאותם לא הבאתם בחשבון כשו־תפים רומנטים לחיים, יראו לפתע מושכים, מרגשים ומלהיבים. ה־רמזים שיתקבלו מהם יגרמו לכם לשנות את התנהגותכם כלפיהם. תהיו יותר סלחנים ורכים, ותוכלו להזדהות עימם. צפוי חידוש קשרים עם אחים.

* * *

שטח לימודים חדש ימשוך את תשומת־לבכם ויגרום להתעניינות מעשית. אתם מתחילים לתכנן את נסיעתכם הבאה לחוץ־לארץ. מיכתב, שיגיע מקרוב־מישפחה בארץ אחרת, יחמם את הלב ויפיח בכם תיקווה לבאות. יש להיזהר בהשקעות כספיות ו־מהתחייבויות לא־ברו־רות. אלה יכולות לג־רום לסיבוכים מאוחר יותר. המאמץ שהשקעתם באחרונה נושא פרי. הבוס נוטה לקדם אתכם בתפקיד.

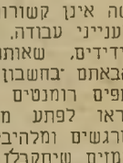

מצב־רוח כבד השתלט עליכם לאחרונה, הוא עומד לחלוף. ביחסים דאגו לשלום־בית ואל תתווכחו על קטנות, הרי מטיבעכם לוותר ולהתרכך. תמ־צאו נחת בחוגים חד־שים, בעיקר אם אלה קשורים לפעילות גו־פנית, כגון — ספורט, ריקוד וטניס. תמצאו את עצמכם מתעניינים במיוחד בנושא המין וכל מה שקשור בו. תנו דרור לתשוקותיכם והעיקר, השתח־ררו מהביישנות והסביכות שתקפו אתכם.

* * *

השותפות עם בני המין השני מתחילה להיות חשובה ביותר. מצבי־הרוח המש־תנים שלכם גורמים להם לאכזבות ותהיות באשר ליציבות אופיי־כם. כדאי להקפיד על התנהגות גלויית־לב, החששות וההתלבטו־יות שלכם אינן מוצ־דקות, אתם יכולים לסמוך על שותפים. התעוררות מינית וריג־שית תגרום לכם ל־התלהבות וסחף־חושים. העבודה מכבי־דה, כמו שאר החובות שהשיגרה כופה.

* * *

האחריות החדשה שהוטלה עליכם משמחת אתכם, אך דאגו לכך שלא תנוצלו על־ידי שותפים לעבודה. אתם מתחילים את המיבצע החדש בהמון התלהבות, ותוכלו להוכיח שהאמון שתלו בכם הממונים עליכם לא הכזיב. פגי־שה חדשה בבית־קפה תוליד קשרים רומנטים. המוזרות וההתנהגות הבלתי־צפויה תכנים אתכם לדילמה קשה — אם להעמיק את הקשר או לא. הטיר־דות שהיו לכם בשבוע הקודם, יחלפו.

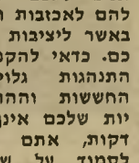

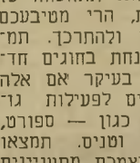

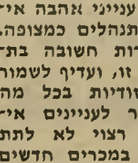

הרומנטיקה פורחת, למרות שהעבודה תו־פסת חלק נכבד מזמנכם היקר, תעשו הפעם מאמצים ני־כרים על־מנת להש־תחרר ולהתבדר כ־אוות־נפשכם. למרות נטייתכם להתקשרויות קלילות ובלתי־מחיי־בות, תיאלצו לעמוד מול רגש חדש ובלתי־מוכר, והפעם לא תוכ־לו להתעלם מקיומו. רים של חרדות ולהשתחרר גם בהת־נהוגתכם. המועקה שמלווה אתכם תחלוף.

* * *

אתם עוברים תקופה לא נוחה, מלאת חששות והתלבטויות באשר לעתיד. הת־אזרו בסבלנות, היא עומדת לעבור. בענייני עבודה — ותקבלו מיס־פר הצעות מעניינות, אך שמץ של אי־מצי־אותיות מתלווה להצ־עות אלה. היו זהירים במתן תשובה, במחצית השבוע תשתנה האווי־רה סביבכם, תרגישו קלילות ושימחת־חיים, רומנים חדשים ומתחדשים. מומלץ לאמץ חיית־בית חדשה, אשר תגרום הנאה.

* * *

קרובי־מישפחה יעסיקו אתכם — תאלצו להקדיש חלק ניכר מזמנכם לטיפול בקרובים מבוגרים מ־כם. למרות שזה נש־מע מדכא, תעברו זאת יחסית בקלות, והדבר לא יגרע ממצב־רוחכם האופטימי בתקופה זו. נסיעות קצרות ומהנות יעשירו אתכם בחוויות מוזרות ואפילו משע־שעות. נסו לבסס את שיגרת־החיים במידת האפשר, כיוון שתוך שבועיים אתם צפויים לשינויים מהפכניים בחייכם.

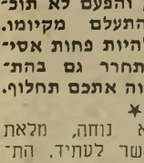

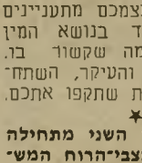

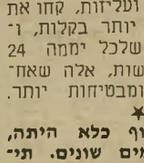

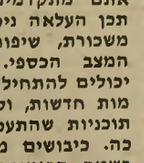

בנסיעות קצרות ומפתיעות אתם עשויים להעמיק קשרים חדשים, אך ביחסונכם־העצמי, הנוח להיפגע, יגרום לכם להתנהגות בלתי־מובנת. עליכם להבהיר היטב את יח־סכם ואף לעודד את בני־הזוג, שהם עצמם בעלי ביטחון מועט משלכם. נהגו בספונ־טניות ועליזות, קחו את החיים יותר בקלות, ו־זיכרו שלכל יממה 24 שעות, שגם כאשר הן קשות, אלה שאח־ריהן תמיד מפתיעות ומבטיחות יותר.

* * *

העייפות שחשתם תחלוף כלא היתה, אתם מתקדמים בתחומים שונים. תי־תכן העלאה ניכרת ב־משכורת, שיפור של המצב הכספי. אתם יכולים להתחיל במשי־מות חדשות, ולהגשים תוכניות שהתעכבו עד כה. כיבושים מהירים בשטח הרומנטי, לאו דווקא בעיקבות פעו־לות שלכם. אך עליכם להשתדל להתייחס ב־רצינות ובעומק לקשרים חדשים, ולא, בני־זוגכם יעזבו במהירות מפתיעה.

* * *

גופכם לא פוסק מלהזכיר לכם את קיומו, כמעט כל אבר בגופכם „אומר שירה". מן הראוי להיבדק אצל מומחה ולא לזלזל ב־מצב בריאותכם ברגע זה. משימה שתוצע לכם לפתע תלהיב ותשכיח מכם את הזהירות שבה אתם מתייחסים להצ־עות חדשות. אל תס־תערו! תכננו היטב כל צעד. בענייני כספים — מומלץ לקנות כרטיס הגרלה, אך חלילה לכם מלהשקיע בבורסה את כל כספכם. השקעות קטנות רצויות.

סופר רוול 1.

חודש "סניר" מ-31.1 עד 28.2

SANYO

הנחה 20%-50%

טלוויזיה צבעונית-הידידה עם 3 שנות אחריות מלאה

ב-6 תשלומים

הצעה כזו לא תקבל בחודש הבא:
רכשנו כמות גדולה של מוצרי "סניר" אמינים
ואנו מציעים לך אותם, החודש בלבד,
בתנאים חסרי תקדים:
מבחר טלוויזיות צבעוניות 14", 16", 20", 26",
וידיאו-טייפים ומצלמות, מערכות סטריאו,
מגברים, רמקולים, פטיפונים, טייפים,
רדיו-טייפים ניידים, שואבי אבק, מאווררים,
מזגנים, מעבדי מזון, רדיו-טייפים למכוניות
ועוד ועוד... בוא עוד היום! זו ההזדמנות שלך
לקנות את מוצרי היוקרה של "סניר" במחיר
שאתה יכול להרשות לעצמך!

אדמון

סופר רוול 1. דיזנגוף 111. תל אביב.

שעות הפתיחה: מ-9.00 בבוקר עד 8.00 בערב. במוצ"ש מ-7.00 בערב עד 10.30 בלילה.

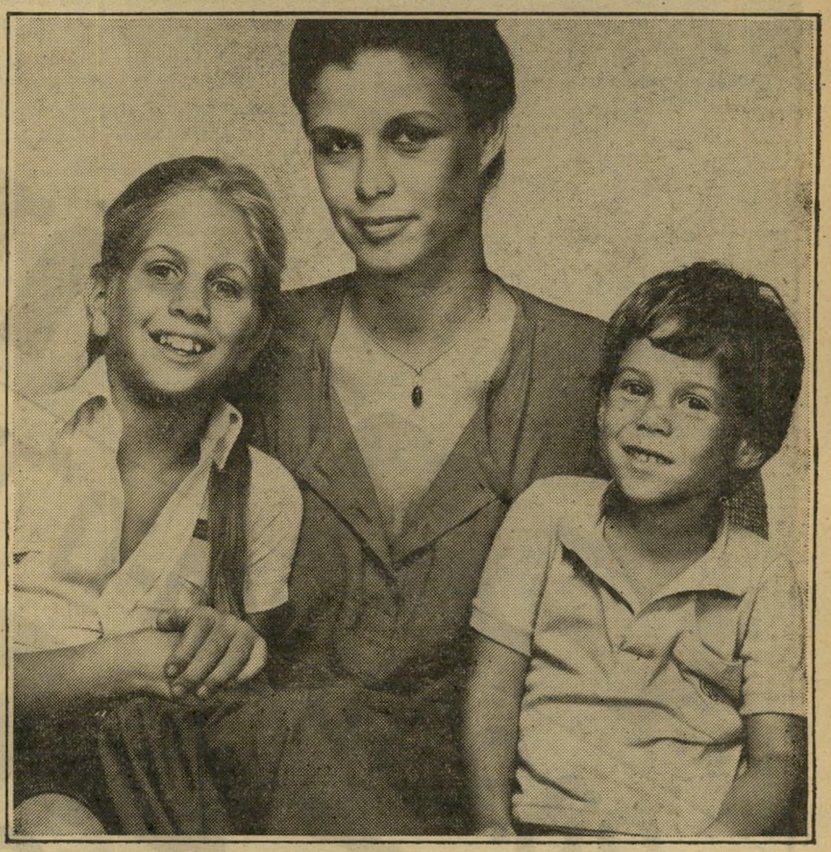

לרגל יום האם

אמא,
האם עשית הכל למעננו?

כמי שממלאה תפקיד חשוב בחינוך הילדים,
נושאת בנטל גידולם ודואגת לעתידם–יש לביטוח
החיים שלך חשיבות רבה עבורם. "מגדל לאשה"
הוא מבצע חדש בביטוח־חיים, במיוחד
עבורך, האשה והאם. "מגדל לאשה" מעניק לך
זכויות מיוחדות והנחה מיוחדת בתקופת המבצע,
מיום האם ה־4.2.81 עד ל־31.3.81

למען ילדייך-
פני אל סוכן הביטוח שלך ב"מגדל".

מגדל לאשה

ביטוח חיים מיוחד שאת חייבת לילדייך.

אילון

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

סימן קריאה

מסיבות מקצועיות אני לא נוהג לעשות פה חשבונות עם שני סוגים עיקריים של אנשים. הסוג הראשון, זה היה לי כבוד אליהם. כל הכבוד. להיות סופר, או משורר, או מבקר בארץ הזאת זה לא תענוג גדול. הרבה כסף לא רואים מזה, ובניגוד אלי יש הרבה אנשים שלא נותנים כבוד לספרות העברית. אז אם יש אנשים שמוכנים בכל זאת להתעסק בתחום הזה — ממני קיבלו רק כבוד.

אבל מה, חל אצלי בזמן האחרון שינוי לרעה, מהפך, כמו שאומרים.

איש־ספרות, העסק שלו זה מילים, בדיוק כמו שנגר, העסק שלו זה קרשים ומסמרים, והעסק של סנדלר זה עורות ודבק. נגר שהקרשים שלו דפוקים ו־המסמרים שלו שבורים, מפסיק להיות נגר, ואותו דבר סנדלר שיש לו בעייה עם עור ודבק. וככה גם הסופר. ברגע ש־המילה שלו לא מילה, הוא מפסיק להיות סופר.

ואיך התגלה לי שיש אצלנו אנשי־ספרות שמילה אצלם לא מילה: פשוט מאוד: לפני כמה שבועות עשו כל מיני אנשי ספרות כנס חגיגי ליו"ר מפלגת העבודה והמועמד לראשות־הממשלה, מר שימעון פרס, והכריזו על תמיכתם ה־ספרותית במיפלגה של האיש הזה. וגם לפני הכנס הזה, ומסביב לכנס הזה, ו־בעיקבות הכנס הזה, שמעתי על כל מיני סופרים שמתגייסים.

בכנסים ובגיוסים האלה יש שני סוגים של אנשי־ספרות. סוג אחד שהמילה שלו, מבחינה מסויימת, נשארה מילה. אלה ידעו תמיד שלכל פרוסה יש שני צדדים ורק על אחד מהם מרוחה חמאה. הם תמיד מרחו את החמאה על הצד הנכון. אם הסוג הזה לא היה מתכנס עכשיו ומתגייס עכשיו לטובת פרס, הייתי פוער את פי בתדהמה וחושב, אולי, ש־התפנו סוף־סוף לכתיבה או משהו.

אבל לא אלה, אלא הסוג השני הוא המעניין אותי בימים אלה.

קחו, למשל, אדם שעושה שירים באופטימיות, משורר־מחאה־וזעם כמו מאיר ויזלטיר.

בשנת 1972 היה הדבר. חימים ימי גולדה, והנה מה שכתב משורר המחאה על פגישת אנשי־רוח עם הגברת ראש־הממשלה:

„פגישתם של קבוצת הסופרים עם ראש־הממשלה ועם השר י. גלילי בעניינם של עקורי בירעם ואיקרית ניטבעה בתבנית היהודית הנושנה של משלחת ה־קהל העולה לשטח תחינתה בחצר ה־פריץ, גם אם נשתנו הזמנים והפריץ יושב כבוד מתחת למנורת שבעת הקנים.

„סימניה של התבנית המוכרת מצויים בכל השלבים. הקבוצה מתארגנת מלכתחילה על־ידי פרנס שיש לו מהלכים בחצר מימים ימימה, ואפילו כלבי הפריץ כבר מכירים בריחו ולא ינבחו עליו — משוררנו הלאומי (אליבא ההיידמאק גנדי), חיים חפר, הלה בורר לו כלי־קודש מתונים, ובהם אחד מוכס ותיק של ה־פריץ, שנפשו „חצוייה" ר"ל וגם הפעם אינו בטוח שהממשלה נהגה כהוגן (חנוך ברטוב)... בקיצור, גם אם יצאו כלעומת שבאו, ואין לאל ידם לבשר ,הראית כי נכנע אחאב מלפני ז', גם אם שימשו כסות אינטלקטואלית לעריית של החלטה ברברית — אין הם חשים עצמם בלתי־נשכרים. להיפך: סתם שיחה ,מלב אל לב' עם בעלי־שררה, גם בה יש צד של זכות למזומנה, ואם העניין שלשמו נתקיימה השיחה לא יצא נשכר, הרי אין להכחיש כי מניותיהם של המשוחחים עולות במיקצת במעונות ישראל הסמוכים אל שולחן עיתוניהם."

(„סימן קריאה" מס' 1, ספטמבר 1972)

רק תחליפו את המילים „ראש־הממשלה" ב„ראש־הממשלה המיועד", את „השר י. גלילי" ב„שר המיועד י. גלילי", את המילים „עקורי בירעם ואיקרית" במילים „המצע המדיני של מפלגת העבודה", למשל. כל היתר, כולל שמות,

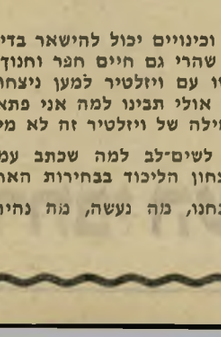

קללות וכינויים יכול להישאר בדיוק כמו שהיה, שהרי גם חיים חפר וחנוך ברטוב התגייסו עם ויזלטיר למען ניצחון פרס. ועכשיו אולי תבינו למה אני פתאום חושב שמילה של ויזלטיר זה לא מילה.

ונא לשים־לב למה שכתב עמוס עוז עם ניצחון הליכוד בבחירות האחרונות:

„ואנחנו, מה נעשה, מה נהיה מעכשיו?"

„נהיה אופוזיציה. אכן, בשורשי הדברים ובמהותם כבר אנחנו אופוזיציה שנים רבות. לא, ההגמוניה של תנועת הפועלים' נשברה. זו נשברה כבר מזמן — אלא השילטון, ורק השילטון, הוא ש־נשמט ככלות הכל מידי קבוצות הנציגים שהחזיקו בו זמן רב בעייפות כבוייה, ב־היסוס, בהיטשטשות ובהתבטלות עצמית, כמו לאחר יאוש.

„— — — נלך — ונלך בכל כוחנו ה־חינוכי — אל העניים ואל העשוקים ש־בפרוורים ובעיירות המוזנחות... נלך, אמרתי, מי ילך? לא המנגנונים (השחוקים והכבויים). אמנם גם למנגנוני נצטרך: מסוג חדש. מנגנונים המשרתים אידיאולוגיה וקו פוליטי במקום לשרת גושים ואינטרסים."

(„סימן קריאה" 7, מאי 1977)

זהו. עמוס עוז. רק הוא יכול לכתוב יפה כל־כך. ועכשיו יכתוב סיסמות למען המנגנונים החדשים. ראינו אותם כולנו בזמן האחרון, את המנגנונים החדשים של מפלגת העבודה, איך שהם פתאום משרתים אידיאולוגיה וקו פוליטי, ולא גושים ואינטרסים. גם המילה של עמוס עוז, מה לעשות, פתאום אצלי כבר לא מילה.

והנה לפנינו עוד אחד, אחרון וחביב, שבזמן האחרון מתכנס ומתגייס. מנחם פרי שמו, הד"ר מנחם פרי, עורך „סימן קריאה":

„זר לספרות תכתיב מונולוגי. בהכותה את הקלישאה היא אופוזיציה מתמדת, בכל המישורים. היא אופוזיציה למה שהיה לפניה בספרות. היא אופוזיציה למה שהיה מובן מאליו ברבים. אין היא פה למה שמקובל על הרבים, שכן אז תהיה מיותרת. ספרות מבטאת, כמו הנביאים — תמיד את המיעוט. היא תבטא את הרוב רק כשמיעוט זה יהפוך לרוב, אך אז כבר תקום ספרות אחרת."

(„סימן קריאה" 8, אפריל 1978)

מילים. מילים יפות. לא רק יפות, גם נבונות, גם נכונות. והנה עכשיו הולך הד"ר מנחם פרי אל הספרות שהיא פה למה שמקובל על הרבים, שהיא מיותרת, כמו שהוא בעצמו אומר. ועוד מעט, כשכבר תהיה עם חרוב, תקום ספרות אחרת.

המשורר ויזלטיר, הסופר עוז והמבקר פרי עולים בימים אלה לשטח את תחינתם בחצר הפריץ. הם הולכים עם המגנונים המשרתים רק גושים ואינטרסים. הם הופכים את עצמם פה לרוב. המילה שלהם לא מילה. ההוכחה: מה שהם בעצם כתבו בזמן שהמילה שלהם עוד היתה מילה.

הייתי יכול לגמור כאן. סיום חזק, מה שנקרא. אבל אני לא סופר, לא משורר ולא מבקר, אז מותר לי לשאול את השאלה הניצחית:

למה?

ולתת את התשובה נצחית, בציטוט מ־משורר־המחאה־והזעם מאיר ויזלטיר:

„ואם־־העניין שלשמו נתקיימה השיחה לא יצא נשכר, הרי אין להכחיש כי מניותיהם של המשוחחים עולות במיקצת במעונות ישראל הסמוכים אל שולחן עיתוניהם."

מרגישים יותר טוב

כבר הרבה זמן לא התעסקנו איתכם, חברים מובטלים. אבל מה, מתקרבות הבחירות, ולא צריך לשכוח את ציבורי הבוחרים לסוגיהם. נו, אז מה נשמע? אני בטוח שאתם מרגישים הרבה הרבה יותר טוב. קודם כל, כשמתרגלים לחיות בצימצום, זה לא נורא כל־כך. שנית, עם העסק הזה של נבלות הבשר שגילו בצפון, זה כבר מוכיח שלא נורא אם לא אוכלים בשר כל יום. ושלישית, אחרי ביקורים תכופים בלישכת־עבודה, בטח כבר יש לכם חברים שאיתם אתם מבלים את היום במישחק פוקר על גפרורים, ודברים כאלה.

אבל מה שבטח הכי משפר את מצב רוחכם, זו העובדה שבשבוע שעבר גילה בכם ראש־הממשלה בעצמו התעניינות בולטת. כן, כן, מנחם בגין הופיע בטלוויזיה ובמו־פיו אמר שצריך לעשות משהו בעניין המובטלים. האמת היא שראש־הממשלה שלנו, יהודי יקר כל־כך, כבר התעניין בבעייה בחודש אפריל בשנה שעברה. העוזר שלו, יחיאל קדישאי, יודע למסור שכאשר שתה מר בגין תה ב־16 באפריל 1980, בשעה 10 בבוקר, הוא פתאום אמר: „מה נעשה עם האבטלה, יחיאל?" ובמשך המש דקות נראה מר בגין מודאג.

אבל מאז היתה החמרה במצב, והפעם היה בגין מודאג לא פחות משעה קלה, שאותה בילה בשיחה עם מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל, ועם שר־האוצר. באמת דבר מדאיג, האבטלה, אבל מה אפשר לעשות? זה בא. ככה זה. מכת־טבע. כמו רעידת־אדמה, שיטפון, או ארבה. מן אללה, כנראה, שיהיו מובטלים. בגין ומשל לא אשמים בזה. הם רק יכולים לשים ראש ביחד, ולחשוב איך לפתור את הבעייה הנוראה. מה שעוד הם יכולים לעשות, זה להופיע בטלוויזיה עם חיוכים מודאגים.

רונלד שלה

שמוע שמעתי שגאולה שלנו מאוד מאוכזבת מרונלד שלה. אך פעם לא נשכח את פניה הזורחים כאשר התבשר העם בישראל על בחירתו המופלאה של האמריקאי הגאה הזה לנשיא. מה זאת אומרת, אמרה גאולה הנביאה, זה לא קרטר! הוא יראה לרוסים האלה! והוא יראה לפלישתים האלה! ואש"ף יכול לשכוח! אמריקאים ויחודים זקופים יתייצבו חזק־על־יד־חזה להגנת העולם החופשי, ובמרכז יעמדו חזק־על־יד־חזה גאולה וננסי ובאמצע רונלד שלהן!

ככה זה היה אז, מזמן, בשנה שעברה. כשהיתה גאולה שלנו פוגשת חברים שלה היתה אומרת להם: „נו, מה אתם אומרים על הבחירות? מה אתם אומרים על קרטר? מה אתם אומרים על מונדייל? מה אתם אומרים על ברזינסקי? מה אתם אומרים על ג'ורדן? מה אתם אומרים על ג'ורג'יה? מה אתם אומרים על ג'ורג'יה? מה אתם אומרים על ג'ורג'יה?"

ריס על השובב שלי? רק חכו שקרטר ירד. הוא יראה להם. הוא איש עם גאווה לאומית! איש זקוף! מבין את הסכנה האדומה ואת הסכנה השחורה! הוא איתנו, תיסמכו עלי." נו, והחברים של גאולה, תאמינו לי, סמכו עליה.

ועכשיו היא לא יודעת מאיפה זה בא לה, מסכנה. מה קורה פה? פלסטינים? התנחלויות לא מועילות? אש"ף זה לא רק אירגון טירור? שכחה רונלד שלה יעשה לגאולה שלנו? פלא שהיא מאוכזבת?

גרוסס

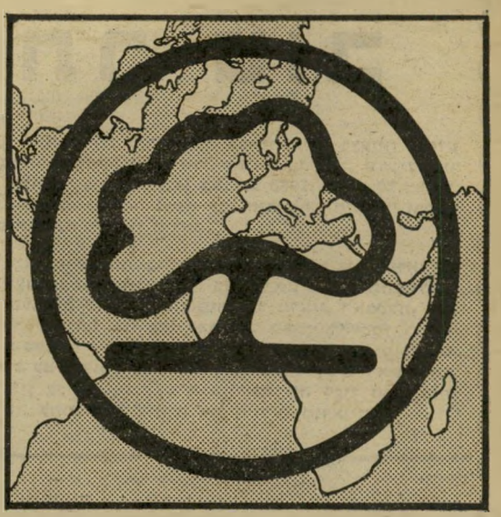

רויאל, "זברה"
ושמן C.D. - זכו
בתארי הקניה הטובה
ביותר והמוצר הנבחר
לשנת 1981

ב-4 יבשות בתבל
מייצרים מוצרים על-פי ידע
שנרכש בעץ הזית

שמן C.D.
היחידי בארץ בעל תו-תקן

ידע עץ הזית ברחבי העולם

בכל בית עץ הזית

בריטניה: כנופיית השלושה נגד הלייבור

מפלגת העבודה הבריטית היתה, מאז ומתמיד, קואליציה של סוציאל־דימוקראטים, מארכסיסטים, סוציאליסטים דתיים, אנשי איגודים־מיקצועיים, עסקני סניפים ואינטלקטואלים. השבוע פקד את המיפלגה משבר חמור, שהפיח בעיתונות הבריטית, השמרנית ברובה, עליצות שהוסוותה היטב בדאגה ללייבור: „אם באמת ינטשו כמה מנהיגים ימניים את המפלגה, יחוסל הלייבור כאל־טרנטיבה ושילטונה של מרגרט תאצ'ר יונצח לאורך ימים."

שיפוצים ושיפורים. ואמנם, גם סוציאליסטים בריטיים טובים אינם מזלזלים באיומי „כנופיית השלוש־שה" לנטוש את הלייבור וליצור מפלגה סוציאל־דימוקרטית. ויליאם רוג'רס, דייוויד אוואן ובעיקר שירלי ויליאמס נחשבים כפוליטיקאים מוכשרים, בעלי מיטען אינטלקטואלי ופופולאריים בקרב אמצעי־התיקשורת הימניים. אליהם מצטרף גם רוי ג'נקינס, שכיהן עד לפני חודש כנשיא השוק־האירופי המשותף. אבל לטווח

ארוך תביא פרישת הימין, שהוא שולי בלייבור מבחינה מיספרית, תועלת עצומה למאמץ לשינוי מיבני אמיתי בחברה הבריטית.

שירלי ויליאמס וחבריה פשוט אינם רוצים בשינויים סוציאליסטיים בבריטניה. הם מסתפקים בשיפוצים ובשיפורים של השיטה הקיימת. הם תמיד שלטו בממשלות הלייבור, הכשילו כל נסיון לפגוע בשיטה הרכושנית — ברצינות ולטווח ארוך. התיסכול שפקד את פעילי הלייבור הביא להצלחת השמאל בוועידה בת יום אחד, שנערכה בשבוע שעבר בוומבלי. מנהיג השמאל, אנתוני וודג'ווד בן, שהוא סוציאליסט אמיתי, הצליח לשכנע את באי הוועידה לקבל את הצעתו לקולג' אלקטוראלי שיבחר את מנהיג המפלגה ואת סגנו. 40 אחוז מחברי הגוף הבוחר יהיו אנשי האיגודים־המיקצועיים, המחזיקים את הלייבור מבחינה כלכלית וצבורית. 30 אחוז יהיו חברי הסיעה בפרלמנט, ו־30 אחוז נוספים נציגי הסניפים.

סירובו של הימין האליטיסטי לקבל דימוקרטיזציה כל כך מרחיקת לכת גרם למשבר הנוכחי. גם מנהיג המפלגה, מייקל פוט, איש שמאל שעבר למרכז, נחל כישלון בוועידה. הוא רצה ש־50 אחוז מחברי הגוש הבוחר יפלו בחלקה של הסיעה הפרלמנטרית.

עיתוי נוח לייבור. כמו בפרשת רפ"י, תביא פרישת הימין לחיסולו, או להעלמותו בשורות השמרנים. לכן העיתוי הוא נוח מאוד ללייבור. ולאגף השמאל שבו. לתאצ'ר נותרו עוד לפחות שתי שנות שילטון. בשנים אלה יחודד עד הסוף ההבדל שבין השמרנים ללייבור. לפי תחזיות מתונות יהיו בבריטניה שלושה וחצי מיליוני מובטלים עד שלהי 1982. התעשיה הבריטית עומדת בפני התמוטטות, ופשיטות־רגל נעשו מאורעות שיגרתיים. כפי שאומר פוט עצמו, יעלמו בקרוב מעל פני המפה התעשייתית של אירופה מיפעלים כמו בריטיש ליילנד, בריטיש סטיל ואפילו חברת־התעופה הלאומית.

במצב דברים זה אין לשמאל מה לחשוש מאיומי כנופיית השלושה. לעומת זאת תוכל מפלגת הלייבור, עם עלייתה לשילטון בעוד כשנתיים, לבצע את תוכניתה החברתית־כלכלית מבלי שאנשים כמו שירלי ויליאמס או דייוויד אוואן יחבלו בה. בניגוד לכל התחזיות יהיה, כנראה, טוני בן למנהיגה של בריטניה באמצע שנות ה־80. תחת מנהיגותו, שתיהנה מגלי ריאקציה נגד השמרנות האורתודוכסית של תאצ'ר, ייעשה האי הבריטי מעבדה ענקית לנסיון סוציאליסטי של ממש, שיבוצע אך ורק באמצעים דימוקרטיים מובהקים.

אל־סלוואדור: היטלר היה אנטי־קומוניסט

שני מיכתבים למערכת, שהופיעו השבוע בשבועון הבריטי הליברלי, אך האנטי־סוציאליסטי, סאנדיי טיימס, מבטאים היטב את משמעותה האמיתית של המדיניות האמריקאית באל־סלוודור בפרט, ובאמריקה הלאטינית בכלל. הם מתורגמים כאן בקיצורים קלים, בלתי משמעותיים.

כותב ג'ון באל, מפאלמאות:

המצב באל־סלוודור מעורר בי תערובת של רגשי

נשיא־לשעבר קארטר
פאשלה בדקה התשעים

תיעוב כלפי מישטר הדיכוי השורר שם, ובושה עמוקה בשל המעורבות של המערב בטרגדיה של אמריקה הלאטינית. זה נראה לי אירוני שדווקא בשבוע שעבר (השבוע האחרון של הנשיא ג'ימי קארטר) חידשה ארצות־הברית את הסיוע הצבאי לחונטה הסלוואדורית.

כמובן, דיקטטורה צבאית נחשבת כמישטר לגיטימי באמריקה הלאטינית. חוסר־צדק וסאדיזם שרירותי המזכירים את גרמניה הנאצית נעשו למוסד, והמערב עוצם עיניים. העובדה שהתהליכים במערב עלולים להובילו למצב דומה עד שנת 2000 מעוררת דאגה. מתי תבין ארצות־הברית שמכירת נשק למישטרים בלתי־דימוקראטיים תחסל את יומרת המערב לייצג את „העולם החופשי"? לפי איזו אמת־מידה אנו מסווגים את צ'ילה ואל־סלוודור כחלק מהעולם החופשי, אך לא את פולין או אפגניסתאן? רק משום שהאחרונות נשלטות על־ידי ממשלות קומוניסטיות? יש בכך משום צביעות לגנות את מעשי הסובייטים באפגניסתאן ובאותו זמן להחזיק בשילטון את החונטות באמריקה הלאטינית רק מכיוון שהן אנטי־קומוניסטיות. גם היטלר היה אנטי־קומוניסט. אם המערב לא יתקן את דרכיו בעולם השלישי, לא נוכל להעמיד פני מופתעים כשהעמים בארצות המתפתחות יפנו לעולם הקומוניסטי בבקשת סיוע. זו תהיה אשמתנו.

ומוסיף, כאותו עמוד, דייוויד באקסטון, תושב ולואין גארדן סיטי:

זה מדכא שהנשיא קארטר ביטל את האמברגו על סיוע צבאי לאל־סלוודור (שהוטל אחרי רציחתם של יועצים אמריקאיים לרפורמה־קרקעית ונזירות אמריקאיות). הדגש של קארטר על זכויות־אדם גרם לפחות לכמה דיקטטורות באמריקה הלאטינית לשפץ את תדמיתן בשנים האחרונות.

ברור שיציבות פוליטית, לה ערבות ממשלות סמכותיות וימניות, שומרת על שכר נמוך ביותר ועל מחירים זולים של מוצרים גולמיים המיוצאים לארצות־הברית. כך מכפיפים את השאיפות הצודקות של מיליוני בני־אדם לצרכים הכלכליים והפוליטיים של הדמוקרטיות המערביות תחת השלט המפוקפק של אנטי־קומוניזם".

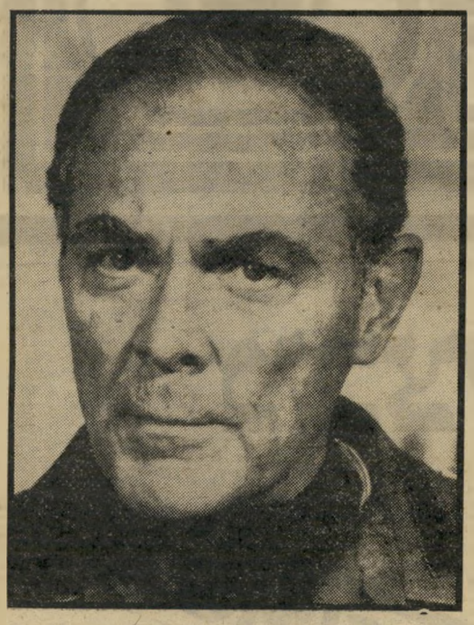

שר־חוץ הייג
זכויות? שטויות!

עיר כאן לשון המיבתב. פירושים מיותרים. חבל שהנשיא קארטר סיים בצורה כזו את הקאריירה שלו, שהיסטוריונים בעתיד יערכו אותה בחיבוק, למרות העיתונות הגרועה שהוא מקבל עתה.

דרום־אפריקה:
סיפור־אהבה עם הייג

כבר עתה מגלים שליטי פרטוריה התלהבות עצומה ממינויו של הגנרל אלכסנדר הייג לשר־החוץ בממשלתו של רונאלד רגן. עוד לפני שאושר על־ידי הסינאט, הביע הייג את תמיכתו בעמדת ממשלת האפרטהייד בעניין נאמיביה, במונחים שלא נשמעו מעולם תחת מישטרו של הנשיא היוצא, ג'ימי קארטר.

הייג הצדיק את סירובם של הגזענים ל„וותר" לאיר־גון השיחרור של נאמיביה, סוואפו, וסרב להאשים את דרום־אפריקה בכישלון המשא־ומתן. הוא טען שאין להתפלא על גישתם הספקנית של שליטי פרטוריה. לפי הייג יש להבין את הזיקה ההיסטורית ואת ההיבטים האסטרטגיים המעניקים למיעוט הלבן בדרום־אפריקה זכות לקבוע גם את גורלה של נאמיביה. מעל לכל צהלו הדרום־אפריקאים על שהייג הכיר בערכים וב־אינטרסים המשותפים שלהם עם ארצות־הברית. הייג הצהיר, ש„אינטרס ארצות־הברית מחייב תמיכה בדרום־אפריקה, שלה ערכים משותפים, ומעל הכל, אינטרס איסטרטגי משותף, עם וושינגטון." כשהוא זונח לחלוטין את ה„שטויות" של קארטר על זכויות־אדם, ציין הייג שבעיות נאמיביה הן בראש ובראשונה עניין של גיאוגרפיה, תחבורה וחומר גולמי.

עמדתו של הייג נעצה סכין בגבם של הליברלים הלבנים, הלוחמים באפרטהייד בדרום־אפריקה עצמה. הם האשימו, כמובן, את ממשלת פרטוריה בטירפוד השיחות עם סוואפו בעניין נאמיביה. עתה זכתה המפלגה הגזענית השלטת בגיבוי מלא של הייג, ושל ממשלת ארצות־הברית כולה.

גוש אמונים והאפרטהייד

קשה להבין את התרעומת על עסקן גוש־אמונים, צבי סלונים, שערך מגבית, מוצלחת כנראה, בדרום־אפריקה. עם זאת, חבל שסלונים התרים דווקא את יהודי דרום־אפריקה. הוא יכול היה להצליח עוד יותר בקרב הקאלוויניסטים האפריקנרים הלבנים.

רעיונות הגוש, התפיסה הגיזענית כלפי ה„ילידים", התחושה הבסיסית של אתה־בחרתנו, וני־

גישאי סרונים
התחנה הבאה: אלאבמה

צול האידיאולוגיה לנישול ולניצול כלכלי, דומים להפליא לדיעות השולטות במפלגה הלאומנית ה־לבנה של דרום־אפריקה. יש להניח שאנשי הגוש, המאחדים את הפרגמטיזם ההתיישבותי של מפא"י והלהט הלאומני של חירות, יפיקו לקחים. יש לצפות לשליחי מגבית של הגוש גם במיסיסיפי ואלאבמה, שם מצפים להם בכליון עיניים אנשי קו־קלוקס־קלאן.

F.U.'S

מבצע תקליט חינם

JOHN LENNON

ROD STEWART

GEORGE BENSON

PAUL SIMON

DONNA SUMMER

זרוק את העתון מהיד! חבל על הזמן.
F.U.'S פותח במבצע מיוחד ל-10 ימים בלבד, 1.2.81-10.2.81.
רוץ לחנות וקנה לך F.U.'S.
מה יצא לך מזה? פרט ל-2 פריטי לבוש מדליקים,
תקבל תקליט-להיט חינם. כן, חינם. בחר מבין תקליטיהם
של ג'ון לנון, רוד סטיוארט, ג'ורג' בנסון, דונה סאמר ופול סיימון.

רשימת החנויות המשתתפות במבצע:

<u>תל-אביב</u>: ג'ין משין F.U.S., אבן גבירול 109/ ג'ין משין F.U.S., ירמיהו 3/ סלון, שאול המלך 4/ הופר, אבן־גבירול 21/ ג'ינס ווסט, בן־יהודה 1/ הונסט, דיזנגוף 154/ טופר, דיזנגוף סנטר/ בוב 2, דיזנגוף 185/ <u>יד-אליהו</u>: טניה, לה גרדיה 76/ <u>יפו</u>: מזן, שד' ירושלים 48/ <u>רמת-אביב</u>: רנגלר, ברודצקי 15/ דרייב סטור, רמת־אביב/ <u>רמת-השרון</u>: דה-בסט, סוקולוב 56/ <u>ירושלים</u>: הבוטיק הצהוב, הלל 23/ בוכמן, יפו 47/ טופר, יפו 49/ <u>נהריה</u>: בלו ג'ינס, ככר העיריה 19/ <u>אשקלון</u>: בוטיק בלי שם, הרצל 31/ <u>באר-שבע</u>: ג'ינס סנטר - החלוץ 81/ <u>קרית-גת</u>: שרה מודל, מרכז מסחרי <u>פתח-תקוה</u>: בוטיק בלי שם, ההגנה 15, פ"ת/ <u>קרית-ביאליק</u>: ג'ינס לי, העמקים 3/ <u>חיפה</u>: בית הג'ינס, הדר, הרצל 18 ב. הקרונות/ בית הג'ינס, כרמל, שד' הנשיא 124/ <u>טבעון</u>: ירדן, ככר בן־גוריון 1/ <u>בית-לחם</u>: ג'ין משין, רח' ירושלים/ <u>רעננה</u>: קוביי, בורוכוב 8/ <u>רמת-גן</u>: טופר, ביאליק 41.

אנשים בעולם

מישל רוקאד: הקרבה למען הניצחון

לפני חודשים מיספר נחשב מישל רוקאר כהפתעה הגדולה של המיפלגה הסוציאליסטית בצרפת. תוך זמן קצר הוא רכש לעצמו אוהדים רבים כל־כך, עד שסיכן מאוד את מעמדו של ראש־המיפלגה, פרנסואה מיטראן. בחודש אוקטובר האחרון הפתיע עוד יותר כשוויתר על המאבק לצמרת והשאיר את הדרך פתוחה בפני מיטראן, כמועמד יחיד של המיפלגה לנשיאות. אולם רק לאחרונה התגייס בפועל, בראיונות לעיתונות וטלוויזיה, כדי לסייע במאבק המיפלגתי. „המועמד שלנו היה נחלש אילו נאלץ לעמוד במילחמה פנימית", הוא מסביר את פרישתו האישית, „ויש לעשות הכל כדי למנוע את ניצחונו של ז'יסקאר, שיהיה אסון לכל המדינה"; עם זאת מציין רוקאר: „אני תומך בפרנסואה מיטראן, אבל אני מתכונן להישאר אני עצמי."

יוחנן פאולוס השני: השחקן אוהב לשחק

לפעמים קשה להחליט אם יוחנן פאולוס השני הגיע לוואתיקן הישר ממישרד ליחסי־ציבור או ממיגרש־המישחקים. שכן בדרך־כלל אפשר לראותו עוצר בדרכו, בביקוריו הרבים, כדי להצטלם עם ילד או להשתעשע בספורט כלשהו. זו התמונה האחרונה של יוחנן פאולוס השני כשהוא משחק ב„פטאנג" (הכדורת הצרפתית).

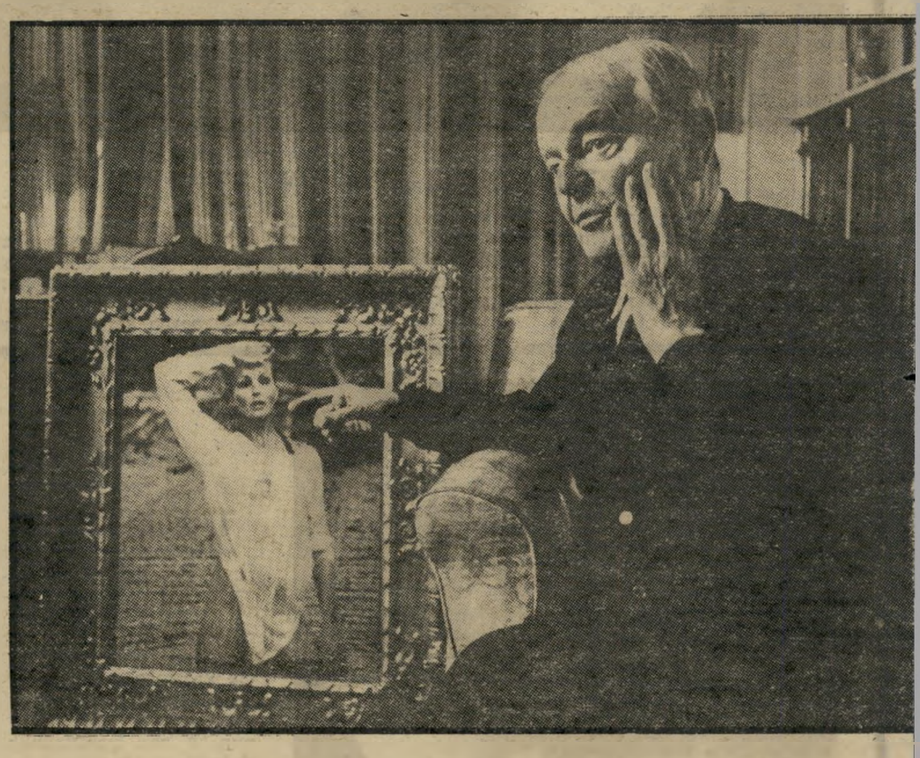

קנת קלארק: היופי והאופי של בו דרק

„רק נשים מעוררות אותו," אמרה פעם בתו של לורד קנת קלארק — אולי הגדול מבין ההיסטוריונים של האמנות בבריטניה — על אביה, והוסיפה: הוא מעריץ נשים והן מעריצות אותו." ואמנם, בגיל 77, כשכמה ספרים כבר מאחוריו, הוציא־לאור ספר חדש, יופי נשי, ואותו הוא מקדיש לתולדות מושגי היופי הנשי בעיני העולם המערבי. נוכח תמונה של בו דרק מבטא לורד קלארק את רישומיו במקוריות רבה: „יש לה פנים חזקים ומלאים אופי, וגבריים יותר מאשר כל יפהפיה אחרת בעבר."

רונאלד רגן: הגנה מוחצת על פרנקי

מיכתב בכתב־ידו של הנשיא רגן, המגן על פרנק סינאטרה, נמכר בסך של 12,500 דולר. במיכתב, המנוסח על נייר־המיכתבים האישי של רגן, הוא אומר: „אני מודע לכל השערוריות של סינאטרה, אבל גם לתרומתו העצומה למטרות צדקה. איני מכיר אנשים כמותו, אף שאיני מעריץ את סיגנון חייו."

אנשים בעולם

אסתי לאודר: לא לגלות לגברים

הקיסרית הבלתי־מוכתרת של אימפריית הקוסמטיקה האמריקאית, אסתי לאודר, אינה נוהגת להצטלם, למרות שהיא אשה יפהפיה. את גילה היא מסרבת לגלות, וכן גם כמה סודות מיקצועיים, ההופכים את מוצריה למבוקשים כל־כך וליקרים כל־כך. „ישנם סודות שאשה חייבת להסתיר מגבר.״

בט מידלר: איני רוצה להריח את ריח הכסף

בט מידלר (רוז) היא לא רק אמנית נפלאה, זמרת ושחקנית מחוננת, היא גם טיפוס שכל תגובה משלה ראוייה להנצחה במצלמה. ובכל־זאת אין זו ערובה לקופה. בעוד סירטה הצליח מאוד וכן גם הופעתה החיה בברודווי, הרי הסרטתה בתוכניתה החיה טירוף נצחי לא הלהיבה קהל רב. משביקשו את דעתה על־כך אמרה: „מעולם לא הייתי מוכנה להתערב עם איש על כסף, אם אצליח או לא לגרוף אותו בהופעתי הבאה. הכסף פשוט לא מעניין אותי, רק מה שאפשר לעשות בו. אומרים שלכסף אין ריח — אני דווקא חושבת שיש לו.״

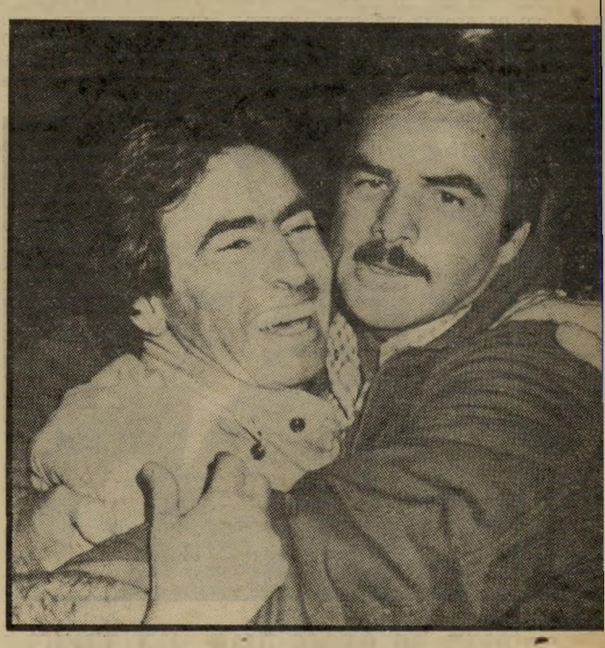

ברט ריינולדס: חיבוק גברי בהחלט

השחקן ברט ריינולדס כימעט מוחץ מאהבה את ידידו דיוויד סטיינברג, שהופיע בסרט זה הסוף שלי כחבר המנסה לעודד אותו לבל יתאבד. ריינולדס — אחד משחקני הקופה החזקים של ארצות־הברית — בחר בסטיינברג כבמאי סירטו החדש.

לורן בקול:

נשיקה לרב־מוכר

השחקנית לורן בקול מעניקה נשיקה למזל טוב לידידה וחברה למיקצוע, הסופר ויליאם סטאיירון, שיצירתו רבת־המכר, בחירתה של סופי, עובדה לקולנוע על־ידי הבמאי אלן ג'. פאקולה. גם בקול טעמה הצלחה ספרותית, אחרי שהאוטוביוגרפיה שלה, על חייה עם האמפרי בוגארט, זכתה להצלחה חסרת־תקדים. השחקנית המעולה חוזרת שוב לבמת התיאטרון בגירסה מוסיקלית של אשת השנה, כשהיא משחקת תפקיד שבו הופיעה בעבר, בהצלחה רבה, קתרין הפבורן.

ליזה מ׳׳לור - ברטון: קצת בזכות השם

55 קילוגרם, 19 שנים ויופי חיצוני כובש עדיין לא הספיקו לנערה כדי לעשות קאריירה. אבל שם כמו „ליזה ברטון״ יכול לעזור. ואמנם, ליזה ברטון, בתם המאומצת של אליזבט טיילור וריצ׳ארד ברטון, מודה בעובדה שהשם המפורסם עוזר לה להיות דוגמנית מבוקשת: „אינני משלה את עצמי שכל ההצעות הרבות הזורמות אלי הן בזכותי בלבד. איזה צלם לא ישמח לפתוח מגירה ולהציג את הסחורה שלו: ,ויש לי דוגמנית ברטון׳?״

מישל מורגן:
אוצר של סבתא

כשמישל מורגן נוטלת את נכדתה, סמאנתה, להצגה יו־מית, כולם בטוחים שהן אם ובת. רק העובדה שמכירים את פניה של מורגן בכל פינה בצרפת חושפת את האמת — הילדה היפה אינה אלא נכדתה של אחת הנשים היוהרות שיד־עו הבמה והבד הצרפתי — והיא בתו של בנה של מישל, השחקן יפה־התואר מארק מישל.

מישל סרו: להתחפש למארלן דיטריך

איש לא פילל שהצליח כל־כך על הבמה, כלוב העליזים, יעשה עוד כל כך הרבה כסף על הבד. ובכל זאת היום יש כבר כלוב מס׳ 2, כשהגיבור/ה זאוא — השחקן מישל סרו (בתמונה) מחקה את מארלן דיטריך. עניין של טעם.

עכשיו הזמן לרכוש דירה!

אברהם גינדי

מציע 9 דירות איכות בשלבי גמר בהנחה

מ־70,000.- שקל עד 100,000.- שקל

בראשון לציון במרכז השקט של ראשון לציון: 4 דירות בנות 4 חדרים	מחיר קודם	~~420,000.-~~ שקל	מחיר מבצע	**340,000.-** שקל
דירת פנטהאוז	מחיר קודם	~~570,000.-~~ שקל	מחיר מבצע	**470,000.-** שקל
דירת קוטג'	מחיר קודם	~~540,000.-~~ שקל	מחיר מבצע	**440,000.-** שקל
ברמת השרון דירת גג	מחיר קודם	~~850,000.-~~ שקל	מחיר מבצע	**750,000.-** שקל
בפתח-תקוה דירת 5 חדרים (בשלבי בניה)	מחיר קודם	~~640,000.-~~ שקל	מחיר מבצע	**540,000.-** שקל
בתל-אביב דירת לוקסוס 3 חדרים (בשלבי בניה)	מחיר קודם	~~680,000.-~~ שקל	מחיר מבצע	**580,000.-** שקל

תנאי רכישה מיוחדים: ● בהרשמה -10,000. שקל ● 30% בחתימת החוזה + משכנתא עד -150,000. שקל ● היתרה בתשלומים נוחים.

כל הקודם זוכה - מוגבל ל-9 דירות בלבד!

לרגל המבצע: המשרדים בראשל"צ ובת"א יהיו פתוחים במוצ"ש החל משעה 18.00

*המחירים אינם כוללים מע"מ.

אברהם גינדי

תל-אביב
ככר המדינה ה' באייר 10

רמת השרון
סוקולוב 84

פתח-תקוה
חיים עוזר 28

ראשון-לציון
הרצל 62

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

אנשים

שלוש גירסות לפיענוח התעלומה: מדוע צולמה פנינה רוזנבלום במישחק בבריסל

■ ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, חובב כדורסל ומשחדל שלא להחמיץ שידורי מישחקים בינלאומיים. השבוע, ביום הרביעי, כאשר התקיים המישחק הראשון בין מכבי תל־אביב לקבוצה המוסקבאית צסק"א, היה על בגין לנאום בארוחת־ערב לפני פעילי ה־בונדס, הנמצאים בארץ. בגלל המישחק ששודר באותו ערב, נעשה מאמץ לזרז את הארוחה, כדי שבגין יסיים את נאומו בזמן, ויוכל לצפות ב־מחצית השניה של המישחק. ואמנם, הכל דפק לפי הקצב, ועם סיום נאומו שאל בגין את מלוויו מה התוצאה. אחרי ששמע אמר: „יופי, עכשיו נלך כולנו הביתה כדי לצפות במחצית השניה." ביום החמישי נשאר בגין בביתו, וצפה בכל המישחק.

■ מי שלא צפה במישחק ביום החמישי היה ח"כ **משה דיין**, שהוא פטרון הקבוצה התל־אביבית. דיין נאם באי־תו ערב מחוץ לביתו. אחרים שלא צפו במישחק: מזכ"ל ההסתדרות, **ירוחם משק**, שהיה בישיבה בבת־ים, סגן־ראש־הממשלה, **שימחה ארליך**, שהיה בישיבה במרכז המיפלגה הליברלית, וח"כ **שימן עוז פרס**, שגם הוא היה בישיבה, שר־הבריאות **אלי עזר שוסטאק** וגד **יעקובי** לא צפו, כי ספורט אינו מעניין אותם, לדבריהם.

■ אצל ראש־הממשלה בי־קרה השבוע מישלחת של מו־עצת־הביטחון־הלאומי של קנ־דה. בתום הפגישה הגיש ראש המישלחת לבגין שי: אגרטל מחרס. אמר להם בגין: „לה־ביא לישראל חרס זה כמו לה־ביא פחם לניוקאסל, אך מאחר שהאגרטל הוא מעשה ידי אמן שעבר, **אלכס גילעדי**, ש־נשלח מטעם היומון דבר ל־בריסל כדי לסקר את מישחקי הכדורסל, הוחרם על־ידי צוות כתבי־הספורט של עיתונו, והם לא התירו את פירסום דיווחיו בעמוד הספורט של העיתון. לכן פירסם שריד את רשמיו מן המישחקים בעמוד הראשון של העיתון.

■ צלם־העיתונות **יוסי רוט** נשלח לבריסל על־ידי ה־צהרון שלו, ידיעות אחרונות. מעריב סירב לשלוח צלם לשם, כי שר־החינוך **זבולון המר** החליט לפרוש, משום שהגיע למסקנה כי בשביל בורג צריך מברג, ולא פטיש — פירוש שמו של המר באנגלית וב־גרמנית.

■ עוד טוענים שם כי כל המיפלגה נראית כמו כיתה למלאכת־יד. יש שם בורג, פטיש ומורה (**אברהם מז־מז**).

■ כאשר נשאל שר־הפנים ד"ר **יוסף בורג** אם המפד"ל משבט האינדיאנים מוחיק מ־מערב קנדה, יש בו משהו שהוא נדיר ביופיו."

■ סיפר ראש־הממשלה ל־אנשי־המישלחת: „אני מודה ומתוודה ששגיתי כאשר שו־חחתי לפני כמה חודשים עם סגן ראש־ממשלת לוכסמבורג, **גסטון תורן**, שהיה אז ה־נשיא התורן של מועצת ה־שרים של השוק המשותף ב־אירופה. השגיאה היתה שא־מרתי לו מה המרחק בין הקו הירוק ובין הים, שמונה מייל, שלפי דעתי קצר ביותר. העיר לי תורן: ‚שמונה מייל זה מרחק גדול אצלנו בלוכסמ־בורג.' אני יודע שאצלכם ה־קנדים זהו מרחק קטן ב־יותר."

■ מדוע נראתה נערת־הזוהר **פנינה רוזנבלום** מעל מירקע הטלוויזיה פעמים רבות כל כך בעת השידור הישיר ממישחק הכדורסל בבריסל? יש לכך כמה גירסות. האחת טוענת כי פנינה שוחחה ב־טלפון עם איש־הטלוויזיה ל־פנה אל ידידה, **מנפרד כין**, וביקשה ממנו שיטלפן אל גלעדי, כדי שהוא יסדר לה מקום באולם. כך לא נענה, ופנינה לא היססה וטילפנה אליו בעצמה.

■ גירסה נוספת מספרת כי פנינה פנתה אל הבמאי **יהודה ברקן**, שיצא ל־בריסל לצורך צילום סצינה אחת מסירטו החדש. בסצינה יש שני בחורים, היוצאים ל־מישחק כדורסל בחו"ל והמ־ספרים לנשותיהם שהם הול־כים למילואים. פנינה שאלה אותו אם הוא יוכל לתת לה תפקיד קטן בסרט. ברקן הס־כים ואכן הצלם שלו, **גדי דנציג**, צילם אותה לסרט, בעוד במאי המישחק מבזיק עליה לעיתים־קרובות. זה קרה אחרי שהיא נגשה אל השדר **יורם ארבב**, וביקשה ממנו שיציג אותה לפני הבמאי ה־בלגי. ארבל אכן עשה זאת, והוסיף כי היא כוכבת יש־ראלית, ולכן זכתה רוזנבלום להיות מצולמת כל־כך הרבה פעמים במשך המישחק.

וצלם־הצהרון נפגע כאשר קנה מעריב תמונות מן הצלם **ראו־בן אליצור**, במחיר של 750 לירות התמונה, יותר מן ה־מחיר המקובל. העיתון הארץ, שציפה לתמונות־רדיו מסוכ־נות־הידיעות יו־פי, לא קיבל תמונות אלה, כי הבחורה, ש־אמורה היתה להעביר אותן, חלתה. המערכת ביקשה מן הצלם **עוזי קרן** לצלם תמו־נות מן המירקע, והוא אכן עשה זאת. תמונות אלה פור־סמו בעיתון.

■ באחד הכנסים הבינלאו־מיים שנערך בירושלים, הש־תתפו בין היתר יושב־ראש ועדת החוץ־והביטחון, ח"כ **משה ארנס**, ויושב־ראש סי־עת המפד"ל, **יהודה בן־מאיר**. שניהם ממוצא אמ־ריקאי, ודיברו באנגלית. עם תום הכנס העיר אחד העי־תונאים: „זה כמו במכבי תל־אביב, שני האמריקאים הכ־שחקני־החיזוק."

■ הבדיחות האחרונות, ה־מתהלכות על המפד"ל, אומרות ייעזר גם הוא במישרד־פיר־סום כלשהו לקראת הבחירות הקרובות, השיב: „זה דומה לעובדה שבמילחמת־העולם ה־שניה התקיפו הגרמנים את הפולנים במסרשמיטים, וה־נתקפים זרקו עליהם כידונים. אם כל המיפלגות ייעזרו ב־מישרדי פירסום, לא תסתפק המפד"ל בזריקת כידונים."

■ במידרשת העבודה על שם **יגאל אלון** התקיים דיון־מרתון על הכלכלה בישראל. כאשר עלה ח"כ גד יעקובי על הבמה כדי לדבר, העיר מזכיר חברת העובדים, **משה בנקובר**: „הנה יעקובי כבר בא לבוש בחליפה." ענה לו יעקובי: „מה רצית? שאבוא בלבוש של סטריפטיז?"

■ יושב־ראש מועצת־המנ־הלים של הבורסה, הד"ר **מאיר חת**, אמר: „חושבים כי הבנק הגדול ביותר בארץ הוא בנק הפועלים או בנק לאומי, אך האמת היא שהבנק הוא ממשלת־ישראל, ושמו הוא בנקרוט." (בלועזית: פשיטת־רגל).

שרונה מרש

דוגמנית בחברת „גוטקס", מדגימה בגד־ים ובגד־חוף שנעשה בחשראת ה־ציורים של יעקב אגם, והנראה מתנועע עם כל תנועה של הדוגמנית. שרונה עומדת לסיים את עבודתה במיפעל. „יש לי יותר מדי מרץ כדי לשבת במקום אחד," אמרה, ולכן מחפשת עיסוק שונה.

תמי בן־עמי

מדגימה בגד־ים חשוף ביותר, שאותו יראו על חופי תל־אביב בקיץ הקרוב. מיד אחרי התצוגה מיהרה תמי לביתה, כדי לצפות במישחק־הכדורסל ולראות איך משחק ידידה, אולסי פרי. תמי חוגגת השבוע את יום־הולדתה. לידה עומדת הדוגמנית מרים אלון, שהיא בת 17 שנים בילבד.

פינצ'י מור

בעלת ה־רגליים

תמפורסמות, מדגימה ביקיני. פינצ'י היא דוגמנית אידיאלית לבגדי־ים, ועל־פי גופה הדק קשה לנחש כי יש לה שני ילדים בבית. „יש לי בן בכיתה א"ף, ובכל יום אני יושבת איתו על שיעורי־חבית שלו," סיפרה. היא נשו־את לדייל „אל־על", עמי מור.

תחיה אדר ממסיבה למסיבה

מאחרי כל איש חשוב מסתתרת מזכירה - והשבוע הופיעו כולן ביחד

מנחם בגין השפיע מחביבותו על יונה קלימוביצקי, מזכירתו הפרטית, הנוהגת לבוא לירושלים מדי בוקר מבת־ים, שם היא מתגוררת. יונה הכירה את כל המזכירות.

מארק מושביץ יוצג על־ידי מזכירתו הראשית, חווה בזה. היא לבשה מעיל פרווה מחודר, וישבה ליד מזכירות אחרות של בעלי מיפעלים גדולים. מושביץ, בעל מיפעל „עלית", לא צריך לחשוש. חווה סירבה לדבר על עבודתה.

„ב**ומה בטח** כתב לה את הנאום," התלוצצו כמה מזכירות אחרי ששמעו את דבריה של **נעמי גודשטיין**, מזכירתו של **אברהם** („בומה") **שביט**, יושב־ראש התאחדות התעשיינים ויושב־ראש מועצת־המנהלים של אל־על. נעמי, המשמשת כמזכירת ארגון המזכירות הבכירות, נשאה דברים בכינוס של אותן נשים ה־עובדות באמת כמזכירות בכירות. כנס המזכירות נערך בשבוע שע־בר, במלון הילטון בתל־אביב.

„החלטנו לקרוא לארגון שלנו „אמבי", שהוא קיצור השם הארוך והמסורבל שלנו," הסבירה נעמי. את כל הבוסים של המזכירות אני רגילה כבר לפגוש במסיבות־קוקטייל מכופתרות, ועתה יצא לי סוף־סוף לראות את המזכירות עצמן, אלה הגודשות את המישר־דים והשומעות את כל הסודות, שהבוסים מסרבים לגלותם.

חוש־הומור וחביבות

כין **באו** לבית־המלון כדי לחזות בתצוגת־אופנה — לס־ני שבוע האופנה נפתח. מצב ה־רוח שלהן היה מרומם ועל כוס־קפה־עם־עוגה הן ישבו בחבורות קטנות ושוחחו על כל נושא שב־עולם, רק לא על עבודתן. כל מז־כירה הזכירה לי קצת את הבוס שלה. מזכירתו של **מנחם בגין**, למשל, היתה חייכנית וחביבה. היא שוחחה עם עמיתותיה בנימוס. מז־כירתו של **יורם ארידור**, לעומת זאת, החמיצה פניה וטענה: „אני לא אוהבת שמצלמים אותי, זה קיל־קל לי את כל הערב." מזכירתו של **שימחה אריך** היתה חשד־נית מאוד. אך אחרי שיחה קלה נפתחה וגילתה חביבות וחוש־הו־מור. האופיינים גם לבוס שלה. מזכירתו של **יגאל הורביץ** לא ששה לשוחח, אך גם היא נרגעה אחרי זמן־מה ופתחה את סגור לי־בה. מזכירתו של שר־הפנים הדוק־טור **יוסף בורג** לא פגשה בי ב־זרועות פתוחות, אך אחרי שיחת גישוש גיליתי שחוש־ההומור ה־ידוע של בורג דבק גם בה.

מי שברחה ממני לאורך כל הע־רב היתה הקצרנית של הממשלה, זו שיש לה הכבוד להשתתף בכל הישיבות ושהיתה יכולה, לו רק רצתה, להדליף את כל הסודות. אך היא, כמובן, לא עושה זאת. מזכי־רה או קצרנית זה לא שר בממש־לה, ואצלה סוד זה סוד, שאותו אין מדליפים. היא צנועה ושקטה, שאינה חדלה לחייך.

שיחה בערבית

כל **עובדות** הממשלה הכירו זו את זו, אך הן נפגעו מ־רכילות והסתפקו בשיחות על אופ־נה. הפרח שהוגש לכל אחת מהן בפתח אולם הנשפים של הילטון שובב את נפשן. אחר כך הן התייש־בו ליד שולחנות ערוכים וציפו ל־תצוגת־האופנה. בלי פרוות ובלי בגדי־הדר, בצניעות ובקול שקט, הן דיברו על הבעלים, דיברו על הילדים, הציגו תמונות של בנים, נכדים וקישקשו בנחת. מזכירתו של שגריר מצריים בישראל, **סעד מורתדא**, באה זו הפעם הראשו־נה למיפגש כזה ונחבאה אל הכ־לים. „אינני מכירה אף אחת מהן, על אף ששוחחתי בטלפון עם רבות מהן," אמרה. למזלה באו שתי נשים של עובדי שגרירות מצריים בישי־ראל וכולן שוחחו בערבית.

בלי יהלומים

המיפגש **שהתקיים** ביום הרביעי אחרי־הצהריים הכניס את הירושלמיות ללחץ. הן רצו להספיק ולחזור לירושלים, כדי לחזות במישחק הכדורסל בטל־ויזיה. „מה יהיה עם הממשלה?" שאלתי את אחת מהן. היא חייכה אלי בחשדנות והשיבה בשאלה: „יש עוד ממשלה?"

רק המזכירות של היהלומנים, שבאו, אגב, ללא יהלומי־עגיל או יהלומי־טבעת, שטו לשוחח על דה ועל הא. עוזרתו של **דן פתיר** התיישבה ליד מזכירתו של מנחם בגין, מתוך הרגל כנראה. **אסתר נחמני**, מזכירתו של בורג, הס־בירה לי כי מזכירת־שר זה יותר מאשר ראש־לישכה של שר. הש־תכנעתי.

בומה שביט יוצג על־ידי נעמי גולד־שטיין, שדאגה לציין שהיא גם מזכירתו של שאול רוזוליו, המפכ"ל לשעבר, גם הוא בעל תפקיד בהתאחדות התעשיינים.

הממשלה יוצגה על־ידי זהבית תם, חייכנית אך ביישנית, וש־סרבה לספר מה היא שומעת בישיבות הממשלה. „היא הקצרנית הכי מהירה שיש," העידו עליה חברותיה, קצרניות, עובדות ממשלה אף הן.

מיכאל סלע יוצג על־ידי דינה לביא, שחיתה שק־טה ונחבאה אל הכלים. על „מכון וייצמן" לא דיברה, אך מצאה לה מיספר מצומצם של ידידות, עימן ישבה ושוחחה בשקט על אירגונן.

סעד מורתדא שגריר מצריים בישראל יוצג על־ידי מזכירתו ווופא שנודה. היא באה למיפגש זה בפעם הראשונה.

יורם אריזור שר־האוצר החדש, יוצג על־ידי מז־ כירתו נעמי זאגא, שהחמיצה פנים ולא רצתה למסור דבר על הבוס, על עבודתה, או על עצמה.

יוסף בורג שר־הפנים, יוצג בכבוד על־ידי מזכירתו הירושלמית אסתר נחמני. חוש ההומור של הבוס שלה דבק גם בה.

כל אחת ונשאלה על הבוס, סירבה להשיב. אפילו מחמאות לא רצו לחלוק להם, מתוך חשש ש־ מא יפלטו מילה לא נכונה.

בגדי־ים נועזים

טלי שליו, עוזרתו של דן פתיר, המתגוררת בהרצליה, נוסעת בכל בוקר עם מכוניתה לביתו של פתיר, מחנה אותה שם ונוסעת עם דן לירושלים. גם **יונה קלימוביצקי**, המתגוררת בבת־ים, נוסעת בכל בוקר לירו־ שלים. השתיים לא התלוננו על עבודה קשה או על קשיים עם ה־ בוס, הן באו ליהנות. ואמנם הת־ צוגה, שהוקדשה לבגדי־ים־וחוף ל־ עונת הקיץ הבאה, היתה מרהיבה ביותר. מעטות מאוד מבין המזכי־ רות תעזנה ללבוש בגדי־ים נוע־ זים, כאותם שהוצגו באותו ערב. אך ליהנות אפשר.

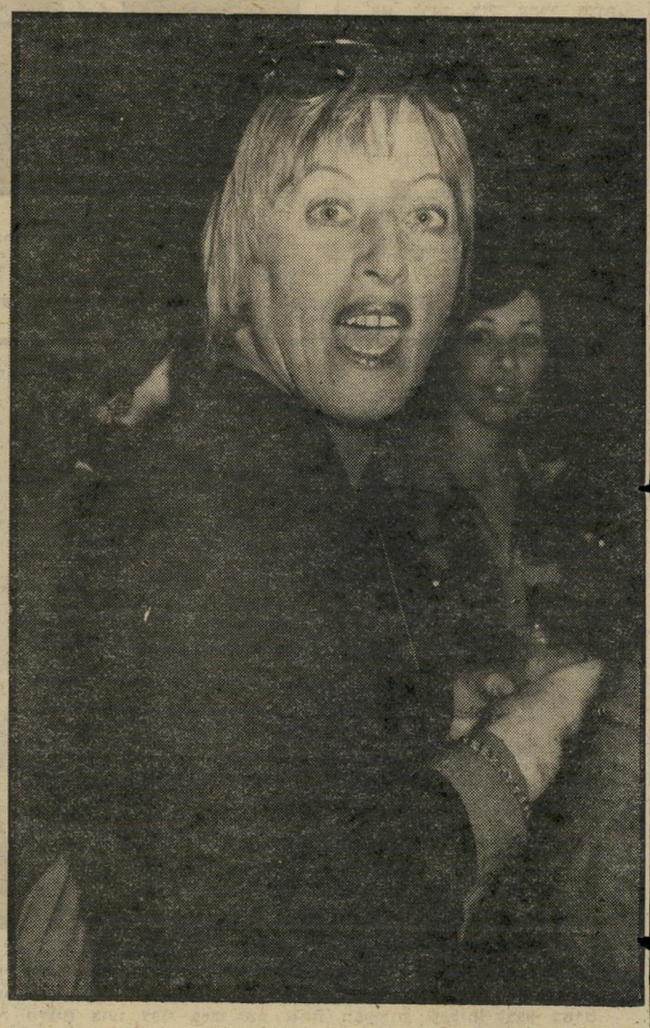

אפריים דובינסקי איש תה"ל וסמנכ"ל חטיבת אפריקה בחברה, יוצג על־ידי חווה עמיר.

ליאורה קליין מזכירה בחברת יחלו־ מי־איריס בביוב: „אנ־ חנו לא מכוסות ביהלומים, כפי שכולם חושבים."

שימחה ארליך יוצג על־ידי דפנה בר־לב הבלונדית. בתחילה היתה דפנה חשדנית, אך הפגינה חוש הומור והתלוצצה עם מזכירות אחרות של שרי ממשלה.

סם לואיס שגריר ארצות־הברית בישראל, איננו הבוס הישיר של אן קריקלר, עובדת בכירה בשגרירות האמריקאית.

דן פתיר הוא לא בדיוק הבוס של טלי שליו, כי היא אינה מזכירתו אלא עוזרתו. לידה ישבה מזכירת בגין.

כרמליטה,
סנגריה,
זה מה
שהיה חסר
אצלכם
בחגיגה.

היפכו
את כרמליטה
למשקה אישי
העשוי בסגנון
שלכם, לאנשים
שאתם אוהבים.
שתו והגישו
כרמליטה סנגריה
קר או חם, לבד,
בזוגות, במסיבה
ובכל מקום.

כרמליטה פונש
חממו את הכרמליטה בסיר
עמוק, הוסיפו פלחי פרי הדר
טבעי, פירות העונה וקינמון
לפי הטעם.

כרמליטה קר
הוסיפו לכרמליטה קוביות קרח,
פלחי לימון, או פרי הדר אחר,
פלחי תפוחי עץ וקינמון
לפי הטעם.

האיש המספר על פשעים שלא פוענחו הוא

שהתמנה על החקירה של פרשת ברנס

■ את הכלכלה הישראלית הישווה יעקובי לסיפור הבא על נשיא ארצות־הברית ל־שעבר, **ג'רלד פורד**. רופאו המליץ לפניו לרוץ מדי בוקר, כדי לחשוב בצלילות־דעת. אך פעם אחת סילפן פורד ל־רופא ואמר לו: „אני נמצא 100 קילומטרים מן הבית, ולא יודע איך לחזור." הוסיף יעקובי: „במצב כזה נמצאת כיום הכלכלה בארץ."

■ שגריר ישראל במצריים, **אהרון בן־אלישר** ואשתו **ניצה**, התגוררו במשך שיבעה חודשים במלון שרתון ב־קאהיר, עד שמצאו דירה מתאימה. במשך כל אותה תקופה חיפשו השניים מקום הולם לגור בו, ולכן לא פירקו את כל המיזוודות שלהם. עכשיו, מזה חודשיים, הם מתגוררים בביתם החדש בשכונת „עאדי", ועדיין לא הספיקו לפרוק את כל מיזוודותיהם. בארץ טוענים מוצא כי משהו אינו כשורה, הוא מטלפן מיד לאחראים על נקיון העיר, ומעיר להם על כך.

■ בוועדה לעלייה וקליטה בכנסת דנו על הירידה, ובין היתר הועלתה ההצעה להקמת יחידת־מילואים בעיר אמריקאית, כדי שהיה נוח לגייס את אנשי־המילואים שבין היורדים. העיר על כך ח"כ **עוזי ברעם**: „אני כבר רואה שני יורדים נפגשים בתחנת־הרכבת, והאחד אומר לשני: „קיבלתי העברה ליחידת־מילואים חדשה בלאס־וגאס."

■ בכנס־חירום של מחלקת הגיוון ברשויות המקומיות אמר חבר־ההנהלה של המועצה לארץ ישראל יפה, **יצחק ליבני**: „אני מתריע מפני הסכנה הצהובה." בהתכוונו לכך שכל הצמחים יקמלו ויתייבשו. עוד אמר: „תנו לאלף פרחים לפרוח." —

אמרתו של מנהיג סין העממית לשעבר, **מאו צה־טונג**, שהתכוון בזמנו לפריחה תרבותית. ליבני ציטט גם את הסופר **עמוס עוז**, ש־הסביר פעם מדוע נבנתה תל־אביב כשגבה אל הים. „זו מנטליות של יהודים מן העיירה, שגרו ליד יערות שבהם היו גולנים וחמסנים." השבוע ביקרו ליבני ואשתו, **אתי**, ב־מצריים.

■ ניצב־מישנה **שלמה גז**, שהתמנה השבוע כחוקר בפרשת **עמוס ברנס** ו**רצח רחל הר**, הוא בעל תוכנית הרדיו 9 איקס, המשודרת אחת לחודש, והדנה בפשעים שלא פוענחו. כאשר התחיל גל ב־תוכנית היה בדרגת סגן־ניצב.

■ מנכ"ל מישרד־האוצר לשעבר, הד"ר **יעקב ארנון**, אמר על הכלכלה הישראלית: „זה כמו לצוות על אדם חולה להתנהג כמו אדם בריא. הוא עלול למות. לדבר על כלכלה ועל ביטחון בלי לערבב בתוכו פוליטיקה, זו שגיאה שקיימת בכל המיפלגות, חוץ מן המיפלגה שלי." ארנון הוא חבר הנהלת שלי".

■ בנקובר מזכרת העובדים סיפר: „במישרד־התעשייה כתוב על דלת השירותים: ‚עזבו את השירותים ועברו לייצור.' אך מיספר המועסקים בתעשייה ירד לאחרונה."

■ מנכ"ל הבנק לפיתוח התעשייה, **משה מנרלבאום**, אמר: „השקעות זה כמו חיי־נישואין. לא כל־כך טוב כמו שהרווקים חושבים, ולא כל־כך גרוע כמו שהנשואים חושבים."

■ ח"כ **עדי אמוראי** אמר שהאינפלציה הישראלית היא מעשה של כחול־לבן.

■ בפאריס נערכה מסיבת־עתונאים לח"כ שימעון פרס, לפני עזבו. הוא נשאל על־ידי העתונאית השמאלנית **ג'וזט אלייה** אם הוא מתכוון להמשיך במדיניות של קודמו, מנחם בגין. השיב לו פרס: „אני מבקש להזכיר לך שהוא עדיין לא קודמי, כיוון שאני עדיין לא נבחרתי."

■ בישיבת ועד עובדי חברת החשמל באחד הלילות השבוע אמר שר־האנרגיה, **יצחק מודעי**, ליושב־ראש האיגוד המיקצועי בהסתדרות, **ישראל קיסר**: „כל מה שחשוב לך זה הפוליטיקה." ענה לו קיסר: „זה לא נכון, כי אילו רציתי לעסוק רק בפוליטיקה, לא הייתי בא לכאן ב־2 אחרי חצות עם הצוות שלי, כדי לפתור בעיות של סיכסוכי־עבודה." קיסר מכנה את הצוות שלו בשם „הלהקה הלילית." בשל העובדה כי את מרבית הפעולות שלהם הם מבצעים ב־שעות הלילה.

■ בשבועון כספים מצטטים את עוזרת־הבית של שר־האוצר, **יורם אריאור**. מספרת **שושנה אלקריז**: „הוא יצליח בתפקידו, כי קודם היו לו שישה תיקים והוא התגבר

גיקה פרידמן איש „קול ישראל", החליט להשתתף בתחרות לזלילת המבורגרים, שנערכה השבוע בתל־אביב. „רציתי לדעת כיצד מרגיש אחד שאוכל הרבה המבורגרים, לכן נכנסתי לתחרות," טען, אך פרש ממנה אחרי ההמבורגר השלישי. תוך כדי התחרות ראיין מיכה את שאר המשתתפים. בתחרות זכה חייל צעיר, שזלל במשך חצי שעה שמונה המבורגרים.

כי עכשיו זה לא יהיה נחוץ עוד, כי בקרוב יסיים בן־אלישר את תפקידו כשגריר ישראל במצריים ויוחלף ב־מישהו אחר. השבוע הופיעה בפעם הראשונה תמונתם ב־אחד ממדורי־הרכילות של עיתוני קאהיר, כשהם מבקרים בתערוכת־הציורים של הצייר המצרי **סאמק אל־בנאני**, שהתקיימה בשכונת היוקרה של קאהיר, זמאלק.

■ בטלוויזיה הישראלית מצלמים סידרה מקורית חדשה בשם חדר המורים. שני כותביה, הבמאי־תסריטאי **אבי כהן** ו**יונתן ארוך**, הגישו את התפטרותם מכתיבת התסריטים לפני כמה ימים. הסיבה: התסריטאים לא הצליחו להגיע לעמק־השווה בעניין התשלום המגיע להם עבור הסידרה. הם מתנגדים לצנזורה שרוצים לערוך בה אנשי הסדרות המורים.

■ ראש עיריית חיפה, **אריה גוראר**, מצא דרך לבדוק את נקיון עירו. כאשר הוא עסוק כמתנדב במישמר־האזרחי, הוא מסייר בנייד שלהם ובודק באותה הזדמנות את הנקיון. כאשר הוא

ברבי בנטון מי שחיתה נערת „פליי־בוי" לפני כמה שנים, וחברתו של המוציא־לאור של „הקומה ה־13". בתמונה מדגים בועז לפני ברבי את אחת הפעולות שעליה לבצע בסרט. בימים אלה נמצא בועז בישראל, לרגל הקרנת הבכורה של סירטו החדש, „שיפשוף נעים".

אנשים

עליהם. בשביל אדם כמוהו שני תיקים זה מעט. אם הוא נתן עד עכשיו עצות טובות לאחרים, מה כן ומה לא לעשות, אז הוא בטח טוב לתת עצות לעצמו."

■ כאשר נשאלה אם יש לשר מקלט של טלוויזיה צבעונית השיבה בחיוב, וכאשר נשאלה מתי קנה אותו, השיבה: "הוא לא קנה, הוא קיבל אותו במתנה."

■ באותו שבוען מספר נגד בנק ישראל לשעבר, **משה זנבר**, מדוע אינו רוצה להיות שר־האוצר בממשלת המערך הבאה, אם תקום. אומר זנבר: "הפיקח יודע איך לצאת מן הסח, והחכם יודע איך לא ליפול בתוכו. אינני רוצה להיות שר־אוצר, מפני שיש כאלה שמתים לעשות זאת, והם בוודאי יפריעו לי. תפקיד שר־האוצר דורש התמסרות של 24 שעות ביממה, אם לא יותר מזה, ופשוט לא נשאר זמן גם לעשות מילחמות, ואני יודע שלא יתנו לי לחיות. שר־אוצר צריך שיהיה לו גיבוי מיפלגתי, וכולם צריכים לעזור לו. אינני רואה שיש לי הגיבוי ומכיוון שכך אינני רוצה להיכשל מראש. אצלי הם יחפשו את הטעויות" הרמז של זנבר היא לאויבו, המועמד לתפקיד האוצר, **יעקב לווינסון**.

■ פרקליט המדינה **גבריאל כך** מספר על מה שקורה בבתי־המישפט: "עד אחד מסביר כי ראה, אבל לא שמע את מה שאירע בתקרית מסוימת. העד השני מצהיר כי הוא שמע, אבל לא ראה מה שהתחולל. ואילו השופט, שלא ראה ולא שמע, מחליט מה באמת קרה שם. העיקר שהצדק יוצא לאור."

■ בפתיחה של סניף מיפלגת רפ"י בירושלים אמר יושב־ראש הסניף, עורך־הדין **מתי עצמון**: "המקום צר מהכיל את כל הנוכחים, משום שכאשר ביקשנו מ**ייגאל הורביץ** כסף לשכירת מישרד גדול יותר, השיב: 'אין לי'."

■ כאשר שאל ייגאל הורביץ את שר־הבריאות, אליעזר שוסטק, מדוע כינה אותו "פרד" בישיבת־הממשלה האחרונה, השיב לו שוסטק: "בפעם הקודמת, כשהגשת התפטרות, הייתי אני בעיניך שפן. על פי אותם סמלים זואולוגיים, נתתי לך את הכינוי שלך."

■ באחת ההרצאות שנשא השדר **חיים יבין** הוא טען כי רמת הטלוויזיה הישראלית נמוכה ביותר והיא נראית לו כ"טלוויזיית בורקס". ההוכחה לכך: "אשת־השנה של הטלוויזיה היא מאדאם שיבוטרו."

■ העיתונאי **אמנון אברמוביץ** טוען: "למה מתרגשים כל כך משיווק: בלות מנהלל? הרי יש נבלה מנהלל, שכבר 25 שנים מסתובבת בינינו!"

שנטל קמוסל

ציירת שעלתה לפני שנים אחדות מצרפת לישראל פותחת תערוכה ראשונה שלה בחודש הבא. שנטל היא בתו של קלונל צרפתי בשם פרנסואה קמוסל, שהיה עוזרו של שארל דה־גול. בימים אלה פירסם האב שני ספרים. האחד העוסק בתקופת כהונתו אצל דה־גול, והשני תוקף את מדיניותו של נשיא צרפת, ולארי ז'יסקאר־ד'סטאן, בכל הנוגע לישראל. בתמונה: שנטל במסיבה עם חברה הקבוע, אלי זילבר, דובר מישרד־החקלאות, בעבר דובר במישטרה.

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

ירוחם משל, הילל זיידל, יורם ארידור ואריק שרון במסיבת השגריר הצרפתי

למה? למה? למה?

לפני שנה הודעתי כי במהצית פברואר 1981 אתפטר מן הכנסת. המועד מתקרב, ובשבוע שעבר הודעתי על כוונתי לפרוש.

הייתי בטוח שרבים ישמחו על כך, וקיוויתי בסתר ליבי כי אחדים, אולי, יצטערו על כך במיקצת. אך לא הייתי מוכן לתגובה שבאה.

תדהמה. תמיהה. ניחושים. ספקנות.

עשרות חברי־כנסת שאלו אותי בתימהון גלוי: „מה, נכון מה ששמעתי, שאתה עומד לקיים את ההסכם?"

„שטויות," חייכו אחרים. „זה טריק. נראה מה שהוא יעשה באמת!"

„חשבון מתוחכם," אמר אחד העיתונאים בהערצה. „הממזר הזה עושה את זה כדי שלקראת הכנסת הבאה..."

„אבל למה?" חזרה השאלה שוב ושוב, „למה אתה עושה את זה?"

צאדק

במשך כל השבוע מצאתי את עצמי בעמדה של מי שנאלץ להתגונן ולהתנצל. ולא עזרה התשובה הפשוטה בתכלית: אני עושה את זה מפני שהבטחתי לעשות את זה. הסכמתי, ואבא שלי לימד אותי שצריכים לקיים הסכמים.

(הוא חי עד יומו האחרון באמונתו זו, ואף שילם את מלוא מחירה. מכיוון שלא היה אז מקובל בארץ־ישראל לקיים הסכמים ולפרוע שטרות, הפסיד תוך שנה את כל ההון שהביא עימו ארצה — אלף פונטים אנגליים טובים, שערכם, במושגים של ימינו, כעשרה מיליון לירות.)

אני אוהב את העבודה הפרלמנטרית. לא פעם תיסכלה אותי, ולפעמים אף ייאשה אותי. הרבה דברים המתרחשים בכנסת מעוררים בי שאט־נפש. אלף פעמים אמרתי לעצמי: הרי זה ביזבוז גמור של זמן! אך לא פעם היתה לי ההרגשה שאני תורם מחשבה חדשה, שתנבוט ברבות הימים. או שאני מנהל מאבק חשוב, שאין לו מתנדבים אחרים. לא פעם השמעתי קול־מחאה ביודעי שזה לא יעזור, אך הרגשתי בליבי שחשוב שהדברים יירשמו בדיברי־הכנסת — ולו רק כדי שבעוד מאה שנה יבוא היסטוריון, יקרא את העמודים שהצהיבו (או את המיקרו־פילם) ויגיד: היה אחד שהזהיר, שהתריע, שהתנגד.

עזרה לי גם המתשבה שאולי איני הפרלמנטר הגרוע ביותר במישכן.

אני מאמין שהעבודה הפרלמנטרית חשובה. אך קיומו של הסכם חשוב יותר. מה גם שזהו הסכם שאני עצמי הצעתי אותו.

עם הקמת של"י נחתם הסכם־רוטציה, שאמר כי שלושת המועמדים הראשונים לא יכהנו קדנציה מלאה. הסכם זה התקיים במלואו כאשר התפטר לובה אליאב לטובתי וכאשר התפטר מאיר פעיל לטובת המועמד הרביעי. מאחר שנכנסתי רק באמצע הקדנציה, מילאתי שני הסכם זה אוטומטית.

אך הצעתי לקיים סיבוב נוסף, ולהכניס לכנסת, לפני תום כהונתה, עוד שני חברים, כדי לתת להם הזדמנות להוכיח את עצמם.

אני זוכר את הרגע שבו החלטתי על כך. נסעתי במונית ברחוב הראשי של גיזה, איש בין דירתו של אנוור אל־סאדאת ומלון שרתון, ומסביבי המה הרחוב המצרי. ידעתי שתוך כמה ימים אחזור לכנסת, אחרי היעדרות של חמש שנים ממנה.

הייתי בדרכי חזרה מביקור אצל סופר מצרי זקן וחכם. עיכלתי את רישמי השיחה. עלתה בי השאלה מה חשוב יותר: כתיבת ספר, שהשפעתו איטית אך יסודית, או עבודה פרלמנטרית, שהשפעתה מיידית אך חולפת? לא יכולתי להחליט, אך קבעתי לעצמי: הפעם אכהן בכנסת רק שנתיים, ואתפטר לפני סיום הכהונה.

החלטה זו נבעה גם מן הידיעה כי במקומי ייכנס לכנסת אדם שאני מוקיר ומחבב אותו: ואליד צאדק, מחנך ערבי צעיר, בעל גאווה לאומית ושותר־שלום אמיתי.

הכרזתי על־כך מייד עם כניסתי לכנסת. חזרתי על־כך ביתר תוקף כאשר עמדו להתבצע החילופים בין פעיל וסעדיה מרציאנו, והודעתי זו הקלה על ביצועם.

בחיים המדיניים, אפשר תמיד למצוא סיבה משכנעת להפרת הסכמים. כישזה דרוש, נמצא תמיד עניין אידיאולוגי חשוב ביותר, המחייב את בעל־ההבטחה, מטעמים לאומיים עקרוניים, להתכחש להבטחתו. אפשר לפרוש, לחולל פילוג. להתלונן על עוול משוער. אין קל מזה.

הפעם זה היה עוד יותר קל, מאחר שהמועמד הרביעי הפר כבר את הבטחתו, ובכך יצר מצב בלתי־צפוי. ההחלטה על התפזרות הכנסת סיפקה תירוץ נוסף.

ואכן, באו אלי כמה וכמה יועצים שהשיאו לי עצות מעין אלה.

הן לא יכלו לעמוד מול העצה הפשוטה של אבא שלי, לפני שנים הרבה: אל תבטיח אם אינך בטוח שתרצה לקיים. אך אם הבטחת — קיים את ההסכם.

מבית־אלפא עד נהלל

משהו מוזר קרה לי.

צפיתי לפני שבוע בפרק של עמוד האש, ולפתע חשתי שעיני דומעות.

הייתי לבדי. לא הייתי נתון במצב־רוח רגשני במיוחד. אז מה קרה לי, לכל הרוחות?

על המירקע לא הוצגה באותו רגע סצנה מזעזעת, שום זוועה של פוגרום.

להיפך, הקרינו קטע שכולו קיטש טהור. הוא נלקח, כנראה, מסרט־תעמולה ישן של הקרן הקיימת.

אני זוכר היטב עד כמה שנאתי סרטים אלה בימים ההם, כיצד צחקתי מהם. הם היו חיקויים עלובים של סרטי־תעמולה סובייטיים, מעשי־הזוועה התרבותיים של ימי סטאלין.

והנה, כשראיתי את הקטע הזה, דמעו עיני.

חברי־קיבוץ (אמיתיים או מחופשים) שרים שיר, שאהבתיו תמיד: „טל מלמטה ולבנה מעל / מבית־אלפא עד נהלל..."

מישהו מגזן ושר. החברים קמים מהשולחנות בחדר־האוכל ומתקהלים סביב הפסנתר. אשה — סליחה, בחורה — תולה כביסה ושרה. רפתן חולב ושר.

ואני כימעט בכיתי. על מה? על ארץ־ישראל שהיתה? על התום שאבד? על חברה שחלפה לבלי שוב — חברת נעורינו.

קיוותי שסידרה זו „תדליק" את הארץ, ותשבית את התנועה ברחובות כמו תחרות בין מכבי תל־אביב וצסק"א מוסקווה. נראה לי שזה לא קרה. חבל.

מסתבר כי השם „ציונות" מרתיע. וזה מוזר. אם תשאלו כימעט כל אדם במדינה אם הוא ציוני, ישיב בתוקף: „בוודאי! איזו שאלה?" אם ירצה לקלל יריב פוליטי, יטיח בפניו: „אתה אנטי־ציוני!" אבל אם יציגו לו סידרה מצויינת על הציונות, הוא עלול לפקק ולעבור לערוץ הירדני, עוד לפני שהתחיל הפרק.

ובקשה קטנטנה לעורכי הסידרה: אנא! הגיחו לאדם לדבר כלשונו! כאשר חיכמת אל־מצרי, מי שהיה יו"ר הפרלמנט הירדני, מספר כי „הערבים הפלסטיניים התנגדו להצהרת־בלפור," מדוע כותב המתרגם כי „ערביי ארץ־ישראל" הם שהתנגדו?

האם לא היה די להוסיף, בסוף הפרק, הערה מטעם תומי לפיד כי „בכל מקום שבו נאמר בסידרה זו ‚ערבים פלסטינים' הכוונה היא ל‚ערביי ארץ־ישראל'," — כפי שכתב ראש־ממשלתנו הנאור בקמפ־דייוויד?

צ'יצ' אינו מבין

אני אוהב לרכוב על סוסים ועל חסקות.

כן, אני יודע — הסוס הוא בעל־חיים, החסקה היא חפץ. אבל כשאתה עומד על חסקה אינך מתייחס אליה כאל חפץ. תחת רגליך זהו יצור חי, ותנועתו על פני הגלים דומה לתנועת הסוס הדוהר.

תל־אביב לא היתה תל־אביב, לולא היה לה הים. והים לא היה ים, לולא היו בו חסקות, שאפשר לרכב עליהן בכל עת.

מסביב לחסקות קם הווי בן עשרות שנים. הוא קשור קשר בל־ינותק במצילים. המציל חותר בחסקה. המציל משכיר את החסקה. לולא העסק הצדדי הזה, לא היה נמצא מציל אמיתי שיעסוק בעבודה מתישה זו.

המצילים הראשונים שהכרתי יצאו מזמן בדימוס, אך אפשר עדיין לראותם על שפת־הים. אין הם יכולים להיפרד ממנה. הם משגיחים מזוויות־עיניהם על הדור החדש של המצילים. אנחנו נפגשים על החסקות מול דן ורמאדה ושרתון.

ומדוע אני מזכיר דברים אלה, הידועים לכל?

מפני שנרקמת עתה מזימה המסמרת את שערו של כל שוחר־חסקה ואוהב־שפת־הים: צ'יצ' רוצה לקחת את החסקות מן המצילים. הוא רוצה „להסדיר" את העניין, לתת זכיונות, להפקיד פקידים, לדאוג שייגבו דמי־שכירות ומה לא. בקיצור, הוא רוצה לספח את שפת־הים למדינת הבורסה, הפקידים ועורכי־הדין.

אני רוצה לזעוק, להתחנן, להפציר, לאיים: הנח לזה! אל תקלקל לנו! חדל־נא מן המילחמה שאתה מנהל במצילים מזה כמה שנים, בהפסקות שבין מילחמות בכלבים ובחתולים.

החסקה שייכת למציל כשם שהפלאפל שייך לפיתה. זהו חלק מארץ־ישראל, מתל־אביב. אם נצטרך להתדיין בשפת־הים עם פקידים ולשלם לבעלי־זכיון תמורת קבלה וחותמת־גומי — זה ייכאב על כולנו. זה יימאס על אלפי הנערים והנערות, תלמידי־הגימנסיות ובני־השכונות, שהחסקה מוציאה אותם מדי שנה אל הים.

עוד משהו מיוחד, יפה, אמיתי, ימות.

דחילק, צ'יצ' — מצא לך משהו אחר לענות בו!

עוזי והנמרים

חששני שהרגזתי בשבוע שעבר את שר־חוצנו, יצחק שמיר.

הוא נאם על כוונתה של גרמניה המערבית לשגר טנקים מדגם נמר לערב הסעודית. הוא רגז. הוא זעם. איך מעזה גרמניה, כך שאל בחרון־אף, לשלוח נשק לאיזור־מתיחות? האם אין היא חייבת להימנע ממכירת נשק למדינות העלולות להשתמש בו כדי לתקוף את שכניהן?

הפסקתי אותו ושאלתי, באדיבות, אם ישראל עצמה נוהגת על פי כללים אלה.

„איזו מין השוואה היא זו?" קרא שמיר בתדהמה.

לרגע סברתי שהוא מתלוצץ. אך מייד הבחנתי שאין זה כך. שמיר הוא איש הגון, אדיב, ישר. אבל אין הוא משופע בחוש־הומור. ובוודאי לא כשמדובר בעניינים כה רציניים.

לא, שאלתו הריטורית היתה רצינית לגמרי. הוא תמה מה הדמיון בין מישלוח נשק למדינה העלולה להשתמש בו נגד ישראל ובין מישלוח נשק ישראלי למדינה העלולה להשתמש בו נגד מדינה אחרת.

שמיר

הרי זה לא אותו הדבר! ישראל היא מדינת־היהודים, והיהודים עברו את השואה הנוראה, פרי ידיהם של הנאצים. לא היתה שום־אה בניקאראגואה.

ולא באירן.

אדם נורמלי אינו יכול להשוות.

הצרה שלי היא ושאני עורך מדי פעם השוואות ששום אדם נורמלי בישראל אינו עורך אותן. ילד יהודי בשם מויישה שנרצח על־ידי קארל־גוסטאב גרמני בגטו ורשה — האם מותר להשוות אותו לילד בשם חאזן שנרצח על־ידי עוזי ישראלי בניקאראגואה? נכון, מויישה היה אחד מבין מיליון ילדי יהודים, שנרצחו בשואה. ואילו חאזן היה, בסך הכל, אחד ממאות ילדים שנרצחו בניקאראגואה. ועוזי היה אחד מכמה אלפי ילדים שנרצחו, שוב בעזרת עוזים ישראליים, על־ידי אידי אמין, כשהיה עדיין ידידנו.

אבל מויישה היה אחד, וחאזן היה אחד, ועוזי היה אחד. לאביו ולאמו היה ילד יחידי.

לא. עם כל הכבוד, אדוני שר־החוץ, אני משווה. אני מתקומם בכל ליבי נגד כוונת הגרמנים למכור נשק לסעודיה. ואני מתקומם בכל ליבי נגד מכירת נשק ישראלי למישטרי־טרור שונים בעולם. אם אני בז לשר הגרמני, שאמר כי יש להתחשב באבטלה השוררת בארצו ולמכור נשק כדי לספק מקומות־עבודה, אין לי ברירה אלא לבוז לישראלים המשתמשים באותו הגימוק עצמו.

מוסר אחד לכל. והמוסר הזה אומר: אסור למכור נשק למשלה העלולה להשתמש בו כדי לרצוח את תושבי שכנתה, או את תושביה שלה עצמה. אם זה גורם לאובדן מקומות־עבודה — אין זה משנה דבר. אם הטלוויזיה הישראלית תשדר במשך כמה דקות חירחור של גוסס, עובדי חרושת־הנשק, נשותיהם וילדיהם.

אחרי הליכוד יבוא המערך. מה יבוא אחרי המערך?

1984

לשבני סביב אחד השולחנות העגולים הגדולים במיזנון חברי־הכנסת — ח"כים מסיעות שונות, עיתונאים בכירים, פרשנים. ישיבת המליאה הסתיימה. אכלנו, שתינו, גילגלנו שיחה בטלה.

„מה שמדאיג אותי," אמר העיתונאי, „הוא מה יקרה אחרי המערך."

הוא לא הסביר. הסתבר שגם לא היה צורך להסביר. הכל הבינו בדיוק למה הוא מתכוון. משמע שהכל כבר חשבו על כך, בצורה זו או אחרת.

„אני יודע מה יקרה ב־1981," אמר העיתונאי. „אמל מה יקרה ב־1985?"

„או ב־1984," תיקן אותו אחד הח"כים.

■ ■ ■

אם לא ייענו תפילותיו של מנחם בגין יעלה המערך לשילטון ב־1981.

גודל הרוב שלו אינו חשוב. הוא מקווה להשיג רוב מוחלט. יש מומחים המשערים שיהיה לו רוב קטן יותר. אך בעצם אין לכך חשיבות רבה. כך או כך יקים המערך קואליציה עם הממד"ל ו/או אגודת־ישראל ו/או רפ"י של ייגאל הורביץ. תיתכן גם הצטרפות הליברלים.

תמימים יכולים להאמין כי הרכב זה או אחר שיקים ממשלת־המערך ישנה הרכבה. האמת היא שהחלכב ישנה אך מעט, אם ביכלך. כי אין הבדל מהותי בין כל המיפלגות האיה. כוזן שייכות לאותו המימסד, דוגלות באותן השיטות.

האם חשוב כל־כך אם המועצה המקומית של קריית־תישעה תעביר את כספי מישרד־הפנים לכולל על־שם הרב איצ"ה־מאיר ברמלה או לבית־הפועלים על־שם ברל רבינוביץ בלוד? או אם המגיות של חברה המונופוליסטית זהובים יימכרו ב־חציי־חינם למיליארדר גולדברג מבוסטון, ידידו של שימעון פרס, או למיליארדר זילברברג מבריסל, ידידו של ייגאל הורביץ? אם אדמות השרון יימסרו במתנה לקבלן אדלשטיין מהמערך או לקבלן גרייסטיין מהמפד"ל?

מיפלגת־העבודה זקוקה לדחיים, כדי לשמור על השקט ולהימנע מלהיות תלוייה במפ"ם. לכן תקום קואליציה גם אם יהיה למערך רוב מוחלט. כך זה היה ב־1974, כאשר צירף המערך לממשלה את הדתיים לממשלה, שבה היה לה רוב בילעדיהם, וכך יהיה ב־1981.

הוא הדין לגבי שותפות אפשרית עם רפ"י. שימעון פרס וייגאל הורביץ צמוד על אותו העץ. שניהם היו נערי־טיפוחים של דויד בן־גוריון, שניהם הצטרפו לרפ"י, לשניהם אותה השקפת־עולם. הורביץ ימצא בקלות את מקומו בממשלה הבאה, עם משה דיין ובילעדיו.

כל החבורה הזאת שייכת לאותו המעמד החברתי־הכלכלי, וחבריה שותפים לאותה השקפת־עולם כלית.

זהו המעמד המנהל שצמח במדינה — מעמד הכולל את המנכ"לים והגנרלים, העסקנים הבכירים והפקידים הבכירים, את המיליונרים וראשי החברות ההסתדרותיות.

החיזוקה על פי המיפלגות היא מיקרית. המשותף בין חברי מעמד זה עוזה בהרבה על המפריע.

הגישה המדינית, החברתית והכלכלית של חברי מעמד זה נובעת מן האינטרסים שלהם — ועל כן ההבדלים הרעיוניים והמדיניים בין מיפלגות־המימסד הם מיניערים. עמוס הדר יכול היה להיות בליכוד, יחזקאל פלומין יכול היה להיות במערך, הורביץ ודיין כבר היו גם פה גם שם.

השאלה אינה מה בדיוק יהיה הרכב ממשלת־המערך, אלא מה יהיה גורלה.

■ ■ ■

לכל היושבים מסביב לשולחן היתה הערכה פסימית מאוד לגבי סיכויי הממשלה הבאה.

מובן שבחיים המדיניים יכולות תמיד לחול הפתעות. אם אלוהים רוצה, גם מטאטא יכול לירות.

יתכן כי שימעון פרס יתגלה לפתע כאישיות כאריזמטית וכמנהיג תקיף ונבון.

יתכן כי יעקוב לווינסון יתגלה לא רק כבנקאי מוכשר, אלא גם כאשף הכלכלה הלאומית.

יתכן כי אבא אבן יתגלה כמדינאי סמכותי, עיקבי ונועז, המוכן להילחם על דיעותיו.

יתכן. בהחלט יתכן. אך איש מן המסובים לשולחן לא האמין בכך.

הדיעה הכללית היתה כי הממשלה הבאה של המערך תהיה דומה מאוד לממשלה האחרונה של המערך. פרס יבוא במקום רבין; בר־לב במקום פרס; אבן במקום אלון, שבא במקום אבן; לווינסון יבוא סוף־סוף במקום רבינוביץ. אז מה?

כארבע השנים האחרונות לא חל שום שינוי מהותי במערך, לא היה תהליך של התנערות וחשבון־נפש.

לאחדים מן המסובים היתה הערכה קודרת עוד יותר: שהממשלה הבאה תהיה כימעט העתק מדוייק של הממשלה הנוכחית.

„הליקויים של ממשלת־הליכוד אינם אופייניים לליכוד דווקא," אמר אחד המסובים. „הם אופייניים לכל המיפלגות. היחסים האנושיים הירודים, הקונניות הדדיות, חוסר־היכולת לתכנן לטווח ארוך, הרדיפה אחרי פירסומת אישית זולה, אי־הנכונות לנקוט עמדות בלתי־פופולריות, העקרות המחשבתית והאפסות המוסרית — כל אלה משותפים לכולם. ממשלת־המערך תהיה קצת יותר מיומנת, קצת יותר מנוסה, אך היא תתחיל במקום שבו גמר הליכוד."

אם הערכה זו נכונה, תתמוטט ממשלת־פרס כפי שהתמוטטו ממשלות־רבין וממשלת־בגין.

זה יקרה ב־1985, או ב־1983, או כבר ב־1982.

ואולי ב־1984.

■ ■ ■

כאשר יפרוץ המשבר הגדול, הוא לא יהיה משבר של ממשלה או של מיפלגה.

יהיה זה משבר של משטר — המישטר הדמוקרטי בישראל.

המוסדות הדמוקרטיים עצמם נמצאים בתהליך של שחיקה מתמדת — ובבוא המשבר, יהיה עצם כושר־החיות שלהם מוטל בספק חמור.

הממשלה הפכה מוסד־של־בדיחות. כך זה היה בימי רבין, כך זה בימי בגין, כך זה יהיה, קרוב לוודאי, בימי פרס.

הכנסת נמצאת בתהליך של הידרדרות הרת־אסון. מסמי פלאטו־שרון ועד ג'בר מועדי, משמואל רכטמן ועד אהרון אבו־חצירא, מהפליטים העוברים־לסוחר של ד"ש ועד לסוחרים הממולחים של אגודת־ישראל — התמונה היא עגומה.

אי־שם לאורך הדרך תישמע הדרישה להקמת „ממשלת ליכוד לאומי", קואליציה של העיוור עם הפיסח, כאילו יהיה בכך שינוי כלשהו.

שימעון פרס ויוסף בורג: אחריהם המבול?

באחד הימים יקום הציבור ויגיד: די.

הוא ניסה לעשות זאת, בצורה רפה ופחדנית, באמצעות ד"ש. ההתפוצצות המבישה של בועת־סבון זו אך הוסיפה לתיסכול.

כאשר יצעק הציבור „די" בפעם הבאה, ייווצר מצב מסוכן מאוד.

■ ■ ■

לש אנשים המתכוננים לקראת מצב זה בעיניים פקוחות.

אחר מהם הוא עזר וייצמן. אין לו חשק להשתתף הפעם בבחירות, מפני שאינו רוצה להיות שותפו של פרס בכישלון הצפוי. אין הוא רוצה להיות בממשלה כושלת.

עזר וייצמן רוצה לשבת בצד, בשקט, עד בוא המשבר הגדול. או, כך הוא סבור, יחפש הציבור משהו חדש, מישהו חדש. יהיה צורך במנהיג שלא התלכלך, שלא נשחק, שיש לו כאריזמה וסמכות. כך היה בצרפת, כאשר התמוטטה הרפובליקה הרביעית. העם קרא לשארל דה־גול. דה־גול היה מצוי ומוכן.

הוא מנע את מילחמת־האזרחים הצפויה, כונן את השלום עם אלג'יריה, העלה את צרפת שוב על דרך המלך לשיקום.

האם זה יכול לקרות בישראל?

האם וייצמן הוא דה־גול שני?

קשה להינבא. וייצמן דומה לדה־גול באורך קומתו, אך שונה ממנו בכמה תכונות אישיות אחרות. דה־גול היה אדם מסוגר, מופנם, מנותק. הוא היה אנאלי־טיקן. היתה לו תפיסת־עולם מגובשת מאוד, שמרנית ומרחיקת־ראות כאחת.

הגוייזם הוויצמי הוא אפשרות אחת. אך לא היחידה.

■ ■ ■

אם וייצמן דומה — או רוצה להידמות — לדה־גול, הרי אריק שרון דומה לראשי האו"אס.

האו"אס היה האירגון הצבאי החשאי של המתנחלים הצרפתיים באלג'יריה, שהיה קשור בחשאי בחלק חשוב של צמרת הצבא הצרפתי. היה בו יותר מקורטוב של פאשיזם. הוא הרס את הרפובליקה הרביעית, איים במילחמת־אזרחים, חולל הפיכה צבאית (שנכשלה) נגד דה־גול, וניסה לרצוח אותו (פשוטו כמשמעו).

אריק שרון אינו מיפוס המתכנן לטווח ארוך. מטיבעו, הוא מתרכז ריכוז מוחלט ביעד הקרוב ביותר (עתה: תפקיד שר־הביטחון). אך האינסטינקטים שלו מוביליים אותו בכיוון הרצוי לו.

כל התנחלות הנשתלת עתה על־ידי אריק בגדה וברצועה (בעזרת הקולות של המערך) היא מוקש קטלני בדרכה של הממשלה הבאה. במוקדם או במאוחר — ואני סבור שזה יהיה מוקדם מכפי שסבוריים רבים — יצטרך שימעון פרס לבחור בין סיכסוך חמור עם ארצות־הברית ובין סיכסוך מזויין עם גוש־אמונים; בין התמוטטות השלום ובין מילחמת־אזרחים.

יש אנשים החושבים לקראת אפשרות זו. הם רואים לנגד עיניהם תסריט הדומה מאוד ל„מיצי עד על רומא" באיטליה, שלא לדבר על סופה של הרפובליקה של ויימאר בגרמניה.

יהיה איום במילחמת־אזרחים עקובה־מדם. הממשלה תפסיק לתפקד. הכנסת תהיה בזוייה בעיני הברית. האינפלציה תרקיע שחקים. משבר כלכלי יחריד את הציבור. המיליציה של גוש־אמונים תתבע את סילוק הבוגדים.

אז תישמע הקריאה המסורתית לאיש על הסוס הלבן, לגבר ש„יקח את העניינים בידיים", ש„יעשה סדר בברדק".

זה יכול להיות אריק שרון. זה יכול להיות מישהו אחר. כמה וכמה מועמדים כבר נרשמים בתור — בני פלד, יוכל נאמן, ועוד ועוד.

אם יקרה כדבר הזה, יהיה זה סופה של ישראל שהיכרנו. במקום הרפובליקה הדמוקרטית, „מיבצר הקידמה במיזרח התיכון", תקום רפובליקת־תפוזים דיקטטורית, תערובת של מצדה ואמריקה הלאטינית, שהעם היהודי יפנה לה עורף, ושהעמים הערביים יראו בה סכנה לקיומם.

■ ■ ■

הדברים עלולים לקרות כך. אין הם חייבים לקרות כך.

קודם כל, המשבר עצמו יכול להימנע. בניגוד לנבואות, בעזרת ניסים, עשוייה הממשלה הבאה להפתיע את עצמה ו־להיות טובה מכפי שמצפים.

מי שאינו מאמין בכך, צריך להאמין באפשרות שעם ישראל יקים מתוכו כוחות חדשים, שיוציאו את המישטר הדמוקרטי מן הבוץ ויעלו אותו על דרך־המלך.

זה לא יקרה ב־1981. השנה יש לדאוג רק לכך כי יהיו במוסדות הדמוקרטיים — ובעיקר בכנסת — כמה לוחמים שיוכלו להתריע, להזעיק, להצביע על הדרך הנכונה.

המכתן האמיתי יבוא לאחר מכן.

לשם כך יש לגבש, מעתה והלאה, גרעינים של כוח פוליטי בריא, שפוי, אמיץ ויעיל, בעל דרך מדינית ברורה אל השלום ודרך חברתית ברורה אל ההבראה. כוח שיהיה מסוגל להתמודד עם הסכנות, בעת משבר. כוח שיוכל להוליד, בבוא היום, את הרפובליקה הישראלית השניה — שוחרת־השלום, דמוקרטית, מתקדמת, מודרנית.

הסיפרה 1984 מטיחה אימה. אבל היא יכולה להיות גם סמל לתיקווה חדשה.

חשוב מדרגה אחת קדימה

אם אתה מחפש מימד חדש בתכנון-בוא לראות את המדרגות המיוחדות של **H.H.** מדרגות אלה, העשויות עץ משובח ובציפוי פוליטורה, מוצעות לך במבחר דגמים (מרובעות, לוליניות ובקטרים שונים). ניתנות להתאמה מודולרית. תן לביתך את האווירה המיוחדת של מדרגות "אלפא-סקאלה" האיטלקיות. חשוב מדרגה אחת קדימה.

ניתן להשיג גם מדרגות מתכת בקטרים שונים וכן מרצפות ומדרגות שיש, למשרדים ולגלריות.

H.H.-יבוא ושיווק-רח' עוזיאל 6 פינת חנקין 79 (שופה-סל) חולון טל. 846025.

העם להצביע בעד.

לדבר נגד

משג ישראלי חדש: „תפירת חליפה לפני הזמן"

„זאת היתה קאריקטורה!" סיכם ייגאל ידין, והוא צדק.

הוא התכוון לכתבה של עמירם ניר; ששודרה בטלוויזיה בליל־שבת, במיסגרת השבוע — יומן אירועים, באישורו של יוסף („טומי") לפיד (ראה שידור). היה זה תיאור חזותי קצר וקטגני של ממשלת־הליכוד, שהיה מורכב כולו מדבריהם המצולמים של השרים עצמם. הקאריקטורה לא היתה בכתבה, אלא בדברי השרים על עצמם, וזה נגד זה.

עצם שידורה של כתבה זו היה אחד מאותות־הזמן. קשה להאמין כי לפני שנה היה מעז מישהו לשדר כתבה כזאת. אם שודרה עתה, בהסכמת המנכ"ל שמונה על־ידי הליכוד כדי לטהר את הטלוויזיה מירבי־הליכוד, יש בכך סימן לכך שהכל מצפים לחילופים קרובים בשילטון.

צליל יפה. ואכן, כאשר הופיע השבוע שימעון פרס בוועידה המחודשת של מיפלגת־העבודה, התנהג ודיבר כראש־ממשלה לכל דבר. המועמד לתפקיד שר־האוצר, יעקוב לווינסון, דיבר כמי שמציג את התוכנית הכלכלית של הממשלה לפני הכנסת.

פרס דיבר בתוקף, הבטיח לשנות את ההחלטות המתקבלות עתה על־ידי ממשלת־הליכוד, כמו, למשל, בשטח ההתנחלות. היה לדבריו צליל יפה, אך הם לא התייחסו עם העובדות. כי שבוע לפני כן הצביעו שלושה אישים מרכזיים במיפלגת־העבודה — שר־הביטחון המייועד, חיים בר־לב, ראש־הממשלה משה לשעבר, יצחק רבין, והשר המייועד דני רוזוליו — למען הקמת התנחלות חדשה בגדה המערבית, ואילו סגן־ראש־הממשלה, יגאל ידין, הצביע נגדה.

בצדק שאל בלעג סגן שר־הביטחון (בהווה), מרדכי ציפורי: „האם יוריד פרס את ההתנחלות שחבריו הצביעו בעדן?"

אנשי־הליכוד הירבו להשתמש בסיסמה חדשה: „הם תופרים חליפות לפני הזמן." הכוונה לחליפה הדרושה, כביכול, לשרי־ממשלה חדשים. אולם גם אנשי־הליכוד היו משוכנעים לגמרי כי המערך יגיע לשילטון (ראה הנדון).

מיפלגות

דיין רוכב שוב

לתפוס ברגע האחרון טרמפ על העגלה הטובה ביותר

משה דיין אינו אוהב חידושים. יש לו שיטה שהוכיחה את עצמה, והוא נוקט אותה לפני כל בחירות.

השיטה: לשבת על הגדר, להסיץ סביבו אווירה של מיסתורין ואיימים, להחליט ברגע האחרון מה כדאי לו.

כך נהג ב־1965, כאשר הצטרף רק ברגע האחרון לרס"י של דויד בן־גוריון. כך נהג ב־1969 וב־1973, כאשר איים על מיפלגת־העבודה בפרישה ובפילוג אם לא יתקבלו דרישותיו. ב־1977 אמנם שתק, אך למחרת יום־הבחירות קפץ מן המערך אל הליכוד. עכשיו הוא יושב שוב על הגדר.

החשבון הפשוט של דיין: ברגע האחרון יחליט על מי לתפוס טרמפ. מנוי וגמור עימו להיכנס לכנסת הבאה. הוא סבור שאם לא יהיה

(המשך בעמוד 30)

חייל עוצר ילד ברמאללה*
„מיד ליד ומרגל לרגל..."

המיכתב הבא הופץ בשבוע שעבר בין כל חברי הכנסת:

26.1.81

אל: כל חברי הכנסת

מאת: ח"כ אורי אבנרי

הנדון: **עדות חייל על המתרחש בשטחים המוחזקים**

לפני כמה ימים בא אלי חייל המשרת במילואים ביחידה קרבית, אשר נאלצה לשרת תקופת־מה בתפקידי־שיטור בגדה המערבית.

אני סבור שחובתי היא להביא את הדברים לידיעתכם, בהמשך למיכתבי הקודמים. אין המדובר במעשי־זוועה, אך הם נותנים תמונה עגומה על ההידרדרות המוסרית המתמדת הכרוכה בהמשך הכיבוש.

החייל התיר לי לזהות אותו באוזני ועדה פרלמנטרית, שתקבל על עצמה לחקור את המתרחש בשטחים המוחזקים, אם תובטח לו חסינות.

להלן עדות החייל:

היום חזרתי מ„אפטר" בבית, ובכניסה למימשל זכיתי בקבלת פנים אופיינית. ילד כבן 12 עומד במרכז הרחבה, מקופל בתוך עצמו, שתי ידיו מכסות על פניו, ומסביבו קצין מישמר־הגבול ועוד שני חיילים. שלושתם בועטים בו, סוטרים לו ומעבירים אותו מיד ליד ומרגל לרגל. עמדתי המום. ילד שעוד לא מלאו לו 12 שנה סופג את טראומת־הילדות שלו, דבר שלעולם לא יימחה מזיכרונו.

לפתע עצר קומנדקר והורדו ממנו שלושה נערים נוספים. נאמר לי שאיימו על בעלי־חנויות במרכז אל־בירה. המחזה שהתחולל לעיני היה אחד המזעזעים ביותר שראיתי. התעללות אלימה ואכזרית, שכמוה לא ראיתי לפני־כן.

שימת ביצוע מעצרים

מאוחר בלילה יוצאים לבצע כמה מעצרים בכפרים בסביבה. עוצרים כל מיני נערים, חנחשדים בהפרות־סדר, וכן כמה חשודים בפעילות חבלנית עויינת. יוצא כוח גדול בשלושה כלי־רכב. בחוץ קר, ומועקה כבדה בלב.

עוצרים ליד הבית הראשון, מתפרסים סביבו. מעירים את מוכתר הכפר, אדם זקן בעל מקל, נראה מבוהל במקצת, אך

עדותו של חייל

מאופק ושקט. הוא יודע שלא באים אליו, אלא רק משתמשים בו כבאמצעי. אם תיפתח אש מהבית — הוא ייפגע ראשון. הוא יודע זאת, ויודע שזו הסיבה שבגללה הובא לשם.

נכנסים פנימה. המישפחה אינה ישנה עדיין. פחד בעיניים, ושתיקה מתוחה בחדר. המוכתר מסביר את סיבת בואנו. האם פורצת בבכי ומתחננת לפנינו שלא ניקח את בנה. קצין מישמר־הגבול משתיק אותה בגסות, ולפתע היא משנה את הבעת־פניה, ומפחד נורא תיא מפגינה גאווה וכוח, וגוערת בקצין שיתנהג בנימוס בביתה.

במשך כל הזמן הזה הנער אינו מוציא הגה. הק עיניו, המתרוצצות בפחד ובשינאה, מגלות את אשר בליבו. נערך חיפוש בבית, ולאחר מכן לוקחים אותו, כובלים אותו וממשיכים תלאה.

מגיעים למחנה־פליטים שקט. ברוב הבתים כבר ישנים. דופקים בדלת, אחרי שחוזרים שוב על תהליך הבאת המוכתר והפריסה סביב הבית. בפנים בכי של תינוק.

הפעם לא נכנסתי, העדפתי להישאר בחוץ. בזמן ביצוע המעצר מעבירים שני חיילי מישמר־הגבול את זמנם בהתעללות בנער. מקללים אותו, מעליבים אותו, חובטים בו אך אינם פוצעים אותו.

זוהי דוגמה לאחד מעשרות המעצרים שבהם השתתפתי, כשהתמונה בכולם דומה, במידת־חריפות זו או אחרת.

מעצר לשם ניקוי מיתקן

באחד הערבים הובאו למימשל הצבאי (ברמאללה) קבוצה של כ־30 נערים, ששוכנו במשך הלילה באחד המחסנים בחצר המימשל.

בבוקר, כשקמתי, היה יום־שמש נאה, והחצר היתה מלאה בנערים פלסטיניים, שניקו בקפידה את החצר, אספו אשפה, ניקו חפצי־אספנאות, שטפו אותם, סידרו אותם, קיפלו רשתות טנקים, שטפו צל"ם (ציוד לחימה), ובקיצור — עובדים.

ידעתי שלמחרת יש ביקורת־מטכ"ל במחנה, ושבמצבו הנוכחי לא היה לו שום סיכוי לעמוד בביקורת. עם תוספת זו של כוח־עבודה — היה לו סיכוי. על הנערים הערביים הופקדו שלושה שוטרים חמושים, שלא עשו דבר פרט להורות להם מה לעשות.

תוך כדי כך נכנס אחד השומרים לחדר־הפלוגה שלנו, וביקש מאיתנו לצאת מהחדרים כדי שיוכל לשלוח כמה ילדים לנקות את חדרינו. סילקנו אותו משם בזעם ובבוז.

לאחר מכן, כשהלכתי להתקלח, הבחנתי שהמיקלחות והשירותים נוקו ללא ידיעתנו. כשפניתי לקצין־האפסנאות במקום בקשר לתופעה זו, ענה לי בביטחון: „מה יש? שיעבדו קצת, ולא יאכלו חינם!" שאלתי אותו אם היה עומד בביקורת בילעדיהם, והוא ענה לי: „לא היו לי סיכויים. אבל איתם — יש." הוא העביד אותם מעלות־השחר עד החשיכה.

הרעבת עצירים

בלילה נעלו את הנערים במחסן, ולא חביאו להם מזון. כשעברתי ליד חדרם אמר לי מישהו מהם, דרך החלון שבדלת: „לא קיבלנו אוכל!" הלכתי למיטבח וביקשתי אוכל עבורם. נתקלתי בתשובה אחידה בכל מקום: „שימותו!"

פניתי לרס"ר המיטבח, שענה לי בסיגנון דומה. אחרי שידולים רבים הסכים לתת לי כמה כיכרות לחם, מרגרינה וקופסת שוקולד למריחה. התביישתי.

כמה לילות לאחר מכן חזר אותו סיפור של האוכל, אבל הפעם בנוגע לשמיכות ומיזרונים, שלא סופקו לקבוצה של שישה נערים שנעצרו למשך הלילה. היה זה לילה קר בצורה לא־רגילה. פניתי לכל קציני המימשל שראיתי, ואצל כולם נתקלתי בבוז ובחוסר־איכפתיות, ובתגובות בנוסח: „מה איכפת לך?"

כמה מהם האשימו אותי כחבר ב„שלום עכשיו", רחמנא ליצלן. גם המפקד־התורן באותו הערב התעלם ממני בגסות, וכשלא הרפיתי ממנו איים עלי, האשים אותי בחוצפה, אמר לי שאני „נודניק" ושהוא לא נותן שמיכות ומיזרונים לאף אחד. הגעתי איתו לעימות מילולי חריף, אבל שמיכות ומיזרונים לא קיבלתי.

פיזור הפגנה בבית־ספר תיכון לבנות

במשך תקופת המילואים שלי הוזעקנו פעמים רבות לטפל בהפרות־סדר בבתי־הספר באיזור.

באחד המקרים הוזעקנו לבית־ספר לבנות, שבו סירבו תלמידות להיכנס לשיעורים ונשארו בחצר, תוך כדי השמעת שירים לאומיים, וכמו שדווח לנו — גם הנפת דגל פלסטין, שאותו לא ראיתי כשבאתי למקום. קבוצת נערות עמדה גם בשער בית־הספר ושרה שירים לאומיים. יש לציין שהתוראות שלנו אוסרות עלינו להיכנס לתוך בית־ספר, אלא במיקרה של הפרות־סדר חמורות ביותר.

כשהגענו למקום ברחו הנערות לתוך בית־הספר והתפזרו בכיתות. שני קציני־מימשל קפצו מכלי־הרכב ואמרו למפקד שלנו: „בוא נוציא אותן החוצה, נלמד אותן לקח, נירה להן ברגליים!"

הקצין שהיה אחראי עלינו שיכנע אותו שלא להיכנס, ולא נכנסנו.

תפוסת בית המעצר

קצין־מודיעין בדרגת סגן סיפר לנו שבבית־המעצר ברמאללה, שיש בו מקום ל־500 עצירים, יש כעת 950 עצירים.

אותו קצין התפאר לפנינו שיש בסמכותו לעצור כל אדם במשך 18 ימים, מבלי למסור על כך דו"ח. הקצין הוא כבן 20.

* תמונה זו צולמה לפני כמה חודשים ואינה שייכת למיכתב זה.

(המשך מעמוד 29)

בכנסת, ייעלם מן הבמה הפולי־טית. אך הוא לא החליט באיזו רשימה כדאי לו להופיע. באין ברירה, יעמיד את עצמו בראש הרשימה של ייגאל הורביץ, שתהיה בהכרח קטנה. אם תקום רשימה גדולה יותר, למשל ביוזמת עזר וייצמן, ישתדל להצטרף אליה. אם תהיה יוזמה אחרת — ישקול.

דרוש: דגל. לא יפה למנהיג פוליטי להגיד „אני רוצה להיות בכנסת, ולא חשוב לי באיזו דרך." לכן זקוק דיין לדגל.

גם בזה אין חידוש. ב־1973 איים לפלג את מיפלגת־העבודה אם לא תתקבל דרישתו להקמת העיר ימית. התוצאה היתה „מיסמך גלי־לי" הזכור־לשימצה, שתרם תרומה חשובה להחלטת נשיא מצריים לפ־תוח במילחמת יום־הכיפורים. כע־בור כמה שנים השתתף דיין ב־משא־ומתן למסירת ימית לידי ה־מצרים.

הפעם יש לדיין דגל אופנתי חדש: „אוטונומיה חד־צדדית". די בבדיקה שיטחית כדי להבחין כי זהו רעיון־בוסר, שאינו ניתן כלל לביצוע. אולם כמו „האופציה הירי־דנית" של שימעון פרס וזהי סיס־מה העושה רושם על הבריות וה־מעניקה לבעליה הילה של הוגה־דיעות ובעל־תוכנית.

קבע השבוע דיין: אחליט ברגע האחרון למי להצטרף, והדבר תלוי בקבלת התוכנית שלי „לפיתרון הבעייה הפלסטינית". מאחר שאין לדיין שום תוכנית לפיתרון הבעייה הפלסטינית, זולת אותה „אוטו־נומיה חד־צדדית" חסרת־תוכן, מש־איר לו הדבר חופש־פעולה גמור.

אילו היה עסקן אחר כלשהו נוקט תכסיס כזה, היה נקבר תחת מטר הביקורת והלעג של אמצעי־התיקשורת. אולם דיין נהנה גם כעת, אחרי כל מה שקרה, מיחס מיוחד. הטלוויזיה, הרדיו והעיתו־נות מפנקים אותו. הם הקדישו לו מקום נרחב ודיווח רציני. דיין רוכב שוב.

השלום

שני דגלים בקאהיר

איך לחרגיז את המיצרים במינימום של מאמץ

אילו היה מישהו אחראי ליחסים שבין ישראל ומצריים, היה מחליט מלכתחילה שלא להשתתף ביריד־הספרים בקאהיר.

יש לכך לפחות שתי סיבות:

● ביריד של ספרים בולטים ה־סופרים. ידוע כי הסופרים המצ־ריים נמנים ברובם עם השמאל, ומתנגדים להסכם הנפרד המצרי־ישראלי. הסופרים, הכותבים למען כל העולם הערבי, הם מטבע ה־דברים בעלי השקפה כל־ערבית. חוזה־השלום, שהוציא את מצריים מן העולם הערבי, אינו יכול למצוא חן בעיניהם.

● היריד נערך כדי לעזור ל־מו"לים המצריים למכור את ספ־ריהם לציבור קוראי־הערבית — וציבור זה נמצא בארצות הערב־יות. נוכחות ישראלית רק יכולה להפריע להם בהשגת המטרה ה־עיקרית של היריד.

לכן עשו עורכי היריד מאמץ כדי למנוע את כניסת ישראל אליה, בתירוצים פורמליים. אך בישראל קמה סערה, הדברים הובאו לידיעת הנשיא אנוור אל־סאדאת, וזה הח־ליט שהשלום חשוב מן העסקים. הוא פקד להכניס את ישראל ל־יריד.

„דגל אש"ף". מכאן והלאה הוכיחה ההתפתחות, עד כמה מסו־בכת הבעייה, כאשר השלום היש־ראלי־מצרי מתנגש עם רצונה של מצריים להשתייך לעולם הערבי. במיקרה או שלא במיקרה מוקם

(המשך בעמוד 34)

קארנבאל המישפטים

זיפ - והשלט מוכן!

במבצע בזק לילי הוחלף השלט המסקרן על גג הבית בצומת „על פרשת דרכים" בתל־אביב.
במשך שלושה שבועות ניצב כזכור צייר על הסולם בגשם וברוח ביום ובלילה אבל העבודה משום מה לא זזה...

עתה מתברר כי הצייר היה בעצם... בובה והשלט אינו אות בחירות של מפלגה חדשה אלא „זיפ" המשקה הנמס של „עלית".
התעלול הוא מבית היוצר של וימר יעקבסון טמיר בע"מ.

(מ.)

דבר תשקיף

בגין ייצא לחופשה

ראש־הממשלה, מנחם בגין, שוקל יציאה לחופשה, בת שבועיים עד שלושה באמצע החודש.
לאחרונה חש בגין בעייפות רבה, ורופאיו ובני־משפחתו שיכנעו אותו לצאת לנופש.
ככל הנראה ישהה בגין באחד המלונות במרכז הארץ.

שמיר יסע בכל זאת

בניגוד להכחשות עומד שר־החוץ, יצחק שמיר, לצאת בסוף החודש לארצות־הברית. פגישה בינו לבין שר־החוץ האמריקאי, אלכסנדר הייג, כבר נקבעה.
שמיר גם יכין את הביקור הצפוי של ראש־הממשלה בארצות־הברית. בוושינגטון רווחו שמועות שהנשיא רונלד רגן יזמין אליו את בגין לקראת סוף חודש מארס.

זמיר יפרוש

מקורבי היועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר, טוענים שהיועץ יפרוש מתפקידו ב־3 בספטמבר השנה, במלאת שלוש שנים לכהונתו.
זמיר טען באוזני מקורביו שהוא „עייף מהתפקיד", וכי הוא רוצה לחזור לאוניברסיטה.

רשימת דיין

על שם אשתו

השם שקבע ח"כ משה דיין לרשימה החדשה שבראשותו, אם יחליט בסופו של דבר לרוץ לכנסת הבאה, „רשימת־חירום־לישראל", נקבע על־ידי אשתו של דיין, רחל.
ראשי־התיבות של שם הרשימה הם כשמה של הגברת דיין — רחל.
מקורבי דיין טוענים שבימים האחרונים גברו הסיכויים, ששר־הביטחון לשעבר, עזר וייצמן, אכן ירוץ יחד עם דיין ברשימה החדשה.

אריק לא ישוחח

במטה

נראה כי שר־החקלאות, אריק שרון, לא יצורף למטה־הבחירות של הליכוד.
סגן־שר־הביטחון, מרדכי („מוטקה") ציפורי, שוחח על כך ארוכות עם ראש־הממשלה, מנחם בגין, ועם ראש מטה־הבחירות, יצחק שמיר, ועל פי התרשמותו הסכימו השניים שלא לצרף את אריק למטה.
ציפורי גם פועל בקרב אישי־מפתח בתנועת־החרות למניעת הצבתו של אריק „במקום מכובד" ברשימת־המיפלגה לכנסת הבאה.
ידעת ציפורי, אם המקום שייקבע לאריק לא יהיה די מכובד לטעמו של שר־החקלאות, הוא יפרוש מהרשימה.

ניסו לדחות

את הבחירות

למרות ההכחשות, היו גורמים בחרות שניסו לבדוק את האפשרות לקביעת המועד של הבחירות לחודש ספטמבר. הדבר היה אחרי ישיבת־הממשלה, שבה הוחלט להקדים את הבחירות ליולי.
היוזמה לכך באה מצד כמה מעסקני־חרות, אחרי שהם שמעו מפי מנחם בגין: „לא היה קורה אסון אילו היו הבחירות מתקיימות בספטמבר."
אחרי בדיקות אצל אישים בליכוד ואצל שותפות הליכוד בקואליציה, הודיע ח"כ חיים קורפו לראש־הממשלה שלדעתו לא יהיה רוב בכנסת לדחיית הבחירות, ובגין ויתר על הרעיון.

דו"ח קטלני

על „חברת החשמל"

מבקר־המדינה, הד"ר ארנסט נבנצאל, השלים את הדו"ח המייוחד שלו על חברת החשמל, והוא עומד לפרסם אותו בימים הקרובים.
חוגים המקורבים למבקר אומרים שהדו"ח הוא קטלני, וכי מבקר־המדינה יעביר חלק ממנו למיפקד המישטרה.

עזרו

לגילוי המתנקשים

שמועות בפאריס טוענות שגורמי־ביטחון הם שעזרו בגילויים האחרונים על מבצעי הפיגוע בבית־הכנסת שברחוב קופרניק בפאריס.
לשלטונות צרפת ידועים עתה הפרטים המלאים על מבצעי־הפיגוע.

ידין יחזור

לאוניברסיטה

נראה כי סגן ראש־הממשלה, הפרופסור ייגאל ידין, כבר החליט לפרוש מהחיים הפוליטיים בתום כהונת הכנסת הנוכחית.
בכיתו של ידין נערכה בשבוע שעבר פגישה בינו ובין כמה מראשי האוניברסיטה העברית שבה נדונה האפשרות שידין יחזור לחוג לארכיאולוגיה באוניברסיטה.

גם הרדי"ן ינזף

אם אמנם ייגזפו מנהל מחלקת־החדשות של הטלוויזיה, טוביה סער, והכתב עמירם ניר בגלל הכתבה על הממשלה ששודרה בהשבוע — יומן אירועים, ייגזפו גם מנהל הרדיו, גידעון לב־ארי, והכתב־עורך אבנר תבורי.
שבוע קודם לכתבה בטלוויזיה שידר תבורי במיסגרת „יומן השבוע" כתבת־סיכום על הממשלה, שהיתה חריפה אף מכתבתו של ניר בטלוויזיה. מנחם בגין היפנה את תשומת־ליבו של שר־החינוך זבולון המר גם לכתבה זו.
תבורי עצמו ננזף על־ידי מנהל־החטיבה שלו, במיכתב שהוכנס לתיקו האישי, אך לב־ארי החליט לתת לו גיבוי ולא לנקוט נגדו באמצעים.

שוסטק הובס

במאבק שהתנהל לאחרונה בין שרי הבריאות, אליעזר שוסטק, ובין מנכ"ל משרדו, הפרופסור כרוך מודן, הוסף שוסטק.
מודן ביקש לפטר את היועץ המישפטי של מישרד־הבריאות, הד"ר דויד פרנקל, וזכה בגיבוי לכוונה זו מצד היועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר.
שוסטק התנגד לפיטורי פרנקל.
בשבוע שעבר קיבל פרנקל הודעה ממודן, שלפיה אין הוא עוד היועץ־המישפטי של המישרד, אלא רק סגן־היועץ־המישפטי. עד כה לא מונה יועץ־מישפטי אחר.

בלוך יהיה שגריר

אם יזכה המערך בבחירות הקרובות, יתמנה כתב דבר וחבר הוועד־המנהל של רשות־השידור, דניאל („דני") בלוך, כשגריר.
שר־החוץ המיועד של המערך, ח"כ אבא אבן, הכטיח זאת לבלוך.

הוגברה

הכוננות בירכא

ידיעות מודיעיניות, שהגיעו למישטרה, גרמו להגברת הכוננות במישטרת המחוז הצפוני ולהגברת השמירה על ח"כ ג'אבר מועדי.
על פי ידיעות אלה מתכוונים כמה בדואים צעירים לנסות ולפגוע במועדי בתקופה הקרובה, כניגוד לבקשה מפורשת של נכבדי הבדואים.

„שחף" תסגר

חברת־הטיסות הפנים־ארצית, שחף, עומדת להיסגר בימים הקרובים. לחברת שחף כמה מטוסים קלים מסוג סנסה, איילנדר וצ'יפטיין, שבעזרתם היתה מבצעת טיסות לאילת שהיו זולות מטיסות ארקיע.

מלון־פאר לנציג

הנציג החדש של אל־על בקופנהגן, אליקום בקיש, מסרב לשכור דירה בבירה הדנית, ומתגורר באחד המלונות המפוארים בעיר. , שבו עולה החדר הזול ביותר 800 קרונות ללילה, שהם כ־320 אלף לירות לחודש.
דובר „אל־על" טען שאינו יודע כמה משלם בקיש עבור החדר במלון.

גרבר פורש

מהקאמרי

השחקן יוסי גרבר עומד לפרוש מהתיאטרון הקאמרי, שבו הוא חבר זה יותר מ־20 שנה.
גרבר יצטרף למחלקת־הדרמה של קול־ישראל.

לשוחרי החשבץ

בגליון האחרון של „העולם הזה" הוחלפה בטעות תבנית התשבץ, דבר שמנע, כמובן, את האפשרות לפתרו.
המערכת מבקשת את סליחת שוחרי־התשבצים על השגיאה המרגיזה. התשבץ יופיע מחדש בשבוע הבא — בתוספת התבנית הנכונה.

אייזנברג לא ויתר

אנשיו של איל־הכספים שאול אייזנברג לא ויתרו על רכישת חלק ממניות „פז", למרות שהחסכם בינם לבין הקרן על שם אדית ואייזיק וולפסון בוטל, בהתערבות ממשלת־ישראל.
עתה התגלה שפיר אייזק וולפסון עצמו לא ידע כלל על ההסכם עם אייזנברג, שאותו עשו בנו, סיר ארנולד וולפסון, וכמה מראשי הקרן.
קבוצת ההשקעות „גרניט", שבראשה עומד אברהם ליבוביץ, ושבה חברים קבלנים ואנשי־עסקים, ובניהם דויד קוליץ, נאמנו של עזר וייצמן, הציעה לממשלה לרכוש את החלק שנרכש מוולפסון ואת חלקה של הממשלה, תמורת 65 מיליוני דולרים. קבוצת „גרניט" מוכנה להעלות את המחיר ל־75 מיליוני דולרים.
הממשלה התחייבה כלפי וולפסון שלא לוותר על השליטה שלה בחברת „פז" במשך שנתיים.
קבוצת „גרניט" מוכנה לרכוש שני שלישי ממניות „פז" עתה, ולקבל לידיה את מניות השליטה רק בעוד שנתיים, כדי שהממשלה לא תאלץ להפר את ההסכם שלה עם וולפסון.
אנשיו של אייזנברג בישראל כבר הציעו לקבוצת „גרניט" להיכנס איתה בשותפות בעיסקה זו.

דו"ח מיוחד

במאבק בחוככי הממד"ל היכה בורג את המר ועתה יתחיל חיסול החשבונות הגדול

המר מתבגר

מנצח בורג
לשמוע ולחייך

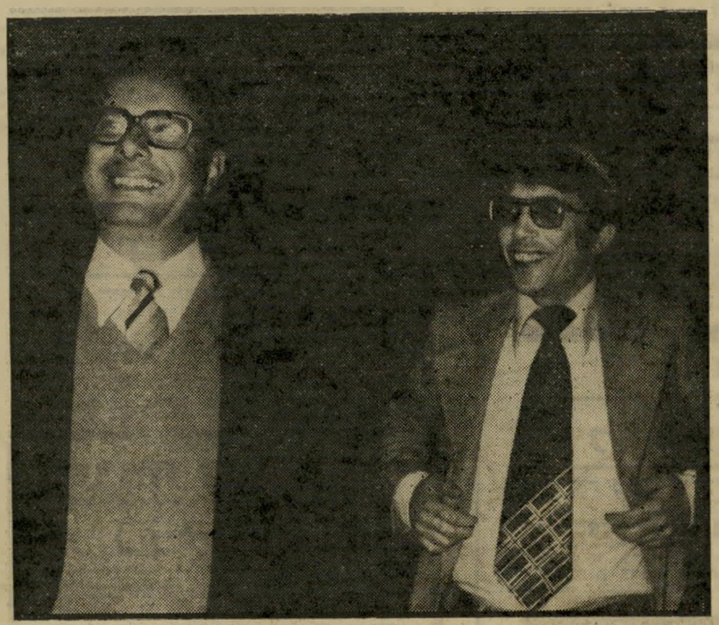

מרוסקים אבו־חצירא וגלס
הפסד לפני המישפט

עסקנים ורמים ובן־נתן
תארי בחירות

„אני לא איימתי אף פעם לפרוש מהמפד"ל," אמר השבוע שר־החי־נוך, זבולון המר, למנהיג מיפלגתו, הד"ר יוסף בורג, בשיחה שהתנהלה ביניהם בלישכתו של בורג.

„אל תאמר שאף פעם לא איימת. לפני שמונה חודשים איימת!" השיב לו בורג בחיוך.

המר נבוך. „אני לא מדבר על אז, אני מדבר על מה שפירסמו עכשיו. לא עולה על דעתי לפלג את התנועה."

בורג ישב מול המר וחייך. הוא הבטיח להמר שלרגע לא חשד בו שהוא אכן מתכוון לפלג את המפד"ל.

אולם המר ידע באותה שעה את האמת. הקרב האחרון בינו ובין בורג הסתיים בתבוסה מוחלטת של המר.

המנהיג הצעיר והשאפתני של המפד"ל ידע עוד דבר: ההימור האחרון שלו, שלא הצליח, יעלה לו ביוקר לקראת הבחירות הקרובות.

ההתקפלות הראשונה

ה מאבקים בין סיעת למיפנה, שב־ראשה עומד בורג, ובין סיעת הצעירים של המר מתנהלים כבר מזה שנים אחדות. המר, יחד עם דויד גלס ואהרון אבו־חצירא, הדיחו לפני כמה שנים את יצחק רפאל, והרחיקו אותו מהזירה. רק בורג נותר כמיכשול על דרכם של הצעירים, שערכו קואליציה עם סיעתו של אבו־חצירא, סיעת ליכוד ותמורה, כדי להגיע לשילטון.

אחרי הבחירות האחרונות לכנסת יכלו הצעירים להבין כי הסתלקותו של בורג היא רק עניין של זמן. כל שהיה עליהם אז לעשות היה לשבת על כיסאותיהם בשקט, לא לעורר תסיסה במפד"ל, להמ־תין עד שבורג ישקע — תהליך, כך היה נדמה להם אז, שכבר התחיל.

בורג, שעבר כבר את גיל ה־70, גם נתן לצעירים להבין שכל מה שהוא מבקש הוא לגמור את הכנסת התשיעית בצורה מכובדת, ואז יפנה את מקומו. אך בעוד שהצעירים ישבו שאננים, וכבר החלו מחלקים ביגם לבין סיעת אבו־חצי־רא את הירושה העתידה ליפול לידיהם, לא שקט בורג על שמריו. בעזרת נאמניו, ובראשם רפאל בן־נתן, חיזקה סיעת ל־מיפנה את שורותיה. פעילים נוספים גוייסו, כספים הועברו מקרן אחת למיש־נה. העבודה כולה נעשתה בשקט, כימעט מבלי שאיש הרגיש בה, אך בצורה יסו־דית.

בינתיים נפל דבר שלא היה קשור במפד"ל, אך חיזק את מעמדו של בורג והעלה אותו חזרה על המפה. בורג מונה כשר האחראי על האוטונומיה. הוא החל בנסיעות לחוץ־לארץ, העניק ראיונות ל־עיתונים מקומיים וזרים, הצטייר בהם כמדינאי ממלכתי, ואחד מאנשי־המפתח של משלת־בגין. תוך תקופה קצרה זכה בורג בהכרה לאומית ובינלאומית כמנהיג ממלכתי.

לפני כשמונה חודשים, כשהבין המר שכוחו של בורג עולה, וכי הירושה — שהוא חשב שהיא מונחת כבר בכיסו — מתחילה להתמוסס, הוא ניסה להניף את חרב המרד על בורג. אנשי המר יצרו משבר במפד"ל, איימו בפילוג על רקע חלוקת הכוחות והתפקידים בתוך המיפ־לגה.

בורג עשה אז צעד מבריק. הוא הציע לפתור את כל הבעיות הפנים־מיפלגתיות על־ידי עריכת בחירות פנימיות. לכך לא היו מוכנים הצעירים. הם ידעו שב־בחירות בתוך המפד"ל הם לא יגיעו לכוח שבו הם מחזיקים עכשיו — כ־25 אחוז מהצירים בוועידת המיפלגה ובמרכז — וכי אם תתקיימנה בחירות, יכה אותם בורג שוק על ירך.

גם סיעת ליכוד־תמורה של אבו־חצירא הבינה שהיא עלולה לאבד מכוחה, אם ייערכו בחירות במפד"ל. אבו־חצירא נסוג מתמיכתו במרד, שעליו הכריז המר, ועל המר היה להתקפל.

אפרסק לא בשל

א יש אינו יודע עדיין מה יחליט בית־המישפט לגבי אשמתו או חפותו של שר הדתות, אהרון אבו־חצירא. מה שברור כבר עתה הוא שמי שהפסיד מפרשה זו היה דווקא זבולון המר, שלא היה מעורב בה כלל.

כאשר החלה הפרשה, ובעיתונים הופיעו מדי יום ביומו חשדות נוספות כלפי אבו־חצירא, ניחשו מקורבי שר־הדתות מניין בא התומר. הם האשימו את אנשי בורג בכך שהם מדליפים חומר למיש־טרה. מאוחר יותר לא התביישו אנשיו של שר־הדתות להאשים את בורג בכך שלא מנע את החקירה, בתוקף היותו השר הממונה על המישטרה.

לכל היה ברור שהתגובה לא תאחר לבוא. לוועדה לביקורת־המדינה הגיע חו־מר על אי־סדרים במישרד־הפנים. הידי־עות האלה זכו במשך ימים בכותרות בעיתונים, בעיקר תוך התייחסות לפרשת אבו־חצירא, אך הסערה שככה כאילו לא היתה.

כשהדיח בורג את מפכ"ל־המישטרה, רב־ניצב הרצל שפיר, הוא התגלה לחסי־דיו, וגם לירביו, כאדם היודע להחליט והמבצע את החלטותיו במהירות וביעי־לות. אז שוב צצו ועלו ההאשמות נגד בורג. היתה זו קו־פרודוקציה בלתי־מתכ־ננת של אנשי שפיר ואנשיו של אבו־חצירא. החומר שאנשי אבו־חצירא המ־ציאו למישטרה נגד בורג, התגלה בתיק חסוי ששמר לעצמו שפיר, שהוא נתן לו את שם־הצופן „אפרסק".

לרגע היה נדמה שבורג מאבד את עשתונותיו. הופעה אומללה אחת שלו בטלוויזיה גרמה לאנשי המר לחשוב שאכן הקיץ הקץ על מנהיג המפד"ל. אולם תוך

שעות אחדות התאושש בורג וחזר לאי־תנו. הוא הצליח לבטל לחלוטין את תיק „אפרסק", לנטרל את דעת־הקהל בעניין שפיר ולצאת מהפרשה כשידו על העליונה.

הנפילה של גלס

ל פרשת אבו־חצירא ותיק „אפרסק" היו תוצאות חמורות לגבי המר, במא־בקו נגד בורג. האחת: בורג יצא מחוזק מפרשות אלה, וניצב במרכז המפה הפולי־טית של המפד"ל, מבלי שאיש יוכל לער־ער על־כך. השניה, הקטלנית יותר לגבי המר: התרסקותה המוחלטת של סיעת ליכוד־יותמורה, סיעתו של אבו־חצירא, שהיתה בעלת־הברית של הצעירים בכל התוכניות להפלת בורג.

שלושת חברי הסיעה בכנסת איבדו כל מישקל פוליטי, לפחות עד סיום מישפט אבו־חצירא. אבו־חצירא עצמו אמנם יוצב ברשימת המפד"ל לכנסת הבאה, אם מיש־פטו יהיה עדיין בעיצומו בעת הגשת הרשימות לכנסת, או אם הוא יזוכה בטרם הגשת הרשימות. אולם אבו־חצירא אינו יכול להרשות לעצמו, וגם אין לו הכוח, לפתוח עתה במאבק נגד בורג.

מס' 2 בסיעת ליכוד־יותמורה, ח"כ דויד גלס, מי שנחשב לאחרונה כוכב עולה בתוך המפד"ל, משול היום כמת בכל הנוגע למערכת הכוחות הפנימית במפד"ל. העובדה שגלס העיד במישטרה נגד אבו־חצירא, והעובדה שגלס יופיע כעד־התבי־עה במישפטו של שר־הדתות, גרמה לכך שאפילו מי שתמכו בגלס במאבקו נגד אבו־חצירא בפרשת הדחת מנכ"ל מישרד הדתות, ישראל ליפל, היפנו לו עורף.

גם השלישי ברשימה, סגן־יושב־ראש הכנסת פינחס שיינמן, אינו מהווה היום כל סכנה לבורג. כשסירב גלס להופיע בדיוני ועדת־הכנסת שבה הוא חבר, על הסרת חסינותו של אבו־חצירא, היה על המפד"ל לשלוח לוועדה מנ"א־מקום. לכל היה ברור שהמפד"ל תשלח את שיינמן, שהוא חבר סיעתו של גלס. אולם בהש־פעת יהודה בן־מאיר שלחה המפד"ל דווקא את בן־ציון ריבין, מאנשי אבו־חצירא, ושיינמן נפגע עד עומק נפשו.

אך שיינמן לא רק נפגע. הוא הבין לפתע שכדי להמשיך ולהתקיים בתוך המפד"ל עליו לבחור בין שני הגושים העיקריים: למיפנה של בורג או הצעי־רים של המר. שיינמן בחר בבורג.

עם יציאתו של אבו־חצירא לחופשה, עמדה הממשלה להטיל על המר את תפקיד ממלא מקום שר־הדתות. בורג קרא אליו את שיינמן והציע לו עיסקה: הוא יגרום לכך שבגין יטיל את התפקיד על בורג, ובורג ימנה את שיינמן כסגן־שר, שיעסוק בענייני מישרד־הדתות. בסופו של דבר לא יצאה העיסקה אל הפועל, ובלחצו של ראש־הממשלה קיבל המר בכל זאת את תפקיד ממלא־המקום, אך לכל זמן שיינמן.

איום סרק

ב שבוע שעבר דלפו לעיתונים פר־טים על השיחה שנערכה בין בורג לבין יושב־ראש המערך, ח"כ שימעון פרס. הלך־הרוחות היום הוא שהמערך יזכה בבחירות הבאות, ואם המערך לא יזכה ברוב מוחלט — דבר שמעטים במע־רך עצמו מאמינים בו — הוא יחדש את „הברית ההיסטורית" עם המפד"ל ויצרף אותה לקואליציה.

בעת ההתמודדות בין פרס לרבין הבטיח פרס שהוא לא יותיר את תיק־החינוך בידי המפד"ל. כיום מתכחש פרס להצהרה זו, וטוען שאמר רק ש„אם המערך יזכה ברוב מוחלט הוא יקח את תיק־החינוך מידי הדתיים."

אך המר רגיש ביותר לנקודה זו. כש־נודע שבורג הבטיח לפרס, שהמפד"ל לא תעמוד בתוקף על תיק־החינוך, נדלקו כל הנורות האדומות אצל המר. היה לו ברור שהוא יצטרך לעשות שריריים בהז־דמנות הראשונה, כדי לאיים על בורג שלא יוותר בשמו על תיק־החינוך.

הזדמנות זו באה לו, לדעתו, בשבוע שעבר. הרב חיים דרוקמן, איש גוש־אמונים והקיצוני ביותר שבין אנשי ה־מפד"ל בכנסת, החל מאיים בפרישה מה־מפד"ל ובהליכה נפרדת בבחירות הקרו־בות. יהדיו הקרוב ביותר של דרוקמן, יוסף („יוסקה") שפירא, חבר הנהלת הסוכנות היהודית, ניסה להשיג מבורג הבטחה למקום ריאלי ברשימת המפד"ל בבחירות הבאות. בורג סירב להבטיח לשפירא, ושפירא התחיל להסית את דרוק־מן לפרישה ולהליכה עצמאית בבחירות.

דרוקמן חושב בכנות שהוא עשוי לה־שיג שלושה מנדטים בבחירות הבאות. אם אכן יחליט ברגע האחרון לפרוש, תוכניתו היא להצטרף, אחרי הבחירות, עם שלושת המנדטים שלו למפד"ל, שב־וודאי תיפגע מהפרישה שלו, ולהשיג בה עמדות כוח גדולות יותר מאשר אם ירוץ במיסגרת המפד"ל עצמה.

מחשבי החישובים לקראת הבחירות ל־כנסת הבאה אינם נותנים לדרוקמן סיכויי־הצלחה כה גדולים. לדעת רבים, הוא לא יצליח לעבור את אחוז־החסימה, גם אם האחוז לא יועלה, והוא רק יצליח לפגוע במפד"ל במידה מסויימת. ב„התחיה" במי־דה גדולה יותר, ולחלל סופית כל סיכוי של „הרב" מאיר כהנא.

יהודה בן־מאיר, איש־המר מובהק, דרש, באמצעות הדלפות לעיתונים, שהמר ית־מנה, כיושב־ראש מטה הבחירות של ה־מפד"ל לצידו של בורג, וכי דני ורמוס, מצעירי המפד"ל, ימונה, לצידו של בן־נתן, כראש מחלקת־האירגון־וההסברה של ה־מפד"ל במטה־הבחירות.

תחילה נטה בורג להיענות במידת־מה לדרישות אלה, והצהיר שהוא מסכים שהמר יהיה „עמית ליושב־ראש מטה־הבחירות." אולם בלחץ אנשיו נסוג בורג מהסכמה זו. „מדוע אנחנו צריכים להס־כים? בבחירות הקודמות היו כל התפ־קידים האלה באופן בילעדי בידי למיפנה, ומצבם של הצעירים במפד"ל היה אז הרבה יותר טוב."

„הימור בלחי־שקול"

א עשה בן־מאיר, בשמו של המר צעד נוסף, או כפי שהוא מכונה היום — הימור בלתי־שקול. כיום מכחיש המר כל קשר לכך. בן־מאיר הדליף לעי־תונים שהמר שוקל פרישה והצטרפות אל דרוקמן. להפתעת הכל לא נבהל בורג. גישושים של אנשיו אצל דרוקמן גילו שדרוקמן עדיין אינו פורש, וכי גם אם הוא יפרוש, הוא לא כל־כך יקבל אליו את המר. לגבי המר, הצטרפות אל דרוק־מן משולה להתאבדות פוליטית, ובורג לא רק שידע זאת, אלא ידע שהמר יודע זאת.

בורג לא הגיב. הוא המתין עד שהמר יבקש לשוחח איתו. אז נערכה השיחה שבה הכחיש המר כל כוונה לגרום לפילוג.

אולם בכך לא הסתיימה הפרשה, לפחות לא מבחינתו של בורג. נראה כי מנהיג המפד"ל לא חש עצמו מעולם כה חזק בתוך מיפלגתו. לקראת הרכבת רשימת המועמדים לכנסת הוא עומד לערוך חש־בון נוקב עם המר וסיעת־הצעירים.

מי בפנים? מי בחוץ?

ב ראה כי ברשימת המפד"ל לכנסת הבאה יחולו כמה שינויים משמעותיים, שפרוש כולם יהיה חיזוקו של בורג. אם יחליט חיים דרוקמן להישאר במפד"ל, יהיה חייב בורג לבלוע אותו, אך בורג לא יסכים בשום־אופן לצירוף עוד חבר של חוג איתנים, החוג של דרוקמן במפ־ד"ל, לרשימה לכנסת. מקומו של אליעזר אבטבי, איש המושבים של המפד"ל, מובטח, אולם נראה שבן־ציון רובין, מי שהתקרב בחודשים האחרונים בעיקבות פרשת אבו־חצירא, לחוגי הצעירים, לא יהיה בכנסת הבאה.

גורלו של אבו־חצירא אינו ידוע עדיין, אך גם אם אבו־חצירא יהיה חבר הכנסת הבאה, הוא יכנס אליה כשהוא מותש ואינו מהווה סכנה לבורג, לפחות לא בתקופה הקרובה. ככל הנראה, יצליח בורג להוציא את דויד גלס מהרשימה.

מקומו של פינחס שיינמן מובטח. אם ירצה בכך שיינמן. כוחו של אברהם מלמד, איש למיפנה, יגבר. זרח ורהפ־טיג, זקן חברי־הכנסת, לא יהיה, ככל הנראה, בכנסת הבאה. בורג לא ישמור את מיסגרת „הסיעה המרכזית", שאתה מייצג ורהפטיג, אך יראג שאחד מנאמניו בסיעה זו יוצב בכנסת. שרה שטרן־קטן, נציגת הנשים במפד"ל, נבחרה לכנסת שעברה בתמיכת בורג, משום שנדמה היה שהיא מתונה בהשקפותיה. שטרן־קטן התגלתה כנץ וכמקורבת לצעירים, ונראה שבורג יחליפה בסגנית מנכ"ל מישרד־הפנים, יהודית היבנר.

אם לא יהיו במפד"ל מהפכות בלתי־צפויות עד לבחירות הקרובות, יציג בורג בפני ציבור הבוחרים הדתיים רשימה המורכבת מנאמניו, ויוכיח שוב, לכל מי שניסה להדיחו, שהוא השליט במפד"ל.

יוסי ינאי

מובס המר
ההימור נכשל

שותפים המר ואבו־חצירא
הקואליציה . התפרקה

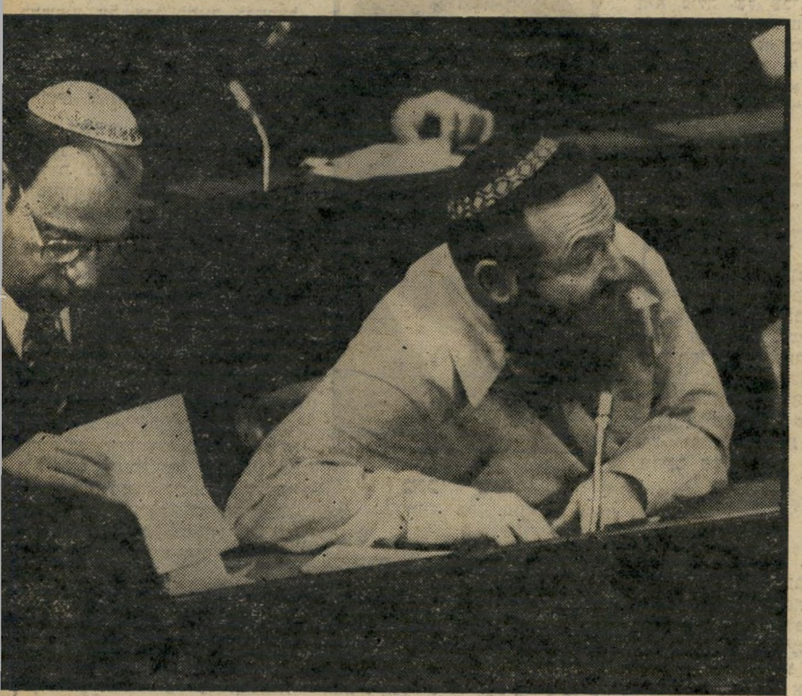

מועמדי־פרישה דרוקמן ובן־מאיר
איום אחוז החסימה

הנהלת „אל־על" מתייצבת נגד צבי קידן,

פרשת קופנהגן מסתבכת והמחדל הביטחוני נשאר

צבי קידן, מנהל סניף אל־על בקופנהגן, שנפגע קשות בּ־מישרדו לפני כשבועיים (העולם הזה 2265), הוכה בשבוע שעבר מכה נוספת. קידן, יליד הארץ, איש־ביטחון משך שנים ארוכות, ניפגע אמנם קשה, ועל פי עדות הרופאים בקופנהגן „רק מצבו הּ־גופני המצויין ויצר הקיום העז שלו הם שהצילו את חייו", אך המכה שוהא חטף בשבוע שעבר, דווקא הביטחון של אל־על בקופנהגן לדווח להנהלת החברה ולגורמים ביטחוניים בישראל. לאנשי הביטחון של אל־על, היה ברור שדיווח אמיתי מעמיד אותם באור שלילי. ההזנחה הביטחונית במישרדי אל־על בקופנהגן, והתעלמותם מכל הּ־ידיעות המוקדמות שהעביר להם קידן, מצביעים על כך שהם היו אשמים בכך שהתוקפים הצליחו להגיע לקידן, לפגוע בו ולעשות משך שעה ארוכה ככל העולה על רוחם בתוך המישרדים.

צבי קידן בבית־חולים „קומונה"
מי פרץ למישרד בשטוקהולם?

לפני שאנשי־הביטחון הסתלקו באותו היום מהמישרד, הודיע צבי לקצין־הביטחון כי הוא עומד לּ־התעכב. הוא ביקש שאחד מאנשי־הביטחון יישאר איתו במישרד. קצין־הביטחון סרב.

קידן בן ה־36, איש־ביטחון ותיק, ידע מדוע הוא מבקש אבטחה בּ־אותו הלילה. בשבועות האחרונים הוא חש שעוקבים אחריו. פעמים אחדות הבחין באנשים הצופים אל ביתו. אותם אלמונים אף עקבו אחריו כשיצא מהבית. גם בהיותו

מנכ"ל שנדר
להחזיר בכל מחיר

במישרד אל־על, המצוי בקומה הּ־שניה של בית מישרדים גדול, ברחוב וסטד בריגדה מס׳ 6, בּ־מרכז קופנהגן, הבחין קידן כמה פעמים כי צופים אל הבניין. לא אחת הזעיק את אנשי־הביטחון וּ־הצביע בפניהם על אנשים העובדים מצידו השני של הרחוב ובוחנים את חלונות מישרדי אל־על. פעמיים אף הבחין בצמד אנשים, בעלי חזות פנים כשל יפאנים, שעקבו אחריו ליד ביתו, ואחר כך צפו על המישרד. הבית והמישרד מרּ־חקים כ־20 דקות נסיעה זה מזה.

העובדה שקידן איבד את זיכּ־רונו מעוצמת המכות שחטף, לגבי השעות בהן שכב נטול הכרה בּ־מישרד, עזרה להם להמציא גירּ־סה מרושעת, שהאשימה את קידן בביום התקרית והסירה מעל עצמם כל אחריות.

אולם קידן השיב מילחמה שעּ־רה. למרות מצבו הקשה הוא דחה את הגירסה הזדונית והצביע על המחדלים־הביטחוניים. כל אנשי־הביטחון ניקראו לשוב לישראל כדי לעמוד בחקירה והצליחו לשכּ־נע את ההנהלת אל־על שהאשמה היא כולה של צבי. העובדה שּ־רופאיו של קידן דוחים כבלתי אפּ־שרית גירסה זו, משום שלדעתם אף אדם אינו יכול להכות עצמו בצורה כה קשה, לא הפריעה להנּ־הלה לקבל את הגירסה של אנשי־הביטחון.

שתי פריצות

בּ־יתיים החל קידן „להציק" לאל־על. זיכרונו החל לשוב והוא ניזכר בפרטים שונים שלא היו נוחים לאנשי־הביטחון. התגלה לקידן שהכספת במישרדו נפתחה בעת הפריצה. הכספת היתה מהסוג הפשוט ביותר, אפשר היה לפתוח אותה בעזרת מפתח שהפורצים מצאו בכיס מעילו של קידן. קידן ידע שבתוך הכספת היו מסמכים סודיים ביותר. כל נוספות למשרדי אל־על שלא נודּ־עו לציבור הרחב. בחודשים האחּ־רונים נפרץ פעמיים סניף אל־על בשטוקהולם. קשה לדעת אם מנהל הסניף, שרגא לנגנהיים דיווח להנּ־הלה בתל־אביב על הפריצות שהיו, אולם אחרי תקרית קופנהגן צריך לבדוק אם יש קשר בין שתי הּ־פריצות בשטוקהולם לבין התקרית בקופנהגן. ממיטת חוליו ניסה קיּ־דן להתריע גם על זאת, אך איש לא נענה להפצרותיו לבוא אליו לבית־החולים כדי לקבל ממנו דיווח. כל המגעים בין ההנהלת אל־על לבין מנהל הסניף שלה הסתכמו בלחצים עליו שיחזור מיד לישראל.

המנכ"ל נזף

קידן ניכנס למילכוד. מהצד האחד מזהירים אותו הרופאים שאסור לו לעזוב את קופנהגן. כל טלטלה מיותרת עלולה להזיק לּ־בריאותו ולהרע את מצבו. מצד השני, אי היענותו לדרישת ההנהּ־לה לחזור לישראל מטילה עליו חשד כבד, כאילו הוא מנסה להתּ־חמק מחקירה. הרעיון לשלוח אליו לקופנהגן אנשי־ביטחון או הנהלה, כדי לערוך את התחקיר שם, ועלּ־ידי כך לא לסכן את בריאותו, אינו מתקבל כלל על דעת ההנהלה.

יש באל־על אנשים היודעים היטב מדוע הם רוצים בשובו של קידן לישראל. להרבה אנשים לא נוח שקידן נמצא בקופנהגן ודורש להמשיך ולחקור בפרשה האפלה של תקיפתו. לאותם אנשים יהיה הרבה יותר נוח אם קידן ישב בּ־ישראל ויקבל הוראות לשתוק.

כשהודלף לעיתונים על הדרישה המוזרה של ההנהלה מקידן, לשוב מיד לישראל, למרות מצבו הברּ־אותי, מיהרה חברת אל־על להוציא הודעה הרשמית: „הנהלת אל־על ביקשה מצבי קידן לשוב לישראל כדי לענות על שאלות ההנהלה, אולם רק כשמצב בריאותו יאשר זאת."

מנהל מחלקת ההסברה של אל־על, ארנולד שרמן ודובר החברה קלמן בראון שהתבקשו להגיב על הלחצים שהפעילו מנכ"ל אל־על ורופא החברה על בני משפחתו של צבי הבטיחו לבדוק את העניין, אך לא היו מסוגלים לתת תשובה עניינית. מנכ"ל אל־על יצחק שנדר נזף בגרושתו של קידן: „אנחנו כועסים עליו מאוד על כך שהוא דיבר עם כתב העולם הזה. גם על זה אנחנו רוצים לשוחח איתו בּ־ארץ."

יוסי ינאי

גירסה מרושעת

מ־דוע רוצה כל כך ההנהלה להחזיר את קידן לארץ? מיד כשאירעה התקרית התבקשו אנשי

במדינה

(המשך מעמוד 30)

הדוכן הישראלי ליד הדוכן הפלסּ־טיני. בכל פורום ערבי נהגית פלסּ־טין, בהגהת אש"ף, ממעמד של מדינה לכל דבר.

על הדוכן הפלסטיני היה תלוי דגל פלסטיני, שראשי ישראל מתּ־עקשים לכנותו „דגל אש"ף", למּ־רות שהוא היה קיים עשרות בשּ־נים לפני לידתו של אש"ף. הישּ־ראלים הניפו, כמובן, את הדגל הישראלי.

דו־קיום זה של שני הדגלים — הישראלי והפלסטיני — יכול היה לשמח את ליבם של שוחרי־השלום. אך הוא מרגיז את ממשלת־ישרּ־אל. כאשר עבר במקום שגריר יש־ראל, אליהו בן־אלישר, הרימו שומרי־ראשו שלט גדול, כדי להסּ־תיר את הדגל הפלסטיני ולמנוע את צילום השגריר לידו.

הדבר הרגיז את הפלסטינים, שּ־הקימו שערוריה. למחרת היום הוּ־פיעו במקום שני צעירים מצריים, חברי מיפלגת־האופוזיציה הּ־שמאּ־לית (המוחרמת־למחצה). שהפיצו לפני הדוכן הישראלי דגלונים פלסּ־טיניים מודפסים וכרוזים שקראו להחרמת הביתן הישראלי.

מעצר ומחאה. ראשי הירידּ היו נבוכים ומרוגזים. השערוריה לא עזרה לעסקים, ומיקדה את תשומת־הלב בנוכחות הישראלית. הם העבירו את הדוכן הישראלי למקום אחר, אסרו את המפגינים הפרו־פלסטינים, הגישו לשגריר הישראלי מחאה על התנהגותם הּ־פרובוקטיבית של שומרי־ראשו. המו"לים הישראליים, לעומת זאת, הודיעו על התגברות ההתעניינות בסחורתם.

מוסר־ההשכל של הפרשה: מיּ־שהו מוכרח לחשוב היטב לפני שעורכים במצריים מיבצע העלול להביך את אל־סאדאת, להקשות על הנורמליזציה ולפגוע באינטרּ־סים מצריים. אך אין בישראל מוסד המוסמך לכך.

יחסים מרחביים

למען ירושלים

לא החשו

המיליים היו מפוצצות, ההחלטות האמיתיות היו מתונות מאוד

אילמלא היתה גאולה כהן קייּ־מת, היו ראשי המדינות המוסלמיות צריכים להמציא אותה. כי לולא קיבלה הכנסת, לפני דרישתה של כהן, את חוק־ירושלים המפורסם, היו מנחיגיהן של 42 המדינות הּ־מוסלמיות, שהתכנסו בטאיף שבּ־סעודיה, נתונים בצרה.

סעודיה כינסה את הוועידה בּ־ראש ובראשונה כדי להפגין את מנהיגותה בעולם הערבי, לרשת את המקום שהיה פעם שמור למצריים. מאז פלישתה של קבוצת־קנאים למיסגד הקדוש במכה, לפני שנּ־תיים, התערער הביטחון העצמי של שליטי סעודיה. הוועידה החּ־זירה אותו לקדמותו.

היתה זאת הוועידה הבינלאומית הגדולה הראשונה שהתכנסה בּ־ארץ זו, והמעמד היה חשוב במּ־יוחד עם כניסת ממשלתו של רוּ־נלד רגן לתפקידה בארצות־הברית. הסעודים מתכוונים להיות בעלּ־הברית העיקרי של הממשלה האמּ־ריקאית החדשה במרחב, במקום מצריים.

אולם לוועידה לא היה נושא מרּ־כזי, שבו ניתן היה להשיג הישג ולהפגין אחדות. הסיכסוך בין מא־רוקו ואלג׳יריה הוא מסובך, ולא ניתן ליישבו בפגישה אחת. איראן לא הופיעה כלל, ומשום־כך לא היתה יכולה הוועידה ליישב את הסיכסוך בינה ובין עיראק. **בלּ־בי**

(המשך בעמוד 42)

מהפך אל הפחת

מועמד לשר־אוצר לווינסון

שר־אוצר לשעבר הורביץ ושר־אוצר אריזר
תוכנית שלושת הפרצופים

מזכ"ל ההסתדרות משך ושר־האוצר אריזר
נדהם מי שנדהם אחרון

אשר הופיע שר־האוצר החדש, יורם אריזר, ופירט באוזני העיתונאים את הצעדים הכלכליים החדשים, קשה היה לדעת מי מבולבל יותר: הכתבים הכלכליים, שמעודם לא שמעו מפי שר תוכנית כה גדושת־סתירות, או השר עצמו.

אריזר הסיר את המסיכה מעל פניו, ומחת לה נתגלו שלושה פרצופים. חלק מהמחירים הוקפאו, חלק מהם הועלה וחלק מהם הוזל. כל אחד משלושת הצעדים הללו מבטא מדיניות שונה לחלוטין.

תוכניתו המקורית של אריזר היתה להקפיא את המחירים. פירוש הדבר, מבחינת אוצר המדינה, היה: הגברת קצב הסיבסוד של המוצרים השונים. התועלת: בלימת האינפלציה. זוהי ללא ספק „מדיניות נכונה", כפי שהגדיר אותה אריזר, ולאר־דווקא „בלכלת בחירות". הסוד הוא פשוט מאוד: בניגוד לייגאל הורביץ, שטען כי הוא מבקש להדביר את האינפלציה על־ידי הגברתה, רצה אריזר להדביר את האינפלציה על־ידי בלימתה. העלאות המחירים היוומות על־ידי הממשלה היוו בכל ארבע השנים האחרונות הגורם העיקרי לאינפלציה.

● המדינה היא הקניין הגדול ביותר במשק. כאשר מוקפאים המחירים — גם היא משלמת הרבה פחות על שירותים ומוצרים שהיא קונה.

● הגברת האינפלציה מעלה בקצב נמרץ ובמימדים עצומים את החוב הלאומי למחזיקים באיגרות־החוב שמנפיקה הממשלה. בלימת האינפלציה מקטינה חוב זה.

● העלאת מחירים בלתי־פוסקת יוצרת ציפיה לאינפלציה, וזו, מצידה, מגבירה עוד יותר את קצב העלאת המחירים.

זה היה הפרצוף הראשון שהתגלה בפני העיתונאים: פרצופו של אריזר „האמיתי", שהקפיא את מחירם של חלק ממצרכי היסוד המסובסדים על־ידי הממשלה בתיקווה לבלום את עליית המדד.

הפרצוף השני של אריזר הוא פרצופו של השר כמי שניצב בראש צוות מישרד־האוצר. צוות זה לא הוחלף. במקום הד"ר יעקב נאמן, שפרש עם הורביץ, הועמד ה־פרופסור עוזרא סדן. התפיסות הכלכליות שהיו נחלת מישרד־האוצר בתקופת השר היוצא, ייגאל הורביץ, מרחפות אף הן על פני הצעדים הכלכליים של אריזר. מדיניות ה„אין לי" המפורסמת חתכה בבשר החי של השכירים, שכבות הביניים, ושכונות העוני, והעשירה את היבואנים, ספסרי־הבורסה והמערכת הבנקאית והפיננסית. המכשיר לכך היו צימצום הסיבסוד, יצירת אבטלה, העלאת מחירים בלתי־פוסקת והורדת השכר. במילים אחרות: אינפלציה המלווה בסטגנציה (ניוון המשק), או, במילה אחת: סטגפלציה.

הורביץ המחופש לאריזר הוא שחתם על הצו המורה להעלות את מחיר מוצרי־החלב (להוציא חלב לשתיה), המים, החשמל, סוגי דלק לתעשייה, לחימום ולבישול, ואת מחירי הבשר והקמח.

ההבדל בין קבוצת המוצרים שמחירם הוקפא ובין המוצרים שמחירם הועלה הוא פשוט: הראשונים מסובסדים על־ידי אוצר המדינה. האחרונים, מכניסים ברובם לאוצר המדינה כסף, שכן מוטל עליהם מס גבוה. העלאת מחירי הדלק, החשמל והבשר תביא לתוספת הכנסות לאוצר, שתכסה בחלקה את הפסדי האוצר הבאים מסיבסוד יתר של מיצרכי־היסוד.

הפרצוף השלישי של אריזר, כפי שהתגלה במהפך הפרטי שלו, הוא פרצופו של הליכוד האחוז פחד ובעתה מפני תוצאות הבחירות הקרובות. אריזר „המקורי" דיבר על הקפאת מחירים, אך לא על הוזלת מחירים, שהוא צעד אבסורדי שיש לו רק הסבר אחד. מנחם בגין, שנזכר ברגע האחרון שהבטיח בזמנו „להיטיב עם העם" היא שניצב מאחורי היד של אריזר שחתמה על הוזלת מחירי טלוויזיות, מכוניות פרטיות, תנורי־בישול, מקררים ומכונות־כביסה.

שר בפועל
מול שר בכוח

יוון שהצעדים הכלכליים הללו מבטאים שלוש מגמות שונות, שאינן מתיישבות זו עם זו, ברור שהתוצאה לא תהיה חד־משמעית מן הבחינה העיקרית — בלימת האינפלציה. זו עשויה לרדת במקצת בחודשים הקרובים, אך הציפיות לעלייתה אחרי חודשי החסד המעטים של הקפאת חלק מהמחירים והוזלת האחרים. ציפיות אלה יגרמו לכך שהתהליכים הליליים במשק יימשכו.

מכמה בחינות תהיינה תוצאות חד־משמעיות:

● התעשייה הישראלית תספוג מהלומה: העלאת מחירי האנרגיה תאלץ את התעשיינים להעלות מחירים.

● הייבואנים והמסחר הפרטי קיבלו מתנה יקרה לקראת הבחירות, ועסקיהם יפרחו.

● הליכוד יימצא, אולי, בעמדה טובה יותר לקראת הבחירות להסתדרות, שייערכו באפריל הקרוב, ולקראת הבחירות לכנסת חודשיים מאוחר יותר. אך קשה להניח שהתפנית בדעת־הקהל תהיה משמעותית. גם ממשלת המערך האחרונה נקטה לפני הבחירות של 1977 במדיניות של סוכריות להמונים, והדבר לא הועיל לה.

● התנודות בבורסה יחריפו. אי־הוודאות באשר לצעדיו של אריזר אחרי חודשי ההסד תגרום עצבנות בקרב המשקיעים. גם אי־הוודאות בקשר לשיעורי האינפלציה הצפויים עשוייה לבלום את עליות השערים הרצופות, שסימנו את המסחר בניירות־ערך עד לחודש האחרון.

תגובת המערך לצעדיו של אריזר מבולבלת לא פחות מן הצעדים עצמם. מזכ"ל ההסתדרות, ירוחם משל, הודיע מייד עם פירסום התוכנית, שהוא „נדהם". לדבריו תתבע ההסתדרות פיצוי מיידי לשכירים. משל אולי נדהם לא פחות, כאשר הודיע אריזר מייד שהוא מוכן לשלם את הפיצוי. מדוע לא? כל מה שעליו לעשות לצורך זה הוא ללבוש את דמותו — אחת משלוש, של מי שמיטיב עם העם.

יעקב לוינסון, מועמדו של שימעון פרס לכהונת שר־האוצר, הופיע ביום פירסום הצעדים הכלכליים של שר־האוצר בוועידת מיפלגת העבודה. לווינסון עדיין לא ידע מה מתכנן אריזר. אך למרבה הפלא הוכיח שגם הוא, כאריזר, גילה את הסוד המופלא: אפשר להילחם באינפלציה רק על־ידי עצירתה, ולא על־ידי הגברתה. בדיוק כמו אריזר המקורי, דיבר לווינסון על הקפאת מחירים מוחלטת לתקופה מוגבלת.

בכך יצא לווינסון נגד עמדתה המוצהרת של מיפלגת העבודה. דובריה הראשיים בענייני כלכלה, חבריה־הכנסת גד יעקבי ועדי אמוראי, הירבו לתקוף את אריזר על־כך שהוא מבקש להקפיא מחירים, בטענה שזו „כלכלת בחירות" שתביא ל„אינפלציה כבושה". והנה בא מועמד המערך לכהונת שר־האוצר, ומציע בעצמו להקפיא מחירים.

המיגרש

כולבוטק רפי גינת, „הבוס" של תוכנית **כולבוטק**, הוא אוהד ותיק של קבוצת מכבי. הוא משמש ככרוז, המנחה את מישחקי מכבי בית־אליהו. לדעתו של גינת הצליחה מכבי, במישחקה האחרון בבריסל, לנצח את עצמה.

ראש־העיר שלמה להט, שהיה טרוד עד לשעות הערב במישרדו שבבניין העיריה, מיהר לחזור לביתו לתחילת שידור המישחק. יחד עם בנו הבכור, דן, ישב נרגש ומתוח כשמכבי החמיצה קליעות לסל צסק"א.

מיכל סילבר, אשתו של לו, ותמי בן־עמי

„הוא לא מצליח להשתחרר," סיננה נורית ארואסטי בשקט. „קדימה, מכבי! אתם מוכרחים לנצח." ניסתה לעודד את השחקנים מתוך הסלון שבביתה. צבעי כחול־לבן וצהוב בלטו היטב בשידור הציבעוני בטלוויזיה, ונורית עקבה במתח אחר המתרחש בבריסל. היא המתינה לרגע שמוטי ארואסטי, רכז קבוצת מכבי, יציג את המיבצעים הגדולים שלו על המיגרש.

בדקה התשיעית עברו המכבים לשמירה אזורית, וג'ים בוטרייט ולו סילבר החלו להוביל ליתרון משמעותי יותר.

כריס בוטרייט לא צפתה במהלך המישחק שהועבר בשידור חי. היא העדיפה לשבת במיטבח. „מרוב מתח אני לא יכולה להסתכל בטלוויזיה," סיפרה רעייתו של הקפטן ג'ים. „אני מקשיבה רק לתוצאה הסופית." חברותיה, שלא יכלו להתאפק, התקשרו אליה מדי פעם כדי לבשר לה שמכבי מובילה.

לו סילבר, שקלע את שתי הנקודות הראשונות במישחק, ואולסי פרי, עם ארבע עבירות לחובתו, המשיכו להיאבק על כל כדור.

מיכל סילבר, אשתו של לו, ותמי בן־עמי ידידתו של אולסי, ישבו צמודות ונרגשות מול המירקע.

34:40 למכבי. השריקה להפסקה במישחק איפשרה לתמי לצאת, כדי להוסיף עוד בוטנים ודיברי־מתיקה מהמיטבח.

מיכל בדקה אם ההקלטה של המישחק בסרט הווידיאו פעלה כשורה. לו השאיר לה הנחיות מדוייקות, לפני שיצא לבריסל, כדי שתנציח את ההתמודדות על גבי הסרט.

רודי דמיקו, המאמן, שלח את שחקניו חזרה למיגרש, ותמי שברה כוס. לכולם היתה ההרגשה שהכוס המנופצת תביא מזל.

כך צפו מישפחות השחקנים בדראמה שהתרחשה יומיים בבריסל

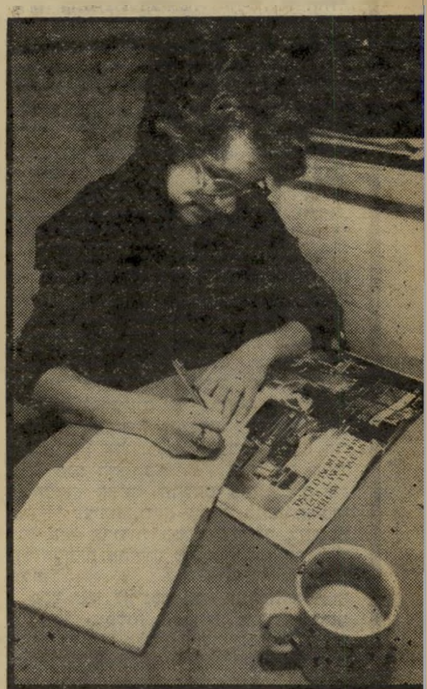

בוטרייט כריס בוטרייט, אשתו של ג'ים, העדיפה לשבת במיטבח ולא לצפות בשידור.

המיקצוענים יעל, ודן פתיר, המכון לחינוך גופני ספורט, „נתנו" עצות טקטיות לשחקנים מבעד

קריאות עידוד

אריק ויליאמס לא היה בשיא כושרו. רפי גינת, מפיק כולבוטק, ישב מתוח מול מירקע הטלוויזיה. יחד איתו צפו בשידור יוסי מולה, צלם כולבוטק, ובת זוגו תמי לוגגר, שהיא גם מזכירת ההפקה. הם חגגו באותו ערב יום־הולדת משותף. מאחוריהם ישבו החתקירנית לי־

ם הביתי

חברתו של אולסי פרי, צופות במישחק

ו במישחק בעיני מומחים. יעל, שהיא בוגרת בווינגייט, ודן, שהחל את הקאריירה שלו ככתב ספורט. השחקנים, כך מסתבר, לא שמו לעצות

אורה אמיר ואיש הקול של כולבוטק, ניסו כוחן. ברגע שהחל השידור דמם מכשיר הטלפון שהציבו במרכז החדר.

„כשמכבי משחקת שוכחים הכל," הסביר גינת, שציפה לתגובות על תוכניתו ששודרה בערב הקודם. הגברים לגמו ויסקי והנשים — יין מתוק. ומי שרצה להגיע לעוגה היה צריך לתמרן, כך שלא יסתיר את התמונה במירקע.

מיקי ברקוביץ הצליח להשתחרר מהשמירה האישית ההדוקה שהונחתה עליו ופרץ לסל. שלושת היפהפיות בביתה של שלומית אבידן התרוממו ממושביהן בקריאות עידוד לשחקנים. בעלה, אמנון, יושב־ראש הוועדה המיקצועית של מכבי תל־אביב, ישב באותה עת על הספסל בבריסל.

תקליט עצוב

יד שרומית ישבה הד"ר דורית פינקלשטיין, אשתו של רופא־הקבוצה, ד"ר טדי פינקלשטיין. היא התרגשה לראות על המירקע יושב מתוח, מוכן כל רגע להגיש סיוע לשחקן נזקק. הפעילה ביותר בסלון היתה דליה שפלן, יושב־ראש איגוד הדוגמניות בישראל, שניתרה מכיסאה עם כל קליעה לסל של המכבים.

רון בן ה־12, הדומה לאביו, אמנון, **שהיה פעם קפטן קבוצת מכבי, נשאר** ער למרות השעה המאוחרת ודאג להק־ לטת שידור המישחק לסרט הווידיאו.

נורית ארואסטי

אשתו של מוטי, רכז המישחק, שיחקה בעבר בקבוצת כדורסל. היא בהריון בחודש התשיעי והיתה שרויה במתח רב בעת הצפיה במישחק. נורית לא התפנתה כלל להושיט ידה אל הבוטנים והעוגיות שעל השולחן, מחשש פן תסתיר את המירקע מחברותיה.

ביום החמישי חזרו הישראלים בביטחון־מנצחים למיגרש, למישחק הגומלין. פתיחת המישחק עוררה תיקוות. המאמן רודי דמיקו החליט להחליף את ארואסטי בשמואל זיסמן, וחברי־הכנסת יחזקאל פלומין חש שמכבי מתקשה לפתח את המישחק השופץ שבו היא התפרסמה. אשתו שושנה פרשה, העדיפה ללכת לישון. רק ערן בן ה־13 לא ויתר וישב לצד אביו, אוהד מכבי.

מיקי ברקוביץ יצא ותחתיו נכנס לזירה חנן קרן. בביתו של ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, החלו לחשוש. עשרים החברים של דן, בנו הבכור של צ'צ', נראו מאוכזבים. הדוב הרוסי הוביל 36:34, ולפתע צנח קובלנקו פצוע. דן בן ה־21, שהחל השנה ללמוד מישפטים באוניברסיטה, החליף רשמים עם אביו על אופן שיפוטם של מותאר מבלגיה ואוקס מגרמניה. צ'צ' חש אכזבה. הוא חשש שהשחקנים יחזרו לתל־אביב במוראל ירוד.

היתרון הרוסי גדל אחרי ההפסקה ל־7 נקודות ועל המירקע בביתו של דן פתיר, יועץ ראש־הממשלה לענייני תיקשורת, החלו הצבעים להחוויר. שחקני צה"א־קא המשיכו ללחום בעקשנות על כבודם ויעל פתיר זנחה את הקפה והעוגות במיטבח ומיהרה לצפות בשידור המישחק, כדי לנחש את סיכויי מכבי.

אולסי פרי, ארל ויליאמס ומיקי ברקוביץ ניסו אומנם לתקן את מאזן הסלים, אולם מישקין וטראקנוב גמלו בסלים נוספים.

לביתה של תמי בן־עמי זרמו עוד ועוד ידידים, שרצו לחגוג בצוותא אחרי המישחק. תחת זאת הגיחה תמי תקליט עצוב, שהמשיך לנגן עד שאחרון האורחים הסתלק.

מישפחת מכבי

שלומית אבידן, אשתו של יושב־ראש הוועדה המיקצועית של מכבי, הד"ר דורית פינקלשטיין, אשת רופא הקבוצה, ודליה שפלן, אשת ראש איגוד המתעמלים, נרגשות למראה המישחק.

אוצר הזהב המיסתורי

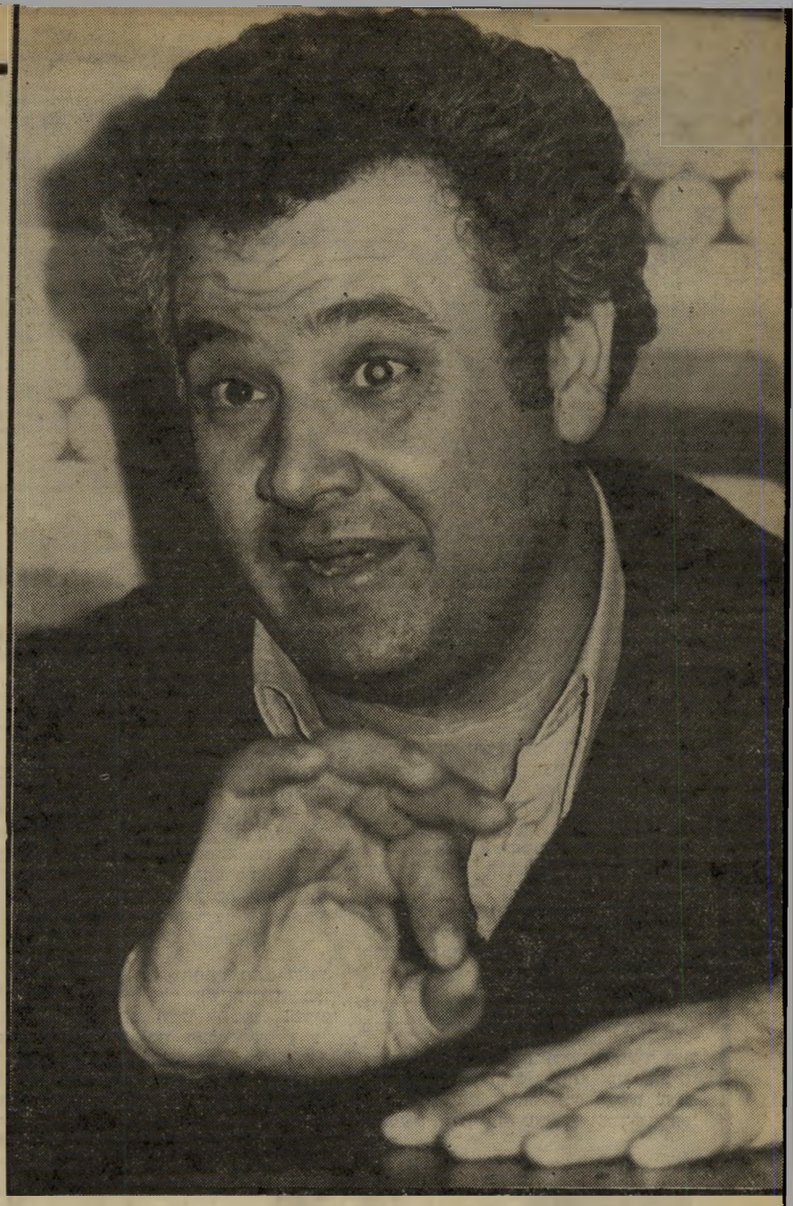

לא גנוב מוכיח הקבלן אהרון שלום גניש כאשר הוא ממציא את שטר המכר והקבלה על תכשיטי־הזהב שקנה מחבר־הכנסת פלאטו־שרון. חוקרי המכס שגילו את התכשיטים בכספת חשדו כי הם גנובים או מוברחים.

שני מיליונרים ואוצר מיסתורי של תכשיטי־זהב עלו השבוע לכותרות העיתונים. בפשיטה שערכו אנשי מס־ערך מוסף על קבלנים גדולים באיזור השרון, גילו בכספתו של הקבלן שלום אהרון גניש אוצר בלום של תכשיטי־זהב.

אנשי המס העלו מייד השערות בדבר הברחת זהב גדולה, או מקור לשיווק תכשיטים גנובים. וחקרו את הקבלן בכיוון זה. אלא שכל המתבונן בתכשיטים, וה־בקיא אפילו מעט באמנות מודרנית יכול היה לגלות את מקורם. התכשיטים לא היו אלמוניים. כל אחד מ־14 הפסלונים הזהובים היה דגם מוקטן של אחת מה־יצירות הנודעות של האמן הישראלי יעקב אגם, החי בפאריס. היתה שם הסירה ה־אווירית הפורשת חרטומה, תלויה על שרי־שרת של זהב; החנוכיה הגודעת של ה־אמן הצרפתי, ומגן־דויד מעוצב על ידו. כל התכשיטים היו חתומים בידי האמן.

אחדים היו קטנים, במישקל של כ־40 גרם, אך היו גם כאלה שמשקלם קרוב למחצית הקילוגרם זהב. התכשיטים הללו הוצגו רק פעם אחת בפני הציבור, בתע־רוכה של כל יצירות אגם, שנערכה ב־קליפורניה לפני כשנתיים.

האמא של חבר־הכנסת היא ה־טבלישמנט פינינדיס הרשומה בוואדוץ.

479 אלף דולר היא ההערכה לביטוח התכשיטים. פירוט מדוייק מצביע על שמו של כל תכשיט ועל מישקלו בזהב. 14 מהתכשיטים הם מעשה ידיו של יעקב אגם ורק אחד של ליאונור פיני.

מדוע מכר פלאטו־שרון את אוצרות־הזהב שלו לקבלן גניש - אחרי שלא החזיר את ההלוואה?

סיפורם של התכשיטים מתחיל לפני שנים, בתקופה שבה היה שמואל פלאטו־שרון אחד מעשירי צרפת, לפני שנפתחו נגדו תיקים פליליים שם. הוא הכיר את אגם, וידידות נקשרה בין השניים.

המיליונר קנה הרבה מיצירות האמן, וב־אחת ההזדמנויות ערכו השניים הסכם לפיו תהיה לפלאטו־שרון זכות בילעדית לצקת בזהב תכשיטים המעוצבים על־ידי האמן, לפי דגמי פסליו, שיהיו חתומים על ידו.

ההסכם אמר כי המיליונר יקבל זכות לצקת עשרה דגמים מכל יצירה, שלוש סדרות תהיינה חלקו של האמן בעיסקה, והיתר בידי פלאטו־שרון, שיוכל למכור אותן ולעשות בהן כרצונו.

נבחרה מטבעת־זהב המתמחה בחפצי אמ־נות. אגם השלים את חלקו בהסכם ומסר דגמים של התכשיטים למטבעה; אך מכל דגם נעשו שלושה עותקים בילבד. מחירי הזהב שהחלו להרקיע שחקים, וסיבות אחרות מנעו מהמיליונר להמשיך בייצור הסידרה השלמה. כל העותקים נותרו בידי פלאטו־שרון.

רק מעט אנשים ידעו על קיומם של תכשיטים נדירים אלה. אך כאשר נפ־תחה לפני כשנתיים בארצות־הברית תע־רוכה מקיפה של יצירות אגם, נתבקש פלאטו־שרון לשלוח לשם את אוסף ה־תכשיטים. ואמנם החברה אסטבלישמנט פינינדיס, חברה בבעלות אמו של ה־מיליונר, הרשומה בוואדוץ, שלחה לתע־רוכה עותק אחד מכל יצירה.

משום מה, תחת להחזיר את התכשי־טים לבעליהם, הגיעו כל פסלוני הזהב לידי האמן בפאריס. רק אחרי מערכה מישפטית ארוכה הצליחו לפשר בין ה־שניים, שחתמו על הסכם חדש, לפיו חזרו התכשיטים לפלאטו־שרון, אך זכויות המ־שך ייצור התכשיטים עברו לאדם אחר.

בביתו של המיליונר בסביון נמצאים פסלים אחדים של אגם, שחלקם הונצח גם בתכשיטי הזהב. אשתו של המיליונר נהגה להצטלם לידם בתמונות שצולמו ב־ביתה.

לפני כחצי שנה נזקק פלאטו־שרון בדחי־

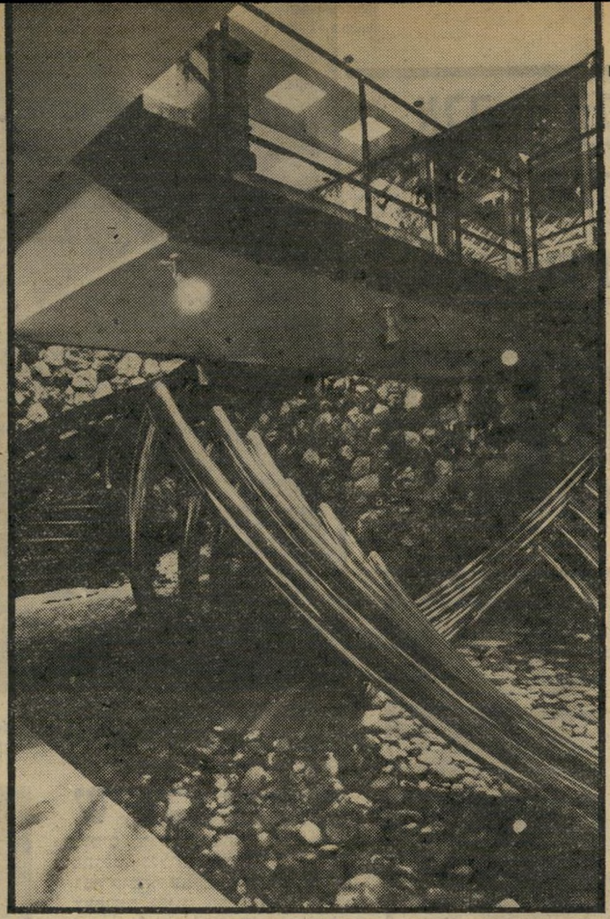

דגמי היצירות

של האמן יעקב אגם נעשו לפי פסלין. שניים מפסלים אלה נמצאים בביתו של פלאטו־שרון בסביון, ואשתו, אנט, היא המצולמת לידם. התכשיטים תוכננו על־ידי אגם בזהב, ונחתמו על־ידו. למרות שהוסכם על יציקת הדגמים בעשרה עותקים כל־אחד, נוצקו לבסוף רק שלושה עותקים מכל דגם.

פות לכסף. הוא חיפש מקור להלוואה מיידית ופנה אל הקבלן גניש, אותו הכיר מעיסקות מקרקעין קודמות שלא יצאו לפועל, אך יצרו יחסי־אמון בין השניים.

מזר כי דווקא הקבלן הצנוע והבלתי נודע, שהיה נחבא אל הכלים ולא נדחף ונחשף לעין הציבור, הוא שיכול היה לחלץ את המיליונר הנוצץ ממצוקתו הכספית.

כל ילד במדינה מכיר את פלאטו־שרון מהופעותיו בטלוויזיה, מראיונותיו בעיתונות ומהמישפט שמתנהל נגדו זה כשנה על שוחד בחירות. הוא ידוע לכל כאיש החוג־הנוצץ, המתגורר בווילה חלומית בסביון, ערוך משתאות כיד המלך ומעמיד להגרלה מכוניות קאדילאק יקרות. איש לא היה מאמין כי דווקא עשיר מופלג זה יזדקק להלוואה מידי הקבלן הבלתי מוכר גניש.

גניש הוא גבר נמוך־קומה בן 32, עלה לארץ עם מישפחתו מרובת הילדים מצפון־אפריקה בעליה הגדולה של 1949. הוא ובני מישפחתו עברו להתגורר בשכונת־עוני בהרצליה, שהיתה אז מקום נידח. בגיל שמונה נפטר אביו והותיר את המישפחה חסרת־כל. מייד עם סיום בית־הספר העממי החל הילד החרוץ לעבוד בבניין. זו היתה העבודה היחידה שיכול היה להשיג ילד מחוסר השכלה וקשרים.

אלא שמפועל בניין הפך לאט לאט לקבלן־שלד, נכנס לשותפות עם קבלנים אחרים והתקדם בצעדי־ענק, עד שהפך אחד הקבלנים הגדולים במדינה.

היום, עשרים שנה מאז החל דרכו בעבודת בניין, מגלגל גניש מחזור שנתי של 3.5 מיליארד לירות. הוא מעסיק כ־1000 איש ובונה בשנה כ־1400 יחידות דיור.

שילטונות המס ניסו מזה חודשים ארוכים להתלבש על העוסקים בענף הבנייה ולמצוא את העלמות המס השכיחות בו. לפני שבוע פשטו החוקרים ב־4.00 בבוקר על בתיהם של ארבעה מגדולי הקבלנים, ובתוכם גניש. הוא נחקר עד הערב ב־

TITLE - DEED

WE, THE UNDERSIGNED, ETABLISSEMENT FININDUS, S.A., BEING THE TRUE AND LAWFUL OWNERS OF THE FOLLOWING GOLD JEWLERY ITEMS, DESIGNED BY YAACOV AGAM, I.E.-:

QUANTITY	REFERENCE	WEIGHT OF 18 KARAT GOLD
		GRAMMES
1	PUISSANCE 9 OBJET	440
1	TRIANGLE VOLANT OBJET	122
1	TRIANGLE VOLANT MINIATURE OBJET	81
1	COEUR BATTANT VERTICAL COLLIER	63
1	COEUR BATTANT HORIZONTAL COLLIER	63
1	PUISSANCE 9 COLLIER	75
1	PUISSANCE 5 COLLIER	42
1	LOSANGE PUSSANCE 9 VERTICAL COLLIER	58
1	LOSANGE PUISSANCE 9 HORIZONTAL COLLIER	53
1	OPEN SPACE OBJET	407
1	TOUTES DIRECTIONS OBJET	460
1	ETOILE 4 DIMENSIONS OBJET	65
1	ETOILE D'AMOUR OBJET	960
1	CHANDELLIER OBJET	600

AND BEING ALSO THE TRUE AND LAWFUL OWNERS OF ONE PIECE OF GOLD JEWLERY DESIGNED BY LEONORE FINI, IN THE WEIGHT OF 640 GRAMMES OF 18 KARAT GOLD.

HEREBY DECLARE AND CONFIRM THAT THE ABOVE MENTIONED GOLD JEWLERY ITEMS, DESIGNED BY YAACOV AGAM AND LEONORE FINI, HAVE BEEN SOLD BY US TO MR. SHALOM GENISH, AND THAT THE FULL AND LAWFUL OWNERSHIP, IN THE ABOVE MENTIONED GOLD JEWLERY ITEMS, IS NOW FULLY AND LAWFULLY VESTED IN MR. SHALOM GENISH, AS FROM THE DATE OF THIS TITLE DEED.

WE FURTHER UNDERTAKE, DECLARE AND CONFIRM THAT THE TOTAL WEIGHT OF 18 KARAT GOLD, IN THE ABOVE JEWLERY ITEMS, IS 4.129 GRAMMES, AS ABOVE SPECIFIED.

WE FURTHER DECLARE AND CONFIRM THAT THE FULL PRICE FOR THE ABOVE NENTIONED GOLD JEWLERY ITEMS HAS BEEN PAID TO US IN FULL BY MR. SHALOM GENISH.

SIGNED THIS 24 DAY OF NOVEMBER 1980.

ETABLISSEMENT FININDUS

ETABLISSEMENT FININDUS.

מישרדי מס־ערך־מוסף, ופתח את כספתו לעיניהם, וגילה את התכשיטים.

הוא הסביר את מקור התכשיטים והראה לפקידים מיסמכים המעידים כי קנה אותם באופן חוקי ורשמי לגמרי. אחרי שהילוה לפלאטו־שרון את הסכום שביקש, ללא ריבית, הגיע מועד הפרעון, ופלאטו הסביר כי אין בידו להחזיר את ההלוואה. הח"כ הבודד הציע לקבלן שיקנה ממנו את התכשיטים, אותם הציע כערבון לפרעון ההלוואה.

משקלם של התכשיטים הוא 4.129 קילוגרם זהב טהור, וערכם הביטוחי כ־480 אלף דולר. ערך הזהב היצוק היה שווה באותה עת רק 120 אלף דולר. גניש הסכים לקנות את התכשיטים ב־166 אלף דולר, אך סרב להכיר בכל הערך האמנותי שנדרש על־ידי הלווה, למרות שמעריכים מומחים הסכירו לו כי ערכם של התכשיטים הוא לפחות פעמיים וחצי מערך הזהב שבהם.

„היתה זו עיסקה מסחרית טובה, ולכן לקחתי את התכשיטים תמורת ההלוואה," ספר גניש במישרדו לכתבת העולם הזה, „ואלה הם התכשיטים היחידים שנמצאו בכספתי. לא היה שם כל תכשיט זהב או יהלום נוסף, וגם מביתי לא נלקחו חפצי־זהב או תכשיטים."

כאשר הגיש גניש לאנשי המס את שטר המכר, שהעיד כי קנה את תכשיטי הזהב כחוק מחברת פינינדיס, ושילם עבורם סכום של 175 אלף דולר בלירות ישראליות, לפי שער אותו היום, הבינו החוקרים כי לא בוצעה עבירה כלשהי בתכשיטים. שכן כל אזרח במדינה הקונה טבעת נישואין, יודע שאין איסור על מכירת תכשיטי זהב; האיסור הוא על מסחר במטילי־זהב.

גניש שוחרר עוד בערב מעצרו בערבות הגבוהה ביותר במדינה. הוא הפקיד ארבעה צ'קים בסכום כולל של 100 מיליון לירות, והלך לישון בביתו. יומיים אחר־כך שיחרר אותו שופט לשלום הראשי חיים שפירא בסכום צנוע יותר — חמישה מיליון לירות. החשדות היחידים שנותרו נגד הקבלן התמקדו בחברת הבנייה גורעד שבבעלותו, אשר עשתה כמה עיסקות מכירת נכסים, עליהם לא שולם מס־ערך־מוסף.

לגבי עיסקת התכשיטים נותרה רק שאלה אחרת: האם חברת פינינדיס, שבבעלות מישפחתו של חברי־הכנסת, שילמה את מס־ערך־מוסף בעת מכירת התכשיטים. אלא ששאלה זו גם היא אינה כל כך פשוטה. היות והחברה מאוגדת בוואדוץ, וספק אם עליה לשלם מע"מ.

חבר־הכנסת פלאטו־שרון אישר את כל גירסתו של גניש, ומסר כי הוא מוכן להחקר על כך בפני שילטונות המס אם יהיה צורך. לולא זאת היתה עומדת לו חסינותו גם לגבי חקירה זו.

אילנה אלון

חברה ואדוצית

בשם אסטבלישמנט פינינדיס היתה הבעלים הרשמי של התכשיטים. אמו של פלאטו־שרון היא בעלת המניות העיקרית בחברה זו. לעיל שטר המכר בו הועברו התכשיטים לגניש.

אגם ומעריציו

משה ורחל דיין מתבוננים באחד מפסלי האמן. אגם היה ידידו של פלאטו־שרון בפארים ומכר לו הרבה מפסליו. השניים נכנסו לעיסקה מיוחדת לייצור תכשיטים מזהב לפי דגמי האמן.

אלה הן הבחורות המצולמות ביותר בארץ - וכך הן נראות במציאות

המובחרות

שני זוגות עיניים
קיטי מימון מתבוננות בקהל

שיפוץ למלכה
מלכת היופי אילנה שושן

שני גברים שנכנסו אל תערוכת צילומי האופנה של הצלמים מולה והרמתי משכו תשומת־לב כללית. האחד מהם היה גבה־קומה, עב־כרס, לבוש בגדים צעקניים וסיגר תקוע בפיו, ואילו השני היה נמוך־קומה, לבוש חליפה לבנה, חולצה ועניבה בצבע אדום ונעליים לבנות. „אנחנו צריכים את הצלם מולה," הם אמרו בעברית, במיבטא אמריקאי.

מולה עשת, המוגדר כצלם־האופנה מס' 1 בישראל, פנה אל הצמד. „אנחנו רואים שאתה מכיר את כל החתיכות בישראל," הם הצביעו על התמונות שבתערוכה, „אנחנו רוצים לעשות איתך עסק של יצוא — לייצא חתיכות ישראליות לאמריקה."

מולה לא הופתע. מהרגע שבו נפתחה תערוכת־האופנה שלו ושל שותפו, ישראל הרמתי, הוא זכה לתגובות משונות.

ד"עיון לערוך תערוכת צילומי־אופנה בראש השניים במשך כמה שנים. מדי חודש פברואר, עת נערך בתל־אביב שבוע־האופנה, מחפשים צלמי־האופנה דרך להשתלב בשבוע זה. תמונות יוכרזות שלהם אמנם מקשטים את

הישכן רק כחיים
מיכל בן־שימעון עם מיכל בן־שימעון

חדרי־התצוגה שבמלון הילטון בתל־אביב, אך מעולם לא הושם דגש דווקא על הצילומים. השנה החליטו השניים לשכור את האולם שיוצר הגשר המחבר את שני חלקי דיזינגוף סנטר, להקדים את שבוע־האופנה בכמה ימים, ולערוך שבוע־אופנה משלהם — של צילומים.

הדוגמניות, שהיו מראשונות הבמקרות בתערוכה, נדהמו לראות תמונות־ענק שלהן ניבטות מהקירות. „איפה אני יותר יפה?" שאלה שרית דמיר. כשהיא ניצבת ליד תמונה, הגדולה ממנה פי שניים. מתוך נימוס לא ענה לה איש על השאלה.

בחורה על הקיר

מיכל בן־שימעון, דוגמנית עולה, בת גיבעת אולגה, שפילסה לעצמה את דרכה לשורה הראשונה של דוגמניות ישראל, הגיעה לתערוכה כשהיא לבושה במיכנסי־עור צמודים היטב לגופה, המבליטים את גזרת ישבנה. מיכל הבחינה בתמונה שלה, שצולמה לפני יותר משנה, בה היתה תסרוקתה ארוכה יותר. „זה כמו ראי, אבל הייתי צריכה להתאפר יותר טוב לפני שהצטלמתי," היא אמרה ועשתה. מיכל שלפה שפתון ותיקנה את שפתיה שבצילום.

בעיקבותיה הלכה גם אחת הנשים היפות בארץ, הדוגמנית חווה לוי. לוי אינה פוטוגנית במייוחד, ומרשה רק למולה לצלם אותה. „הוא מצא את הזווית הנכונה שלי," היא מסבירה. גם חווה עיבתה את השפתון של שפתיה שעל הקיר. לד תמונה אחרת שלה, בסמוך לתמונה של הדוגמנית היפה ביותר שהיתה בארץ, חני פרי, ניצבה חווה ושאל אף היא: „איפה אני יפה יותר?"

קיטי ממן לקחה את עפרון־האיפור, אך לפני שהספיקה לצייר על בבואתה, חבחינה בתמונת־ענק

מראה לא זכוכית
שרית דמיר מתרפקת על עצמה

אופנועית בלי קסדה
קיטי מימון מחקה את עצמה

אדום כלהבה
חוה לוי בשיפוץ עצמי

אחרת שלה, כשהיא רוכבת על אופנוע גדול־מידות ולבושה במדי־אופנוען. להנאת מבקרי התערוכה התייצבה קיטי ליד האופנוע בפוזה תואמת. קהל המבקרים מחא כפיים והתפעל מהשתיים: מקיטי שעל הקיר ומקיטי הניצבת על ידה.

אך נראה שהחוויה הגדולה ביותר היתה דווקא של צביקי ואיריס עשת, בניו של מולה. לפני 12 שנה צילם האב את ילדיו כשהם מתנשקים. צביקי היה אז בן שש, ילד עם שיער בסיגנון החיפושיות. ואיריס היתה בת ארבע, עם קוקו וסרט בשיער... התמונה הוצגה, כמובן, בתערוכה. היום צביקי הוא חייל עם שיער קצוץ ואיריס היא עלמה יפהפיה עם שיער גולש. האח והאחות התייצבו ליד התמונה שלהם מאז וניסו לשחזר את הפוזה.

ליד הלוח תלה מולה צבע טוש. כל אחד מהמבקרים הוזמן לכתוב על התמונות את הערותיו. „זה כבר לא באופנה." רשם מישהו ליד תמונת דוגמנית המציגה חזיה," „החתיכה הזו משגעת עד היום," רשם אחד, על תמונתה של דוגמנית־עבר מפורסמת. „כל הכבוד לחתיכות," רשם אחד ומישהו הוסיף לידו „כל הכבוד לצלמים."

אח, אחות ותריסר שנים
צביקי ואיריס עש נזכרים

מי יותר יפה?
חוה לוי × 2 ליד חני פרי

חשודה טוידנו
„רק השתמשתי — לא מכרתי"

הפושרים הצעירים

הבלשים נדהמו כשהבינו שסוחרי הסמים הם קטינים

ב**ישי משטרת** חיפה קפאו על מקומם. הם היו בתצפית על תחנת־סמים, שלפי החשד נוהלה על־ידי צעירים בני־טובים. אולם הם לא תיארו לעצמם עד כמה צעירים הם סוחרי הסמים, עד ש־לא ראו במו עיניהם נערה בת 17, המשתתפת בעיסקת מכירת חשיש.

המישטרה עלתה על התחנה ב־עיקבות מידע מודיעיני. שלפיו מוכרים צעירים מקריית־ביאליק סמים לתלמידי תיכון ובני־נוער מהסביבה. בשל הרגישות הרבה לעבירות סמים בקרב בני־הנוער, פיקח מפקד מישטרת מרחב חיפה, תת־ניצב אברהם תורג'מן, אישית על החקירה. כדי לאמת את המידע ולהשיג ראיות נגד החשודים, החליט תורג'מן להטמין להם מלכודת. רס"ר אבי אלקבץ ממיחלק־הסמים בחיפה התחזה כצרכן סמים ויצר קשר עם אמנון בן־סימון בן ה־21, מקריית ביאליק, שעליו נודע למישטרה כי הוא מנהל את תחנת־הסמים מתחת לביתו.

ביום הראשון בשבוע שעבר הגיע אלקבץ למקום מיפגש שקבע עם אמנון בסמוך לביתו. אחרי שרכש את אמונו, רכש אלקבץ מאמנון גם כמות של 20 גרם חשיש, תמורת 200 שקל. בשל גילם הצעיר של הסוחרים והצרכנים כאחד, הוחלט לבצע עוד קנייה אחת ביל־בד ולסיים את הפרשה. אולם אנשי מיחלק־הסמים לא ידעו איזו הפתעה מצפה להם.

ביום השלישי נפגש אלקבץ בש־נית עם אמנון, שוב בסמוך לביתו. עוד קודם לכן נסגר האיזור על־ידי בלשים. אמנון הופיע בלוויית נערה שנראתה כקטינה. מאוחר יותר התברר לבלשים שאמנם היא בת 17, תלמידת בית־הספר התיכון אורט בקריית־ביאליק.

לנגד עיניו של אלקבץ והשוט־רים המסתתרים מסביב הוציא אמ־נון ממקום מחבוא בחצר־ביתו סר־ליית־חשיש. הוא עלה עימה לביתו, שבקומה השלישית, ויצא למיר־פסת. הבלשים הבחינו כי הוא בי־צע אותה שם לשניים בעזרת סכין. אחר־כך ירד שוב לחצר ונראה מח־זיר חלק מהחשיש למחבוא. את ה־ייתרה מסר לקטינה וזו הכניסה או־תה לכיס מעילה.

שוטר אלקבץ
הקטינה הדהימה

וה, תמורת 800 שקל. בעיקבות גילוייה של הנערה, הסוחרת בס־מים, הוחלט לדחות את המעצר, כדי לברר מי עוד מעורב ב־מעשה.

במיפגש שלישי, שהתקיים ביום החמישי מתחת לביתו של אמנון, הוא מכר לאיש מיחלק־הסמים כמות חשיש גדולה תמורת 1600 שקל. הפעם השתתף בעיסקה גם חברו של אמנון, ערן פולק בן ה־22 מקיבוץ אילון, המתגורר בחיפה. עתה החליטו כבר הבלשים להגיח מהמארב ועצרו את השניים. מאו־חר יותר נעצרה גם הקטינה יחד עם החייל יובל סירקיס מקרית־חיים, שהוא חברו של אמנון, ומרי טולדנו בת ה־20 מכפר־סבא, ש־היא חברתו של ערן ואף מתגוררת עימו באותה דירה.

כל חמשת העצורים הובאו לבית המישפט בחשד שהיוו כולם כנו־פייה אחת, שעסקה בסחר בסמים מסוכנים. מעצרם של ארבעה הוא־רך בשיבעה ימים, ואילו מרי טו־לדנו שוחררה אחרי מעצר בן 48 שעות בילבד.

לטענת המישטרה עסקו החשו־דים, שהם כולם בני־טובים, במימ־כר סמים במשך תקופה של חודש עד חודשיים. לפי החשד שימשה הקטינה בלדרית („פושרית"), ש־סיפקה סמים לחבריה ללימודים ב־בית־הספר אורט. המישטרה חוק־רת גם אם מכרו סמים לתלמידי בתי־ספר נוספים באיזור הצפון.

החוקרים הבחינו בעובדה שכל החשודים, מלבד הקטינה, היו חב־רים בקהיליית חסידי הגורו מהרי־שי בישראל. אולם בדיקה מהירה של אנשי הגורו בתל־אביב. ה־שניים התיידדו והפכו שותפים לכל דבר. כאשר התאוששו לבסוף מה־אמונה העיוורת בגורו וחזרו לאר־רח־חיים חילוני, החלו השניים, לפי חשד המישטרה, לסחור יחד בחשיש.

פצצת זמן

ש**ני ה„פושרים"** הצעירים הודו בחקירתם כי רכשו ב־שותפות כמויות גדולות של סמים, וכי מכרו חשיש לשוטר המוסווה. אך הם טוענים כי לא סיפקו סמים לאחרים, אלא השתמשו בחשיש ב־עצמם. על־פי מידע שהגיע למיש־טרה נשפט ערן, בעת שביקר ב־גרמניה, על עבירת סמים, וריצה שם עונש מאסר.

המישטרה בודקת את האפשרות שערן הוא, למעשה, זה שהשפיע על אמנון, וגרר אותו לעיסקי ה־סמים. אמנון סיפר לחוקריו כי חלק מהכסף שקיבל מאלקבץ תמו־רת הסמים מסר לחברו, יובל סור־קיס. שטרות־הכסף אלה סומנו קו־דם לכן על־ידי המישטרה. כאשר נעצר יובל, שאביו מנהל את מיג־רש הכדורגל בקרית־ביאליק, הוא נכחיש כי הכסף הגיע אליו. אולם בחיפוש שנערך על גופו נמצאו השטרות המסומנים.

חברתו של ערן, מרי טולדנו, נעצרה בשל קשריה עימו. לטענת המישטרה היא עישנה חשיש בצור־תא עם שאר החשודים, בעת ש־ערכו מסיבות־סמים. מרי, שהיא יתומה מאב ושעזבה לפני שנה את בית אימה, הודתה בשימוש ב־סמים, אך הכחישה כל מעורבות בסחר.

מעצרה הוארך ביומיים בילבד, משום שלגביה אין למישטרה רא־יות המקשרות אותה לעיסקי מכי־רת הסמים.

בביתה של הקטינה שנעצרה מצאה המישטרה, בעזרת כלב גישוש, חמש אצבעות חשיש גדו־

ראש־רשת בן־סימון
סמים לתלמידים

חסידי הגורו מהרישי

א**חרי משא** ומתן עם אלקבץ ביקש אמנון מידידתו את ה־סם ומסר אותו לידי הבלש המוס־

לות. לטענתה, היא החזיקה את הסם לשימושה העצמי. לחוקריה גילתה כי היא מעשנת חשיש מגיל 12.

בחקירתה סיפרה ה„פושרית" ה־קטנה כי קיבלה את הסמים מאמ־נון, וכי עישנה יחד עימו חשיש. אך גם היא מכחישה שהייתה מעו־רבת בעיסקות סמים, מלבד זו ש־במהלכה נתפסה.

בשל העובדה שבפרשה מעורבים בני־נוער, טיפלה בה המישטרה ב־אופן מיוחד. „יכולנו להמשיך לצ־בור הוכחות ולעצור את החשודים כעבור זמן," סיפר תת־ניצב תורג־מן, „אך רצינו למנוע מבני־נוער להמשיך להשתמש בסמים. לכן ביצענו את המעצרים במהירות ה־מירבית. התייחסנו לפרשה כאל פצצת־זמן, שיש לפרק אותה לפני שתתפוצץ."

העלתה כי אין לכך כל קשר לסחר בסמים. לחוקרים התברר שאמנון הצטרף לפני חצי שנה למועדון של הגורו בקרית־חיים, בעת שהיה עדיין בשירות חובה בצה"ל. השפ־עת הגורו עליו הייתה עצומה. ב־בת־אחת הפך החייל מלא החיים לצימחוני, התנזר מתענוגות ומבני־לויים ואף נמנע מלקיים יחסים מי־ניים.

לשאם הגיעו הדברים כאשר אמ־נון הפסיק את שירותו הצבאי, אח־רי שנקבע לו פרופיל רפואי 21. הוריו של אמנון, שהם בעלי מינ־מארקט בקרית־חיים, צפו במת־רחש מבלי שיוכלו לשכנע את בנם לחזור בו. אחר־כך נסע חסיד המה־רישי לאירופה, שם השתתף בכי־נוס של בני הכת מכל העולם, ב־ניצוחו של הגורו בעצמו.

את ערן הכיר אמנון בקומונה

במדינה

(המשך מעמוד 34)

נון המצב הוא לאחר־ייאוש, ולאיש אין פיתרון.

נותר הנושא האחד, המלהיב כל מוסלמי בעולם, המאפשר למוסל־מים להתאחד כאיש אחד: ירו־שלים.

ג'יהאד מדיני. אי־אפשר היה להעמיד את ירושלים הקדושה ב־מרכז הוועידה, לולא אותו חוק אומלל וחסר־תוכן, שהתקבל בכנ־סת בקולות הליכוד והמערך, וש־הפך את ירושלים שוב לנושא אק־טואלי.

הוועידה החליטה להכריז על „ג'י־האד (מילחמת־קודש) צבאי, מדי־ני וכלכלי". המילה ג'יהאד עוררה מייד התרגשות רבה בישראל, ו־מנחם בגין מצא בה חומר־דלק מתאים לגאום שהיה צריך לשאת באותו יום.

„החלטות קיצוניות!" קבעו אמ־צעי־התיקשורת בישראל, בסיפוק רב. היה נדמה שהכל חזר על מקומו, כפי שהיה לפני קמפ־דיי־וויד, מילבד היעדרותה של מצריים מן הכנס הנכבד.

חזרה לבגדאד. אולם מומחים ויודעי־דבר בעולם לא התרגשו מן הסיסמות. הם ידעו כי המצב ה־אמיתי בוועידה היה שונה לגמרי.

מאחרי הקלעים בטאיף טרחו רא־שי הוועידה להודיע למדינאים ול־עיתונאים החשובים כי הג'יהאד אינו מתכוון אלא לאמצעים מדי־ניים וכלכליים — דבר שרוקן את המילה המפוצצת מתוכנה. יתר על כן, המנהיגים גם הבהירו שכוונתם אינה אלא להחזרת ירושלים המיז־רחית, הערבית, ולא העיר היהו־דית. הם הקפידו להדגיש כי בדב־רם על שיחרור האדמות הכבושות, הם מתכוונים לגדה המערבית ול־רצועת־עזה בילבד.

למעשה היו כל ההחלטות מנוס־חות כך שלא תיפגע המיסגרת שנקבעה בוועידת־הפיסגה הערבית בבגדאד, בסוף 1977. זו קבעה לרא־שונה כי המטרה המשותפת של ה־עולם הערבי כולו היא להשיג „שלום צודק ובר־קיום" אשר יכ־לול מדינה פלסטינית בגדה וב־רצועה (קרי: לצד ישראל) וזכות־השיבה של הפליטים (קרי: זכותם לבחור בין שיבה ובין קבלת פי־צויים). מאחר שאותה החלטה הת־קבלה ביוזמת סעודיה ואש"ף, ש־שלטו גם בטאיף, היה ברור שלא יחרגו ממנה.

פאהה, ערפאת, חסן. המנצ־חים האמיתיים בטאיף היו המנצ־חים של ועידת־בגדאד. בלטו ביני־הם:

● **המישפחה השליטה ב־סעודיה,** שהופיעה ככוח מרכזי אך מתון, והמסוגלת עתה לנהל הידברות עם הממשלה האמריקאית החדשה על בסיס תוכנית־השלום של בגדאד.

● **יאסר ערפאת,** שנבחר כ־סגן שלישי של נשיא הוועידה. ריי־מום מעמדו של אש"ף — תחת מנ־היגותו המתונה של ערפאת — היה נושא מרכזי בוועידה. משתתפי הוועידה ידעו כי ערפאת הכריז חודש לפני כן על קיום מגעים בין אש"ף ובין גוף ציוני בישראל (של"י), והעיתוי לא היה מיקרי.

● **חסן ה־2,** מלך מארוקו, ש־זכה במינוי כמארח של ועידת־הפיסגה הבאה. חסן מכהן כראש ש„ועדת־ירושלים" של העולם ה־מוסלמי (החברים האחרים: ראשי סנגאל ובנגלה־דש), ועל כן היה הוא בעל ההצעות על ירושלים ש־התקבלו בוועידה. ברגע האחרון ניסתה מיפלגת־העבודה הישראלית לפגוע במעמדו של חסן, כשהדליפה כי הוא עמד לקבל לפגישה את שימעון פרס — פגישה שלא היתה ולא נבראה. הדלפה חסרת־אחריות זו עוררה זעם עצום, ולא רק ב־רבאט ובטאיף.

חסן מלך מארוקו הוא המנהיג

(המשך בעמוד 44)

הוא

נכנסה לכלא משום שלא היה לה כסף לשלם לבעלה לשעבר מזונות

יוסף דן

ז'ולייט דן

הוא

פנה למישטרה והוציא פקודת־מעצר נגד גרושתו

„אסרו את אמא, כי היא לא שילמה מזונות לאבא," אמרה בקול בוכים מרים, בתה בת ה־14 של ז'ולייט דן, האשה הראשונה במדינה שהתחייבה לשלם מזונות לבעלה.

ביום הראשון בשבוע שעבר, בשעות הערב, הגיעה הילדה הבוכיה אל מזל, ידידתה הקרובה של האם, וסיפרה כי לפני שעה באו שוטרים אל ביתם ועצרו את האם בגלל שלוש פקודות לתשלום מזונות שלא כובדו. האם היתה חייבת לבעלה לשעבר, יוסף דן, סכום של 120 אלף לירות, עבור מזונותיו לשלושה חודשים, בתוספת ריבית והצמדה. לז'ולייט לא היה סכום כזה, והשוטרים לקחו אותה לכלא נווה־תרצה.

לפני שנה בדיוק קיבלה ז'ולייט המאורשרת את הגט הנכסף מבעלה. השניים נישאו לפני כעשרים שנה, במארסיי שבצרפת. ז'ולייט היתה אז רק בת 15, ויוסף, שהיה קרוב מישפחה, הגיע לשם לטיול. הוא בחר לו לאשה את הקטינה היפה ונשא אותה. השניים עלו ארצה והתגוררו בחולון.

ז'ולייט ילדה לבעלה בן ובת, אך חיי־המישפחה שלהם לא היו מאושרים. הסיכסוכים הלכו וגברו וכל אחד מבני הזוג האשים את חברו. ז'ולייט טענה כי בעלה מסית את הילדים נגדה, מכה אותה באכזריות וממרר את חייה, ואילו יוסי תלה את כל האשם בחינוך של ז'ולייט ובמישפחתה.

לדבריו היו גם אמה וגם אביה גרושים, וכאשר נכחה אמה באחת ממריבותיהם יעצה לבתה: „תזרקי את הבעלים כמו היו סוליית הנעל שלך." הבעל גם הוסיף וטען כי היא עצבנית ומתפרצת בכל הזדמנות ואינה שולטת בעצמה.

לפני שנתיים הפכו חיי הזוג לגיהינום, והם פנו לבית־הדין הרבני כדי להתגרש. אז התברר כי הבעיה העיקרית תהיה כלכלית.

„משרתת ועוד מפרנסת"

לזוג היה רכוש רב — דירה בחולון, מכונית חדשה וחנות לבגדים ברחוב אלנבי בתל־אביב. הבעל עבד גם כסוחר תכשיטים. כאשר דובר על חלוקת הרכוש הציעו הרבנים לאשה שתוותר על כל רכושה תמורת תשלום חד־פעמי של 50 אלף לירות. „למזלי היה לי שכל וסרבתי," סיפרה האשה, ופנתה לעורך־דין שיעמוד לצידה.

אחת העצות הראשונות שנתן לה עורך־הדין היתה, להעביר את הדיון בפרשה לבית־המישפט המחוזי. יחסו של השופט הלמוט לוונברג היה אוהד יותר לאשה.

מריבותיהם של בני הזוג הביאו את החנות אל סף פשיטת רגל. החנות צברה הפסדים ואחרי שהבעל ניסה לשקמה, ולא הצליח, החליט להעביר את ניהולה לידי אשתו. לז'ולייט לא היה כל נסיון כלכלי־מסחרי קודם, והיה ברור כי הבעל מנסה להתיש אותה בצורה זו. אולם היא לא נבהלה.

ז'ולייט אזרה אומץ, נטלה לידיה את ניהול החנות, עשתה בה ימים כלילות — והצליחה. אז סיפרה ז'ולייט לכתבת העולם הזה: „הוא חשב שאני הילדה הקטנה שהוא התחתן אתה. הוא חשב שאם הוא ילחץ אז אני אשבר ואתן לו את הכל. הוא ידע שאין לי ניסיון במסחר, וחשב שאם אשאר בחנות היא תפשוט את הרגל ואני אחזור הביתה עם זנב מקופל. הוא היה רוצה אותי כזאת ילדה, בת 15, שעושה כל מה שאומרים לה, משרתת ועוד מפרנסת."

בחודשים הראשונים הלכה החנות יפה. הקונים אהבו את האשה הצעירה שמכרה להם את הבגדים בחיוך, והיתה מוכנה לתקן את השמלות ללקוחות במו ידיה. „לקחתי את החנות," אמרה אז ז'ולייט, „וההלטתי להוכיח לו שאני מסוגלת. עבדתי כמו חמור, עם הנשים ועם הסוחרים. ורק בסוף החודש שילמתי לו את החודשית שלו, שיהיה לו לבריאות."

בעיקבות נסיון מוצלח זה הסכימה האשה לחלוקת רכוש מהפכנית, שאינה נהוגה בישראל. היא הותירה את הדירה והמכונית בידי בעלה, ואת החנות נטלה לעצמה. מתוך רווחיה הסכימה לשלם לבעלה מזונות חודשיים בסך 600 שקלים לחודש במשך שבע שנים, צמוד לדולר.

כיום יודעת ז'ולייט כי היתה זו החלטה נמהרת, שנבעה מיאושה אחרי מאבק של שנתיים לקבלת הגט. אז אמרה: „הייתי מוכנה לכל. חשוב היה לגמור, רק לגמור, אפילו שאצטרך לעבוד בפרך ואולי להזניח את הילדים."

הבת נשארה עם האם, והאב לקח אליו את הבן. וכפי שניבאה ז'ולייט דן בעצמה, היא עבדה בפרך והיתה חוזרת הביתה בלילות, עייפה מכדי לעמוד על רגליה. אבל בחודשים הראשונים ראתה הצלחה במעשיה והכסף הספיק לה לכלכלת ולתשלום המזונות לבעל.

אבל אותות המצב הכלכלי במדינה לא פסחו גם על בוטיק ונוס, חנותה של ז'ולייט. הקונים נתמעטו והכסף לא הגיע. הסוחרים תבעו את תמורת סחורתם ואיה נאלצה להוריד מחירים ולהיאבק בריבית שאכלה כל רווח.

הבעל שנשאל אם אינו מתבייש לקבל מזונות מאשתו, אמר אז: „אני לא חושב שכבודי נפגע. לדעתי מזונות זה דבר שמסוגל להרוס כל דבר. זה ממוטט את הגברים. הם הופכים לגנבים ונכנסים לבית־הסוהר. הגבר לא יכול להשתקם מקריעת ומישפחתית, והנשים נהנות מכל העניין. אני ויתרתי על החנות, כלומר על הפרנסה שלי, ולכן היא חייבת לתת לי את המחיה שלי. אני לא עובד, כבר שנתיים לא עובד."

נאמן לדבריו גבה יוסף כל חודש את דמי המזונות, עד שז'ולייט לא היתה מסוגלת עוד לשלם. לבסוף נסגר בוטיק ונוס ולז'ולייט לא נותר כל מקום הכנסה. היא גילתה כי עשתה מעשה נמהר כאשר הסכימה לפני שנה לוותר על כל רכושה מצטברים וכאשר לא שילמה מזונות ליוסף עבור שלושה חודשים, הוציא נגדה צו מאסר.

כאשר באו השוטרים לקחת אותה לכלא אמרה האשה ברוב יאוש: „מה הם רוצים שאני אעשה? החנות סגורה, ואינה מכניסה אף אגורה. מהיכן אקח כסף?"

אילנה אלון ■

הרופאים מסרו גירסות שונות לסיבת המוות ופרטים על שהתרחש הוסתרו מהמישטרה

מוות בחדר היולדות

"א תה רוצה לראות את אשתך ? " שאלה אחות חדר־הלידה את עופר דרילמן, שהמתין להולדת ילדו הראשון. עופר נכנס אל תוך חדר־הלידה בבית־חולים השרון בפתח־תיקווה, ראה את אשתו, בתיה, שוכבת מפוסקת־רגליים ומוכנה ללידה. היא שכבה ללא־תנועה, עיניה היו עצומות, "היא קיבלה זריקה והיא מטושטשת עכשיו" הסבירה לו האחות. עופר היה נבוך לנוכח המצב הלא מוכר לו, והחליט לצאת ולהמתין בחוץ. לפתע החלה המהומה. מכונות ומכשירים רפואיים הוכנסו על־ידי אחים בעלי סבר פנים מודאג אל תוך חדר־הלידה. רופאים התרוצצו, יצאו ובאו במהירות. עופר נתפס בבהלה, אשתו היתה יחידה בחדר־הלידה, הוא הבין כי משהו איתה אינו כשורה.

"לא זוזי ממקומי," תאר השבוע עופר את אשר עבר עליו בדקות אלה, "המתנתי בשקט וקיוויתי ש־שהכל יעבור בשלום." כעבור כ־שעה יצא אחד הרופאים מחדר־הלידה ובישר לו: "אשתך מפרפרת בין חיים למוות." עופר היה המום. "סיכוייה קלושים עד אפסיים" המשיך הרופא וחזר לחדר־הלידה.

"זה היה שוק שלא ידעתי כיצד לעכל אותו," סיפר עופר, "בתיה אישה חזקה ובריאה. בבוקר היא ביקרה בטיפת־חלב ושם מסרו לה שכדאי שתיגש לבית־החולים, מאחר שהיא עומדת ללדת עוד ב־אותו יום. ניגשנו יחד לבית־חולים השרון, פנינו לחדר־הלידה והרופאים אמרו לה ללכת לטייל ולשוב רק בעוד כשעתיים. כאשר שבנו היא הוכנסה לחדר־הלידה ואני המתנתי בחוץ, נרגש. כל שחשבתי עליו היה אם יהיה זה בן או בת.

סיבות רבות למוות

ה כשורה הקשה לא אחרה לבוא. לאחר שנאמר לעופר כי אשתו מפרפרת בין החיים והמוות הוא נקרא אל חדר־הרופאים, שם סיפר לו ד"ר יעקוב אשכנזי כי עדיין אין כל שיפור במצבה. אשכנזי אף שאל את עופר אם בתיה סובלת ממחלת־הנפילה. עופר סיפר לרופא שבתיה בריאה לחלוטין וכי מעולם לא סבלה מכל מחלה שהיא.

ד"ר אשכנזי שב לחדר־הלידה ואילו רופא אחר סיפר לעופר כי אישתו סובלת מדום־לב. אחרי שעתיים של דאגה נקרא עופר לחדר צדדי ושם סיפרו לו שלושה רופאים ממחלקת־היולדות שאישתו נפטרה וכי נולדה לו בת.

ההסברים שקיבל עופר באותו ערב מכמה רופאים שנכחו בחדר־הלידה היו שונים — האחד טען לדום־לב, השני להתקף־לב. השלישי לחדירת מי־שפיר למחזור הדם. אך על תעודת הפטירה נכתב כי סיבת המוות אינה ידועה.

לאחר כל ההסברים השונים נגרא עופר אל מישרדו של ראש־המחלקה, הפרופסור יעקוב גולדמן. עם גולדמן היה גם רופא המחלקה לא דיווח למישטרה על מות אישתו. בשלב זה נכנסה המישטרה לתמונה, ויצאה לחקור בבית־חולים השרון.

השאלה הראשונה של החוקרים היתה מדוע נהג בית־החולים ב־ניגוד לחוק ולא דיווח על המוות במשך יותר מ־24 שעות לאחר הפטירה.

חוקרי המישטרה גם תמהו על התעקשות הרופאים לנתח את הגוויה במיסגרת בית־החולים, בניגוד למקובל. הם דרשו להעביר את הגוויה לניתוח נוסף, הפעם במכון־לרפואה־משפטית באבו־כביר.

גופתה של בתיה הגיעה, אמנם, לאבו־כביר עם בוקר, אך ללא תעודות ומיסמכים שהיה על בית־החולים לשלוח, מה שדחה את הניתוח עד לשעות אחר הצהריים. בינתיים התרוצץ עופר בין המישרדים השונים בבית־החולים על־מנת להוציא את המיסמכים ולהביא את אשתו לקבורה. המיסמכים לא נמצאו במשך כל שעות הבוקר. רק בשעות הצהריים, כשהמישטרה התערבה, נמצאו לפתע המיסמכים.

אך המכה הגדולה ביותר נחתה על עופר דווקא בבית־הקברות, התברר לו כי חלקים מהגופה הושארו בבית־החולים וכי הכוונה לקבור את האברים ביום אחר.

"זו פשוט תעלומה," אומר עופר, "אני עדיין לא יכול להאשים את בית־החולים, אך השעיית ניתוח הגופה באבו־כביר על־ידי העלמת המיסמכים, הסתרת עובדות מהמישטרה, העלמת חלקים מהגופה, הסברים שונים ומשונים על סיבת המוות, גורמים לי ולבני־המישפחה לחשוד ולדרוש חקירה עמוקה." בינתיים תעלומת המוות הפיתאומי של אישה בריאה וצעירה, בת 24 בלבד, לא נפתרה.

רק חקירת המישטרה והניתוח

חלקי הגופה הועלמו"

יתוח גופה, כשסיבת המוות אינה ידועה נעשה אך ורק במכון לרפואה מישפטית באבו־כביר. עופר מיהר למישטרה, ולפתעתו התברר לו שבית־החולים

עם הבעל

עופר ובתיה ביום חתונתם.

עם הילדה

בתיה עם ענבל בת השש, שנותרה יתומה מאם ו־מטופלת על־ידי אב חורג. ענבל עדיין אינה מבינה את האסון, אך היא נצמדת אל עופר ופחדת לאבדו.

במדינה

(המשך מעמוד 42)

הערבי המתון ביותר. כבר לפני 22 שנים הציע לצרף את ישראל לליגה הערבית. מעמדו החזק הוא סימפטום למצב־הרוח הכללי.

800 מיליון נפש. המסקנה שהסיקו המומחים מן המעמד כולו היא כי העולם המוסלמי, שאינו מאוחד בשום גישא אחר, מאוחד באמת בעניין הפלסטיני. אחרי הסרת המילים הריקות, שנועדו לצרכים רייטוריים, נשארו היסודות האמיתיים של הקונסנזוס הערבי־המוסלמי:

● אי־השלמה עם סיפוח ירושלים, המיזרחית לישראל. לצורך זה מוכנים המוסלמים לנקוט צעדים כלכליים ומדיניים, כגון הרחבת ההרם, נידוי מדינות המכירות בסיפוח העיר. הוקמה קרן שתממן „בצורה נדיבה" את התנגדות בני־ירושלים לסיפוח. דובר גם על השימוש בנשק־הנפט. אך נראה כי בכך אין ממש.

● הדרישה לנסיגת ישראל מכל השטחים שכבשה ב־1967 (תוך נכונות מרומזת להכיר בישראל בתחומי הקו הירוק, ובכללם ירושלים המערבית).

● ההכרה המחוזקת באש"ף כנציג העם הפלסטיני, ובהנהגתו, המוכנה עתה לנהל הידברות גלוייה עם גורמים ישראליים וציוניים, המכירים בזכויות העם הפלסטיני.

● הדרישה להקמת מדינה פלסטינית ברצועה ובגדה, כולל ירושלים המיזרחית. המנהיג התקיף ביותר היה המלך חוסיין, שדחה מכל וכל את „האופציה הירדנית" ש„מקורות מערביים" מנסים להדביק לו, לדבריו.

● דהיית ההסכם הנפרד שנחתם על־ידי נשיא מצריים, לא בשל הסכמתו לשלום, אלא בשל הסכמתו לשלום נפרד, הנוטש את החזית הערבית.

קונסנזוס זה, המקיף עתה את כל העולם הערבי־המוסלמי, מילבד לוב שלא הופיעה, איראן שהחרימה ומצריים שהיא בחוץ — ינחה עתה את הגוש המייצג 800 מיליון נפש.

צה"ל

שאילתה מס' 7383

הרמטכ"ל היה בעד, הרמטכ"ל הוא נגד

אחת הבעיות החשובות ביותר לביטחון־המדינה, המעסיקות את צה"ל מזה זמן רב, סוכמה בקיצור נמרץ בשאילתה שנדונה בשבוע האחרון בכנסת.

בשאילתה מס' 7383 שאל אורי אבנרי את שר־הביטחון:

(1) האם יש בדעת השר לבצע את התוכנית להקמת מיפקדת־כוחות־השדה ?

(2) אם התשובה לשאלה 1 היא שלילית — מדוע ?

(3) אם התשובה לשאלה 1 היא חיובית — מתי תבוצע התוכנית ?

(4) אם התשובה לשאלה 1 היא חיובית — מה הוא גורם העיכוב בביצוע התוכנית ?

השיב על־כך סגן שר־הביטחון. מרדכי ציפורי: „הנושא נמצא בדיון בוועדה הממשלתית המוסמכת. ההחלטה בוועדה עדיין לא התקבלה."

השואל השתמש בזכותו להציג שאלה נוספת אחת בעל־פה. הוא ניגש אל המיקרופון ושאל:

„אדוני סגן־שר־הביטחון, בפירסומים שונים נמסר שהתהליך היה כך: בתקופת כהונתו של עזר וייצמן כשר־הביטחון הופיע הרמטכ"ל הנוכחי בממשלה, הצדיק את התוכנית והמליץ עליה. ברגע ששר־הביטחון עזר וייצמן התפטר, הופיע הרמטכ"ל כמתנגד לביצוע תוכנית זו. האם תיאור זה מתאים בערך למציאות ?

ציפורי ענה במילה אחת: „מתאים."

אתה והשקל

הקבלנים יקימו חברות זרות

קבוצת הקבלנים המעורבת בעיסקת־השוחד הגדולה ביותר של הממשלה, שלפיה יבנו הקבלנים מעבר לקו הירוק, בעיקר בקרני־שומרון ג', תמורת קבלת קרקעות יקרות־ערך במקומות מרכזיים בירושלים, יקימו, ככל הנראה, חברות בחוץ־לארץ, או שירכשו חברות זרות, ובאמצעותן ינהלו את עסקיהם כאן.

על הקבלנים, ביניהם בכירי הקבלנים בארץ **אברהם גולדשטיין, א.צ. ברנוביץ, זכריה דרוקר, יעקוב פריצקר ומתתיהו ליפשיץ**, יהיה לעקוף את חוקי המיכרזים הישראליים, כדי לקבל ממינהל מקרקעי ישראל את האדמות שהובטחו להם בתמורה לבנייה בגדה המערבית.

עורכי־הדין של התאגיד החדש, שהוקם לצורך עיסקה זו, שר המישפטים לשעבר (ואולי לעתיד) **חיים צדוק**, יועץ סיעת־המערך בכנסת **יחיאל** („חיליק") **גוטמן** וח"כ חרות **רוני מילוא**, בודקים

עורך־דין צדוק
לעקוף את המיכרז

את האפשרות שהקרקעות בירושלים יירכשו על־ידי חברות זרות, שיהיו ב־בעלות הקבלנים הישראליים. החוק ב־ישראל מאפשר לתת קרקעות של מינהל מקרקעי ישראל לחברות זרות, המת־כוונות לבנות בארץ.

מרידור לעיסקות ספנות במצריים

איש־הכספים־והספנות **יעקוב מרידור** עומד להיכנס לעיסקת־ספנות גדולה עם גורמים מיצריים. דבר העיסקה של מי שהיה אחד המועמדים לתפקיד שר־האוצר, ואחד מראשי תנועת החרות, נשמר עדיין בסוד.

שותפו של מרידור, רב־חובל **מילא ברנר**, עומד לצאת השבוע למיצריים לסידרה של פגישות עם אישי כלכלה ו־

איש־עסקים ברנר
מסע סודי

מימשל מיצריים כדי לסכם את העיסקה, המוערכת כאחת העיסקות הגדולות ש־נעשו על־ידי גורמים ישראליים בשנים האחרונות.

מרידור וברנר היו מבעליה של חברת אטלנטיק, שנכנסה לפני כמה שנים ל־קשיים כספיים. היום הם בעלי מיכליות ובעלי כמה אופציות לבניית מיכליות במספנות ברומניה ובספרד.

נמכרו מיסות הקו החדש

15 הטיסות הראשונות של חברת התעופה סי־בורד בקו ניו־יורק־תל־אביב כבר נמכרו. מטוסי הג'אמבו של החברה כבר מלאים בטיסות אלה.

חברת התעופה סי־בורד, חברת־בת של חברת פלייאינג־טייגרס, נכנסה לשותפות יחד עם עובד אל־על לשעבר, **מוריס נחתומי**, ותקיים קו־תעופה קבוע בן שלוש עד ארבע טיסות לשבוע לישראל. החברה לא תפעיל טיסות־שכר, אלא טיסות על־פי לוח־זמנים קבוע אך במחי־רים הנמוכים ב־100 דולר ממחירי הטי־סות באל־על.

לקראת הפעלת קו־הטיסות החדש של סי־בורד לישראל, בחודש הבא, התגלו חששות כבדים בחברת אל־על מפני תחרות זו. יושב־ראש מועצת המנהלים של אל־על, **אברהם** („בומה") **שביט**, התבטא בשיחות עם אחד משרי־הממ־שלה ש„עובדי אל־על ישימו מסמרים על המסלול אם ייפתח הקו החדש."

על־פי הסכם־התעופה בין ישראל ו־ארצות־הברית, חייבים השילטונות חיש־ראלים להסכים לפתיחת קו־תעופה אמ־ריקאי של כל חברה, כשם ששילטונות ארצות־הברית חייבים להסכים לפתיחת קו־תעופה של כל חברה ישראלית.

החל בחודש אפריל תקיים גם חברת טיסות־השכר הדנית, סטרלינג, טיסות־שכר לישראלים. עד כה הטיסה סטרלינג רק דנים לישראל, וסירבה לתת שרותים בקו תל־אביב־קופנהגן־תל־אביב. עתה נק־שרה סטרלינג להסכם עם חברת־הנסיעות ההסתדרותית היסתור, וישראלים יוכלו לטוס בטיסות־שכר לסקנדינביה תמורת 350 דולר.

קונה חדש ל„רסקו"

בעקבות פיצוץ המשא־ומתן לרכישת רסקו על־ידי הקבלן **אברהם רובינשטיין** ואיש־העסקים **אלפרד אקירוב**, מתנהל עתה משא־ומתן למכירת רסקו לחברת חירם לנדאו.

חברת חירם לנדאו מורכבת משלושה קבלנים, העוסקים בעיקר בעבודות־עפר, **ישעיהו** („שייקה") **לנדאו, יהודה זוהר**, המייצג שורה של משקיעים קטנים, והקבלן **גד זאבי**, שהעביר את מרכז עסקיו לקניה.

אם תצא העיסקה אל הפועל, נראה שחירם לנדאו תמכור את רסקו מייד לקבוצת גרניט, שאליה היא משתייכת.

אם לא לוינסון - צדוק

מקורבי **שימעון פרס** יודעים לספר על אפשרות נוספת, אם בכל זאת ישרב **יעקוב לווינסון** ברגע האחרון לקבל את המינוי לתפקיד שר־האוצר, המובטח לו. במיקרה זה יוצע המינוי ל**חיים צדוק**.

צדוק כיהן בממשלתה של **גולדה מאיר** כשר־המיסחר־והתעשיה, והתפטר מתפקיד זה אחרי ריב עם מי שהיה שר־האוצר, **פינחס ספיר**.

מינויו של צדוק יהיה מקובל על לווינסון, מאחר וצדוק נחשב כאחד מאנשי לווינסון, ומישרד עורכי־הדין של צדוק הוא מישרד עורכי־הדין של בנק הפועלים. בדרך זו יינצל פרס מקואליציה חזקה נגדו בתוך הממשלה. פרס חושש מחזית של לווינסון, צדוק ו**מוסה חריף**, ה־נחשב אף הוא כאחד מאנשי לווינסון.

הרעיון שאותו אימץ לעצמו פרס, ביניתיים על־תנאי, היה רעיונו של **ישראל גלילי**, שאמר לפרס: „עם השלושה האלה יהיו בממשלה, הממשלה לא תהיה שלך."

אם אמנם לא יהיה לווינסון בממשלת פרס, תיפתח הדרך למינויו של גד **יעקובי** כשר־התעשיה, מינוי שלווינסון לא היה מסכים לו בשום פנים.

תרופה למכה ה־18

בעלי מכשירי־טלפון, הנזקקים לשרות שיחות־חוץ, יודעים את העיוות שבנסיון להשיג את 18. אחרי כמה עשרות נס־יונות־חיוג, מתפנה סוף־סוף המיספר, ואז, במשך שעה ארוכה, יש להמתין על הקו. כהשקו עונה, מתברר שזהו תקליט המבקש בארבע שפות מהמטלפן להמתין עוד, עד שיתפנו המרכזנים.

ליחידי־סגולה התקין מישרד־התיק־שורת מיספר טלפון חסוי, אשר דרכו אפשר להזמין שיחות לחוץ־לארץ, והוא אף פעם אינו תפוס. המיספר הוא 613434, איזור חיוג תל־אביב, אך אפשר לחייג אליו מכל רחבי הארץ.

בואינג אצל חדאד

בשדה־התעופה שהוכשר על־ידי רס"ן **סעד חדאד** ליד מארג־עיון יכולים לנחות גם מטוסי בואינג 727.

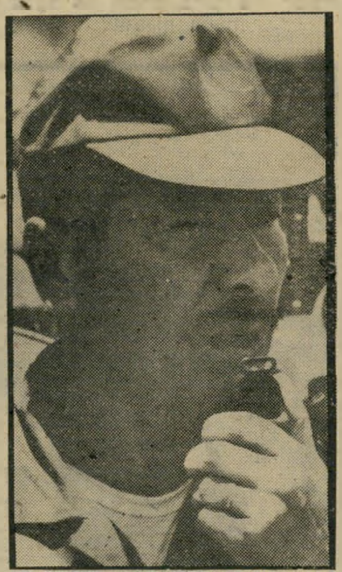

בעל חברת־תעופה חדאד
מה שבטוח בטוח

בניגוד לפירסומים, אין חדאד עומד לפתוח קו־תעופה תיכוני משדה־התעופה שלו ללרנקה שבקפריסין. חדאד עומד לשכור שני מטוסי איילנדר ולהטיס אותם לצרכי אנשיו.

הבורסה

לברוח מהבנקים

עתה הזמן למי שאינם רוצים להשקיע לטווח קצר לרכוש מניות. מניות של חברות גדולות, הנמצאות עתה בירידה, יוכלו להיות ממומשות במחירים גבוהים הרבה יותר בעוד כמה שבועות או חו־דשים.

למי שרוצים עיסקות בטווח קצר:

● לא להסתבך עם מניות הבנקים הגדולים. בשבועות הקרובים קיימת סכנה שמניות אלה יפלו, מבלי שהבנקים עצמם יהיו מעוניינים בשלב זה להצילם.

● מומלץ להיפטר ממניות „דנות". בעתיד יתפרסם על כמה עיסקות של „דנות", שלא ייצאו אל הפועל. תגובת הבורסה על פירסומים אלה עלולה להיות חריפה במיוחד.

● מומלץ לרכוש „הכשרת הישוב". המגעים בדבר רכישת „הכשרת הישוב", העומדים להצליח, יקפיצו מניות אלה במידה ניכרת.

קול מקים מישרד נסיעות

מנכ"ל אולפני הסרטה הרצליה, **יצחק** („איציק") **קול**, עומד לפתוח בימים ה־קרובים מישרד־נסיעות חדש, אותו תנהל עבורו אשתו, **נעמי**.

פתיחת מישרד חדש בתקופת־שפל ל־מישרדי־הנסיעות הקיימים נחשבת כ־צעד נועז ביותר בשוק־הנסיעות בישראל.

מישרד־נסיעות העומד בחלקו למכירה, הוא קלאסיק טורס, ברחוב הירקון בתל־אביב, שהיה בבעלות שני שותפים,

בעלת־מישרד קוץ
העזה

איש שרות שלום של אל־על לשעבר **מייק פינחסי**, המבוקש בימים אלה לעדות במישפט הרצח הכפול, ועובד אחד של אל־על לשעבר **ז'אק לוונטל**. פינחסי, שעזב את הארץ, מכר את חלקו ללוונטל, שמנסה עתה למכור 50 אחוז מהמישרד. לוונטל דורש עבור מחצית המישרד ומחצית מהנכס ברחוב הירקון, שהוא בדמי־מפתח, ארבעה מיליוני לי־רות.

יהלומן נוסף יפשוט את הרגל

אחד היהלומנים הגדולים של הבורסה בתל־אביב מכין עתה את פשיטת־הרגל שלו. היהלומן נועץ כבר עם בכירי עורכי־הדין בתל־אביב, כדי שפשיטת־הרגל תביא לו את הנזקים המינימליים.

בבורסה קיים חשש רב מפני פשיטת־הרגל של היהלומן, שחובותיו מוערכים ביותר מ־150 מיליוני דולרים. בבורסה חוששים שפשיטת־הרגל של היהלומן הזה תעורר תגובת־שרשרת, שתסכן את ה־בורסה כולה.

קולנוע

סרטים

כוחה של אגדה

בגיל 70 יכול אדם להרשות לעצמו ביטוי חופשי. וכי מה אפשר עוד לעשות לו? לאיים עליו, ליטול ממנו את פרנסתו, להשליך אותו לכלא? בגיל כזה מתבוננים בחיים מזווית אחרת, ומסיקים מהם מסקנות אחרות. ואם אלה אינן מעודדות או משובבות נפש, הן גם אינן מטרידות את בעל הדבר, שאינו מצפה עוד למי־יודע־מה מן החיים. שני במאי קולנוע נותרו היום בעולם, שיכולים להרשות לעצמם מותרות כאלה. האחד הוא לואיס בוניואל, היוצא פעם בכמה שנים מן הנווה הפרטי שלו במכסיקו, כדי לעשות סרט שבו הוא מציג את האנושות בכל מערומיה, חולשותיה ועיוותיה, מבלי להטיף עוד לשינוי ולמהפכה. שהרי ברור לו, מעבר לכל ספק, כי פגמי האנושות אינם נעוצים במישטר, ואפילו לא בדת, הבזויה בעיניו, אלא בבני־האדם ובמיגבלות הטבעיות שלהם. השני הוא אקירה קורוסאווה היפאני, שסרטו האחרון, קאגמושה, יוקרן מעתה גם בישראל. קורוסאווה משקיף עתה על העולם מנקודת המבט של קהלת.

קאגמושה אינו הסיפור הראשון על כפילים. קורוסאווה עצמו ציטט בהזדמנויות שונות את הכפיל של דוסטוייבסקי (סופר אהוב עליו מאוד), את בן המלך והעני של אוסקר ויילד ואחרים. אולם השימוש שהוא עושה בסיפור הזה הוא יוצא־דופן הן בצורתו החזיתית והן במסקנותיו הפילוסופיות: השילוב הבלתי־רגיל של סרט היסטורי מרהיב, גדוש מעמדי־פעולה הכוללים אלפי משתתפים, עם הומור פרוע ועממי (קורוסאווה רואה בסרט שלו בראש וראשונה קומדיה) והלך־רוח מלאנכולי, המכתיב את דרכו של הסרט אל סופו, הוא יוצא־דופן ונדיר. ואמנם, כשהוצג הסרט בפסטיבאל קאן, יצאו הצופים בהרגשה שראו את הסרט שיזכה בפרס הגדול. וכך היה.

תיוש מכך העולמות. צילו של גיבור (זה פירוש השם היפאני של הסרט) הוא יישום של משל פרטי, שהושתל על־

שחקן מאצויה נאקאדי כ„קאגמושה"
הגנב והמצביא

המצביא לפני מותו
לא לגלות!

ידי קורוסאווה לתוך פרק חשוב ביותר בתולדות יפאן — הפרק של התמסדות האימפריה ועליית שושלת האדו. בתקופה שבה מתרחשת העלילה נלחמות עדיין מישפחות אדירות־עוצמה על השליטה בארץ, והמילחמות האינסופיות קורעות את המדינה לגזרים. מנהיגה של אחת המישפחות הללו נפגע על־ידי כדור תועה, דוקא בשיא הצלחתו. בשעת הגסיסה הוא מורה למצביאיו שלא לבשר לעולם על מותו, לשמור את הידיעה בסוד ולהעמיד תחתיו כפיל במשך שלוש שנים. כל זאת,

צבא צועד אל הקרב ביפן של המאה ה־16
פרסקות ענקיות

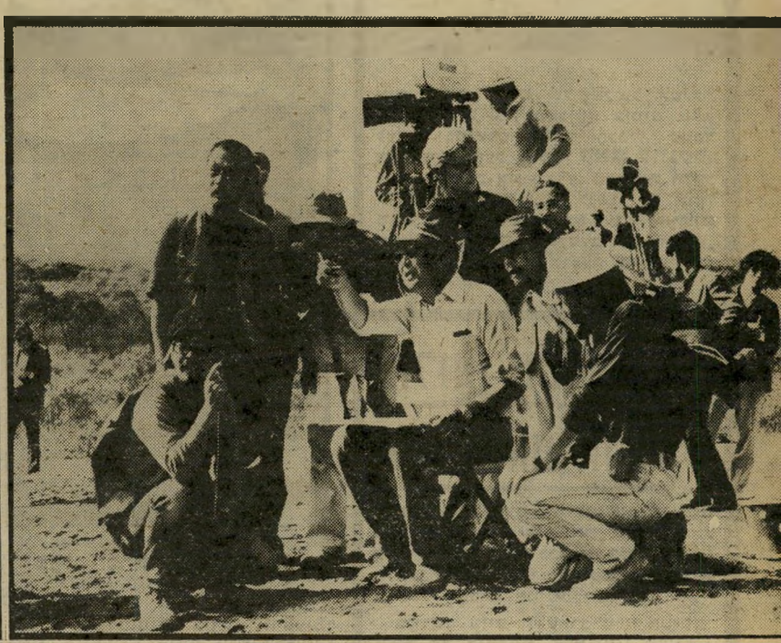

במאי קורוסאווה מנצח על ההסרטה
הבמאי הוא כמצביא המנהיג צבאו בקרב הקולנועי

המצביא־הגיבור מפקד על הקרב

כדי שרוח הקרב של לוחמיו לא תיפול, וכדי שהאוייבים לא יתעודדו.

הכפיל, שנבחר בשל דמיונו המדהים ל־מנהיג הגוסס, הוא גנב שלומיאל וחסר־תקנה, מוקיון עלוב שניצל ברגע האחרון מן הגרדום על־ידי אחד הגנרלים של ה־מישפחה, שהבחין בדמיון המפתיע שבין אדונו לבין הפושע העלוב. זה האחרון מו־בל לחצר ביתו של השליט, המציג בפניו ברירה: או שיסכים לשמש במשך שלוש שנים כפיל ולשאת על עצמו, לפחות כלפי חוץ, את המעמסה של מנהיג המישפחה, או שיוצא מייד להורג, כפי שאכן קבעו שופ־טיו בדין. והבחירה ברורה. הגנב מוצא עצמו בן־לילה בבגדי מנהיג, נושא באח־ריות וחייב לשמש דוגמה ומופת בעולם זר לו לחלוטין.

במשך שלוש שנים עתיד היצור האומ־לל הזה להיטמע בהדרגה בתפקיד שהוא מגלם. קומתו הולכת ומזדקפת, אישיותו משתנה ולובשת דמות חדשה. המיזוג ש־בין הגנב לשעבר למנהיג בהווה יוצר דמות מוזרה ומרתקת. אלא שעם חלוף הזמן ה־מוקצב יוצאת האמת לאור. הגנב מושלך החוצה מן המחנה, ככלי אין חפץ בו, תלוש מכל העולמות ואבוד בין מחנות.

עוצמת האגדה. אולם הטרגדיה האי־שית של „הצל" אינה אלא ראשיתם של ההירהורים. קורוסאווה דן במשמעות ה־מנהיגות ובעוצמת האגדה. כאשר מת ה־מנהיג האמיתי של המישפחה, אין הדבר פוגע למעשה בהצלחותיה. ההיפך הוא ה־נכון. „הצל", שהגנרלים מקבלים למענו את כל ההחלטות החשובות, ממשיך להוביל מניצחון לניצחון, וכל מה שיש לו להציע הוא אגדה, המשפיעה גם על ההולכים אחריו וגם על הניצבים מולו.

כאשר מסתבר כי האגדה אכן מתה, בא הקץ גם להצלחה. איזו חשיבות נותרה, אם כן, לאדם עצמו?!

אפילו לכישרון, למעלות ולחינוך אין חשיבות. הבן של המנהיג המת, היורש ה־טבעי שכיסאו נגזל ממנו למשך שלוש שנים, חורק שיניים ומנסה להתקומם. אבל כאשר ההנהגה נמסרת לידיו הוא נוחל כישלון חרוץ. ולא משום שהוא פחות מז־היר מן „הצל", אלא משום שאין מאחוריו אגדה או הילת־גבורה מסנוורת, עד כדי כך שאין מבחינים כלל מי נושא אותה סביב ראשו.

וברקע — הנוף המרהיב של התקופה. זהו הסרט היקר ביותר שהופק אי־פעם ב־יפאן. סרט שלא היה רואה אור ללא הת־

הכפיל כבגדי המפקד
מבט של גנב

ערבותם בפועל של שני מעריצי קורוסאווה מפורסמים — הבמאים האמריקאיים פראנ־סיס פורד קופולה (אפוקליפסה עכשיו) ו־ג'ורג' לוקאס (מילחמת הכוכבים), שהלכו לחברת פוקס ושיכנעו אותה להשקיע כסף יחד עם החברה היפאנית טוהו. עד היום נותר לקורוסאווה ולחסידי הקולנוע האי־כותי ביפאן טעם מר בפה, על שהמעצמה הכלכלית האדירה הזאת היתה זקוקה לעי־דוד אמריקאי כדי לאפשר לגדול יוצרי הקולנוע החיים בה היום להתבטא על הבד.

צבאות אדירים. אולם מה שחשוב הוא כי ההזדמנות ניתנה לו, וללא שום

הסתייגויות. וקורוסאווה העלה על המסן את אחד המחזות המסעירים ביותר שראו הקולנוע בשנים האחרונות. לא רק שיחזור של יפאן במאה ה־16, על כל פרטיה ודיק־דוקיה, אלא גם הרכבת פרסקות ענקיות על המסך, תמונות המורכבות מאלפי פר־טים, שהושוו על־ידי הביקורת הבינלאו־מית לכל היצירות הפלאסטיות הגדולות, החל מפיארו דלה פראנצ'סקה, דרך גויה וכלה בפיקאסו.

הצבאות האדירים המהלכים על המסך מזכירים את אייזנשטיין באלכסנדר נייבס־קי, וקני־המידה של הסיפור המתרכז ב־עשרות דמויות הוא כשל מילחמה ושלום (הספר בו עניין קורוסאווה במשך כל זמן ההסרטה). השימוש בצורות, בצבעים, ב־גווני שמיים קודרים, בשריונים אדומים, בפני אגם אפורים־כהים, והמוני הפרטים שנדחסו לכל צילום, נעשה לפי מיטב ה־מסורת של הציור היפאני. וזה, כידוע, אינו מדלג אפילו על טיפת קצף אחת כשהוא מנציח את גלי הים.

המתח העצום. מלאכתו של קורו־סאווה מצטיינת בעריכה, בתנועה וביכולת לסחוט עוצמה דראמתית מתוך סצינה ש־בה אין המצלמה זזה אף לא מילימטר אחד במשך כמה דקות. הוא מדביק את הקהל בהתלהבות של פעולה, המתרחשת בקצב עוצר נשימה. התמונות מתחלפות

על המסך והזוויות משתנות, כאילו אחזה בהן תזזית. ואין דוגמה טובה יותר לכך מאשר הפתיחה של הסרט: רץ דוהר מבעד לביצורים ולצבא הפרוש לקראת קרב, מד־לג במורד גבעות עמוסות חיילים לעייפה; המצלמה נעה בעקבותיו, קופצת ממקום ל־מקום יחד עמו, והצופה, אם רק ניחן ב־רגישות מינימלית, לא יכול שלא לחוש כאילו הוא עצמו נסחף בתוך הקלחת ה־מתרחשת על המסך. ורגע לאחר מכן, ב־חדרו של המנהיג הגוסס, כאשר הגנב ה־שופט עומד מול המצביא המהולל (את שניהם מגלם אותו השחקן, טאצויה נאקא־דאי), קופאת המצלמה על מקומה, בגובה הישיבה (על הריצפה), וכל המתח העצום, העצור בתוך המעמד, בא לידי ביטוי בד־רך שבה מחולקות הדמויות על המסך, ב־גוונים המיוחדים של החדר ובשתיקות שבין הדברים.

הישג לא פחות מרשים, מבחינתו של קורוסאווה, הוא השילוב שבין שחקנים מקצועיים לבין חובבים. שחקני יפאן המצ־ליחים נוהגים להופיע בעת ובעונה אחת בכמה סרטים. קורוסאווה פחד שייעדרו מן ההסרטה דווקא כאשר יזדקק להם, וישתקו את כל המכונה המסובכת והמורכבת של ההפקה. כדרכו, השתמש גם הפעם במצל־מות המוצבות רחוק מן השחקנים, כאשר שתיים או שלוש מצלמות פועלות יחד והשחקנים חופשיים לגמרי בתנועותיהם

— דבר בעל חשיבות רבה, במיוחד כש־מדובר בחובבים.

משך פרוסי. קאגמושה הוא אחד מאותם סרטים נדירים, הפועלים במידה שווה בכמה מישורים בומנית. הקהל ה־מחפש סרטי־ראווה עם המוני משתתפים, קרבות מרהיבים ופעילות קדחתנית ימצא אותם בקאגמושה בשפע ובאורך מלא (160 דקות). ומי שמחפש הבחנה אישית דקה בדמויות ובטראגדיות הפרטיות שלהן, ימצא כאן אוצר בלום של סקיצות אנוש־יות, החל מן „הצל" הנלכד בתוך המיתוס שבו הוא חי ועד למרגל, המנסה לעמוד על טיבה של הדמות המוזרה היושבת על כס ההנהגה. או הפילגשים של המנהיג המת ובן־הזקונים שלו, הנקשרים בחיבה מוזרה לאדם שנראה להם מוכר כל כך ומשונה כל כך.

זהו סרט שיכול לדבר במידה שווה לצו־פי הקולנוע של המזרח הרחוק, הרואים בו פרק מתוך ההיסטוריה שלהם, ולצופי קולנוע של המערב, שעבורם זהו משל פוליטי, אנושי ואולי אפילו אמנותי, משל האומר כי התהילה היא הבל וכי האשליה חזקה מן המציאות. אפילו מבחינה קולנו־עית אפשר למצוא נמשל לקאגמושה: וכי מה הוא במאי סרטים, אם לא מצביא ה־מנהיג צבאות בשדה הקרב של ההפקה הקולנועית?!

גורילה מפרקת תפאורה טלוויזיונית

הצנזורה הפשירה

הומור

סרט מטוגן (אורלי, תל־אביב, ארצות־הברית) — מי שרוצה לגלות מהיכן צמחו הרגליים של „צעירים, פרועים ושובבים", „טיסה נעימה" ו„האחים בלוז", שיילך לראות את הסאטירה הפרועה הזו, המלגלגת בחוסר נימוס מבעית על הקולנוע, הטלוויזיה והאומה האמריקאית.

הסרט בנוי כולו ממערכונים העובדים בשיטה הידועה של ג'ון לאנדיס, ג'רי צוקר, דיוויד צוקר וג'ים אברהמס (הראשון הוא הבמאי, ושלושת האחרים כתבו את ה־תסריט): יורים בדיחות בקצב כה מסחרר ובדחיסות כה רבה, עד שאיש אינו יכול להבחין בין מצחיק באמת, טפשי וסתם המוני. הקהל נכנס להיסטריה של צחוק, ועושה אחר־כך ברירה טבעית — זוכר מה שמצא חן בעיניו ושופח את כל היתר. החוכמה, לפי השיטה הזאת: להגיש הרבה חומר, כדי שהקהל יבורר את הרצוי לו.

החל מן המערכון הראשון, שבו הופכת תוכנית־בוקר טלוויזיונית (בנוסח „בוקר טוב ישראל") לאנדרלמוסיה לא־מתוכננת עם גורילה המפרקת את התפאורה, דרך מרפאה נסיונית שבה מרביצים לשפני־ניסיון אנושיים עם פטישים על הראש, כדי שזה יכאב ואפשר יהיה לבדוק את יעילות התרופות נגד הכאב, ועד לפארודיה על סירטי קאראטה, שולט בסרט הומור אבסורדי שאינו מכיר בדבר מקודש או בהגיון מקובל. כך, לדוגמה, יש מערכון שבו מציעים למישפחות לשמור את יקיריהן שנפחו רוחם בחיק המישפחה, כדי שלא יורגש חסרונם. דוגמה אחרת: זוג מתעלס מול הטלוויזיה בשעת שידור החדשות; השדרן מרותק למראה המעשים של בני הזוג עד שהוא מתבלבל לחלוטין. כל עובדי האולפן באים להציץ יחד עמו.

הסצינה הזאת זיעזעה את הצנזורה בישראל עד ש־הקפיאה את הסרט במשך שלוש שנים. ורק אחרי שנדמה היה לה שהמוסר הישראלי הלך והתדרדר התירה אותו.

רובין ג'ונסון: מול המכופתרים

התיסכול כזכור

מום־קבי

כיכר טיימס (חן, תל־אביב, ארצות־הברית) — בתו של פו־ליטיקאי, המנסה לחדש את פני הכיכר המפורסמת בניו־יורק, מתחברת לנערת־רחוב. ה־שתיים מאושפזות בבית־חולים לצורך הסתכלות, בשל התנהגותן הנחשבת בלתי־חברתית. הן בורחות בצוותא לאחד המחסנים העזובים של רציפי ניו־יורק, וחיות בשולי החברה לפי מיטב האופנה הפאנקית. הן שולחות באמצעות שדר רדיו אוהד את בשורתן אל אוויר העולם, רוכשות לעצמן מעין־תהילה כמתמרדות נגד המימסד.

התסריט הבאנאלי מבוסס על נוסחה הפועלת בסרט זה ביעילות. בחור פוגש בחורה, בחור מתאהב בבחורה, בחור נפרד מבחורה, ולבסוף הם מוצאים את עצמם מחדש. את מקום הבחור תופסת בחורה. אין סממנים גלויים של לסביות, אולם הקינאה שאחת מהן רוחשת לחברתה רומזת שדבר כזה אפשרי. הדיאלוגים נשמעים יומרניים ונבונים למדי, בעיקר אותם פרקי חוכמת־חיים שמשמיע השדרן (טים קרי, מ„מופע הקולנוע של רוקי"). באורח מוזר למדי, למרות שמו, אין בסרט אפילו תמונה אחת שבעזרתה יכול הצופה שלא היה מעודו בניו־יורק לתאר בעיני רוחו כיצד נראית כיכר טיימס.

הדרוישים הרוקדים הפריעו לנגינת המושל הבריטי - השכן הנחמד התגלה כקנאי שתקע בשופר, ואולי גרם למהומות - המשך הסיפורים על המתרחש מאחרי הקלעים של הסידרה

ביאליק, הלורד והמופתי

הפרק החמישי של עמוד האש מביא, תחת הכותרת „המקום השקט ביותר ב־מיזרח התיכון", את סיפור שנות ה־20 בארץ־ישראל. סגירת שערי ארצות־הברית לפני הגירה המונית של יהודים ממיזרח־אירופה יצר מצב חדש בארץ, שחדלה מלהיות כתובת עבור חלוצים בילבד. ארץ־ישראל הפכה מיקלט לפליטים.

זהו סיפורה של העליה הרביעית, אשר נתנה דחיפה משמעותית לפיתוחה של המדינה־בדרך. 1925, שהיתה שנת־השיא של העליה הרביעית, היתה גם שנה של מהומות במיזרח־התיכון, אך ארץ־ישראל היתה, כדברי הנציב העליון הרברט סמואל, „המקום השקט ביותר במיזרח התיכון".

הפרק החמישי מוליך את סיפור שנות ה־20 מהשקט הזה אל התעוררות הערבים מתרדמתם, בשנת 1929 (תרפ"ט).

סוס על הר־הצופים

בלקסיקון לתודעה יהודית כתוב על ה„עליה הרביעית", בין השאר, כי „רוב העולים — מן המעמד הבינוני, עם נטייה

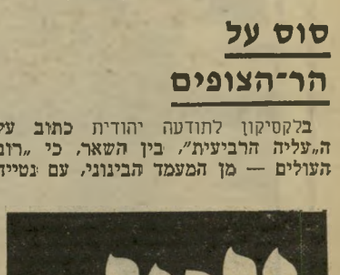

להתיישבות עירונית, למיסחר ולמלאכה. התרחבות מהירה של תל־אביב. ראשית התעשייה. הישוב היהודי גדל עד ל־150 אלף נפש. בסוף התקופה — משבר כללי, שאחת מסיבותיו הראשיות — התמוטטות המיסחר בקרקעות עירוניות. התוצאה חוסר־עבודה וירידה ניכרת..."

עם נוסח מקובל זה של „העליה הרביעית" היה על אנשי ועורכי עמוד האש להתמודד. יגאל לוסין: „ישנה בעייה היסטוריוסופית. העליה הרביעית היא ה־עליה המושמצת ביותר שהיתה. וייצמן אמר אז שעוד יהפכו את תל־אביב לעיר דוברת־אידיש. הוא דיבר בזעם ובחרון על הפיכת תל־אביב לנאלווקי". ויש עוד השמצות איומות ונוראות על האיכות ההחומר האנושי של עליה זו. עליה זו היתה למעשה האנטי־תיזה לכל החזון של מנהיגי הציונות, שחלמו על מייבשי־ביצות וכו'. הטיחו באנשי עליה זו גם שהם היו האחראים הבילעדיים למשבר הכלכלי של שנת 1927..."

תפיסה מקובלת זו לבחינת „העליה הרביעית" נתקלה בהתנגדות מדעית של שניים מחברי המערכת של עמוד האש, הפרופסור דניאל קארפי והפרופסור נתנאל קצבורג. ועל התנגדות זו מספר לוסין: „אני כתבתי והבאתי את כל מה שכתבו נגד עליה זו. היו שם ציטוטים מתוך כתבי חיים ארלוזורוב, חיים וייצמן ואנשי תנועת העבודה, שהיו בהלם למראה ה־עליה הזאת.

„אבל דווקא שני הפרופסורים האלה, קארפי וקצבורג, העמידו השקפה אחרת, ושלחו אותי אל מחקרו של דן גילעדי, שטיהר עליה זו מכל השרצים שהטילו בה. בחינה מחודשת של הנושא, בצוותא, הביאה לשינוי ההתייחסות של הסידרה לעליה זו, וכן גם לעובדה, שעשר שנים מאוחר יותר הלכו ילדיהם של בני עליה זו אל הפלמ"ח ואל אצ"ל. מי היה הנוער התל־אביבי של אותם ימים? ילדיהם של בני העליה הרביעית!

„התוצאה היא שהטלוויזיה מציגה כאן עמדה חדשנית: שגם הסוחרים, שבאו ארצה כימעט בעל כורחם, תרמו את תרומתם לפיתוח הארץ, לא פחות מכפי שעשו זאת החלוצים. הפרופסורים הרציאו לי בעצם את השיניים מתוך הקונפליקט שרציתי ליצור בסרט, בין העליה השלישית להרביעית.

„למדנו גם כי עמוד האש אינה סידרה שנועדה להעניק ציונים לעליות השונות שבאו ארצה. אבל יחד עם זאת, אסור לשכוח את העובדות הבסיסיות, הקובעות כי העליה הרביעית הגיעה ארצה בגלל סגירת שערי אמריקה לפני מהגרים יהו־דיים ממיזרח־אירופה. הצורך ההרצלי של ארץ־ישראל כמיקלט ליהודים הוא שהביא אותם הלום. אם שלוש העליות הראשונות היו בבחינת עליות של חלוצים, הרי שעליה זו הגיעה, בדומה לאלה שבאו אחריה, כעליה של חוסר־ברירה, כתוצאה מסגירת האופציה האמריקאית..."

העימות בין ההשקפות האחד־העמיות והשקפותיו של הד"ר תיאודור הרצל, נבחן בפרק זה. עדמה כי שנות ה־20 ביססו את הראייה האחד־העמית. על כך יגאל לוסין: „עלייתו האחרונה של אחד־העם להר־הצופים, לטכס פתיחת האוניברסיטה, מייצגת את העובדה שהציונות היא לא רק מיקלט לנרדפים. אחד־העם, בוויכוחים שהיו לו כבר עם אנשי 'חיבת־ציון' בטרם 'הציונות המדינית', טען ש'בית־ספר אחד שקול כנגד 10 מושבות, ואוניברסיטה שקו־לה כנגד 100 מושבות חקלאיות'. אחד העם היה הראשון שדיבר על הקמתה של אוניברסיטה עברית.

„כל הסידרה שלנו בוחנת את תולדו־תינו בין המסלול ההרצלי ובין המסלול האחד־העמי. בין המסלול של 'תנועת שיחרור', החותרת לחרות, ובין המסלול של 'תנועת תחיה', החותרת לעצמאות תרבותית, לתחיה תרבותית..."

בביקור אחד־העם בהר־הצופים, שאליו עלה להשקיף בטרם ימות, רואים עורכי

אחד־העם בדרך להר־הצופים
בית־ספר שקול כנגד 10 מושבות

עמוד האש את אחד מריגעי־השיא של חוזה האוניברסיטה, שראה במימוש חלומו.

איך להתייחס למופתי?

השנים שבהן עוסק הפרק החמישי לא מיקדו את עיני העולם אל ארץ־ישראל, כך שהחומר המצולם בראיונות, מאותה עת, הוא דליל ביותר, וכן גם מקורותיו. התמונות שבהם נראים תלמידי הטכניון בחיפה הם תצלומים נדירים מתוך סרט ששמו התיקווה, שנוצר בגרמניה בראשית שנות ה־30, על בסיס צילומי־ראיונות ש־צילם צלם־הסרטים בן־דוד בשנות ה־20.

על סרט זה מספר לוסין: „מצאנו אותו בארכיון ראד על הר־הצופים... הסרט הזה הגיע ארצה מאיזו אלמנה יהודיה, המת־גוררת בקנזס סיטי בארצות־הברית, ה־מחזיקה ברשותה גם את זכות־היוצרים שלו. בסרט זה גם תמונות־הראיונות שבהן נראים חיים נחמן ביאליק וידידו י"ח רבניצקי בתנועה. מאחר שאין תצלומים אחרים של ביאליק בראיונות, נתנו את כל הקטע, למרות שהוא חתוך רע מאוד..."

סרטים אחרים שצילם הצלם בן־דוד: צילומי העיר־העתיקה, המופיעים בפרק זה, ובעיקר הסרט הממחיש באופן חזותי את התוצאות של מהומות תרפ"ט, כגון הייהודי המגלגל את ספרי התורה השרופים והפגועים בחברון, ופליטי חברון ששוכנו בבית־הבריאות שטראוס בירושלים. סירטו זה של בן־דוד הוקרן בסוף 1930 ובראשית 1931 בבתי־הראיונות בארץ־ישראל, כסרט התיעודי הראשון שהוקרן בארץ.

קיטעי־הסרט שבהם נראה המופתי ה־ירושלמי לקוחים מארכיונים שונים, שם הוחזקו על בסיס שמי. על אופן הצגת עניינו של המופתי הירושלמי, חאג' אמין אל־חוסייני, בסרט זה, מוסיף לוסין: „תיאור עליית המופתי מבוסס על מחקריו של הפרופסור יהושע פורת, ולדעתו הנושא מוצג באמינות. היה חשוב לנו שלא נס־תחרר לאיזו תעמולה, או שנזלזל חס וחלילה בערבים..."

ועל כן: „מציאת הערבי, שהציל יהודים בחברון, היתה אחד הדברים החשובים ביותר בעינינו. אסור היה להציג את הסיכסוך היהודי־ערבי כמילחמה בין הטו־בים לרעים..."

תגלית בפאריס

מפיק הסידרה, יעקב („יענקלה") אייזן־מן, תרם חלק ניכר לפרק זה: גילוייה של סידרת סרטים לא ידועים על ארץ־ישראל בשנות ה־20, שהוא איתר בפאריס.

אייזנמן על תגליתו: „בחיפושים ש־ערכנו בארכיון ראד בהר־הצופים מצאנו מעט מאוד חומר על תקופה זו. בין קטעי הסרטים הגענו לסרט כותל בירושלים שביים, לפני שנים, הבמאי הצרפתי רוסיף. אז התחלתי לעשות עבודת־בלשות מיק־צועית. עברתי בזהירות על הסלילים, ו־חיפשתי כתובות וסימנים מועתקים מן המקור. פיתאום גיליתי, בקופסה אחת, כתובת שאמרה 'אלבר קאהן'. בהתחלה לא ייחסתי לזה חשיבות כלשהי, אבל אחרי שגיליתי כתובת זהה במקום נוסף, הסקתי מיד כי המדובר בארכיון־סרטים...

• המרכז האידישיסטי של יהודי פולין בוורשה. ברחוב נאלווקי התרכז ההון ה־יהודי, ושם היו גם מערכות עיתוני־האידיש למיניהם.

„איתרנו כתובת כלשהי, וטילפנתי לשם. זה היה בפאריס. שוחחנו עם מזכירה, שלמרבה הפלא ידעה גם כמה מילים בעברית, אבל היא לא סייעה לנו. בדבריה בלטו התחמקויות וחוסר־רצון.

„או פניתי לסינמטק הצרפתי, והם מסרו לי כתובת מלאה, ואת כל שאר הפרטים שביקשתי. הכתובת היא ג'ארדן אלבר קאהן („גני אלבר קאהן") ליד פאריס.

„בפאריס נעזרתי בצלמת הישראלית נורית אביב, המתגוררת שם, והיא עזרה לי מעט בקשרייה. כאשר הגעתי למקום התברר לי שזה ארכיון־סרטים של יהודי עשיר. מסביב לארמון היה גן נהדר. בארכיון מצוי אוסף גדול של תצלומי סטילס וסרטים משנות ה־20.

„אלבר קאהן עצמו אינו עוד בחיים, והוא תרם את הארכיון שלו לעיריית פאריס. מצאתי שם דברים מאוד מעניינים. בין התמונות הנדירות שהבאתי משם יש התמונות של רוכבים בעמק יזרעאל המקיפים את פניו של הלורד בלפור, המגיע ברכבת העמק..."

סרטים נוספים המצויים באוסף קאהן, כמו הנדיב הידוע ושאר קיטעי־צלולואיד נדירים ומרתקים, שובצו בכמה מפירקי עמוד האש.

מהומה ליד הכותל

עורך־הראיונות בגדה המערבית היה המיזרחן ישראל שטוקמן, שניהל רישום אל־האדי, מי שהיה אישיות מאוד מרכזית לאחר מכן.

„קאסט פנה אליו ותבע ממנו ללכת ולבדוק את העניין. רוחי ביי הלך ובדק, וחזר כשבפיו הבשורה שבשבת הקרובה יהיה הד'כר עוד יותר גדול ועוד יותר חזק.

„ידיעה זו גרמה דאגה בחוגי השילטון הבריטי. הארי לוק, מומר ששימש בתפקיד ממלא־מקום הנציב־העליון שהיה בחופשה, קרא למופתי הירושלמי, חאג' אמין אל־חוסייני, ואמר לו שצריך להפסיק. המופתי הבטיח לו להפסיק את הדבר...

„קאסט, נותן העדות, הלך אחרי כן, ביחד עם המייג'ור הרינגטון, אל הרב קוק, הרב הראשי באותם הימים. הרב קוק הביע תודה. אבל בהמשך עדותו מספר קאסט כי הוא שמע ביום השישי בערב את קולות הד'כר ורי־קודי הדרווישים, והיה ברור כי אי־אפשר להתפלל ליד הכותל המערבי. קאסט קרא לשייח'ים הערביים וביקש מהם להפסיק את הד'כר. אחר־כך הוא טילפן אל המופתי והביע תמיהה על שהבטחתו לא קויימה... אירוע זה שינה את הסטטוס־קוו, בין מוסלמים ויהודים, שהיה בתוך העיר־העתיקה. הד'כר היה פרובוקציה ברורה..."

מספר שטוקמן: „לצורך עמוד האש חיפשתי אחרי ד'כרים של מוגרבים, שהתגוררו באיזור הכותל ב־1924. חיפשתי אחר עדות־ראייה לחיכוכים שהיו ערב המהומות.

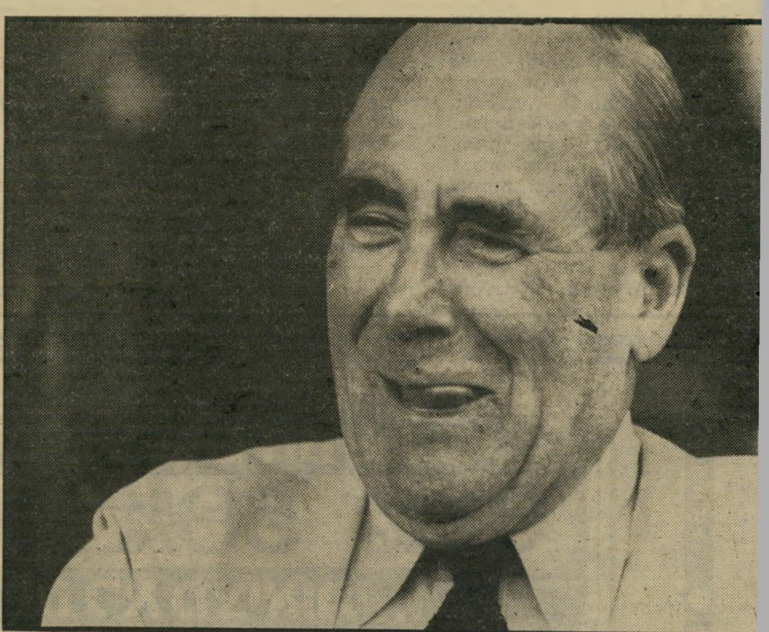

הגורד קארארדן
למי דרושה רגל מרובעת?

מדוייק וקפדני של דברי המרואיינים ה־פלסטינים. בשיחות ההכנה ובמהלך ה־ראיונות עצמם (בהמשכה נסתייעה ה־סידרה רבות ברשימותיו של שטוקמן, המביאים אוצר בלום של עדויות על הת־רחשויות שונות בין הפלסטינים, בעיקר בתקופת „המרד הערבי הגדול").

על הרקע לפרוץ מאורעות תרפ"ט בירושלים מספר ישראל שטוקמן: „פרט מאוד מעניין, השופך אור שונה מעט על הרקע לפרוץ המאורעות, מצוי בדו"ח ועדת־שאו, שנתמנתה לחקור את הרקע למהומות. עדות חשובה היא עדותו של קאסט, מזכירו הפרטי של הנציב־העליון.

„קאסט סיפר כי ב־9 ביולי 1929 הוא מילא את מקומו של מושל המחוז קיטרוש, זה שנהגו מופיע בסרט. קאסט נחקר על־ידי הוועדה, וציין כי כבר ב־9 ביולי התלוננו היהודים על הריקודים והד'כר', שנערכו ברובע המוגרבי השכן, משמאל לרחבת־הכותל, ממש במהלך התפילה ליד הכותל המערבי. קאסט סיפר בדברי עדותו כי פנה אל קצין־המחוז, רוחי ביי עבד־

„מצאתי לבסוף איש־דת אחד, שהיה ב־1929 בן 22, אבל הוא סירב לדבר מול המצלמה. לי הוא סיפר כי בסך הכל היה הרובע המוגרבי, ליד הכותל, רובע של דלת־העם, שניתן היה לגרור אותה לכל דבר. אבל הד'כר לא היה אז נגד היהודים, אלא טכס איסלמי, כמו החסידות אצל היהודים. הוא לא היה מסוגל לציין אם היו שם אנשי־דת שהסיתו. והתמונות שרואים בסרט — הריקוד עם החרבות — הן מתוך הד'כר שנערך כמה שבועות לפני התפרצות המאורעות."

לעניין הרעש סביב הד'כר הביא שטוקמן סיפור מתוך הספר מגילת היסורים של דויד תידהר, ששימש באותה עת כקצין־משטרה בירושלים: „תידהר מספר על רונלד סטורס, מי שהיה המושל הצבאי של ירושלים, שניגן על פסנתר. הסיפור הזכיר לתידהר את הד'כר. תידהר כותב שהיו ימים שבהם היה סטורס מתבודד ליד הפסנתר עד אור הבוקר. הוא דרש שיהיה שקט בסביבה. ואכן, השקט בסביבה לא הופר בידי אנשי המופתי, אלא על־ידי התרנגולים והשכווים, שהיו קוראים קוקריקו. תידהר מספר שהמושל פנה אליו והורה לצוות על בעלי־הלולים באיזור לשחוט את התרנגולים. תידהר מילא את הפקודה. אחר־כך באה אותה הפקודה לגבי הכלבים בסביבה, ושוב טילפן סטורס לתידהר, וחוזר חלילה. כמה חבל שסטורס לא התגורר ליד הכותל־המערבי. הוא היה משתיק את הד'כרים..."

הביריון הנחמד

אחת ממטרות העורכים בפרק זה היתה לאתר מישהו ממשתתפי ההפגנה של בית"ר ליד הכותל־המערבי, שבמהלכה תקעו בשופר ליד מבואות הר־הבית.

מעיר על כך יגאל לוסין: „באירועים היסטוריים כאלה יש תמיד שאלה: האם אירוע זה או אחר קידם את התפתחות הדברים? אנחנו ניסינו לבדוק אם הפגנת בית"ר, שנערכה שבוע שלפני פרוץ ה־מאורעות ב־1929, הוסיפה להתלקחות ה־מתיחות. האם אותה הפגנה דירבנה ו־עוררה? אני חושב שהדברים היו מת־רחשים גם בלי אותה ההפגנה, אבל זו הרי מסוג השאלות הפתוחות. בחומר שעליו עברתי מצאתי כי שימחה פלפן, עורך ניו־אוסטלק, משוכנע שההפגנה היתה הסיבה."

את סיפור ההפגנה של אנשי בית"ר ליד הכותל־המערבי ממשיכה נעמי קפלנ־סקי, מנהלת־הראיונות של עמוד האש. „הלכתי לחפש אחר רוויזיוניסטים שהיו עדי־ראייה, משתתפים בהפגנות בית"ר ש־נערכו ליד הכותל־המערבי. אחרי הארכיון מצודת זאב הגעתי למישהו בתל־אביב, והוא שלח אותי למישהו, והמישהו שלח אותי אל אלכס מוזס, אחיו של נח מוזס מידיעות אחרונות. אלכס מוזס היה רוויז־יוניסט שרוף, והוא אמר לי שחבר טוב שלו, הרב סגל, היה בקבוצת הצעירים שתקעו בשופר על הר־הבית, ושהוא תקע במו פיו בשופר. הוא הוסיף כי הרב סגל לא היה באותם ימים נער־ישיבה, שנועד לרבנות..."

קפלנסקי הופתעה מאוד, היות והרב משה סגל הוא שכן שלה בעיר־העתיקה. „זהו איש עדין, שאינו מעורב בכל ה־מאבקים שבין דתיים לחופשיים ברובע היהודי. ניגשתי אליו, ובמהלך השיחה איתו חטפתי את שוק חיי. הוא גילה שנמנה עם חברי בריית־הביריונים של אב"א אחימאיר. בגאווה הסביר לי שזו עם זאת, הוא אדם נעים ורך, מנומס, אין כל קשר בין חזותו והשקפותיו..."

החג' הציל יהודים

עדות אמיצה ובלתי־מקובלת היא עדותו של חג' אחמד אבו־זינה. עדותו מעניקה מימד היסטורי ובלתי־מקובל למה שהת־רחש בחברון, במהלך הטבח שם בשנת 1929.

על עדותו מספר ישראל שטוקמן, ש־ריאיין אותו ותזבב מפיו את סיפורו: „דודו של אבו־זינה היה המושיע הגדול של היהודים בחברון. הוא זה שלקח על עצמו אחריות שהצילה עשרות יהודים.

„הדוד מת לפני כשנתיים, כך שניתן היה לדובב רק את חג' אחמד, שהוא בעצמו מעל לגיל 80.

„היתה גם השאלה העקרונית אם בכלל להביא את הדברים בטלוויזיה הישראלית. יש לזכור כי מדובר בחברון, עם כל המתיחויות שלה. הרי חברון אינה רקע נוח לראיון כזה לטלוויזיה הישראלית.

„את החג' פגשתי בבית־הכרמים שלו, מצפון־מערב לעיר. הוא כבר כימעט שכיב מרע, אך הוא התבטא בצורה חדה וברורה מאוד, ומתוך השקפה דתית שהניעה אותו גם אז..."

קטעים מתוך עדותו המלאה של חג' אחמד אבו־זינה מביא שטוקמן מתוך רי־שומיו: „הגעתי לבית אחד, שבו היה לי חבר יהודי, שאחדה באג'יו. ידעתי שהוא מתגורר בבית הזה. פגשתי בפתח הבית את אשת בעל־הבית ואת כלתה. ההמון חיפש את שחאדה באג'יו כדי לקטול אותו, ואני אמרתי לה שאני מחפש את שחאדה באג'יו.

„אמרתי לה: עימדו כאן, את וכלתך. ביום כזה לא מתביישים.

„כאשר התקרב לשם ההמון, בעל מקלות וחרבות, כשהוא צועק, להצית! להרג!, עניתי להם, תסתלקו מכאן, אין כאן אלא ערבים מוסלמים. זאת אשת פלוני, וזאת אשת אלמוני. האם זו לא בושה לתקוף נשים?"

„אחרי שההמון הסתלק," כך מספר שטוקמן, „רץ אבו־זינה לבית אחר, הבית של דודו, שהציל כ־40 נפשות, רובם ממישפחת רובינו. הדוד שלף את חרבו אל מול ההמון, כדי להגן על היהודים, ואמר, מי שעולה במדרגות האלה, אני מכה אותו! ההמון נרתע, והיהודים ניצ־לו."

על הסיבות שהביאו את אבו־זינה ואת דודו להציל יהודים, מעיר שטוקמן: „הסיבה שלו היתה דתית — 'מי שחוסה בצילך, אתה חייב להעניק לו את חסותך'..."

אבו־זינה אמר גם בעדותו: „אילו רצו האנגלים, הם היו מפסיקים את הדבר בזמן, והיו מציבים צבא או מישטרה, ואיש לא היה נוגע ביהודים... אילו היתה המישטרה אומרת הוף, איש לא היה נוגע באיש... אילו אמרה החכומה דרך־חיין מאז ועד עצם היום. הוא סיפר לי כיצד עבד בנעוריו בכרמים ובשדות, והיה בין מארגני ההגנה בגבול יפו־תל־אביב. הוא חשב תמיד שיש להשתיב מילחמה שערה.

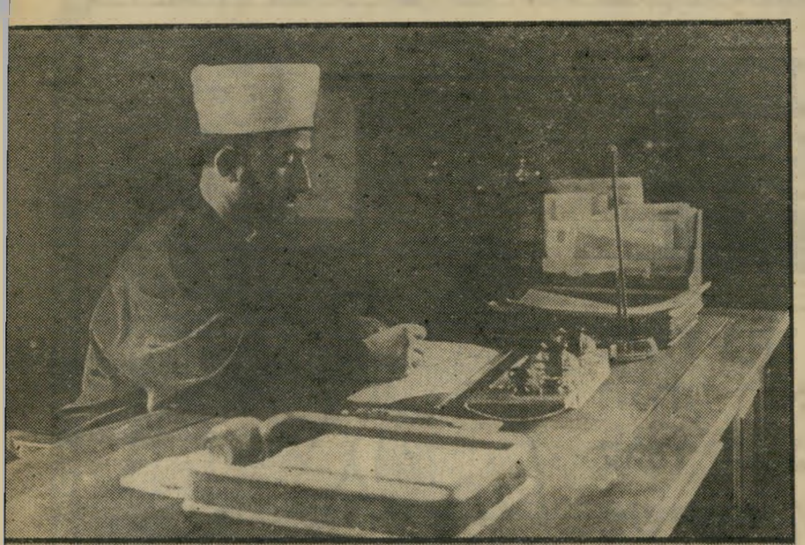

המופתי חג' אמין אל־חוסייני
המושל ציווה: לשחוט תרנגולים וכלבים

(המשך מעמוד 49)

(ממשלה) ממנוע (אסור), אף אחד לא היה נוגע ביהודים...״

״אס״ ושמו לורד קראדון

עדות ארוכה ומפורטת מכלי ראשון על הפרעות של 1929 הביא הלורד קראדון, שהתפרסם כראש־משלחת בריטניה באו״ם וכאבי ההחלטה 242.

על עדות זו הספר לוסין: ״אני חושב שהוא כבר לא ידע אצל מי הוא מתראיין. כאשר עבדנו על הסידרה, הכינה חברת־הטלוויזיה העצמאית באנגליה תימז את הסידרה שלהם על הפלסטינים, שהיא במידה רבה סידרה תאומה. כימעט בכל מקום שבו הגעתי אל הלורד קראדון, הופיעו גם אנשי תימז. כאשר הגעתי לאדווין סמואל, גם הם הגיעו אליו. נדמה כי המרואיינים התחילו להתבלבל ביניהם.

״בשלב הראשון פניתי למיכאל (״מיקי״) אלמז, המתגורר בלונדון, כדי שהוא ייצור את הקשר הראשון עם הלורד קראדון״. אבל קראדון אמר לו בפסקנות, בעוד שבועיים אהיה בישראל.׳

קראדון הודיע לנו שהוא יהיה ביום זה וזה בבניין ימק״א בעיר־העתיקה. קבענו את הראיון באמצעות הקונסול הבריטי. כאשר התחיל לדבר, היה נדמה לי שהוא חשב שתימז מראיינים אותו. אבל הוא היה בסדר גמור. הוא אחד המרואיינים המעולים ביותר.

אחרי שמקס נורוק נתן לנו את הראיון הנהדר שלו על ביקור הלורד סמואל בעיר־העתיקה בתיש־עה באב, התחלנו למיין את המרואיינים בציונים, על־פי 13 דרגות.

• הלורד קראדון הוא אחי המנהיג הנוכחי של מיפלגת הלייבור, מייקל פוט. שמו של הלורד היה בעבר יו פוט.

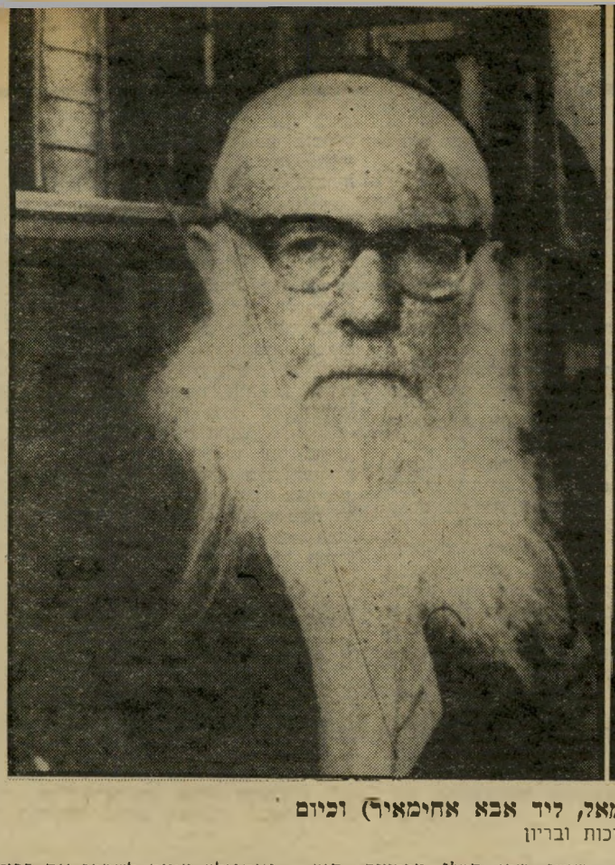

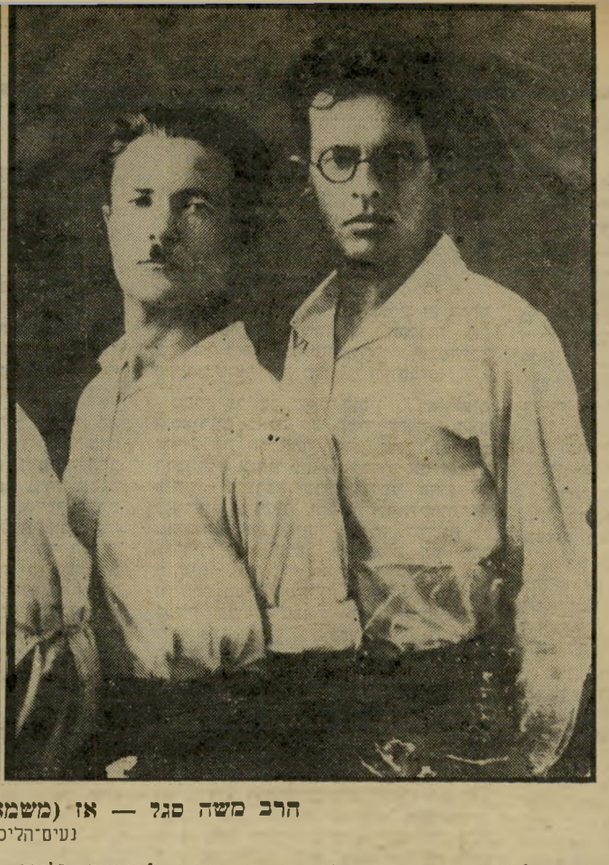

הרב משה סגז — אז (משמאל) ליד אבא אחימאיר) וכיום
נעים־הליכות וברוך

אמרתי לנורוק, אתה אס, ויש רק עוד אס אחד, וזה הלורד קראדון׳. וכעבור זמן־מה סיפר לי מקס נורוק כי הלורד קראדון ביקר אותו, והוא סיפר לו שהוא בדרגה של אס, והלורד היה ממש מבוסס...״

על פגישה אחרת שהיתה ללוסין עם הלורד קראדון, הוא מספר: ״הלורד מבקר כימעט בכל שנה בארץ ובגדה המערבית. הוא אוהב לבקר את הידידים שלו בשכם ו־בירושלים. יש לו גם ידיד בנתניה. עובד בן־עמי היה במחוז שלו. כאשר פגשתי לראשונה בלורד, בימי היותי שליח רשות־השידור בניו־יורק, הוא סיפר לי שיש בנתניה ״פוט סקווייר״. בהתחלה לא הבנתי מה פיתאום היתה לו ,רגל מרובעת׳, ורק אחרי כמה שניות תפסתי שיש בנתניה כיכר שנקרא על שמו המקורי, יו פוט.״

לוסין מציין את מעורבותו של הלורד קראדון בסיכסוך היהודי־ערבי מאז 1929: ״הלורד קראדון סיפר כי הוא הגיע לירושלים, לתפקידו הראשון בשירות הקולוניאלי הבריטי, באותו היום ה־שישי שבו החלו הפרעות. הוא סיפר כיצד הגיע אל תחנת־הרכבת בירושלים, ושרר שקט מוזר מאוד. הוא הלך בגפו להתייצב בבניין מושל ירושלים (ששכן בבניין שמידט קולג׳, מול שער־שכם), ושם הוא שמע את כל הסיפור שהוא מתאר אותו בעמוד האש...״

דן עומר

בשבוע הבא הפרק השישי: ״על פרשת דרכים״ (1933—1929). פרעות תרפ״ט מזעזעות את היישוב היהודי הקטן. הלורד פאספילד מנסה לשחרר את בריטניה מהתחייבויותיה כלפי הציונות. התנועה הלאומית הערבית מתחזקת. היהודים נחלקים בשאלת היחסים עם הערבים. בקצה האחד ממליצה ״ברית שלום״ על מדינה דו־לאומית, ובקצה האחר תובע זאב ז׳בוטינסקי לנקוט במדיניות של ״קיר ברזל״. השמאל וחימין נאבקים על השילטון בתנועה הציונית, והיחסים מגיעים לשפל המדרגה עם רצח ארלוזורוב.

אם החניכיים שלך מדממות אתה זקוק ל-ארונל® פורטה

ארונל® פורטה — משחת השיניים היחידה המכילה:

ויטמין A — מחזק את החניכיים
— מגביר את עמידות אפיתל החניכיים
— מפחית את רגישות החניכיים לדלקות

אלנטואין-אלומיניום קומפלקס
— מכווץ את רקמת החיבור הנפוחה, ומזרז את תהליך הרפוי של הרקמות הפגועות.

אזולן — נוגד דלקות

בשמוש יום-יומי סדיר,
מונעת ארונל® פורטה דלקות ודמומים בחניכיים.
התייעץ עם רופא השיניים שלך.

לטפול מונע בחניכיים עדינות — ארונל פורטה

רובד חיידקים חודר לאיזור שבין החניכיים והשן, נוצר מרבץ (PLAQUE) וגורם דלקות ונזק לחניכיים

רובד חיידקים נעלם לאחר שמוש בארונל פורטה, הדלקת נמנעת, החניכיים מבריאות ומתחזקות.

ארונל® פורטה

טעמה נעים – מלבינה את השיניים

מרעננת את הנשימה

הקניה הטובה ביותר 1981

ארונל 1981 המוצר הנבחר

מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ. ירושלים, בנשיון מחברת GABA/SWITZERLAND

במדינה

ישראלים בחו"ל

"הסוף יהיה טוב"

כתב "העולם הזה" שוחח לאחרונה בטלפון עם רחמים ("גומאדי") אהרוני, שנמלט מהארץ בעיקבות חקירת פרשת הרצח הכפול

להלן הראיון המלא:

הכתב: מדוע אתה בחוץ-לארץ?

גומאדי: אני נמצא כאן רק באופן זמני. אני עוד אחזור.

הכתב: מתי?

גומאדי: מייד אחרי המישפט. אני ממתין שהוא יסתיים.

הכתב: מדוע אתה לא חוזר עכשיו, אתה מפחד?

גומאדי: מה פתאום מפחד! אין לי ממה לפחד. אבל עכשיו זה לא הזמן לחזור. החברים שלי נשפטים ואני לא רוצה להזיק להם. אני נאמן לחברים שלי.

הכתב: אתה תחזור בכל מיקרה, או רק אם הם יזוכו בדין?

גומאדי: בכל מיקרה, בכל מיקרה אני אחזור. אנחנו חפים מפשע ואין לנו מה להסתיר. אני אחזור ואוכיח את זה. המישטרה יודעת את האמת.

הכתב: היה לך קשר כל שהוא לשוד במרתפי חברת ברינקס ולרצח דב ליבנה?

גומאדי: שום קשר. כל הענייז הזה לא נוגע לי בכלל. אני נקי לגמרי.

הכתב: אז מדוע בעצם אתה מסתתר?

גומאדי: אני לא מסתתר. אני חי בגלוי ונמצא עם חברים שלי. אני מבלה וחי טוב.

הכתב: איפה אתה נמצא?

גומאדי: עזוב את זה.

הכתב: מדוע, זה סוד?

גומאדי: זה לא סוד, אבל זה גם לא חשוב כרגע. מה שחשוב זה שאני אחזור.

סמים

צרכים נרקוטיים

1800 שקל קנס ל"אשה שמסרה לבעלה סיגריות ממולאות בסם

"חייה הפכו לגיהינום, כיוון ש־עליה לספק את צרכיו הנרקוטיים של בעלה," טען בלהט עורך־הדין סמי יונה. הוא הצביע על רחל מנשה, שעמדה זקופה והדורה במקומה, על ספסל־הנאשמים.

מנשה, אשה כבת 40, אם לשלושה ילדים, מסרה לשוטר הממונה על קבלת חבילות לעצירים, בבית־המעצר באבו־כביר, שתי חפיסות סיגריות עבור בעלה. כאשר נבדקו החפיסות הסתבר כי הכילו סמים מסוכנים. באהבה ובמסירות רבה טחנה האשה כדורי מתאדון ואדולן, עירבבה אותם בטבק וליפפה את הסיגריות מחדש.

בעלה ידוע כנרקומן. והאשה טענה בתחילה, כי כמו שיש היתר לספק לנרקומנים את הסמים הללו על־ידי בתי־המרקחת, כך היה לה היתר כזה, כאשר הביאה את הסיגריות לבית־המעצר. אך התובעת המישטרתית, לידיה תמיר, הרסה קו־הגנה במהירות.

אז הודתה מנשה באשמתה, וסניגורה ביקש את רחמי בית־המישפט. הוא הצביע על האשה האלגנטית, שהיתה לבושה חליפה מהודרת, וסיפר לבית־המישפט כי חרף היותה עוזרת־בית, היא מצליחה לגדל את ילדיה בכבוד וגם להראות נאה והדורה. הוא הדגיש את קשיי־החיים במחיצתו של נרקומן.

רחל מנשה נידונה לשנה מאסר על תנאי והוטל עליה קנס בסך 1800 שקל.

שידור

צל"ש

מצבה לממשלה גוועת

● **לעמירם ניר** על כתבתו בהשבוע — יומן אירועים, שהביאה פרונולוגיה מצולמת של ממשלת־בגין הגוועת. כתבתו המרתקת הציגה את ארבע שנות שילטון־הליכוד כחלום־בלהות סוריאליסטי, בסיגנון תוכנית הסאטירה ניקוי־ראש. כתבתו של ניר היתה תעודה טלוויזיונית מדהימה, שהציגה את קבוצת האנשים, ששלטו בישראל בשנים אלה, ללא כחל ושרק. אלמלא היתה מכאיבה כל־כך לעם הזה, היתה מצחיקה.

הערה: **עמירם ניר**, המשמש ככתב צבאי, הציע את נושא־הכתבה לפני כשבוע עיים לראש הדסק המדיני **אילמלך רם**, שלא מצא זמן להכינה. על כתבתו של ניר עבר מנכ"ל הרשות, **יוסף לפיד**, שאישר אותה לשידור בלא כל שינויים.

הסיגנון החדש

● **לדן רביב**, שכתבת המגזין שלו, עם קולאג' הצילומים של נשיא ארצות־הברית החדש, **רונאלד רגן**, האומר: „איני יכול

שרנית פאר
„סופה של דרייפוס־אדה..."

להשיב... איני יכול... איני יכול..." חשפה לא־מעט את הסיגנון החדש השולט בווישינגטון.

מישחקי צבע

● **לצוות במאי וצלמי הטלוויזיה הבלגית**, שהצליחו להנציח את הדרמה של מישחקי קבוצות מכבי תל־אביב עם צסק"א מוסקבה בעזרת פעלולים של ערי־כה אלקטרונית ודיקנות צילום, והעניקו לצופי הטלוויזיה הישראלית חוויה מרגשת בצבע, לראשונה בתולדות מישחקי־החוץ של מכבי תל־אביב.

צל"ג

סוחרי הנשק

● **לצבי לידר**, שליח רשות־השידור בגרמניה, על כתבת־המגזין שלו על כניסתה של מערב־גרמניה לג'ונגל סוחרי־הנשק הבינלאומיים במכירת טנקים מדגם לאופרד **לערב הסעודית**. הכתבה היתה משוללת השראה, והיא נראתה כמו סירטון פרסומת של אגף מכירת־הנשק בממשלת מערב־גרמניה.

מאחרי הקלעים

טרי־בונל רשות־השידור

ריח של דרייפוסיאדה נדף בשעתו ממה שנהוג לכנותו ברשות־השידור כ„פרשת **עדנה פאר**".

השדרית הפופולרית הואשמה בסידרת האשמות. מעט אחרי כן התברר כי כפיה של עדנה פאר נקיות, ואם נעשה מעשה שלא היה צריך להיעשות — הרי שהיה זה המעשה של מזכירתה, **רות אקראי**, שחתמה על גיליון־הנוכחות של פאר מבלי שהתבקשה לכך.

גיליון מס' 158 של הידיעון הפנימי של רשות השידור, הביא „פסק־דין" שהורה „בית־הדין למישמעת עובדי רשות־השידור" מבלי לציין את שם הנאשמת, בזה הנוסח:

החתמת גיליון רישום נוכחות של עובד אחר לפני: עו"ד מ. גולדמן — יו"ר, עו"ד יעקב־לוי — חבר; עו"ד הגב' כוכבה שלום — חברה.

התובע: עו"ד משה וינברגר.

בכ' הנאשם: עו"ד מתי עצמון.

(1) עובדת רשות־השידור, במעמד ארעי, הורשעה על־פי הודאתה בעבירות־מישמעת, לפי סעיף 17(1) ו־17(2) לחוק, על אשר החתימה במשך תקופה של מיספר חודשים את גיליון רישום־הנוכחות של עובדת אחרת.

(2) הנאשמת, בתשובה לשאלת יו"ר בית־הדין, השיבה כי היא מצטערת על מה שעשתה, ומתחרטת חרטה עמוקה.

(3) באי־כוח הנאשמת מסר לבית־הדין כי הנאשמת התפטרה מרצונה מהעבודה, ואנשים במקום־העבודה יודעים על שום־מה עשתה כן, וכי יש להניח כי תוצאות מעשיה של הנאשמת, כפי שהובאו לידיעת העובדים, ירתיעו אותם, ועל כן אין צורך בסנקציה נוספת.

(4) התובע הדגיש את הפגיעה במישמעת של עובדי רשות־השידור עקב וכתוצאה מהתנהגותה של הנאשמת. אך מכיוון והנאשמת כבר חדלה מלעבוד ברשות־השידור, הציע הלה, בנסיבות המיקרה, להסתפק בפסילתה של הנאשמת לשירות ברשות־השידור לתקופה של שנתיים.

(5) בגזר־דינו קבע בית־הדין:

„...כי לאור כל הטיעונים שהושמעו, ובהתחשב בעובדה כי הנאשמת התפטרה מעבודתה ללא תשלום־פיצויים וזאת בנוסף להתרשמות בית־הדין כי הנאשמת מתחרטת חרטה כנה על המעשה שביצעה, ומאידך גיסא מדובר בביצוע רישום כוזב בחמישה תאריכים שונים, לא זו בלבד ש־

מנכ"ל־הישעבר נאמן
מניות ברשות־השידור

מעשים אלה פוגעים קשות במישמעת השירות, אלא שיש בהם גם משום הפרה של האמון שהופקד בה בתור עובדת המוסד."

(6) בית־הדין החליט על אמצעי־המישמעת הבאים:

(א) פסילה לשירות ברשות־השידור לתקופה של שנה אחת מיום מתן פסק־הדין;

(ב) פירסום החלטת בית־הדין, בלי לציין שמה של הנאשמת.

קומיסאר האוצר

בוועד־המנהל

מנכ"ל האוצר לשעבר **יעקב נאמן**, גיסה טרם פרישתו ממישרד־האוצר לכפות על רשות־השידור חבר ועד־מנהל אשר ייצג את מישרד־האוצר. טענתו היתה שהאוצר מממן חלק גדול יותר מתקציב רשות־השידור מאשר ציבור משלמי־האגרה, ולכן עליו לשלוח נציב שיגן על האינטרסים שלו, כפי שהוא שולח נציגים לחברות הממשלתיות השונות.

תקציב־המיסגרת של רשות־השידור עומד להגיע בשנת התקציב הבאה לסכום שיהיה קרוב ל־700 מיליון שקל. ההכנסות מן האגרה הן פחות משליש. בעוד שבעבר כיסתה אגרת הטלוויזיה שני שלישים של תקציב הרשות. התמוטטות כלכלית זו של המיבנה הכלכלי ברשות־השידור מקדמת את חשיפת הטלוויזיה לפיקוח סומת מיסחריות לשם כיסוי הגרעון. המתנגד העיקרי לכך הוא יו"ר־הרשות, פרופ' **ראובן ירון**.

זה הסוד הפסול של'

השעשועון הטלוויזיוני זה הסוד של', המופק באולפני הרצליה על־ידי **יצחק קוך** (איציק) עבור הטלוויזיה, לא שודר לפני שלושה שבועות. במקומו שודרו „סיפורי אהבה נוסח אמריקה".

שידור השעשועון נפסל על הסף, בשל „האיכות הטכנית הפגומה של הסודות," כפי שניסחה זאת מנהלת התוכניות העברית, **אסתר סופר**.

בבדיקה מוקדמת של התוכנית, שנערכה בטרם השידור בידי טכנאי הרשות, לפי בקשת מחלקת־ההגשה, התגלתה האיכות הטכנית הפגומה של התוכנית, וסירטון המילוי הובא במקומה.

הוצאה להורג בבית ג'יז

רק אדם אחד הוצא להורג במדינת ישראל בעוון בגידה במהלך מילחמה. מאיר טוביאנסקי, עובד חברת החשמל הירושלמית, אשר הוצא להורג במהלך מילחמת־העצמאות ליד הכפר הערבי בית־ג'יז (שבקירבתו הוקם אחר־כך קיבוץ השומר־הצעיר הראל). כמה שנים לאחר הוצאתו להורג, טוהר שמו בידי שר־הביטחון דויד בן־גוריון.

בימים אלה השלימה הטלוויזיה הישראלית סרט תיעודי, בבימויו של **יהודה קוה**, המפענח את פרשת הוצאתו־להורג של טוביאנסקי. בין השאר נעשה בסרט שיחזור מישפטו של טוביאנסקי. הקסגור באותו משפט, עורך־דין **אהרון חזטר־ישי**, הובא לצילומים אל אתר ההוצאה־להורג של טוביאנסקי.

הסרט יוקרן בטלוויזיה בסוף חודש פברואר.

קסגור חזטר־ישי באתר ההוצאה־להורג
ביקור במקום

פסקול

בעילת היום הראשון

לפני יותר משנה ביקר בישראל **אלן הארט**, מנהל שידורי הספורט של הבי־בי־סי (טלויזיה) באותה תקופה. מנהל שידורי־הספורט בטלוויזיה הישראלית **אלכס גילעדי**, הציע להנהלת רשות־השידור לספק אירוח רשמי לאלן הארט, בשל סיכויי קידומו במיסגרת הבי־בי־סי. הצעתו של גילעדי נדחתה. בימים אלה דיווח גילעדי לארץ כי אלן הארט התמנה כמנהל הרשת הראשונה של הבי־בי־סי טלוויזיה ●● הצלחתו של **יצחק רועה** בהנחיית התוכנית השעה השניה לפני כחודש הניעה את ראשי הטלוויזיה להציע לו תפקיד של מנהה־קבע בתוכנית זו. אולם רועה טען שהוא עסוק בעיסוקים אחרים, וכי אינו מעוניין להיות מגיש־הקבע של התוכנית. סירוב זה הניע את הנהלת הטלוויזיה ואת **אסתר סופר**, מנהלת התוכניות בעברית, לבקש את העיתונאי **תום שגב** להיות המגיש הקבוע של התוכנית ●● בעיקבות מינויו של **עימנואל הלפרין** כמנהל חטיבת־החדשות ברדיו ביקש מחתרהו, **יואל ניר**, להתפטר מתפקידו כמזכיר מערכת־החדשות. ניר, שניסה להתפטר מיד כאות מחאה, הורגע בידי מנהל הרדיו, **גידעון לב־ארי**. ●● הבדיחה הטריה ביותר במיסדרונות הטלוויזיה הישראלית קרוייה „יום אל"ף הארור" ו/או „בעילת היום הראשון". הסיבה: התוכנית המשודרת בשעה 8 בערב היא ארץ אהבתי, והתוכנית המשודרת בשעה 10 היא „ארץ בעולה" ●● על היחסים בין רשות השידור והפוליטיקאים אמר **יוסף לפיד**: „בכל פעם כאשר נדרשת החלטה של ועדת־הכספים של הכנסת על גובה אגרת הרדיו והטלוויזיה, נאלץ מנכ"ל רשות־השידור לכרכר סביב הפוליטיקאים, וזה מעניק להם אפשרות לערוך חשבון עם רשות־השידור". ●● לשיא של דיווח הגיע הטלפון האדום של גלי צה"ל, שדיווח באחד מימי השבוע שעבר לבעל משאית גנובה על הימצאה של משאיתו בידי המישטרה ברצועת עזה. אנשי הטלפון האדום בישרו לו את הידיעה בשידור־חי.

יום רביעי

4. 2

● **תצפית (8.03).** דו־שבועון טלוויזיוני לענייני מדע וטכנולוגיה, בהנחיית פרופ' שחם והשדרית מילכה למדן.

● **המיסבאה של ארי צ'י (8.30).** הפרק הטבחית מעמיד שוב את ארצ'י בנקר ושותפו, מורי, היהודי, במצב ביש. המיסעדה ליד מיסבאתם עומדת להיפתח תוך זמן קצר והם עדיין לא מצאו טבח. הקומיקאית אן מירה מצטרפת לצוות בדמות הטבחית, שאינה כלל לטעמו של ארצ'י, אך בלית ברירה הוא נכנע ומסכים לקבלה, עד שמתברר כי הטבחית הביאה איתה גם חתול בשק.

● **השען מסן פאוד (10.05).** סרט קולנוע, המספר על שען אשר בנו הסתבך עם החוק, והמתיידד באופן מפתיע עם מפקח המישטרה אשר מטפל בחקירת הבן. הסרט הוא של הבמאי ברטראן טבארנייה, מבקר קולנוע לשעבר, ובהשתתפות: פיליפ נוארה וז'אן רושפור בתפקידים הראשיים. הסרט זכה בפרס דלוק.

יום חמישי

5. 2

● **פול ג'ייקובס והמיזמה הגרעינית (10.10).** סרט תיעודי, המתאר את מחקרו של עיתונאי אמריקאי מוצא יהודי, שהקדיש את חייו לבדיקת השפעותיה של קרינה רדיו־אקטיבית על בני־אדם, ונסיונות המישמל להסתיר מהציבור מידע בנושא זה. סיפור הסרט מתחיל בשנות ה־50, כאשר ארה"ב ערכה שורה של פיצוצים אטומיים ניסיוניים במידבר נבדה. כוחות צבא ארה"ב ערכו שורה של פיצוצים אטומיים ניסיוניים במידבר נבדה. כוחות צבא ארה"ב נשלחו לאיזור על־מנת לנצל את הניסויים לתוכנית אימונים, המותאמת לתנאים שיישררו במלחמה אטומית אמיתית. בניגוד מוחלט לגישה ציונית זו של שילטונות הצבא, מתעד הסרט את דבקותו במטרה של העיתונאי החוקר פול ג'ייקובס, שהמיטה עליו אסון, כשחקירותיו בנושא השפעת הנשורת הגרעינית באזור עלו לו בחייו.

יום שישי

6. 2

● **הקברני פין וידיזיו (3.00 — שידור בצבע).** בפרק אירוסין ממשיך תום סוייצר השובב בתעלוליו. הוא שוב נמלט מבית־הספר והפעם, כשוגש, מושיבים אותו במחיצת הבנות. תום מסתדר שם מצויין, והוא אף מציע אירוסין לבקי טאצ'ר, אלא שפרשת אהבים זו בין ילדים באה עד מהרה לקיצה.

● **כבד את אביך ואת אמך (5.50).** הסרט הערבי השבועי, בכיכובם של פריד שוקי, סמיר סברי, זוהיר רמזי וכרימה מוכתאר, מביא הפעם סיפור מוסר. פריד שוקי, העובד כמגיש קפה במישרדים, מתאמץ מאוד כדי להנחיל השכלה ודעת לבנו. הבן מגיע אל האוניברסיטה, ושם הוא מתכחש למוצאו ומתבייש בהוריו. הוא מקנא בידידו, שבא מבית טוב ועשיר, ולרבות הימים מתאהב הבן בנערה, והוא נושא אותה לאשה מבלי לבשר על כך להוריו, אלא ברגע האחרון.

● **חתוך בשק (10.15 — שידור בצבע).** ליז פרייזר מופיעה בתפקיד הראשי בדרמה חתוך בשק, במיסגרת הסידרה הבריטית אשה. מחזה זה הוא פרי עטה את ג'יין אלייבט ג'יין הווארד, ולצידה של פרייזר מופיע ריצ'רד או'קלהן. דליילה (ג'יין פרייזר) היא דוגמנית, שגזרתה החטובה העניקה לה שנים של הצלחה והערצה. עתה היא בת 40 וכבר אינה מתאימה למודעות־פירסומת זוהרות. היא מתגוררת בדירת־חדר עלובה, ומתפרנסת מעבודות דוגמנות מיקריות. הידיעה שצורתה החיצונית השתנתה והעובדה שאיש אינו מתעניין בה מכאיבים לה מאוד. יום אחד היא מכירה את סם (ריצ'רד או'קלהן), גבר קצר־ראייה, המחזיר לה את ביטחונה העצמי.

שבת

7. 2

● **החודש העשירי (10.05 — שידור בצבע).** סרט טלוויזיה בריטי, המבוסס על רב־מכר של הסופרת הנודעת לורה הובסון. הסרט מגולל את ספורה של אשה בגיל העמידה, המחליטה לשמור על עצמאותה וללדת את בנה מבלי להיעזר בגבר, שהוא אב. דורי גריי (קארול ברנט) היא האשה — גרושה, העובדת כעיתונאית. והגבר הוא כתב־צבאי, נשוי, דיק טאונסן. כאשר טאונסן יוצא למשימה כלשהי, מפתחת דורי רומן עם מתיו פול (קיט מיטשל — מי ששיחק את הגרי ה־8), פסנתרן קונצרטין נאה שגם הוא נשוי. לאחר שמתברר הריונה, מחליטה דורי לשנות את שמה, ולעבור להתגורר באיזור־עוני. היא מחליטה לאמץ את ילדה כבן מאומץ, כדי להגן עליו מפני אות הקלון של ילד בלתי־חוקי. ידיד, פול, מתיו, חושב כי התוכנית טפשית, אלא שדורי מוציאה לפועל את תוכניתה. פול אינו מצליח לאתרה עד הלידה, אך מאוחר יותר הם נפגשים ומתפייסים.

יום ראשון

8. 2

● **ארץ כעוזה (10.00).** הפרק החמישי בסידרה מתאר את הזמנים הקשים העוברים על מישפחת קנדריק ועל מישפחת דיוויס במהלך מלחמת־האזרחים. חיילי צבא הצפון פושטים על חוות "בעולה", שורפים אותה, אונסים את אשתו של אדם, שחזר עיוור מהמלחמה, ואף את אביו, תוך שהם נמלטים עם שללם. שרה עושה מאמצים נואשים כדי להציל את החווה.

● **בנסון (11.20).** הפרק מצותתים למושל מציג את בנסון, המגלה במפתיע כי בבית המושל הוטמנו מכשירי האזנה בסתר. בנסון הוגה תוכנית מטמיני המכשירים.

יום שני

9. 2

● **מרק שאגל (9.30).** סרט תעודה על חייו ואמנותו של האמן הדגול מרק שאגל, הנחשב אחד מגדולי הציירים במאה העשרים. הסרט צולם בביתו של האמן בן ה־88, והוא סוקר את הקאריירה הארוכה והפורה שלו, ומשלב מאות מיצירותיו, הנמצאות באוספים פרטיים, בגלריות ובמוסיאונים ברחבי־העולם. בסרט משולבים גם קטעי שיחה ארוכים, שנערכו עם האמן הדגול בגן־ביתו, שבריביירה הצרפתית. (הסרט נעשה בהפקת הטלוויזיה הקנדית).

יום שלישי

10. 2

● **עמוד האש (8.03 — שידור בצבע).** פרק שישי בסידרת היוקרה של הטלוויזיה הישראלית. כותרת הפרק: על פרשת דרכים. הפרק מחפיש את סימני השאלה שניצבו בפני העם היהודי בראשית שנות ה־30' (ראה: עמוד האש — מדור).

● **מיצעד כוכבים (10.00).** מיצעד הכוכבים, המשעמם והמתארך, של ג'יימס לאסט ואנשיו. שידור אחרון בסידרה.

● **ג'ני (10.45 — שידור בצבע).** פרק נוסף בסידרה. המתארת את אמו של הרה. המתארת את אמו של הרה. מנהיג הבריטי, וינסטון צ'רצ'יל, והרקע שבו התפתח צ'רצ'יל הנער, כאשר אביו התמנה לשר־אוצר, וג'ני נפגשה עם הרוזן קינסקי, המאוהב בה. ג'ני מגלה לקראת סיום הפרק כי בעלה, רנדולף, חולה עגבת.

פרייזר וא'קלהן: חתוך בשק
יום שישי, שעה 10.15

מנטות: המחפשים
יום שישי (13.2), שעה 10.05

רנדולף מנטות), ניצב בפני מציאות של אומה אמריקאית צעירה, הנתונה במילחמה. בין השחקנים האורחים בסידרה זו: ג'ורג' המילטון, בראיין קיית וסטיוארט ווייטמן.

לקראת שידור: המחפשים

ביום שישי הבא (13.2) יוחל בהקרנת מיני־סידרה בת שני חלקים, תחת הכותרת „המחפשים". סידרה זו מהווה סידרת המשך לסדרות „הממזר" ו„המורדים", שהוקרנו כבר בטלוויזיה הישראלית במהלך השנה האחרונה, בימי שישי. סידרה זו, בדומה לקודמותיה, מבוססת על רב־מכר של ג'ון ג'ייקס, והיא מתארת את המשך קורותיה של מישפחת קנט — מישפחתו של המהגר הצרפתי פיליפ קנט, אשר בנו, אברהם קנט (השחקן

מיבחרדין

גלי צה"ל משדרים מדי יום שישי בין השעות 12.05 — 2.00 את התוכנית „גלגלי צה"ל" — תוכנית סופשבוע בדרכים.

תוכנית נוספת, שתוגש ב־יום שישי, בשעה 4.05 אחר־הצהריים, היא התוכנית „מסיבה ספרותית" עם המשורר יונתן רטוש, ובה קטעים מתוך מסיבה שנערכה לכבודו של המשורר קשיש באולם „צוותא", בהשתתפות ח"כ גאולה כהן, המשורר חיים גורי, המבקר פרופ' דן מירון ואחרים.

רטוש: מסיבה ספרותית
גל"צ, יום שישי, שעה 4.05

התוכנית „בין שישי לשבת", שתשודר ב„קול ישראל", ביום שישי 6.2, ברשת ב', בשעה 11.05 בלילה, תביא ראיון עם חברי־הכנסת מרק"ח תופיק טובי, שאותו ערך יצחק ליבני. בין השאר יציג טובי בראיון את השקפת עולמו על סטאלין, על מה שוחח עם דויד בן־גוריון, מה דעתו על צ'רלי ביטון, ומהם יחסיו האישיים עם מאיר וילנר.

גרונות יבשים

פונטש חם:

גרונות יבשים עכשיו חולים. אוסקר הברמן שלנו שתול במחלקת בית בענייני שפעת. דוק' צימרמן, העורב הזקן, נותן לאוסקר המיסכן שלנו רצפט המורכב מהרבה מיטה והרבה תה חם. מיטה, למה לא? אבל תה? שיתבייש לו! אוסקר יודע: תה טוב... בשביל חולים.

דוק' צימרמן נחשב למומחה אף אוזן וגרון אבל אנחנו, יושבי „אוסקר'ס", יודעים שבקשר לענייני גרונות, המומחה, אוסקר שלנו. אז אוסקר מבקש מהחברים־ות שלו ממחלקת טיפול נימרץ שקיות תיבלון מיוחדות של „מקורמיק", והוא מרגיש עכשיו, כשהוא מחובר לאינפוזית פונטש חם, הרבה הרבה יותר טוב.

רוצים רצפט א־לה דוקטור אוסקר, שעושה חולים לבריאים, ובריאים, לעוד יותר! רצפט שמטביע ת'מיקרובים, מחמם ת'דם בקיצור, לעניין!

פונטש חם:

לתוך כוס המכילה יין מתוק חם (לא רתוח), להוסיף שקית אחת של תבליני פונטש של „מקורמיק". להמתין 5—3 דקות ולהגיש חם. להוסיף סוכר לפי הטעם. להשיג בכל רשתות השיווק הגדולות והמעדניות.

מפיץ: יינות אשקלון בע"מ, טל. 03-657706/7
מפיצי תוצרת
HOLLAND HOUSE

לקבלת חוברת קוקטיילים חינם כתבו לת.ד. 6395 ת"א.

זהירות בכל הקשור בלב

יפהפיה אמיתית, שהגברים קצת הזניחו אותה, היא **תהילה סלע**, מי שהיתה סגניתה של מלכת היופי **חוה לוי**, שייצגה את ישראל בתחרות מיס יוניברס בלונדון.

זה נכון שתהילה כבר אינה בגיל הטפשעשרה, אך הזמן רק הוסיף לה יופי וחוכמה. עובדה.

שלא כמו הרבה מלכות, ויתרה תהילה על מסלול הדוגמנות לטובת לימודים בארצות־הברית. היא השלימה את לימודיה בפסיכולוגיה שיקומית בבוסטון, וחזרה לארץ למחלקת־השיקום של הביטוח הלאומי. כל האנשים החשובים, שמגיעים כיום לישראל בדרך האוויר, פוגשים בה בנמל־התעופה. היפהפיה האינטליגנטית ממחינה שם לכל האח"מים ודואגת שיקבלו טיפול ושרות על רמה בינלאומית.

היא כבר מסודרת בחיים. יש לה דירה

תהילה סלע
הזמנה למחזרים

משלה ושני חתולים, **בוגי ושיש**. אבל גם חתיכים שורצים בסביבה תמיד, והרשימה מכובדת: הפלייבוי **סמי הירש**, השדרן **אלכס גילעדי**, הד"ר **איל חרזי** והצייר **מנחם גפן**, שגם הנציח אותה במכחולו. בזמן האחרון הקלף הוא דווקא של הדוקטור **לנדס**, ג'ינג'י וממושקף שנמנה עם טובי הרופאים במחלקה לטיפול נמרץ בבית־החולים איכילוב. במה שקשור ללב הוא כנראה זהיר מאוד: עובדה, האצבע שלו כל הזמן על הדופק.

תהילה והרופא אדום־השיער מופיעים פה ושם ביחד, מדיפים כל העת רושם של סולידיות.

המאמן מתנחם

כמה שהחיים אכזריים וקטלניים, יש בהם לפעמים פינות של יופי ונחמה. קחו, למשל, את **יוסלה מרימוביץ**, מאמן קבוצת הכדורגל של מכבי פתח־תיקווה, שהתאלמן לפני כחודשיים.

יוסלה בן ה־50, טיפוס של צבר אמיתי, יודע שהחיים, כמו הצגה, חייבים להימשך. ביתו היה תמיד מוקד של מיפגשים ואירועים, והוא עצמו מוכר היטב כאדם פעיל במיוחד בששת הספורט.

ומי יכולה להזרים חיים בעורקיו טוב

אתי אילמן
ההצגה והמישחק —

יותר מ**אתי אולמן**, שהיא סמל של אנרגיה, חיים וסכס?!

איני יודעת כמה מכם זוכרים את אתי, השחרחורת המהממת שכיכבה בסרט מיצרי

יוסף מרימוביץ
— חייבים להימשך

טירן, ששיחקה בתיאטרון הקאמרי, וש־כבשה את העין והלב בהופעתה ובדרך התבטאותה.

דרך ארוכה עשתה מאז. גירושיה מ־**קובי גנוסר** היוו תפנית בחייה, ואתי שנותרה עם ילדה קטנה — היום בת תשע — יצאה להתמודד עם המצב החדש. היא נטשה את המישחק ויצאה לעבוד בשעות קונבנציונליות, כדיילת־יופי של חברת תמרוקים.

אבל הדם נשאר חם, ורומן גורר רומן, עם כוכבים או עם סתם יפים. אחד מהם, לדוגמה, **אלכס** היה שמו, נתקל בסירוב מוחלט, עזב את הארץ כשליבו שבור ו־נשא לו אשה אמריקאית. לבנו קרא **ירמיהו**, על שם הרחוב שבו גרה אתי.

אך בגיל 35 מתחיל להשבר לה לאתי, והיא רוצה במישהו רציני, לא סתם פלירט, ויוסלה פשוט נמצא בסביבה, והם מבלים יחד, ואוהבים, ועושים את החיים יפים יותר — לשניהם.

אהבה והשראה

אם יספרו לכם שאמן צריך לסבול כדי ליצור, אל תאמינו. יש לי סיפור בשבילכם על אמן שהוא יוצר ופורה ביותר בימים אלה, ודווקא משום שטוב לו. אני מתכוונת לפסל עב־הכרס **מנשקה קדרישמן**.

נכון שהוא תמיד יצר ועבד, אך ב־תקופה האחרונה בלי הרבה חשק.

בימים אלה מסתובב מנשקה כשניצוץ אחר בעיניו. האיש פשוט מאוהב. האוב־ייקט הוא אמריקאית מעצבת־פרוות. הוא הכיר אותה באחד מסיוריו בארצות־הברית, נדלק ועד הרגע הזה הלהבה לא כבתה. להיפך, הוא הולך ברחובות ומספר לכל מי ששואל אותו על אהבתו החדשה.

האהבה השפיעה גם על הדיאטה שלו. הוא מנסה לעשות דיאטה כבר תקופה ארוכה ביותר, אפילו הלך לרופא כדי שיתפור את שיניו, שלא יוכל לנגוס נגיסות ענקיות במזון. הוא נהג בתקופה ההיא לאכול מאכלי־תינוקות נוזליים. אך מאז שהאהבה תקפה אותו, הוא ירד ב־מישקלו 45 קילוגרמים, ועוד ידו נטויה. מאז האהבה הוא גם פורה מאוד בעבודתו.

על חתונה עוד לא מדברים, אך כשידובר בה אספר לכם על כך. לשם האינפורמציה.

וילה ברמת־השרון

מי שמכיר את הפירסומת לטמפו יודע מי זו **ליאורה זיינר**, השחרחורת הקטנה השוברת את הבקבוק. במיקצועה היא מאפרת, המועסקת בטלוויזיה, ופה ושם בסרטים.

בחורה זו מסודרת לא־סתם. ההורים האמידים מאבן־יהודה חסכו הרבה ורכשו לה וילה ברמת־השרון, ולהיכנס שם זה כמו למוסיאון, הרבה ענתיקות עם ערך של כמה אפסים. גם השידוך היה על רמה: **רמי עינב**, מנהל בכיר בתדיראן, שניסה אך לא כל־כך הסתדר עם העבר, עד שוויתר על הכל ויצא למרחב. רק המכונית נשארה לבחור. השניים התגרשו לפני כחצי שנה, וליאורה נשארה עם שני ילדים וכל הנכסים.

כדאי שתדעו כי הוא היה נשוי בעבר פעם אחת. האשה מתגוררת בלונדון, והרבה שנים לקח לו להתגבר על אהבתו אליה. את שני ילדיו ממנה הוא מגדל בארצנו הקטנטונת.

דחל מרחלת על כל העולם

שוב פנוי להצעות

יש לי סימפטיה לשחקן **נחום שליט**, זה שהתחתן כבר ארבע פעמים והתגרש גם כן אותו מיספר פעמים. זה שאין לו ילדים מכל נשותיו־לשעבר, זה „בגלל שזו הפעולה היחידה שלי שאותה אני מבצע באחריות," אומר שליט. נשותיו לשעבר היו כולן עצמאיות. הראשונה — פסיכולוגית; השניה — עיתונאית; השלישית — רקדנית, והרביעית זמרת. וכשאני אומרת זמרת הכוונה **למירי אלוני**.

נחום שליט
בפעם המי יודע כמה

נחום ניהל בשנים האחרונות רומן יפה ולוהט עם הפיזמונאית **חמוטל בן־זאב**, שהיא אחותו של הבדרן **דורי בן־זאב**. לפני כמה חודשים הוא החליט לנסוע לארצות־הברית, כדי לראות מה קורה שם. לפרנסתו עסק בכל מיני מלאכות. הוא היה נהג של קייטנת־ילדים ונער־שליח של סופרמרקט.

לפני כמה שבועות נסעה אליו חמוטל, אך לשווא. השניים נפרדו. השבוע חזר שליט ארצה, פנוי להצעות, הן מהתיאטרון והן מהחיים האמיתיים.

חצי שנה זה לא כל־כך הרבה, אבל במישפחת עינב העניינים זזים בקצב. רמי, שזנח את הבית קצת לטובת המשוררת **תלמה אליגון**, מצא בסוף מנוחה ב־זרועותיה של **צביה**, דיילת אל על, והשניים התחתנו. אין שם הרבה כסף, אבל עם הפנים לעתיד הם מסתדרים לא רע.

שמחתי לשמוע שגם ליאורה אינה מפגרת בעניין שבינו לבינה, וכמה יצא ש־**זאב רביד**, שהתגרש גם הוא והשאיר מאחוריו הכל מצא את ליאורה ואת הווילה, וכבר שוכן אצלה לבטח.

ליאורה וזאב הם טיפוסים מאוד בי־תיים, עד כדי כך שבכלל אינם נראים. אפילו טלפון אין להם עדיין, ואילמלא היו ממציאים את האיתורית, אני חוששת שבין כל העתיקות היו מאבדים את חוש־הזמן.

אז מן הקצת שעוד שומעים מהם, אני מוכרחה לספר לכם שהשניים כנראה מתחתנים, והפתעות עוד יכולות לבוא.

מ„אל־על" ל„אל־על"

שלמה ותלמה וישינסקי פרודים כבר מזמן. תלמה, דיילת קרקע של אל על, שקועה ברומן משלה עם **יורם ליבוביץ**, שהיה בעלה של **רבקה מיכאלי**. ושלמלה מתרוצץ מחתיכה לחתיכה ומחפש את הקליק. את שלמה אין צורך להציג, כולם מכירים אותו היטב, מה־תיאטרון ומהופעותיו בטלוויזיה, במיוחד בתוכניות של ילדים.

ואת מי רואים בחברתו? את **מישל** בת ה־23, ששלמלה הדביק לה שם חיבה, „בילבי".

מישל אינה מאותן שמבזבזות זמנן לבטלה. המיניאטורית הזו רוכבת על אופנוע, משחקת טניס, עושה סקי, רוכבת על סוסים ולפעמים היא מתהדרת במדי דיילת ויוצאת את הארץ לגיחה קצרה במטוס אל על. עתה נמצאת מישל על הקרקע, בהפוגה של כמה חודשים, ומחפשת עבודה עד האביב. אז יחודש חוזה־העבודה שלה, והיא תוכל לחזור לשחקים.

השמועות אומרות ששלמה שקוע עמוק עמוק ברומן הזה, ושהפעם זה קצת רציני. האם יפתיע אותנו הווישינסקי הזה? נחכה ונראה.

תלמה וישינסקי ויורם ליבוביץ
למצוא את הקליק

לגור ביחד

דור של מקליינים כבר מובטח לישראל. הזמר הידוע **דון מקלין** תורם את ההכנסות מהופעתו בארץ לקרן לעידוד מוסיקאים. גם מזמנו בוודאי יקדיש להם, למוסיקאים שלנו. אבל ל**אורלי צרפתי** תהיה המילה האחרונה בעניין.

מי שראה את אורלי לאחרונה בגפה, ועצובה, שלא ייתפס להשערות טיפשיות. דון יצא לסיבוב הופעות בחוץ־לארץ, ויחזור רק בעוד חודשיים. אבל לפני שנסע הספיק לקנות בית, ולסדר לו אולפן, בקיראון — ליד הוריה של אורלי. ובכלל, מוקד פעילותו של הזמר כבר נמצא בשלבי העברה לארץ. ומה שנותר לאורלי זה להשתחרר מהצבא, ולעשות חזרות על מארש החתונה.

מי היה מאמין? חיילת יפהפיה זו הצליחה במקום שבו נכשלו כל מוסדות הקליטה בארץ.

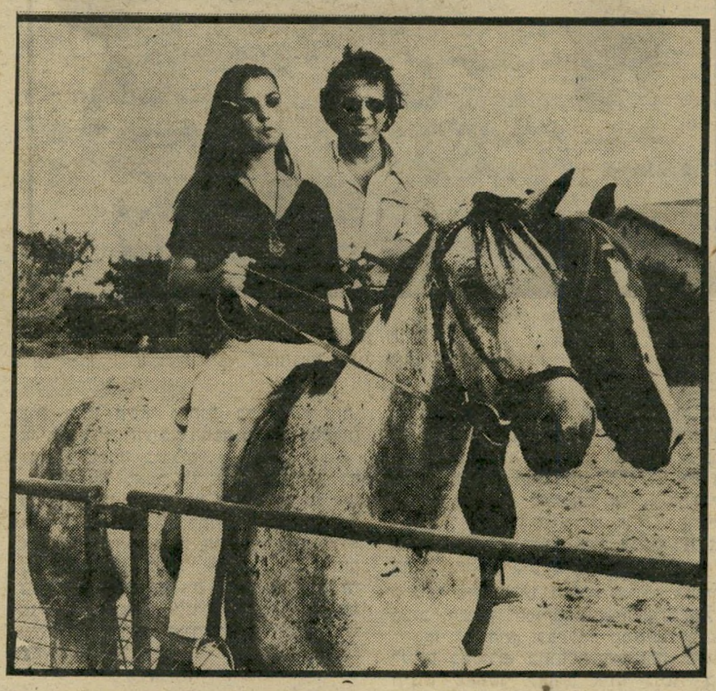

דון מקלין ואורלי צרפתי
המשך טוב

הרוזנת מכה שוב!

היא שוב מכה. הפעם מנהלת הרוזנת **כריסטינה פאלוצ'י** רומן סוער עם הד"ר **עמי וישינסקי**, רופא־שיניים מצליח מאד, בן 34, מצפון תל־אביב.

עמי היה פעם בעלה של עורכת־הדין **יובנת וישינסקי**, זו שאחרי הגירושין נישאה ל**יוסי רידר**, בעל מיפעל ללבנים.

כריסטינה פאלוצ'י
רק ישראלים

עמי, שנשאר למעשה בגפו בשנתיים האחרונות, חיפש וחיפש עד שמצא רוזנת. הצמד־חמד הזה כבר טייל למקומות נהדרים בארצות־הברית, ואם אני מבינה טוב את הלחישות וההעוויות שעושים להם מאחורי הגב, לרוזנת ולדוקטור שלה, הפעם מדובר בחתונה.

להיות אמא של דנה

מיכתב לאבא של תינוק חדש

החלטתי למען לך, יקירי, את המיכתב הזה, כיוון שהגיע הזמן שמישהו יכניס אותך לעינייניים. כתבתי אותו לאישתך, האם החדשה, אבל עכשיו, משסחבתי אותך עד כאן, לא תעזוב אותי באמצע. הרי אתה רוצה לדעת פעם לתמיד — מה הסטוץ שלה, ומה קורה לכם. אז בבקשה. תציץ לנו בשיחה.

* * *

יקירתי.

סוד חיי־נפש בריאים, זה לחוש באופן משוחרר דברים. רגשות הכי שליליים לא הורגים באמת אף אחד, כשמותר לחוש אותם מהתחלה, לפני שהם מצטברים כמו הר געש. הם יותר מזיקים — אם אסור לדעת מהם, אם הם מודחקים ולא עולים לתודעה, כי אסור לתת להם מוצא במחשבות — זה חוק היים אלמנטרי.

הרשי לי לעשות לך סדר במחשבות. ראשית, אני רוצה לספר לך, שהקריזה במוח חודש לאחר הלידה אינה המצאה שלך. זה נופל על כל אחת, ולא „בגלל הורמונים" בלבד, אלא מסיבות מעשיות. כאשר עושים סדר בעניינים המעשיים ה־אלה — הכל מסתדר פיתאום יותר טוב, כולל ההורמונים ה„משוגעים".

הסיפור הוא לשים את האצבע באמת על המוקד. והמוקד זה לא הבעל. זה התינוק החדש. אין כמו תינוק חדש וראשון במישפחה חדשה לזעזע את הנפש, שנסעה כבר על מי־מנוחות כלשהם. זה נופל על הבן־אדם פיתאום, כאחריות כה נוראה, עד שדבר ראשון בא לחבר מיכתב התפט־רות, ודבר שני — מהר־מהר ללבוש „בגדים של ילד בטוחים", לעוד כמה שנים הגונות. מישחקים של אבא־אמא משעשעים כשלא צריך לפרוע את השטר.

* * *

מה לעשות, אבל המכה הזו נופלת כבד יותר על האישה מאשר על האיש. הבחור — מישתתף ככל שיהיה בגידולו של ה־צ'ופצ'יק החדש — מוגן בתכלית ממריטת העצבים היומיומית על־ידי תפקידו הבטוח כמפרנס העסק. עמל יומו מוגדר ומתוחם. כשהוא דופק את כרטיס העבודה, יומו אכן מסתיים.

זה מילכוד, כי הוא צודק, למרות ש־התחושה האמיתית שלנו לא כל־כך מאשרת את הצדק הזה. יוצא מזה, שהגבר ממשיך בעצם את חייו הקודמים, ורק נוספת לו תוספת קצפת ושימחה בחיים — בדמות עולל, שעל רווחתו הדקה־דקית (זה כמו יומיומית, אבל בדקות) לא הוא טורח.

עכשיו יקפוץ לי במחאה איזה קדוש נדיר, שבא הביתה, ומיד עזר לאישתו עם התינוק. עדיין מצבו יותר טוב, כיוון שלפחות היה לו צ'אנס, חצי יום, להחליף אטמוספרה.

* * *

לא. אני לא סבורה שבעל מלקק רק דבש. תענוגו של המיסכן מהילד ומעמדו הקצת עדיף מתקזז בעליל בגלל אישתו המנופחת, שקשה לו להבין את „הראש" שלה, כיוון שהוא הרי כל־כך מאושר! הן לא היתה גם היא אמורה להיות מאושרת כמותי?

כל אדם חושב במושגים של עצמו, ובעלים, זה בני־אדם. הוא עצמו, עמוק בלב, מופחד כהוגן. האמיני לי. מי יודע איך מתנהגים עם פסיכי?

אז הוא „מבין" אותך, דבר שמטריף לך עוד יותר את השכל, כיוון שאת חשה שזאת לא הבנה אמיתית, שמתייחסת באמת אל מה שמרגיז לך בחיים, אלא הקרבה נפשית סבלנית של בוגר עם אורך־רוח — לילד מופרע. כך גובר התיסכול, והמילכוד מושלם. יש תחושה של „קצר" עם הבעל, שרק אתמול היה כזה חבר, ונשמה תאומה ותואמת.

* * *

הבעל מצידו, באמת לא מבין מה אוכל את אישתו. הוא לא אשם. באמת חסר לו ניסיון החוויה המורטת עצבים — הזו, הצוברת תאוצה — של להיות אחראי ומופקד רגע־רגע לרווחתו של יצור אחר. גם כשאוכלים במיטבה, גם כשקוראים ספר כשהילד ישן, יושבת לך לבנת־האחריות, המעיקה והנוראה, על הלב. נסי להסביר לו את זה. מעשית, אולי יש לך פמפר'ס בשפע, ולוכסוס, וחימום בלי־עות, רומן חשאי ומתוק, כל הסטף הזה, או רק סעיף, העיקר ההפך ממה שמסמלים „חיי מישפחה כובלים".

הרשי לי לאמר לך שזה בולשיט. גם בתור רווקה באמת לא עשית את כל זה, אבל אז לא בער לך בתחת להוכיח לעצמך את החופש, כי היית חופשיה. הכל עניין של כפתורים במוח. לא חיי המישפחה באמת כובלים. זה רק משהו בסידור ה־פנימי. לא צריך לזרוק תינוק יחד עם מי־האמבט, ולא צריך להרוג זבוב זמני עם תותח קיצוני.

* * *

אני יודעת ש„נורא" להעז לחשוב כך, לעשות רק סדר במוח, ולהבין מאיפה הדג משתין. המוקד הוא לא בבעל, אלא ב־תינוק, שהאהבה הענקית אליו לא תיפגם כהוא זה, אם מסכימים **להודות** גם ב־„קצת" תחושות שליליות אליו. (למה זה בסדר לאהוב ולשנוא גם יחד, לפרקים, את כל העולם, חוץ מאשר לגזול לנו את החיים, באופן כימעט טוטאלי?)

מובן שאם פלוס מטפלת ועוזרת צמודות סביב השעון פטורה מהתחושות האלה, כי אז גם היא, כבעלה, ממשיכה בעצם לזרום כמקודם. בתוספת השימחה בדמות תינוק שאפשר לאהוב אותו „נטו" בלי העבודה השחורה. זה אחד הפיתרונות ה־גיהינום. אבל מהתינוק האהוב, בעצם ממנו — עמוק בנשמה — עמוק מכדי להודות — רוצים קצת חופש.

מותר להודות בתחושה שכזו, וצריך לעזור לה לעלות לתודעה — ואז באמת לא תזיק. המון פעמים ישנה נטיה לעשות השלכה פסיכולוגית מהתינוק אל הבעל. אי־שביעות־הרצון מעניין התינוק האהוב (שאסור להודות באי־שביעות־רצון ממנו, חוייש!!!), הופך ולובש מעטה בטוח ו־לגיטימי של אי־שביעות־רצון מהבעל, שממנו, בניגוד לתינוק, החברה מרשה אפילו להתגרש. בעל הוא שסתום פליטה וניקיון „בטוח" לרגשות שליליים, בצורה מותרת כביכול.

* * *

מה שאני רוצה להגיד, זה שלא צריך להתגרש מאף אחד בכדי לשפר את החיים (אם הם היו בסדר עד הלידה). צריך כי על מחשבת מדיאה שכזו לוקים ב־אדירים, אם כי לא תמיד כל־כך מעשי לאימון.

* * *

בכדי להוריד את הלחץ, חשוב לזכור שזה עובר! זה לא מצב לנצח. ככל שקשה הלחץ, חישבי על כך ברגעים קשים, והם רבים. אני יודעת. התינוק בוכה, וגוזל תשומת־לב, וקשה לסחוב. אבל זו תקופה קשה קצרה של שנה, שנתיים. לא יותר. עצם הידיעה שזה לא לנצח באמת נותנת כוח. חלק גדול של הבאסה, זו התחושה ש„עכשיו תקועים כך לכל החיים". ובכן, זה לא לכל החיים. בהחלט. הביטי גם מטר רחוק יותר מהאף, לקדימה.

עוד דבר שמוריד לחץ זה לשים את הפנס הפרטי על התחושות של עצמך. הקשיבי לעצמך מבפנים. תני לכל מחשבה, ולו גם הכי מטורפת, זכות עליה לתודעה. אחר כך אל תעשי עם זה כלום! לא מוכ־רחים מיד „מסקנות". איש לא ימות מזה, אבל אותך זה יפסיק לאכול מבפנים.

מחשבות רעות הן כמו רודן קטן של במה. ברגע שאת אומרת: „או־קי מיפלצת שכמוך, תעלה על הבמה" פיתאום אין לו כבר מה להגיד. את מבינה?! הוא רק רצה לזכות בתשומת־לב. אחרי שזה עולה לתודעה, סרבי להרהר בכך!!! אבחני כל מחשבה מרגיזה — כחומצה הרסנית לחיים, וסרבי לעזור לה לעשות זאת! לא בתקופה הזו. בהחלט לא.

* * *

נסי לא להיכנס לנעליים של אלוהים בקשר לתינוק. כשהתינוק בוכה, מציק לו משהו, או כואב, יש לאימהות צעירות, והלוואי ותגיעי למידת השיחרור של מוד־עות לעסק — תחושה של אחריות כל־יכולה על העניין. אם משהו לא טוב לו, אז עמוק בלב זה משהו שיכולנו לעשות ולא עשינו כביכול. הופ אני לא בסדר — הופ אשמה כבדה תקועה בנשמה — הופ מירשם בדוק לטרוף איטי. לא הכל אנו יכולות לעשות למען אף אדם. יש דברים שאסור לרצות להתיימר אפילו בתת־ההכרה לבצע — כי זה לא בתחום השגתנו, ומוטב לתנך את ה„ראש" מראש.

* * *

בכל פעם שיש לך „עצבים" ואי־שקט כללי, שאלי את עצמך בעצמך, באופן חברי, „מה מרגיז אותך מותק?" ותני לעצמך תשובות מפורטות, דביליות וקטנו־ניות ככל שתהיינה סיבות הרוגז. התייחסי אליהן ברצינות.

* * *

עוד טכניקה זה ללכת לישון בלילה עם בקשה לחלום על מה שמציק. אחרי כמה לילות של „אימוני בקשה" כאלה (הזמן תלוי בכמות הפתיחות לעצמך), יבואו ה־סיבות, ותחושות הרוגז האמיתיות שלך בחלום. זו טכניקה ליצור תיקשורת עם נפשך, החולמת בלילה את אשר לא מעזה לחשוב ביום.

כעת, נפי את העסק. לא לשחק בפרוייד קיצוני, ולא לפרש קטלני חלומות. צריך לחשוב „חיובי". שום־דבר לא צץ בחלום בכדי להרוס. זה צץ בכדי לצוץ. ברגע שרואים דברים, ולא מתים מזה, זה כבר לוחץ פחות במוח. זה לא סיאנס ספיריי־טואליסטי. זה כמו שבן־אדם מבקש לקום בבוקר בשעה מסויימת, ובאמת הוא קם. אפשר לכוון את הנפש. יש לה כוחות!!! זה לא תמיד כזה פשוט. אבל באימונים באמת תשיגי תוצאות. כשהחלום סימבולי ולא מובן, הרי שהאסוציאציה הראשונה שעולה לך בקשר לעסק תרמז על מהות העניין.

* * *

תביני, שהבעל מפרש מאוד לא נכון את הלחץ הזה של האישה, שבעצם נובע מסידור העבודה עם התינוק, ונשפך על ראשו, כאילו היה האשם הבילעדי. גם לו יש לחצים פסיכולוגיים חדשים להתמודד איתם. הראש של האישה, התפוס בנרווים שאינם מפורשים נכון, הם **בדיוק** התגל־מות בלהותיו של הברנש. אשר יגור, הופיע. בניגוד לסברה הרומנטית מטופשת, לקרוא מחשבות ו„לדעת" אינם חלק מכישוריו של **אוהב** „אמיתי". אם לא מספרים לו בדיוק, אין לו מאיפה לדעת!

* * *

מוכרחים להקריץ איזו עזרה — אפילו

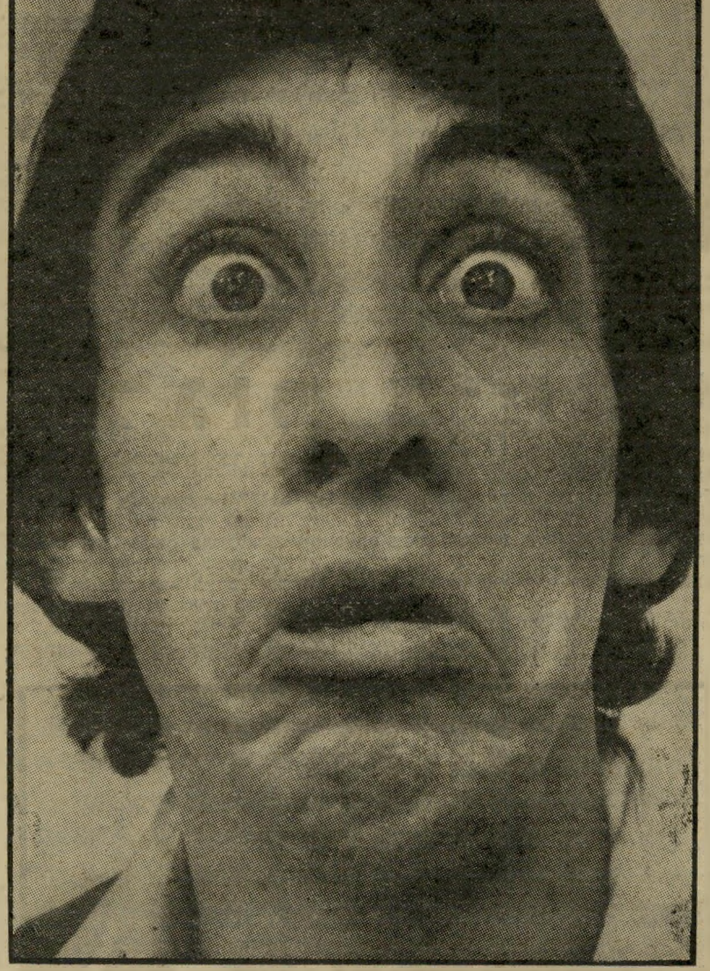

אבא חדש
שמישהו יכניס אותו לעניינים

לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא

בית המכשפה של עמי ותמי

בספריית אריאלה נפתחה לפני שבוע תערוכה של חמישה מאיירים לספרי ילדים ובהם אורה איתן, רות צרפתי, אלונה פרנקל, אבנר כץ ודני קרמן. התערוכה בחסות „הסנה" חברה ישראלית לביטוח בע"מ.

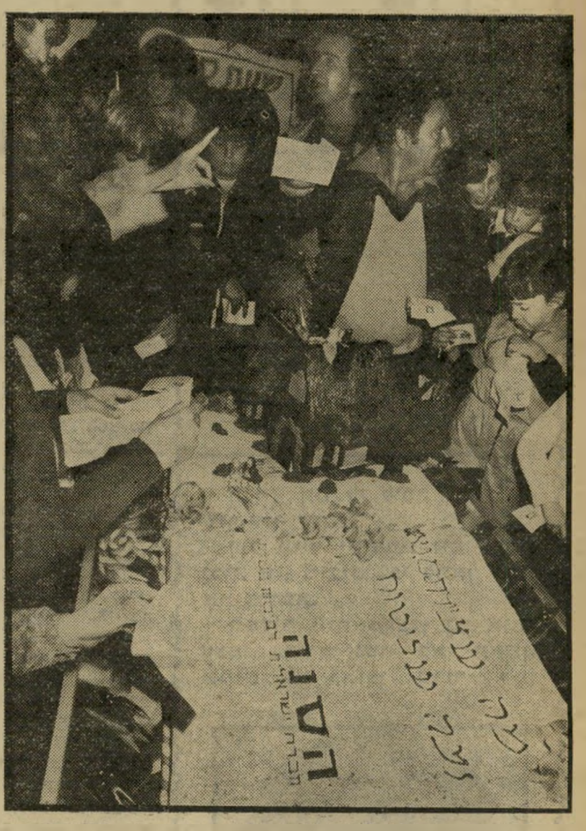

בערב הפתיחה חיכתה למאיירים הפתעה קטנה מייד לאחר הנאומים והברכות סילק יורם אפק איש השיווק והפרסום של „הסנה" שני פרגודים ומאחוריהם נתגלתה עוגת ענק בצורת ספר ועליו בית המכשפה מתוך „עמי ותמי", כולה עשויה מרציפן ושוקולד. על העוגה כתב הקונדיטור של מלון „דן" „מה שציירתם נאה ומה שביטוח הסנה". אך תוך דקות מעטות נעלם הכל בפיותיהם של מאות הנוכחים בפתיחה.

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
בשמירה על בריאותך ורכושך.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד.2272
טל.790114-5-6 רש'מס'21 עסק 481/75
ירושלים-664015 , אילת-059-3012
איתן עמיחי-הדברת שרותים

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת
לידסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227118, 772118

בעיות ולבטים בחיי המין
מאת
ד"ר מרדכי זידמן
הוצאת רשפים

תן טרמפ לחייל

במדינה

עסקים

שימלה - לא.

פוליטיקה - כן!

האיש שהיה מראשוני בעלי הבוטיקים, נוטש את השמלות לטובת הפוליטיקה

הוא אינו פושט את הרגל ואף לא רעב ללחם. הוא פשוט מחסל את הבוטיק המהודר שלו, ברחוב דיזנגוף, כפי שעשו שכניו — איוניר ושניידמן.

מעצב־האופנה יצחק אדלר (40) החליט, „שמבחינה עסקית לא שווה להחזיק עסק בענף הביגוד, ברחוב דיזנגוף. נשים כבר לא באות ממקור מות מרוחקים לקנות שמלות ב־רחוב הנוצץ. מחירי הדלק יקרים מדי, והן מסתפקות כיום בחנויות המקומיות שליד הבית."

ה'היט משגע. הוא היה מחלוצי הבוטיקאים של ישראל. לפני כ־15 שנה התחיל לצייר על שמלות, שהפכו חיש מהר ללהיט משגע. כאשר ראה שכל כך הרבה נשים קופצות על המציאה שלו, פתח בוטיקים ברמת־גן, בתל־אביב, ב־חיפה ובירושלים. אלא שאט אט סגר את מרביהם והסתפק בזה שברחוב דיזנגוף.

השבוע פתח במכירת חיסול ו־עשה את ההכנות האחרונות ל־סגירת החנות. הוא לא מסתובב בהרגשה שיגאל הורביץ ניצח או־תו, אלא בהכרה שהורביץ סגר, לפני שנטש את האוצר, את הבר־זים ליצרנים המקומיים.

את המיפעל שלו בבני־ברק הוא עדיין מחזיק, ומייצר בו שמלות ליצוא. גם שמלות הכלה שלו תימ־כרנה. ואם מישהו סבור שאחרי הסגירה ישקע אדלר בבטלה, אין הוא אלא טועה — הבוטיקאי החליט לעבור לפעילות פוליטית. „אני לא רוצה לשבת בכנסת," הוא אומר. „אני רוצה לפקוח את עיני הציבור לעובדה, שהמצב הכלכלי שלנו יכול להיות טוב יותר אם יורידו באורח דראסטי את המיסוי. ואז כולנו נוכל לנשום מבחינה כלכ־לית."

בינתיים עמוסה החנות שלו ב־קונות. הן באות לחפש מציאות ואדלר יושב מאחרי הקופה וסופר את המצלצלים.

אדלר בפתח הבוטיק
מאחרי הקופה — מצלצלים

מישטרה

„העיניים של הרצח הכפול"

המזמחה לתפיסת כייסים מזפקד עד שמירת הנאשמים במישפט הרצח הכפול

לפקד משה טוב יש הרבה כי־נויים והרבה פרצופים. ב־25 ה־ש־נים שבהן הוא משרת במישטרת־ישראל הספיק הפקד החרוץ למלא הרבה תפקידים וללבוש הרבה תח־פושות.

מומחיותו הגדולה ביותר, שהק־נתה לו את הכינוי „אימת הכיי־סים", היא להפוך את דמותו הגב־רית לגברת זקנה וחלשה, המשמ־שת קורבן לכייסים. לפעמים הוא מתחזה כחתיכה, אך תמיד הוא מצליח להוליך שולל את הכייסים, והם נופלים לידיו כפרי בשל.

אחד מכינוייו, „העיניים של ה־מישטרה", היקנה לו בימים אלה את אחד התפקידים הקשים במיש־טרת־ישראל. הוא נותן את עיניו המיומנות בשמירת הנאשמים ב־מישפט הרצח הכפול. הוא ממונה על חבורה של כ־45 שוטרים ה־מאבטחים את בית־המישפט, אולם־הדיונים והדרי־המעצר. מיבצע כזה טעון כושר ניהול וביצוע מירבי. ואכן משך כל ימי המישפט נראה הפקד גבה־הקומה מסתובב בשטח, כשהוא לבוש בגדים אזרחיים, כ־מינהגו.

על רקע אדום. אלא שבשבוע שעבר הופיע מפקד מחוז תל־אביב, משה טיומקין, לבקר במישפט וראה את משה טוב ממלא את תפקידו בבגדים אזרחיים. מייד יצאה פקו־דה, שעל הפקד ללבוש את מדיו.

ואמנם, כימעט בפעם הראשונה מזה 25 שנה מסתובב עתה טוב הדור במדיו, ועליהם כנפי צנחן על רקע אדום, בהן זכה עוד כש־היה חייל קרבי וצנח במיתלה, ב־ימי מילחמת סיני.

נציב לשעבר שיוני
בניגוד להמלצות

כמה וכמה כייסים מתפללים ש־מישפט הרצח הכפול יימשך לעד, ו„העיניים של המישטרה" יהיו מכוונות אליו ולא אליהם.

יהלומים נוצצים

בבורסה

„טוהר המנגנון אינו מחייב ציד מכשפות," פסק השופט

„כיוון שאתה שחקן בטלוויזיה ובתיאטרון, והילדים שלי אוהבים הצגות, אנא, הבא לי איזה כרטיסים להצגות," ביקש אלברט שמש מ־שחקן התיאטרון אלברט כהן. ה־שחקן הביא לו כמה כרטיסים ל־הצגת־ילדים בכיכובו של יוסי בנ־אי, ולהצגת הנסיך הקטן. שמש ו־ילדיו אפילו לא השתמשו בכרטיסי־חינם אלה, אך הוא נאשם בלקיחת שוחד. כמפקח מס־הכנסה באיזור תל־אביב נפל עליו הדבר כרעם ב־יום בהיר.

יתכן שלא היו מגישים נגדו כתב־אישום, לולא שתי תלונות על קבלת שוחד מסוג אחר, בצורת תכשיטי יהלומים. האישום הזה היה מבוסס על חקירה שערך שמש בשלהי 1975, נגד נישום בשם יעקב ורדי. בחקירה זו התגלה שהנישום, יהלומן במקצועו, העלים סכומים גדולים משילטונות המס, ושמש המליץ על העמדתו לדין. גם ה־ממונה עליו קיבל את ההמלצה, אלא שדווקא אליעזר שילוני, מי שהיה המישנה לנציב מס־הכנסה, החליט ביגואר 1976, בניגוד להמל־צות שהיו בפניו, שלא להגיש כתב־אישום ולהסתפק בכופר.

טבעות ויהלומים. בתקופה זו פנה שמש ליהלומן אחר, ריקו־בר ליפשיץ, אותו הכיר תוך כדי חקירתו בתיק ורדי, וביקש לקנות אצלו שתי טבעות משובצות יהלו־מים עבור אשתו. ריקובר הסביר כי אינו עוסק במכירת תכשיטים כאלה, אך יוכל להשיג אותם עבור המפקח אצל ורדי. ואמנם כעבור זמן מה קנה שמש את הטבעות אצל ריקובר, שהזמינן אצל ורדי. הוא שילם תמורת טבעת יהלום סולי־טר 2000 לירות, ועבור טבעת־נישואין משובצת יהלומים קטנים 3,150 לירות.

בכך ראתה הפרקליטות לקיחת שוחד ומעילה באמון מצד הפקיד. גם האישום השלישי היה קשור ב־יהלומן ורדי. כאשר הוחלט על המרת התביעה בכופר, התקשר שמש עצמו אל הילומן וסיפר לו את החדשות הטובות. הוא הדגיש את חלקו שלו בהחלטה זו, וביקש להיפגש עם היהלומן. בפגישה ש־נערכה ביניהם הסביר הפקיד כי הוא עומד לפרוש מתפקידו באוצר, וכי הוא מחפש את עתידו בענף היהלומים. הוא ביקש את עזרתו ועצתו של ורדי.

כתוצאה משיחה זו החלה אשתו של שמש לעבוד כסוכנת למכירת תכשיטים אצל ורדי.

במחיר הבורסה. שמש הוש־עה מעבודתו בעיקבות כתב־האי־שום, אחרי ששימש כעשרים שנה פקיד בשילטונות מס־הכנסה.

מישפט השוחד נמשך שלוש שנים. במהלכו העיד ורדי, כי ה־קצין בנימין זיגל ואנשיו חקרו אותו שעות רבות אם אמנם נתן שוחד לשמש. הוא הסביר כי לא הפסיד על היהלומים שמכר באמצ־עות ריקובר, וכי יש הבדל בין מחיר הבורסה ומחיר השוק. ושמש רק קיבל את הטבעות במחיר ה־בורסה.

ריקובר עצמו נפטר לפני הדיון ולא העיד בבית־המישפט. השופט קיבל את הסבריהם של שמש ו־סניגורו בעניין היהלומים, והתפלא על התביעה שמצאה לנכון לייחס קבלת שוחד לעובד־מדינה המנסה לחפש עבודה בשוק האזרחי. „יתכן היה מקום לנזיפה מינהלתית לכל היותר," כתב השופט, „אך אין ב־מעשים אלה משום שוחד."

השופט הדגיש כי השאיפה ה־מוצדקת לטוהר המנגנון אינה מצדיקה ציד־מכשפות. הוא זיכה את שמש מכל אשמה, ושיבח את הסניגור חיים קאוזס על המאמצים שהשקיע בלימוד סניגוריה.

(המשך מעמוד 9)

של הפגנת מובטלים מאופקים על־ידי סו־סים. יש קשר בין שני הדברים.

הם שולחים גם סוסים

דוקטור מימסד מתכונן לאבטלה גדולה. הניצול והאינפלציה הדוהרת, בצירוף מדיניות הקיצוצים של הממשלה גורמים להתמוטטות מיפעלים בזה־אחר־זה, באופ־קים, בנתיבות בעפולה ובנצרת עילית. תהליך זה נכנס להילוך גבוה גם במרכז הארץ.

דווקא עכשיו, כאשר העומס העצום ש־מוטל על משאבינו הדלים דורש שימוש בכל יכולת העשייה שבמשק, בני־האדם, העובדים, הופכים מיותרים. כדי לסגור מפעלים כאוות נפשם של הבעלים וכאוות נפשו של המקצץ בתקציב הממשלתי; כדי ליצור אבטלה גדולה ללא התנגדות; כדי לשכנע את המובטלים שלא יפגינו וידרשו לחם ועבודה בתוקף שמחסור זה מחייב, אלא ישבו בשקט בבית, יש צורך בצאן נכנע ולא בפועלים מאורגנים. ולכן יש לדאוג להחלשת ועדי־העובדים בעוד מועד.

זה הקשר בין ארועי ה־14 בינואר 1981: בין הפיזור האלים של הפגנת המובטלים ליד בניין ראש־הממשלה ובין מישלוח מיכתבי הפיטורים לוועד עובדי אל־על. כאמור, אפשר לקוות שנסיון שבירת הוועדים ייתקל בהתנגדות חזקה ולא יעבור. אך בומה שביט בכל־זאת צריך ללכת, כדי שיהיה ברור שניסיונות כאלה לא ייסבלו על־ידי הממשלה והציבור.

היה עוד משהו בלתי־רגיל באותו יום — הממשלה נשארה ללא שר־אוצר. אולי שר־אוצר נבון היה מייעץ לבומה שביט שלא לשלוח מיכתבי פיטורים לחברי ועד עובדי התחזוקה.

אפשר לעצור את האינפלציה

מה צריך שר־אוצר נבון לעשות היום? עליו להפסיק את האינפלציה. אין זה נכון שהדבר לא ניתן במשך ששת החודשים שכנראה נותרו לממשלה הקיימת. אינפלציה כמו שלנו אפשר וצריך להפ־סיק מיום אחד למישנהו. אם אריידור אינגו יודע כיצד לעשות זאת, אני מציעה שיבוא אלי. אני מוכנה למסור לו את תוכניתי. אין זה נכון שהדבר אפשרי רק בדיקט־טורות. ההיפך הוא הנכון: אם לא תיעצר האינפלציה, המצב הקיים עלול להוביל לדיקטטורה. דבר אחד בכל־זאת נכון: הממשלה שתבצע תוכנית כזאת צריכה להיות ממשלה אמיצה. אינני מתכוונת ל־ממשלה אמיצה נוסח שר־האוצר היוצא מר הורביץ. הוא לא היה זקוק לאומץ למרות כל הדיבורים שלו) להורדת השכר הריאלי. למרבה הצער, האמונה שהדבר טוב למשק יש לה אחיזה גם בקרב העוב־דים. בוודאי שלא היה צריך אומץ רב כדי להימנע מעלייכון מדרגות המס או נקודות הזיכוי.

יש צורך בממשלה אמיצה, שתעז לצאת נגד קבוצות ההון הגדולות, שהשתלטו עלינו והורסות כל חלקה טובה במשק, בחברה במוסר ואפילו בנפש העם. קבוצות אלה ונציגיהן במוסדות השונים הן־הן ה־מימסד, אלה ה„הם" שהזכרתי למעלה כעומדים מאחרי הניצול, האינפלציה, ה־בורסה, האבטלה ופיטורי ועדי העובדים.

● אלה הם הבנקים, שרווחיהם הריא־ליים עלו פי שלושה במשך השנה האח־בלבד. בנוסף לבורסה משתלטים הבנקים גם על חברות תעשיתיות, שלא מסוגלות לשלם להם את מחיר המימון.

● אלה הן גם חברות־הביטוח, שרוו־חיהן עולים בצורה דומה והן מהוות למעשה קרטל של מחירים.

● אלה הן הפירמות הקבלניות הגדו־לות, שבונות היום בעיקר דירות־פאר. (לפי הנתונים האחרונים, 80% ממכירת הדירות בשנת 1980 היו מכירות של דירות־פאר ורק 20% מהן דירות עממיות — ידיעות אחרונות 8.1.81).

● אלה הן חברות־הנאמנות שצצו כ־פטריות לאחר הגשם (גשם של רווחים קפיטליסטיים בסקטורים מסויימים) ואוס־פות כל הכסף „המיותר" במשק לשם

(המשך בעמוד 60)

מצ'יבוטרו באהבה

עוגת שוקולד ועליה המלים „למרים באהבה מ... צ'יבוטרו" הוגשה ע"י הפרסומאים ורשבסקי פריליך לשחקנית מרים פוקס, עם חתימת חוזה בלעדי לשנת 1981.

למרים, בת זוגו של „צ'יבוטרו" מחברת החשמל, נכונה בעתיד הקרוב

סדרת תשדירים חדשה בהמשך למסע ההסברה לעידוד החסכון בחשמל. הפרסומאים, מפיקי התכנית, מבטיחים הפתעות רבות.

בתמונה: פרסומאית אהובה בר־גור, מרים פוקס ושמואל ורשבסקי.

שיטות לגילוי העתיד

קלפים בעברית עם הסבר — 30. שקל.

ספר הקפה — 75. שקל.

6 שיטות לגילוי העתיד — חוברת — 45. שקל.

ספרהזוגיה (נומרולוגיה) (כל אדם ומיספר מזלו) — 81. שקל.

גל־אור א.
ת"ד 37612 ת"א, מיקוד 61375, טל. 03—299862.

מועדון 5 לחברות חרשה
רח' הס 5, תל־אביב
טל' 297263

יום שלישי 10.2.81
המועדון יהיה סגור
במועדון מתקיימים ערבים פוליטיים, אומנותיים ומוקרנים סרטי איכות.

המועדון פתוח בימי שלישי משעה 8.30 בערב. חתוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.

רק 1485 שקל כולל מע"מ

ראינו, השווינו והחלטנו Saxon

כולל סבל אחורי וכנפיים.

יבואן בלעדי: קונצרנים וייד נע בע"מ אזור התעשיה, ק. ביאליק, ת.ד. 7175, חיפה, טל. 04-731291

Saxon אופניים עם הגיון

להשיג בחנויות האופניים המובחרות בכל רחבי הארץ

אינפקס — חיפה

תן טרמפ לחייל

יעקב שרת / איש ממאדים במדינת הגש"שים

אני מוקסם כל פעם מחדש ממחקרים המגלים, למשל, כי רוב האמהות נשואות; זוגות צעירים הם הנזקקים יותר מכל לדיור; שיעור העבריינות גבוה במיוחד באוכלוסיות מצוקה; אנשים צעירים בריאים יותר מזקנים, ונהגים עייפים מועדים יותר לתאונות. צבא שלם של מדענים מתפרנס ממחקרים מנתצי־פסילים שכאלה, והברה יוצאת נשכרת, כמובן.

המחקר האחרון מסוג זה, שלבש צורה של יום־עיון, נערך בחסות אוניברסיטת בר־אילן, זו שסיפרו עליה בשעתה, שבשיעורי מתימטיקה גבוהה הפרופסור אומר: „שתיים כפול שתיים, ברוך השם, הם ארבע!" אשרינו שזכינו, ובא היום, ואנשים חכמים ונבונים ויודעי־דבר התכנסו שם יחדיו יום תמים, ושקלו וטרו ודנו ועיינו וחיקרו ואיזנו, עד שלבסוף השמיעו ברבים את המסקנה המהפכנית והחדשנית המזעזעת כל בשר: „אי־אפשר להפעיל תעשיה כבדה ומודרנית בשנות ה־80 ללא חילול שבת."

אמנם, הושארנו בורים באשר לשנות ה־70, ה־60, ה־50 ואם תרצו אפילו ה־40 וה־30, אם לא למטה מזה, ואפשר שלגבי העבר לא נדע דבר לאשורו עד עולם. אפס, כי בכל שכרוך בשנות ה־80, הלא המה השנים שבהן אנו חיים כולנו באין בחירה ומנוס, הדברים ברורים בתכלית. והרי עוד ציטוט מן הדיווח הבלתי־צפוי, חישר מפי מדענים רציניים וחמורי־סבר, כמו שאומרים, אשר למען השמעת הגילוי המדהים הטריחו עצמם ועשו דרכם אל אותו מקדש־מעט אפילו מבאר־שבע הנידחת: „אי־אפשר להפעיל מיפעל עיתיר־ידע רק באמצעות אמצעים מתוחכמים ואוטומציה, ללא חילול שבת," קבע משה פזי מהקריה למחקר גרעיני בנגב!

אותו משה פזי, האם חובש־כיפה הוא או אפיקורס לחכ־עיס? סתם המדווח ב„מעריב" (28.1.81) ולא פירש! יען וביען, אם דתי הוא, הרי שהעז פנים כלפי שמיא וכמי שהעיד על עצמו שחילל שבת במזיד, דינו כרת, ואילו אם אפיקורס הוא, כלומר משלנו, הרי שחצוף וגס־רוח הוא, או שמא אני מבחין לעג מסותר בדבריו? „מיפעל עתיר־ידע", הוא אומר, כאילו במלים מפוצצות ומיסתוריות אלה הוא הרשים את אלוהים ונציגיו עלי אדמות, ויצא הפרשדונה!

והוא באמת לא הרשים, שכן ידע־שמדע, ו„על אף התיחכום המודרני שאליו הגיעה המחשבה היהודית בהמצאת פטנטים (המחשבה היהודית מזכירה לי את ר' אורי זוהר, והפטנטים, נו — את השיר שלו על המוח היהודי והפטנטים, כמובן) שימנעו חילול־שבת, טרם נמצא פתרון מושלם וספק אם אפשר להמציא פתרון כזה," נאמר וצוטט שם. הנה, הרב ישראל רוזן, למשל, שאם אינכם יודעים, הריהו מנהל „צומת" — צוות מדעי תורני — הביע שם דעתו הנחרצת, חרף כל הגילויים האלה של המחשבה היהודית, כי אין צורך, לא ולא! בחילול־שבת, והפתרון הדתי שלו, כמו כל דבר בדת, אינו חדש. הפתרון הוא פטנט ישן נושן, שאולי לא במקרה הוא קרוי בעגת בר־אילן גש"ש — גוי־של־שבת.

תמיד היתה לי הרגשה, שבלעדי הגששים חיינו היו ממש חסרי־טעם. עכשיו נוסיף עליהם את הגש"שים, ונתפלל שיהיו בשטח מספיק גויים להעסקה בשבת (ביחוד במיפעלים עתירי־ידע), וגם בצה"ל (כן, „הגאון הרב רוזן הציע שם, באותו יום־עיון מהפכני, שצה"ל ימנה גש"ש בכל יחידה צבאית לימינו של כל סמל דת וקצין דת, ואילמלא ידעתי שהוא, הרב רוזן, קיים, הייתי חושד בו שהוא אחד הגששים שהתחפש למדען דתי והסתנן ליום־העיון בבר־אילן).

אל דאגה. יהיו, יהיו גויים. ברוך השם, התור לגיור אינו כל כך גדול בזמן האחרון.

ומה, בכל זאת, יהיה אם כל הגויים יתגיירו?

מקשנים שכמותכם, את השאלה הזאת כבר פתרה המחשבה היהודית ממציאת הפטנטים זה מכבר: אם כל הגויים יהיו יהודים, הרי שהגענו לימות המשיח — ואתם מסוגלים להעלות בדעתכם, שהמשיח לא יפתור בעיה זוטית שכזו?

בין השבטים

פעם ראשונה יצאתי לאוויר העולם בהיוולדי. פעם שניה — בצאתי, בוסר שבבוסר, פעם ראשונה לטיול של ממש באירופה. איכשהו, ישב עלי־ידי איזה הודי, שככל הנראה היה משכיל ורחב־אופקים ממני. נקשרה בינינו שיחה על ישראל, על יהודים ועל ערבים, ואני אמרתי על הערבים שהם „לא תרבותיים". איש־שיחי נעץ בי מבט, שבסך־הכל היה רחמני, והגיב: „מה זאת אומרת לא תרבותיים? אין להם תרבות — אורח־חיים ומינהגים ודת ומסורת וספרות ושירה ואמנות? כמובן שיש להם תרבות, כשם שיש תרבות לשבט הפרימיטיבי ביותר בג'ונגל, אלא שהיא שונה מהתרבות שהיא בית־גידולך. אתה אולי התכוונת לומר שהם פרימיטיביים כלשהו בתחומים מסויימים, אבל זה דבר אחר לגמרי. להגיד על הערבים שאין להם תרבות!"

הוא „שם אותי במקום", כמו שאומרים, החודי האלמוני הזה, ואני מכיר לו תודה עד היום (ובעברית עיתונאית: עד עצם היום הזה; אגב, אני מתפרנס מעריכה, ו„עד עצם היום הזה" משריין לי מקום עבודה לנצח — אתה יכול למחוק לעיתונאי הישראלי המצוי את ה„עצם" ואת „הזה" אלף פעם ופעם, ובפעם הבאה הוא יחזור לסורו ב„עד עצם היום הזה" — ואנחנו עוד לועגים לתרבות המליצות הערבית).

נזכרתי בסוגיה תרבותית זאת, כאשר למקרא רשימתו של ג'וש פלמון על נקמת־חדם ועל „חוק השבטים" בכלל ב„מעריב" היררתי, שרבים בוודאי נדים לבדואים המסכנים, שמינתגים לא־תרבותיים, ברבריים, כופים עליהם עכשיו לרצוח מישהו כדי לנקום את דם אחד מראשיהם. מתחוור, שהמנגנון החברתי הזה הקרוי נקמת־דם אינו המצאה כל כך ברברית, אכזרית ונוראה. אדרבה, זו שיטה בדוקה ויעילה להרתעה, לשיחרור רגשות ומתחים ולסגירת מעגלי־פשיעה, ולאו דווקא להנצחתם. ולא זו בלבד, אלא שההמצאה המעוררת הזאת מתעדנת, לרוב, בהמרת רציחת־הנקם בקבלת כופר נאות, אך לא סתם כך, אלא בצורה מסוגננת, בפולחן שלם ומורכב, המחולל פורקן חברתי בריא, שם קץ לסיכסוך ומאפשר חיים תקינים להבא, ללא אימת חרב מתהפכת.

אפשר איפוא להניח, שהתבונה הקולקטיבית האצורה במסורת השבטית הבדואית ובמסורת הדרוזית, שאינן גוזרות שלנצח תאכל חרב, פעם בדואי, פעם דרוזי בשרשרת אינסופית של נקמות־דם, היו בולמות שרשרת זאת לפני חולייתה השנייה מאליהן, אלא שבצד המסורת יש גם מדינה, ולה מערכת כללים משלה, והיא אינה יודעת חוכמות. היה רצח, והרוצח צריך שייתפס וייכלא ויישפט, ואם כן, נשאלת השאלה אם הפתרון של המדינה הוא גם הפתרון של השבט ושל העדה, ואם לא, מהו הפתרון הטוב ביותר וכיצד אפשר ליישב את קיומם של שני הפתרונות זה בצד זה.

השאלה היא שאלה, שכן היא חורגת מעבר ליחסי מדינה־בדואים ומדינה־דרוזים, וחלה גם על מיגזרים נוספים, כגון מדינה־דתיים ומדינה־חרדים. יש בעולם חברות הפטורות מצרה זו, שאנחנו משופעים בה, וההתפרצויות החרדיות המחזוריות בירושלים יעידו. שוב, מדובר בשבט הדבק במערכת התנהגותית משלו, בלתי־תלויה במערכות חיצוניות, ובדבקות שורשית זאת אי־אפשר להילחם לא בכוח השיכנוע ולא בכוח הכוח, אלא אם כן מפעילים נגדה כוח שמהותו שונה לגמרי מן המקובל: כוח של שמד והשמדה.

אם, למשל, יפוצצו מחר את כל בתי מאה־שערים, אבן על אבן לא תישאר, ויעמיסו בכוח את התושבים, מטף ועד זקן על משאיות וישליכו אותם למחנות של עבודת־פרך בערבה או ברמת־הגולן או השד יודע איפה, ואת הילדים הרכים יפזרו אצל מישפחות אומנות בקיבוצים, או־אז המדינה תתגבר על השבט (ולא מדינה ערבית אחת נהגה כך, פחות או יותר, בבדואים שלה, שכן איבת־עולם היא בין קין הרועה הבדואי ובן־החורין, שאינו מכיר בשום סמכות עלי אדמות, ובין הבל, עובד־האדמה שהקים כפרים ועליהם ערים ועליהם מדינה, שאינה מכירה בבני־חורין). לפעמים, גם שמץ פחד שהמדינה עלולה לנהוג באלימות ברוטאלית שכזאת, עשוי „להרגיע" את השבט.

והנה, בעוד שהבדואים והדרוזים, שבט שבט על מסורתו, מכירים בסופו של דבר בקיום המדינה, ולפיכך, חרף מילחמו־תיהם ומאבקיהם בינם לבין עצמם, וביניהם, ובינם ובין המדינה, יודעים כי המלה האחרונה תהיה שלה, הבדואים היהודים של מאה־שערים אינם מכירים במדינה, ולפיכך, בסופו של דבר, מסתכנים בגירוי המדינה להפעיל נגדם אלימות.

רגע ההפעלה יבוא בהצטלבות שתי עקומות — עקומת ההתחזקות החרדית מזה ועקומת הרפיון המדיניתי מזה. תווי העקומות הללו עדיין אינם ברורים לגמרי, ומקום הצטלבותם מעורפל, אבל ההלם שיבוא במות נוסע־בשבת או שוטר בסקילה מאה־שערימית, יאיר אותם פתאום באור יקרות.

המו גלים

האם זו שמרנות? הבן־אדם מתרגל במשך כך וכך שנים לגלאלף, גלבית, גלגימל וגליצה"ל, ואם הוא חיידק רדיו מיומן, שיודע למצות מהתשפוכות האלקטרוניות הללו את שנקלט באוזניו כעידית, ואינו משועבד לגזלנית־הפנאי־הלאומית, המחפה על הזיבורית שהיא משפיעה ביריעודי אור מהפנטי־עין (טוב, לכל אחד יש רגעי חולשה וצורך בניקוי־ראש מול מירקע הטלוויזיה; אני מדבר בדרך כלל), הוא יכול לחיות מרוצה.

קרה מה שקרה — ועד עכשיו לא נהיר לי מה קרה בדיוק — וגלאלף נעלם.

מדוע, איך, עד מתי? השד יודע. והשד יודע מדוע זה היה בציע בקלות שכזאת. מה, לאף אחד במדינה לא איכפת שגלאלף מת? ואם לי זה איכפת, איכפת מאוד — הרבה יותר מאי־סגירת „אל־על" חרף כל ההפסדים הנוראים, חסרי הפשר והתכלית — אז אני סתם שמרן, שלא מתרגל לרוח הזמן ולשינויים שהיא מביאה בכנפיה?

ולא רק גלאלף נעלם, אלא שהיעלמותו הפלישה את גלגימל לגלבית, וברוך השם, היה הבדל מובהק בין שני חגלים האלה, ועכשיו אתה פותח את ברז הקרים ומקבל חמים, ולהיפך, והכל מבולבל וחסר סדר, חסר מידור, ויש לך הרגשה שנסגרה איזו חנות טובה של ספרים, שידעת בדיוק מה לחפש ואיך לחפש בה, ועכשיו אתה נצרך לאיזה דוכן ספרים העומד בשוק, ועליו ערימה מעורבת של סוגאלף סוגבית וסוגימל — החקבלה תופסת, פחות או יותר — אך סך־הכל, כך נדמה לי, ויותר מנדמה לי, אינו ממוצע בין אלף בית וגימל, שהוא בית, אלא משהו שפל ובזוי הרבה יותר, ולא אגיד את האות.

ובימים טרופים אלה, כשממשלת הזומבים שלנו, על הזומבי הגדול והזומבים הבינוניים והתת־זומבים, שוקדת על צוואתה ליורשיה האומללים־המאושרים, אולי אין סמל מוחשי יותר, מייידי יותר, לשפל הזיהומי שהיא מעניקה בו את כל האזרחים היום, ואת יורשיה מחר.

אבל אולי זו סתם שמרנות? אולי, אם מחר ניוותר רק עם גלגימל הוולגרי, הקולני והמפוטפט, גם אז לאיש, או לאיש כמעט, לא יהיה איכפת?

לא אתפלא.

בומה הביתה!

(המשך מעמוד 59)

גילגול עקר בבורסה — עקר מבחינה יצרנית, אך לא מבחינת רווחי האוויר העצומים.

● ובעיקר — אלה הן חברות־הגג של כל החברות „הרווחיות" הללו. ומכיוון שהן „רווחיות" לפי ההגדרה החדשה של זכות־קיום משקי אליבא דשרי האוצר, יש להן זכות קיום בניגוד לחברות „הלא־רווחיות", המייצרות טקסטיל באופקים, או פורמייקה בעפולה. חברות־הגג הללו, כגון אי־די־בי קבוצת בנק דיסקונט, בנק לאומי ושות', קבוצת כלל, חברת רובינשטיין, חברת איזנברג, דנות ודומיהן, גורפות את כל הרווחים במשק, רווחים הנוצרים בייצור. הכסף מגיע אליהן דרך המערכת הקיימת של ההזרמה במשק, כאשר הגורמים ה־מדרבנים את זרימת הרווחים הם הירידה בשכר הריאלי, הריבית הגבוהה וההטבות הממשלתיות במיסוי ובתנאי האשראי.

חברות אלו השתלטו על המערכת המיש־קית ובמידה רבה גם על מנגנוני השילטון ותהליכי קבלת ההחלטות. עכשיו הן מצפות לכך שהכל ילך לפי רצונן: האינפלציה, האבטלה וגם שבירת אירגוני־העובדים. האינפלציה משרתת את רצונן כי הן מר־וויחות את רווחי האינפלציה; האבטלה ומשבר־הייצור משרתים את רצונן, כי אין הן יצרניות ואין להן עניין בהשקעות פרודוקטיביות. המשבר הכלכלי מאפשר להן לבלוע את המיפעלים הקטנים, דבר שמאפשר את גידולן־הן. שבירת אירגוני הפועלים בוודאי משרתת את רצונן.

אם באמת היה הכל הולך לפי רצונם, היינו מגיעים תוך זמן קצר למיבנה חב־רתי נוסח המאה ה־19, או נוסח דרום־אמריקה במאה ה־20, כאשר אחוז קטן של האוכלוסיה נהנה מכל ההכנסה הלאומית — המוקטנת בהרבה — וכל הייתר עובדים כדי לייצר אותה.

אך אני משוכנעת שהם לא יצליחו להע־ביר את רצונם, ונשארה עוד מספיק תבונה בעם העובד כדי להבין את מגמות ההת־פתחות. לא חשוב איזו צורה תילבש המלחמה ה„אנטי־אינפלציונית" — העוב־דים יימצאו את הדרך והכוח להתנגד למגמות אלה.

הבראת מיפעלים נוסח הבנקים

ה מגמות האלה של השתלטות מונו־פולי ענק בלתי־פרודוקטיביים (וב־מקרים רבים בינלאומיים) קיימות בכל העולם. האמת היא שבחוץ־לארץ הציבור מבחין בכך, כותבים ספרים על הנושא, ויש כאלה שקוראים לזה „הזדקנות הקפי־טליזם", שאיבד את כוחו הצעיר, היצרני.

אצלנו, למרבית הצער, האיבחון הציבורי של תופעות אלה הוא קלוש ביותר, למרות עוצמתן. אצלנו, משום מה, שיטות הטיש־טוש של המימסד עובדות כמטה־קסם. כאשר מופיעה בעיתון כותרת, שהבעלות על חמישה מיפעלי מתכת עוברת אל בנק מסויים לשם „הבראת המפעלים", הכל עוברים על כך לסדר היום. אין פרשנות, אין קול, והכל כנראה מניחים שהבנק באמת „יבריא" מיפעלים אלה. נראה, שעם פיטורי ועד־העובדים באל־על הגיעה ל־קיצה גם התמימות הציבורית.

מדיניות הממשלה במשך שנים רבות, ובמייוחד בשנים האחרונות, טיפחה חב־רות ענק מנצלות, כנראה מתוך תקווה להשתמש בכוחן למטרותיה היא. אך מה שקרה הוא שהן גדלו כל־כך דרך צינורות ההתעשרות שהממשלה פתחה בפניהן, ש־כעת אין היא מסוגלת להשתחרר מחיבו־קיהן. בהונגרית יש אימרה המתייחסת למצב זה: „תפסתי טורקי ועכשיו הוא לא נותן לי לזוז".

נכון, דרושה היום ממשלה בעלת אומץ־לב. אומץ־הלב הדרוש לממשלה לא כדי לצאת נגד המורים, אלא כדי לצאת נגד חברות הענק ולהשתחרר מחיבוקן. לביצוע משימה זו יש צורך באומץ־לב גדול ב־הרבה מאותו „אומץ־הלב" שהורביץ גילה במילחמתו להורדת השכר. איזה אומץ דרוש כדי לצאת נגד החלשים, לא לעדכן קיצבות ילדים וקיצבות זיקנה? לכך דרוש אומץ? אומץ דרוש כדי לצאת נגד החז־קים. אם תקום ממשלה בעלת אומץ מסוג זה, אם יבוא שר־אוצר חדש, שמנוי וגמור עימו להחזיר את השליטה במשק לידי האדם היוצר, אני מוכנה להעמיד לרשותו תוכנית אופרטיבית להפסקת האינפלציה — ומיד.

דבר מזה לא שמחים!

תאכל חביבי, תאכל!

ברוך השם, יש אצלנו מה לאכול. אפשר לראות את זה בתמונה אבל צריך לאכול כדי להאמין שיש מזה דבר. וזו "הספרדי הכפול" שלנו וחוץ ממנו יש לנו עוד 12 מנות בריאות וטעימות שיעשו לך שמח בפה וטוב על הנשמה.

כל החבריה "מרביצים" כאן

הם יודעים למה.
איך שאתה נכנס תראה איך כל אחד מרביץ את המנה שלו בבית. עד שאתה מסתכל החומגה שלך מוכנה: טעימה מריחה ועסיסית. תאכל חביבי ושיהיה לך בתיאבון.

בוא מתי שמתחשק

מחי שבא לך - בוא ליהנות.
"בורגר ראנץ" פתוח מהבוקר עד הלילה, בריציפות.

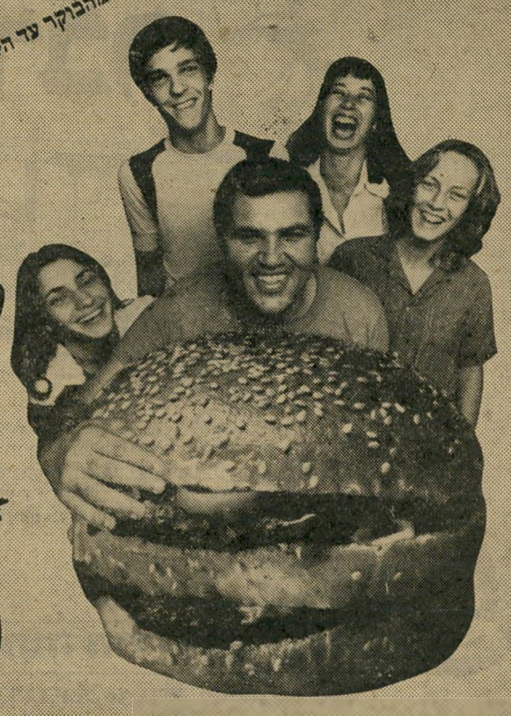

יש תיאבון – יש בורגר ראנץ!

בורגר ראנץ

ת"א אבן־גבירול 67. ת"א בן־יהודה - מול בנין אל־על
ת"א דיזנגוף סנטר. בקרוב ב"דולפינריום" (כביש ת"א-יפו).
רעננה רח' אחוזה 70. רמת־השרון סוקולוב 35. חולון רח' סוקולוב פינת קוגל.
קרית־ביאליק כביש חיפה-עכו.

בורגר ראנץ

אוקיי

נשבר לי הזין

קוראים לי חיים גרינברג, ויום אחד נישבר לי הזין. אני הולך לי בצהריים ופתאום בא לי לאכול משהו. מה אפשר? סטייק, המבורגר, פלאפל... שכחתי משהו? טוב, ביקשתי סטייק. אז נותנים לי משהו קטן, בקושי רואה אותו. עם כל הרצון הטוב לא עובר את ה־100 גרם. "איפה הזכוכית מגדלת?" אני שואל את המלצר, והחצוף אומר לי: "יותר טוב בלי, שלא תראה את החיידקים".

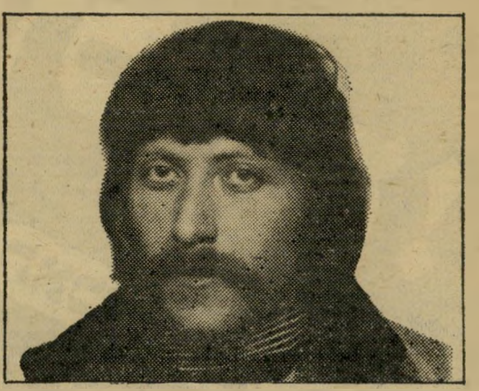

חיים גרינברג
תסתכל לי בעיניים ותגיד, אני צודק או לא?

קמתי והלכתי לקחת המבורגר. קיבלתי. עוד יותר קטן. משהו גמדי, לא עובר את ה־50 גרם, ואת החיידקים אפשר לראות בלי זכוכית מגדלת. אז לקחתי פלאפל. רק מה, היה חסר לי בפה טעם של בשר.

באותו היום נישבר לי הזין והלכתי לחבר שלי אריה ואמרתי לו: "מוכרחים לעשות משהו לטובתנו ולטובת החבר'ה הרעבים שבעיר הזאת".

חשבנו, בדקנו, ראינו, שאלנו ובאו לנו שני רעיונות טובים. האחד נקרא "מעורב ירושלמי" וזה רעיון טוב לבן־אדם רעב שיש לו קצת כסף בכיס. השני נקרא "עופלפל" וזה רעיון מצוין לבן־אדם רעב ותפרן.

אוכל יש? יש. להזמין את כל העיר אלינו למטבח לא בא בחשבון. חיפשנו, חיפשנו ומצאנו מקום סבאבה בצנטרום של הלונדון מיניסטור. ככה התחיל הסיפור של "המנה הכי גדולה בעיר".

היום, מי שיש לו כמה לירות על הנשמה, בא אלי ואומר לי: "מעורב", אז אני שם לו על הפלאטה כ־250 גרם בשר טרי. כן, עיוני, רבע קילו כבד ושישליק ולבבות וטחול וחלמונים. ולכל הדברים הטובים האלה, אני מוסיף בצל קצוץ ותבלין סודי שאני מכין בעצמי (יותר מ־10 סוגי תבלינים שונים) - וגם אם תחתכו לי את השערות, כמו לשמשון, אני לא מגלה את הסוד. כל הבשר הזה הולך בפיתה או בצלחת עם חמוצים וסלטים ומה לא. וזה יוצא יותר טעים, יותר גדול ויותר זול מכל סטייק שתמצאו לי בעיר הזאת (וכבר פרסמתי בעתונים שאני מוכן להתערב עם כל אחד על העניין הזה).

ובשביל להיות בטוח מהקונקורנציה שמתה מקינאה - רשמתי את השם "מעורב ירושלמי" כסימן מסחרי, ואם מישהו חושב להשתמש בשם הזה, אני מכניס לו תביעה כזאת שעושה אותי מיליונר ברגע.

ומה עם התפרנים? אר־קיי. בשבילם יש לי משהו דליקטס שנקרא "עופלפל" (שם רשום. דיר באלק).

אתה בא אלי ואומר לי: "עופלפל", תיכף ומיד אני לוקח פיתה טריה, חותך אותה, שם בשקית (שלא יפרל כלום החוצה מהפיצוץ) ומכניס שש קציצות עוף טחון מצופה בפירורי־לחם בטעם של עוד. ועל זה שופך טחינה, סלט ירקות אמיתי וחמוצים -ובשביל הכיף מוסיף עוד שתי קציצות למעלה, ככה שהטעם הטוב בא לך מהביס הראשון.

הכל נקי, נקי, בהשגחת כל מי שאתה רוצה, ועולה לך כמעט כמו פלאפל. זאת אומרת, הרבה יותר בשר מהמבורגר, בפחות כסף, והסלטים - און־דה־האוס. וכמו שכמה מהקליינטים שלי אומרים: "עופלפל או שום דבר".

אז אם גם לך נשבר הזין מסטייקים גמדיים, המבורגרים מיקרוסקופיים ופלאפל פארווה, שמע לי, בוא אלי לפסג' לונדון מיני סטור באיבן־גבירול 30 ת"א, ותבקש "מעורב ירושלמי" או "עופלפל". כדאי לך לבוא עוד היום - ואני לא מאיים - אבל התמונה שלי מסתכלת עליך מהקיר.

"**מעורב ירושלמי**" "**עופלפל**" יותר טעים, יותר גדול ועולה פחות מסטייק או המבורגר.

חדש

עוֹפְלָפֶל®
או
שום
דבר

משהו חדש וטעים קורה בעיר הזאת: עופלפל®, כמו פלאפל, רק מבשר עוף וכל התוספות: סלט, טחינה וחמוצים. שיגעון אמיתי בפיתה ועולה בינתיים רק 8 ש"ח. בוא בהמוניך, **הטעימה חינם!**

המנה הכי גדולה בעיר®

אבן גבירול 30, ת"א (לונדון מיניסטור).

בוא נתערב

על מנה "מעורב"®

שלא תמצא בכל העיר
מנת בשר
טעימה יותר,
גדולה יותר
במחיר דומה.

המנה הכי גדולה בעיר®

אבן גבירול 30, ת"א
(לונדון מיניסטור).

עיצוב: דתיה

הבחורה עמדה נשענת על הקיר, בנסיבות חשודות.

האיש התחבא מתחת לשיח. האם היה מותר לעצרם?

שוטטות

„ת ראה את הפצצה הזאת, חתיכה לאללה,“ אמר עוזי לחברו לסיור, ראובן.

עוזי היה סטודנט, שעבד בשעותיו ה־פנויות כשוטר. היה זה אחד הימים הרא־שונים שבהם נלוות לראובן, השוטר הוותיק, לשם סיור שיגרתי ברחובותיה הראשיים של העיר. השעה היתה שעת־ערב מאו־חרת. השניים נעצו את מבטם בחתיכה גבוהת־קומה, שנשענה על הקיר. היא היתה לבושה בחליפת־מכנסיים הדוקה, ועישנה סיגריה.

ראובן הסתכל בה בריכוז ואמר: „אני, לא מכיר אותה, בטח חדשה בשטח. מעניין שהבחורות הקבועות נותנות לה לעבוד כאן!“ הם המשיכו בנסיעתם, כאשר עוזי עדיין מתבונן בחתיכה.

„היא באמת לא רעה, אבל היית צריך לראות את הסטודנטיות אצלנו בפקולטה, הכי יפות באוניברסיטה!“ התגאה עוזי.

„אולי אתה מסדר לי איזו חתיכה סטו־דנטית?“ שאל ראובן בקריצה. „בשביל זה אתה מסתובב שם באוניברסיטה, מהז“

עוזי התכעס. הוא ראה שליחות בלי־מודיו, ואהב להסביר ליתר השוטרים את מה שלמד. הוא אמר לראובן: „מה אתה מדבר? אתה יודע איזה חומר לומדים אצלנו? כל־כך הרבה דברים חשובים, שעוזרים גם בעבודה במישטרה. תראה, למשל, הסעיף שלמדנו השבוע, אפשר לע־צור את כל תל־אביב עליו.“

„איזה סעיף?“ התעניין ראובן.

„סעיף השוטטות. כל מה שאתה צריך להוכיח הוא כי האיש נמצא במקום כל־שהו בנסיבות שמהן אפשר להסיק שהוא נמצא שם למטרה אסורה. למשל, החתיכה שראינו נשענת על הקיר. בשעה כזאת של הערב, לבדה ברחוב — זה חשוד. אולי היא עומדת שם למטרת זנות, או לשם כייסות, או כדי לצפות אל בית־הדירות ממול ולהכין רקע לפריצה, וזה כבר מספיק להאשים אותה בשוטטות.“

„מה העונש על שוטטות?“ התעניין ראובן.

„שישה חודשי מאסר,“ ענה עוזי.

„אז אתה לא יכול לעצור אף אחד על הסעיף הזה, כי החוק מתיר לנו, לשוטרים, לעצור בלי צו־מעצר רק על עבירה ש־עונשה יותר משישה חודשי־מאסר.“

עוזי הירהר רגע ואמר: „אני בשנה ראשונה באוניברסיטה, ועוד לא למדנו דיון פלילי, ואני לא יודע מה סמכויות המעצר.“ “

„בואי מותק,“ אמר לה ראובן, „עלי לאוטו. אנחנו עוצרים אותך.“

כאשר נכנסה הצעירה למכונית, שאל עוזי את ראובן בשקט: „על איזה סעיף אתה עוצר אותה? הרי אמרת שעל שו־דים כהים, היושב בשקט מתחת לשיח. הוא נראה כאילו הוא מנסה להסתתר, וראיבן ניגש אליו בצעדים מהירים.

„מה אתה עושה שם, חביבי?“ שאל את הבחור.

„שום דבר, סתם נח קצת,“ ענה זה. וכאשר קם על רגליו נשמטו מבגדיו שני מברגים קטנים.

„אוהו,“ אמר ראובן, „זה אתה, כושי? שוב פעם עם כלי־פריצה? יאללה, בוא גם אתה איתנו לתחנה!“ כושי הלך בעק־בותיו בלי תלונות. הוא היה קליינט ותיק של המישטרה וידע שלא כדאי לריב עם שוטרים.

שני השוטרים ואורחיהם נסעו לכיוון תחנת המישטרה, כאשר התקבלה קריאה באלחוט כי שני צעירים במכונית פו"ו כחולה תלשו ארנק מזרועה של תיירת, שהיתה בדרכה לבית־מלון בסביבה. מו־קד המישטרה ביקש מראובן שינסה לאתר את המכונית ונוסעיה.

מכונית המישטרה שינתה את כיוון נסיעתה ופנתה אל בית־המלון. לא רחוק משם הבחינו השוטרים במכונית דומה ל־תיאור שנתקבל, ובה שני אנשים. השוט־רים עצרו את המכונית, שנסעה באיטיות רבה לאורך המדרכה.

„מה אתם עושים כאן?“ שאל ראובן את השניים. „אנחנו מחכים לחברה ש־צריכה להגיע כל רגע,“ ענה אחד מהם. ראובן ביקש מהם להתלוות אליו לתחנת המישטרה ועוזי נהג את מכוניתם, כדי שייערך בה חיפוש למציאת הארנק הגנוב.

לתפוס את חצי תל־אביב

א חרי חודשיים נפגשו שוב כל גי־בורי אותו הערב בבית־המישפט. זוהבה, הפרוצה הנאה, נשפטה ראשונה. היא נאשמה בכך שעסקה בזנות, בנסי־בות שיש בהן משום מיטרד לדיירי רחוב נהלל מס' 17, בכך שצעקה, קיללה וחבטה בארנקה במכונית, בשעת ערב מאוחרת.

לזוהבה לא היה סניגור. היא הודתה באשמה והשופט התחשב בעובדה שיש לה תינוק וחטיל עליה קנס של 200 שקל. הוא הזהיר אותה, כי בפעם הבאה יאלץ להטיל עליה מאסר ולא יוכל להסתפק ב־קנס. זוהבה יצאה מאולם המישפט מחייכת, ליטפה את לחיו של עוזי, שעמד במיס־דרון וחיכה לתורו להעיד. „שלום מו־תק,“ אמרה לו. „כל טוב לך.“

(המשך בעמוד 64)

„סתם נח קצת“

כ אשר עברו בפעם השנייה ליד ה־קיר התרחשה מריבה נרגשת. הבחורה רקעה ברגליה, זרקה את הסיגריה הבו־ערת שהיתה בפיה על שני גברים שישבו במכונית, וחבטה בארנקה על גג המכו־נית. היא גם קיללה וצעקה במלוא קו־לה. אורות החלו נדלקים בבית הסמוך, ואנשים רדומים הציצו מבעד לחלונות. שני השוטרים מיהרו למקום.

הבחורה המשיכה לצעוק בקולי קולות: „מה אתם עושים צחוק ממני? אני פרצוף של מאה לירות? תעופו מפה, מניאקים, תלכו לאיזה מלוכלכת שתביא לכם מח־לה!“ הבחורים במכונית מיהרו להסתלק, כאשר ראו את השוטרים המתקרבים, והבחורה המשיכה לצעוק.

„נכון,“ אמר ראובן, „אבל אני עוצר אותה על סעיף די חדש, שנתקק במיוחד למטרה הזאת. זה סעיף המעניש מי ש־עוסקת בזנות ועושה בעיות וגורמת מיט־רדים לדיירי הסביבה. העונש על סעיף זה הוא שנה מאסר, ולכן יש לנו סמכות לעצור אותה.“

עוד הם מדברים, הבחינה עינו ה־מנוסה של ראיבן בצעיר לבוש בג־טוטות אי־אפשר, ואני יודע שהעונש על שידול־לזנות זה רק שלושה חודשי מאסר, אז גם כן אין לנו סמכות לעצור.“

מדור להבהרת זכויותיו המישפטיות של האזרח. אין המדור מתיימר לתת יעוץ מישפטי ספציפי, ובכל מיקרה יתכן שוני בגלל הבדלים בעובדות. המדור מנתח את המצב המישפטי בישראל, לפי החוק והתקדימים.

תדריך

1. **עבירת שוטטות היא עבירה יוצאת־דופן בספר החוקים. הסעיף מיועד למנוע עבריינות עלידי תפיסת פושעים, בטרם הספיקו לבצע את העבירות.**
2. **כיוון שהסעיף עלול לחול על מיקרים כה רבים, יש להשתמש בו בזהירות רבה, פן תפגע חירות הפרט בצורה חמורה.**
3. **האלמנט העיקרי של עבירת השוטטות הוא התנועה ממקום למקום. אדם הנמצא במצב סטאטי אינו משוטט, לפי הגדרת הסעיף.**
4. **שוטטות יכולה להתבצע גם במכונית, וא רק ברגל. בכל שעה משעות היום.**
5. **אי התנועה הפיסית צריכות להתלוות נסיבות מחשידות אובייקטיביות, המעידות חשד כבד כי האדם משוטט במטרה אסורה או פסולה.**
6. **כל ספק קל, שלא היה אולי סביר לגבי עבירות אחרות, יגרום לזיכויו של נאשם בשוטטות, בגלל אופיה המיוחד של העבירה.**

מכנסי קורדרוי
ג'ורדאש
בשלל צבעים
במכירה
סוף העונה
סופר סיים
יבוא ושיווק בסיטונות וליחידים
תל-אביב: יהודה המכבי 57, 456351
רחובות: רח' הרצל 181, 054-76274
ר"ג: רח' דר כהן 2, פינת ביאליק 734730,66
ג'ורדאש ג'ינס
הצלחה דוהרת באופנות-הנוער
JORDACHE

חוק בצד

(המשך מעמוד 63)

פקיד־העזר קרא לראובן לאולם, כדי שיעיד כעד־תביעה במישפטו של כושי. כיוון שהתביעה לא מצאה ראיות לפריצה כלשהי ב־איזור באותו ערב, נאשם כושי רק בשוטטות. התובע חקר את השוטר על כל פרטי הפרטים של אותו הערב, וראובן היה עד דייקן ומהימן, שלא שכח מאומה. אולם כאשר סיים את עדותו, קם הסניגור ושאל אותו רק שאלה אחת: מר ראובן, האם ראית את כושי מסתובב באותו ערב?"

„לא," ענה ראובן, „הוא ישב כל הזמן תחת שיח ולא זז. אני חושב שהוא התכוון להסתתר ממני. הוא קם רק כאשר ביקשתי ממנו לבוא למכונית."

„זה הכל" אמר הסניגור.

אחרי שראובן, שהיה עד־התביעה היחיד, סיים את עדותו, קם הסניגור על רגליו ופנה אל השופט: „כבודו," אמר, „אני מבקש לזכות את מרשי על הסף. עבירת השוטטות היא עבירה מוזרה ובלתי מוגדרת. הדבר היחיד המוגדר בה הוא התנועה. שוטטות, גם לפי פירושה המילולי וגם לפי פירושה המישפטי, היא תנועה. אבל מצב סטאטי, כמו ישיבה, עמידה או שכיבה, הם ההיפך משוטטות. לכן, כיוון שמפי עד־התביעה עצמו הוכח כי כושי לא זז ממקומו, אלא ישב בשקט תחת שיח, אני מבקש לזכותו על הסף."

התובע המישטרתי הצביע על כך, שהנסיבות בהן נמצא כושי במקום היו חשודות, כי בידו היו שני מברגים היכולים לשמש כלי־פריצה, וכי שוטטות אינה דורשת בהכרח תנועה.

בית־המישפט אפילו לא נזקק להפסקה כדי להחליט בעניין. ה־שופט ידע כי התקדימים אומרים, שכדי להרשיע בשוטטות יש צורך להוכיח תנועה. לכן קיבל את טענתו של הסניגור וזיכה את כושי מאשמת שוטטות בלי שנדרש להשיב לאשמה.

מצב נפשי נדרש

שני **הצעירים** ממכונית הפד"ו חיכו לתורם באולם. גם הם נאשמו בשוטטות. כיוון שברכבם לא נמצא הארנק החטוף ולא חפץ חשוד אחר, ראובן ועוזי העידו על קורות אותו הלילה. סיפרו על המידע שקיבלו במשדר על חטיפת ארנק מתיירת, על כך שראו את שני הבחורים נוסעים בצורה מוזרה, קרוב למדרכה, באיטיות גדולה. „ההסבר שלהם היה, כי הם מחכים לחברה שצריכה לבוא," סיפר ראובן, „אבל אנחנו לא ראינו אף בחורה בסביבה."

בתיק זה לא היתה מחלוקת. כי שני הנאשמים היו בתנועה בעת שנתגלו על־ידי השוטרים. דווקא נהיגתם האיטית היא שעוררה את חשד השוטרים. אולם כאן העלה הסניגור טענה אחרת. לדברין מכוון המונח שוטטות אך ורק ל־הליכה ברגל.

השופט קבע כי לא הוכחה בפניו עבירת השוטטות. אמנם נסיעה ב־מכונית יכולה גם היא להוות שוטטות, ואין לפנות למקורות החוק העתיק כדי לשלול אפשרות כזו. אולם בית־המישפט לא ראה בהתנהגות הצעירים את המצב הנפשי הנדרש לשוטטות. הוא קבע כי הם היו עקביים בטענתם, כי המתינו במקום לחברה, וכי נסעו לאיטם כדי שיוכלו לאתרה.

על סיפורם זה חזרו גם בבית־המישפט ואף הביאו את הבחורה. בית־המישפט זיכה גם את השניים מעבירת שוטטות.

„תצטרך ללמוד על סעיף חדש באוניברסיטה, אם תרצה פעם להרשיע מישהו," אמר ראובן ל־עוזי בחיוך.

ניתוח מישפטי

סעיף 216 (א) (5) לחוק העונשין 1977, קובע את עבירת השוטטות בין עבירות קלות אחרות, המדברות במיטרדים. הסעיף מבוסס על פקודת־החוק־הפלילית המנדטורית משנת 1936, ויסודו בחוק אנגלי מהמאה שעברה.

הסעיף קובע עונש של שישה חודשי מאסר על מי שנמצא „משוטט בחצרים או בקירבתם או במקום ציבורי, והכל בזמן ובנסיבות שיש בהם כדי להסיק שהוא נמצא שם למטרה אסורה או פסולה".

השבוע פורסם בעיתונות, כי שני בחורים בעלי עבר פלילי, שעברו ברחובות העיר לאור היום והסתכלו בחלונות־הראווה, נחשדו בשוטטות.

יסודות עבירת השוטטות נותחו בהרחבה בפסק־דין של בית־המישפט העליון, עירעור פלילי 136/51 (פד"י ה' 1602). שם שמו את הדגש על הכוונה לבצע פעולה בלתי־חוקית או פרועה, וקבעו כי העונש מוטל כיוון שהמחשתה של כוונה זו נראית קרובה.

פסקי־דין אחדים הדגישו את אריפיה המוזר של העבירה הזו, שאינה מענישה על עבירה מושלמת, אלא מנסה למנוע ביצוע עבירות עקב חשד. לכן נקבע בתיק פלילי תל־אביב 376/53 (תמ' י"ב 22), כי כל ספק קל, שלא היה מספיק כדי זיכוי בעבירות אחרות, פועל כאן לטובת הנאשם.

מיספר פסקי־דין, שהראשון בהם משנת 1946, 98/46 (1946 פמ"ן 649), קבעו כי יסודה של העבירה הוא בתנועתו של העבריין. מצב סטאטי, קבע פסק־הדין, הוא היפוכה הגמור של עבירת השוטטות.

בעירעור פלילי 4/54 (פד"י ח' 349) קבע בית־המישפט העליון, כי הואיל והמכונית משמשת בזמננו אמצעי יעיל מאוד לביצוע מעשי פשע, הרי שגם נסיעה במכונית יכולה להחשב כשוטטות.

האיש מתחת לשיח
„בוא איתנו, חביבי..."

במדינה

פרשת ברנס

חשד נוסף או משוגע?

כיוון חדש בחקירת רצח רחל הלר, או אזעקת־שווא של מזרף

„אני לא יכול לסבול יותר, אינני ישן בלילות, אני מוכרח לדבר עם קצין", אמר גבר מרושל ומזדקן ליומנאי של תחנת־המישטרה בבאר־שבע. היומנאי הביט בו ראה לפניו בחור כבן 30, שחור שיער ועין, בלתי־מגולח ונעול נעלי־בית. הגבר עמד בתוקף על בקשתו להיפגש עם קצין. וכאשר נשאל לנושא השיחה אמר: „לפני שש שנים רצחתי חיילת בצפון, ולפני שנה רצחתי עוד חיילת ליד מישמר־הנגב, אני לא יכול יותר, אנא עיזרו לי".

פרקליט ישראל
לנסות כל דבר

אחרי הקדמה זו, זימן השוטר קצין ואת מפקד התחנה, סגן־ניצב חיים בן איון, והם הסתגרו בחדר, כדי לשוחח עם הגבר שמסר כי שמו י. סולימן.

הדבר היה ביום שלישי לפני שבועיים, בשעה תשע בערב. שוטרי התחנה העלו מיד את ההשערה כי מדובר ברצח רחל הלר ווורד וינר. כזכור, כאשר התגלתה גופה של ורד וינר, ליד מישמר־השרון, בליל העלטה, היו שטענו כי יש קווי דמיון רבים בין הדרך שבה נרצחה הקיבוצניקית, והצורה שב הנרצחה רחל הלר.

זמן מה אחרי הרצח נעצר בדואי צעיר, עטווה אלטורי, כחשוד ב־רצח, ולפני זמן קצר הורשע בבית־המישפט־המחוזי בבאר־שבע, ונידון למאסר־עולם.

משוטט ברחובות. בזמן שסולימן, שהוא יהודי, התייצב בתחנת־המישטרה היה שם, במקרה, גם העיתונאי דוד פרטוק, העורך של העיתון המקומי של באר־שבע. הוא דיווח על המקרה בעיתונו, והדבר הגיע לידיו של סניגורו של אלטורי.

כיוון שהמישפט עומד בפני ערעור בבית־המישפט־העליון, הזדרז עורך־הדין משה ישראל וכתב מיכתב דחוף ליועץ המישפטי, לפרקליט המדינה ולגברת יהודית קרפ, המנהלת את החקירה המחודשת בעניין רצח רחל הלר. הוא ביקש שיוודעו את תוצאות החקירה בתחנת־המישטרה, ויודיעו לו על כך.

ביניתיים נודע מבאר־שבע כי ה־איש נראה שנית משוטט ברחובות, כאשר ראשו מגולח. נראה כי אנשי המישטר התקשרו באותו ערב לד"ר אלכסנדר פאליק, שהוא ה־פסיכיאטר המחוזי, והעבירו את סולימן לרשותו. כיוון שהוא כנראה חולה־נפש. אולם, אפילו יתברר כי סולימן חולה־נפש, אין זה בהכרח מוציא אותו מכלל חשד ברצח ה־חיילות. שכן בזמנו נבדקה גם אפ־

מבצע בריאות
במלון
גלי זוהר ים-המלח
190 שקל • מע"מ לאורח
בחצי פנסיון, כולל:
• קפה וטוגה בשטה 4 אחה"צ
• בידור, בינגו, קולנוע, דיסקוטק ווידיאוטייפ
• 6 כרטיסי כניסה חינם לבריכות הגופרית
לאורח השוהה לפחות 6 לילות
• תוספת לפנסיון מלא -
30 שקל • מט"ח בלבד!
מלון גלי זוהר ים-המלח
להזמנת מקומות: ת"א שד' רוטשילד 66
טלפון 03-615398
ים המלח מלון גלי זוהר טלפון 057-90851

ORIENT
השרות כמו השעון—
דייקני, מושלם, מהימן
בתוך שבוע תקבל שעונך בחזרה.
אחריות לתיקון— 6 חודשים • חלקים מקוריים.
מעבדת שרות ארצית "בני משה קרסו"
רח' ריבל 26, ת"א. טל. 332379

שרות כזה, שהיא סבירה ביותר. אי לכך ביקש הסניגור כי מסקנות החקירה יימסרו לו, ואם יש בהן כדי לשמש ראיות חדשות לערעורו של הבדואי, הוא יוכל להשתמש בהן.

האם זהו הכיוון החדש שאליו מייחלים בחקירת רצח רחל הלר? או שמא אוזעקת־שווא נוספת של מטורף.

מישפט

ביזבוז כספי המדינה

התדיינות של שנה על נזק למכונית משטרה בשיעור 66 שקל

יונתן פרנקל הוא יצור נדיר. הגבר הנאה בן ה־36 הוא נהג מיקצועי בחברת אגד יותר מ־13 שנה, ולמרות שהוא נוהג יותר ממאה אלף קילומטר לשנה על ה־כבישים, עבר עד היום שתי עבי־רות תנועה בלבד. האחת בשנת 1970, עליה שילם בברירת קנס 30 לירות, והאחרת בשנת 1975, גם היא ברירת קנס של עשר לירות.

בחודש יוני 1979 קרתה לנהג האוטובוס התאונה הראשונה ב־חייו. בפינת הרחובות אגריפס וה־מלך ג'ורג' בירושלים נתקל האו־טובוס שלו במכונית פורד אסקורט משטרתית. המכונית המישטרתית פגעה באוטובוס בחלקו האחורי ונפגעה בכנפה הקדמית. שני הנ־הגים ירדו וראו כי נגרמה שקע־רוריה בכנף של האסקורט. לאר־טובוס לא נגרם כל נזק ואיש לא נפגע. הנהגים החליפו פרטי זיהוי, וכל איש פנה לדרכו.

הנזק לאסקורט נבדק במישטרה, והגיע בשנת 1979 לסך של 661.25 לירות ישראליות. חברת אגד הו־דיעה מיד כי היא מוכנה לפצות את המישטרה על נזקה, ללא כל קשר לשאלת האשמה בתאונה.

אך, הפלא ופלא, המישטרה לא ויתרה ופתחה בתביעה סלילית נגד נהג האוטובוס שנאשם בגרימת ה־נזק.

פרוטקציה למישטרה? כבר ביגואר 1980 שלח עורך־הדין גב־ריאל ראובינוף, סניגורו של פרנ־קל מיכתב לראש ענף התנועה ב־משה המחוז־הדרומי, הסביר לו את עברו הנקי של נהג האוטובוס ואת הטירחה המיותרת שבהמשך המיש־פט, וביקש ממנו לסגור את התיק, אך מיכתב זה לא נענה עד היום. להיפך, למרות שבינתיים חלה נהג האוטובוס ונזקק לשלושה ניתוחים, שבגללם שכב שלושה חודשים ב־בתי־חולים, המשיכה המישטרה ב־עקשנות רבה בתביעה.

במישפט שנערך השבוע בפני שופט התעבורה הירושלמי, עמנ־אל דינור, הופיע השוטר שנהג ב־אסקורט וסיפר כי שתי המכוניות עמדו במקביל בקו העצירה הגובל ברמזור, וכאשר התחיל האוטובוס בנסיעה הוא פגע במכונית המיש־טרה. גם רב־פקד מאשה טריפוס, שישבה באסקורט בעת התאונה, העידה כך.

פרנקל עלה על דוכן־העדים ו־הסביר לשופט בפשטות, כי לו היתה גירסת השוטרים נכונה, לא יכול היה האסקורט להיפגע בכנפו הקדמית מחלקו האחורי של האו־טובוס. פגיעה כזו אפשרית רק אם מכונית המישטרה ניסתה "לגנוב" את הדרך, ולעקוף את האוטובוס הנוסע מצד ימין. השופט זיכה את נהג האוטובוס מאשמה.

השאלה החמורה שנותרה היא מדוע על הציבור לשאת בהוצאות מישפט־סרק ארוך כזה, על העדים שהופיעו בו, על התובע והשופט שזמנם משולם מכיס הציבור. האם למישטרה יש פרוטקציה בהגשת תביעות סליליות לבית־מישפט?

"גליל" עושה לנו טוב

מזון מלכות מכיל כמויות גדולות של חומצה זרחנית, קלציום, אשלגן וברזל המהווים יסודות בבנין גוף האדם.
הפולנית־מוצר המורכב מפולן (אבקת פרחים), מזון מלכות ודבש.
הפולנית עשירה בפרוטאינים, מינרלים, חומצות ואנזימים חיוניים לגוף.
אנשי מחקר איבחנו הטבה ניכרת־גופנית ונפשית, באנשים שתפריטם כלל מזון מלכות ופולנית.
פרטים נוספים אפשר לקבל ממחלקת ההסברה של מעבדת "גליל".
להשיג בשקם, בשופרסל, בסופרמרקטים, בצמחוניות ובחנויות המובחרות.

מזון מלכות ☆ פולנית
ממוצרי מכוורת קיבוץ שמיר

גוב־עריון

הכלב שלך זקוק למזון שיכיל את כל אבות המזון החיוניים, הויטמינים והמינרלים. מזון שצוות רופאים וטרינרים פיתח.

לאספקת אנרגיה
וכוח לפעילות הגופנית –
פחמימות.

למערכת דם בריאה,
לבנית הכדוריות האדומות
ולמנגנון קרישת הדם
וכן לחילוף חמרים תקין –
ברזל, נחושת וקובלט,
ויטמינים B12 ו־K.

לגדילה, לפיתוח הרקמות והשרירים,
לשמירה על המערכת החיסונית –
חלבונים.

לפרווה צפופה ומבריקה
ולעור בריא –
חומצות שומניות,
ויטמין A וויטמין B.

לחילוף חמרים תקין –
ויטמין B6, תיאמין,
ניאצין, חומצה פולית ויוד.

לבנית העצמות ולחיזוקן,
ליציבות השלד
ולבריאות השיניים –
סידן, זרחן וויטמין D.

הכלב שלך זקוק למזון מלא ומאוזן.
מזון נקי שיכלול את כל אבות המזון,
את הויטמינים והמינרלים.
זהו „דוגלי".
מזון שהרכבו תוכנן בידי צוות וטרינרים
ושופר על ידו תוך מעקב אחר
התפתחותם וצרכיהם של עשרות כלבים,
בכלביה שהוקמה במיוחד לצורך זה.
הגודל המיוחד של הפתיתים יסודו
בטכנולוגיה מיוחדת ששולבה בייצור.
היא מאפשרת עיכול טוב יותר
של המזון וספיגה גדולה יותר
של המרכיבים הטבעיים החיוניים
לגוף הכלב.
„דוגלי", פשוט, בריא לכל כלב.

דוגלי

מזון בריא לכלבים

דוגלי — מוצרים וטרינריים בע"מ, ת.ד. 39, ערד

פלפוטק

מאת

ד"ר יקותיאל שרעבי

ועדנה פיינרו

אין חכם כבעל נסיון

היה היה חתול, זכר מאוד: בכל לילה היה מתעלס עם חתולותיו, ויללות העונג שלו החרידו את השכנים משנתם. אחרי לילות רבים ללא־שינה טיכסו עיצה ומצאו: להוריד לו את הביצים. הורידו.

דון ז'ואן

יועץ אהבה

תמה פרשת דון ז'ואן, חשבו בסיפוק, ועלו על יצועם בחדווה. רק עצמו עיניים והיללות שבו והפגיזו את שלוות הלילה. הביטו בחלון: גדוד של חתולים עושים אהבה ומיללים. כשחתולנו מפליא את זעקותיו. „מה אתה צועק, הרי כבר אינך מסוגל לעשות דבר?" „נכון" ענה גיבורנו „אבל עכשיו אני יועץ!"

תחרות הצילום, הבדיחה והסיפור

מדור „כלבוטק" פותח תחרות של הצילום, הבדיחה או הסיפור המוצלח, שנושאו בעלי־חיים. הקוראים מוזמנים לשלוח צילום מעשה־ידם, בדיחה מאו־צרם או סיפור מניסיונם האישי, והדב־רים שיפורסמו יזכו בפרסים: מזון לכלבים מתנת „דוגלי — מזון בריא לכלבים", או מוצרים שונים לחיות־הבית, מתנת יאיר צולר, מחנות „צמח", רחוב פרישמן 44 בתל־אביב. לבדיחה המוצלחת יוענק פרס בשווי 50 שקל, לצילום או לסיפור — פרס בשווי של 100 שקל, לפי בחירת הזוכה.

המישטרה הבריטית בעיקבות וולט דיסני

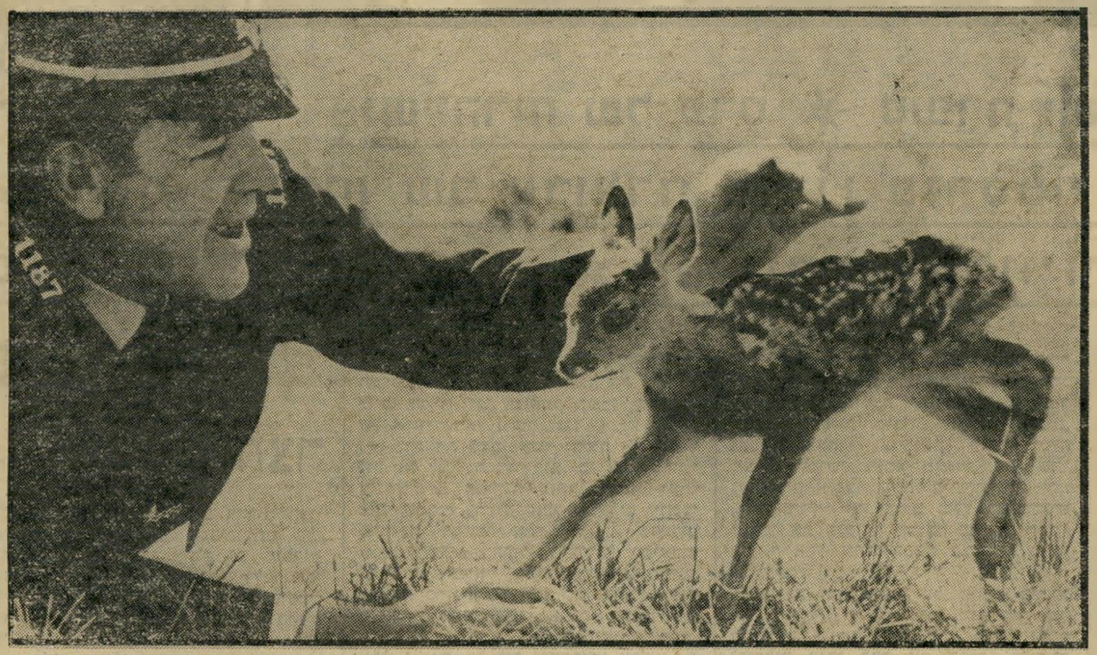

מפקח המישטרה ג'ון סמית וכן טיפוחיו במבי

השוטרים הישקו והאכילו אותו מזון תינוקות

כולנו גדלנו על האגדה הנפלאה שצויירה בידי וולט דיסני, המספרת על במבי, המאבד את אמו, ניצל מצייד אדם, ונשאר לבדו להתמודד על חייו העצמאיים ביער.

המציאות מחקה את הקולנוע: בעיירה בשם האסלמר, במחוז סארי שבאנגליה, יצא מפקח ג'ון סמית, בלילה קודר וגשום, לדלוק אחרי שודדים בשוד של שעת חצות. לפתע פיתאום האירו פנסי מכוניתו עיקבות מוזרים על הכביש: כיתמי דם ושרידי עור. הוא קפץ מריכבו והכין עצמו לגילוי הפושעים: בוודאי נמצעו במנוסתם. מה נדהם לגלות בשולי הדרך עופר בן־יומו, נרעד ונפחד. היתה זו אמו שנספתה על אם־הדרך. הדורסים פגעו וברחו.

המפקח אסף את במבי, הוביל אותו לתחנת המישטרה, שם עטפוהו בסמיכה חמה, הישקו אותו בחלב והאכילו אותו מזון־תינוקות, עד שמצאו לו בית באחד הפארקים הלאומיים במחוז סארי הירוק, שם הוא חי באושר ועושר עד עצם היום הזה.

האם הכלב מפחד?

בוודאי שכן. רבים סבורים, בטעות, שה־כלב הינו תוקפן מטיבעו, ובשל־כך באו חוקי העזר, כמו „מכת הכלבת" ותקנות המחסומים והרצועות.

אבל לכלב, כמו לאדם, יש נפש ויש רגש. כשהוא מפחד, בדיוק כמו אנשים רבים, הוא מגיב בתוקפנות. וכמו בן־אנוש הוא מפחד בגלל חוסר־ביטחון, בגלל רגש נחיתות, או כתוצאה מגירויים שאינם נעימים לו.

מבט פחדן

אזניים לאחור

כאשר כלב מגיע לדרגת פחד כזו, שהוא בורח מפני כלבים אחרים או מפני אוייבים פוטנציאלים, מצבו בכי רע: הוא גורם לצד שכנגד גירוי של יצר־הרדיפה ויצר־הציד. לכלב הבורח אין יעד ולכלב הרודף מטרה מוגדרת. התו־צאות לגבי הכלב הבורח עשויות להיות חמורות.

איך תבחין בכלב מפחד? ככל שהסכנה גדולה יותר תהיינה אוזניו משו־כות יותר לאחור. בדרגה גבוהה של פחד תשכבנה אוזניו, שטוח, על צווארו, וזוויות־פיו תהיינה משוכות לאחור. ראשו יראה קטן ומתוח, והוא ישמיע יללות ובכי.

כלב פוחד עובר, לעיתים, למצב של התגוננות. או הוא מסוכן — "קפלים על מיצחו, שיניו אינן חשופות, גבו כפוף במיקצת, אפו מורם במיקצת, הוא יורד מעט על רגליו האחוריות.

כאשר כלב פוחד עובר ממצב של לחץ למצב של תקיפה הוא מבצע תנועות של נשיכה, חושף שיניים, ולסתותיו דופקות זו בזו.

כמובן, את רוב הסימנים החיצוניים לפחד הכלב אפשר יהיה לזהות בכלבים עם אוזניים עומדות ושיער קצר. קוקר־ספאנייל יריים את אוזניו הנפולות. כלבים אחרים אינם זוקפים את אוזניהם בשעת סכנה, כי אם מושכים אותן לאחור. אצל כלבים ארוכי־שיער קשה יהיה לזהות את קיפלי העור ואת מבע עיניהם. אבל, מעל לכל: בעל היודע נפש כלבו, ידע להבין את תגובותיו בכל המצבים.

מבט תוקפן

שיניים חשופות

צ'ולענט למישפחה מרובת־ילדים

הכלבן הראשי של מישטרת פאריס מכין „קאסולה" לכלבי המישטרה — ולמי שאינו מכיר את רזי המיטבח הצר־פתי יאמר שקאסולה זהו הצ'ולענט הצר־פתי. תכונותיו העיקריות של הצ'ולענט: זהו מעדן־מלכים של עניים, שמים כל מה שיש בסיר אחד. צ'ולענט לכלבים אפשר להכין מכל שאריות האוכל משבת, וזה עוד עשוי להספיק לכל ימי השבוע.

ובכן: נוטלים את הירקות שבושלו במרק הצח של ערב־שבת: גזר, סלרי, כולורבי, בצל, ומוסיפים את כל הירקות

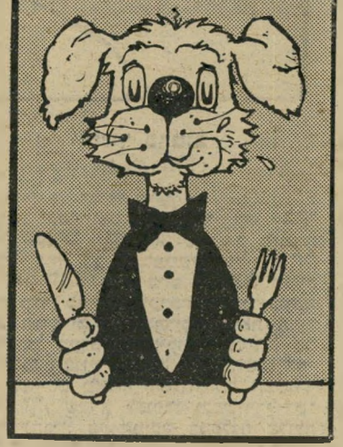

האחרים, שנשארו במקרר וכבר הפכו בשלים מדי כדי לעשות מהם סלט.

מבשלים על אש קטנה עם עצם או שתיים עד שהירקות מתרככים מאוד.

מועכים למחית, ואם יש גור קטן אפשר להעביר במערבל.

מוסיפים לדייסה אורז, סולת, קוסקוס, קוואקר, או אפילו שיירים של אטריות או פתיתים.

באין עצמות — קובייה של מרק נמס תתן את הניחוח המגרה ואת תמצית הבשר. שיירי חלה יוסיפו גוף.

את המעדן אפשר להקפיא ולחלק לארו־חות שונות. כשמדי פעם אפשר להוסיף לו בשר טחון לא מבושל או אוכל יבש. כך אפשר למחוק לפחות חלק מסעיף־הכלב בלחץ הכלכלי.

מה לא לעשות: לא להכניס תפר־חי־אדמה. **לא** לתת לעצמות העוף להס־תנן פנימה. **לא** לתבל יותר מדי.

נמר של עיר

אנשי־הרוח של פרס ✶ סופרת ושמה שולמית ✶

הכוונות הטובות של אדוארד מורגן פורסטר ✶ „סקופים"

מן העבר הישראלי ✶ ביקורת הטלוויזיה הישראלית

תופעה

סופרי חצר

סופרים, משוררים ויוצרים אחרים בעולם־המערבי עושים כל שביכולתם על־מנת שאיש לא יזהה אותם עם מיפלגת שילטון זו או אחרת. במזרח־אירופה נחלקים היוצרים לשתי קבוצות — סופרי־חצר ומורדים. שילטון הליכוד הותיר דור שלם של סופרים ביתמות בת ארבע שנים, ובני הדור הזה עושים עתה כל שביכולתם על מנת לחסלה.

גברת, לשעבר שחקנית כושלת, מופקדת על הפרוייקט הפירסומי של מיפלגת העבודה: „חוזרים לעבודה — אנשי־רוח, סופרים ואמנים עם תנועת העבודה".

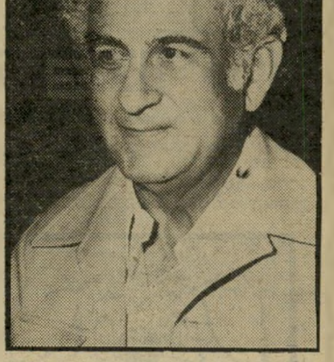

חנוך ברטוב
„יש לנו חשבונות..."

מנהלת הפרוייקט הפירסומי היא **בקי פריישטדט (סוזין)**, ששיגרה הזמנות לאנשי־רוח רבים לפגישה עם **יצחק בן־אהרון**: „עם סיום המיפגש ייערך דיון קצר כדי שהיערכות ציבור האמנים, הסופרים והמשוררים לקראת תחילתה של מערכת הבחירות." פנייתה של פריישטדט־סוזין נעשתה בלא בושה, אחרי שפורסם מאמרו המגנה של המשורר **נתן זך**, שקרא לסופרי ולמשוררי ישראל להבין, כי תמיכה במפלגה עלולה לפגום בערך הספרות הישראלית בעיני הציבור.

כמו בכל פרוספקט פירסומי, מפרסמת הגב' פריישטדט־סוזין את השמות שכבר התגייסו: **אוריאל אופק, אהרון אשמן, יעקב בסר, חנוך ברטוב, אהרן מגד, יגאל מוסינזון, שימשון מלצר, אנדה אמיר־פינקרפלד, הד"ר אמיל פוירשטיין** (מבקר התיאטרון של הצופה), **הד"ר מנחם פרי, דן צלקה ואשר רייך**, ועוד כחצי תריסר אנשים מהפריפריה הספרותית.

מסתבר שלגוף זה של סופרי־חצר יש גם אידיאולוגיה. האידיאולוגיה מתפרסמת בתדפיס סטנסיל של איש מעריב, **חנוך ברטוב**, שבו דברים אותם נשא בבית ארלוזורוב בתל־אביב, ב־16 בדצמבר 1980. טען ברטוב: „**הציונות, לפי משגי שלי, אינה מסתיימת בכינונה של מדינה על אדמת ארץ־ישראל, מדינה ש־השילטון בה בידי יהודים... מה שמכבש־שים לצייר לנו כמאבק למען שלמותה של ארץ־ישראל נהפך לנגד עינינו לתוכנית להנצחת מצב, אשר יהפוך את הציונות לא למדינת היהודים, כי אם למדינה דו־קיומית. במדינה כואת יוסיפו הערבים להשאר ערבים, אבל היהודים ייהפכו בהדרגה למשהו אחר...**" על שלושים שנות רמיסת „חופש היצירה" ושיעבוד התרבות בישראל, שברטוב, כאיש המימסד התרבותי הפלמ"חי, היה אחד מגבריו, הוא מצדקן ואומר: „**יש לנו תניה, הוא מצדקן ואומר: „יש לנו השכונות ארוכים עם תנועת העבודה. אבל לעומת כל מה שמתרחש עכשיו — ואשר הזכרתי רק ברמז — מזערים אפילו הכתמים בהיסטוריה...**" הפוליטרוק ב־דימוס ממשיך ומגלה: „**היום אנחנו יודעים היטב מה שבתוך־תוכנו ידענו גם קודם — באיזה קרקע צמחה הספרות העברית, מי היו פרנסתה, מי היו צרכניה, מי היו — גם זה — כני הפלוגתה שלה...**"

מקור

עדנה

הרוחות האופנתיות המנשבות מתרבות המערב ופוגעות את השיער של כמה מחברות ישראליות משוללות כישרון, **כאידה צורית־מגד ושולמית הר־אבן**, אין בכוחן לשפר את יצירותיהן של הגברות הנ"ל. וזאת למרות אבקת „שיחרור האשה" שהן זורות על עבודותיהן, ושאר מרכיבי ומקדיחי התבשיל הספרותי הנשי למינהו.

הפתעה נעימה של עדנה ספרותית טמונה בקובץ הסיפורים קדחת, מאת **שולמית לפיד***. עיקר ההפתעה מצוי באי קיומו של פער בין כוונותיה של הגב' לפיד כמחברת, לבין התוצרת הספרותית. מחברת חמסין אינה מנפנפת בחוייתה או בחזיונות הגיבורות שלה, אינה מתחפשת **לקפקא**, אינה מסתירה את גילה. היא מציגה עולם רב־אמינות, שעובר בסיפוריה בטבעיות רבה.

הרקע הנופי של עולמה הוא עיר הבטון והחול תל־אביב. בנוף הימתיכוני המובהק, המאפיין את כל סיפוריה, פורשת לפיד סיפורים רבי־דמיון, בצד סיפורים שהריאליזם טבוע בהם. כבר בסיפור הראשון ובכוח הדיבור מדמיינת המחברת „ספינת תה" שנועדה להיות מכשיר־תיקשורתי בין שתי הדמויות המרכזיות, ליבי ורודי. סיפור מוזר זה מסתיים, כמו היה אליגוריה לאלימות שפשתה בחברה הישראלית, בשריפת „ספינת התה". עולם של אלימות שבו שוורת לפיד פיסה של עדנה.

ידי סינוואני מאפיין מחזור של סיפורים בקובץ זה, טבול בריאליזם תל־אביבי, שעשוי לעורר קינאה אצל סופרים תל־אביביים רבים, החסרים את האוזן הרגישה של לפיד לקולותיה של העיר הזאת. „הקול קול יעקוב והידיים ידי עשו" הוא הנושא של הסיפור, שבמהלכו מאמצת **טובה גולדמן**, פקידה במחלקת־המים שיצאה לגימלאות ביחד עם בעלה, את **זיווה סינוואני**. „הגולדמנים ממשיכים את לימודיה בבית־ספר לפקידות," עד שב„ליל שבת אחד פגשה את מרשי

* שולמית לפיד — קדחת; הוצאת יחדיו, בשיתוף אגודת הסופרים; 132 עמודים (כריכה רכה).

שולמית לפיד
„גרפצ'ים מול פולניות"

על הברזולים של אחד ממעדניי־הריכוריים. כאותו שבוע חגג את שיחרורו מהצבא. דק גיזרה היה גבה־קומה..." סיפור העוסק בכפיות טובה, בכוונות טובות, ובסיום שאחרי הנישואין, כאשר זיווה מציעה למושי לאמץ מישהי, כפי שהגולדמנים אימצו אותה. מושי משיב לה: „**אם תחזירי את החוב שלך לגולדמנים ימחקו את הנקודה הטובה שרשמו לזכותם...**" אבל זיווה חפצה ב„נקודה טובה בשמיים".

מזכרות הוא סיפור על שיקום מישפחות של הרוסות אחרי מוות. מישפחות של מבוגרים, שאחד מבני הזוג בהן נפטר והילדים עזבו כבר את הבית. בלשונה של לפיד: „**זמן־מה עוד הם שרויים עם כני זוגם המתים, אך לבסוף נותרו כבפה, יענקל ומרים בלבד...**" כעבור זמן הם נישאים בשנית. בתו של הגבר מתמודדת עם האשה החדשה של אביה, ואף פולטת דברים כמו: „**אשה זו הורתה אותך!**"

סיפור פרוע ומעולה הוא הי־בם, בו נבחנים נישואי האח המבוגר בעיני האח הצעיר. האח המבוגר נושא לאשה נערה בת עדה מזרחית, שאינה תואמת את האווירה ה„פולנית" של הבית. והפולניות אכן מביאה לפירוק חד־צדדי של נישואים אלה: „**שריתי יצאה מהבית, ואחר־כך שמענו כי עוד באותו לילה חזרה לבית הוריה. תולי ניסה להחזירה אליו ולא הצליח...**" ובאחד מימי החופש־הגדול פוגש האח הצעיר — המספר — את אשת אחיו: „**בעוד יומיים נגמר החופש הגדול, מה? מה עשית בחופש הגדול?** — **דיקלמה שריתי** — **התחתנתי, נפרדתי...**" וכאשר המספר מבקש ממנה שתלמדו לתקוע גרפצים, כפי שעשתה מול הוריו, אומרת שריתי: „**כשתהיה מבוגר תעשה גם אתה דברים לא יפים ותתכייש בעצמך וככל זאת תעשה אותם, כי זאת תהיה הדרך שלך, העלובה, להתמודד עם עדול או כאב...**" והמספר מתרה: „...**בפה היה לי טעם של לחם טרי ורציתי כל כך ללטף את העור החום־החם הזה...**" ואחר כך הוא מהרהר: „**אם תזלי כאמת יומת מצער, אני אותחתן אתה...**"

הסיפור פוקסטרוט אחרון מספר בהרחבה ספרותית בדיחה של דור הבריגדה, שיצא להילחם בנאצים והותיר את נשותיו למשתמטים למיניהם. זה סיפור שעלילתו כמו מתרחשת בין קרשיו האבודים של המוסד התרבותי שנעלם מאז — תיבת נוח; מוסד הנראה בעיני אחת מבנות הדור הצעיר כך: „**רבות שמעה מפי אמה על התקופה המחוללת, כה השיחה את תוכת נוח בעזרת חבריותיה מבית־הספר לבנות, אך עתה שהן כאן, הן נראות לה ככנופיית מכשפות...**" סיפור המוליך לסוף עצוב של דון־ג'ואן מזדקן: „**גידעון מביט בה רגע. עיניו מפעפעות מפניה של חבורת הרישישות המקיפות אותו. הן מבוטות בו בשקיקה, מצפות לו משהו. תוכענותן ממרידה אותו ועיניו נמלטות אל פניה המוכרות של אלישבע הממונות בחיוקו. ניכר בו כי אינו מזהה אף אחת מהנשים שמסביבו.**"

נר הלילה הוא סיפור של רוחות רפאים, של אנטי־נוסטאלגיה. סיפור של בני תל־אביב המתבגרים, השבים אל העבר באופן בלתי־שיגרתי. הסיפור בדיחה גרוטה הוא אחד הסיפורים המבדחים ביותר שראו אור בעשור האחרון בעברית. סיפור שמלגלג על גזע הדוקטורים לספרות עברית („**חזון מזה, מי מלכדי יחקור את יצירותיו של ראשקעם ?**") ועל גזע הגברות, הרושמות סטנוגרמות בהרצאות ספרות, ומפרסמות אותן אחר־כך במוספי הספרות של הצהרונים („**אני בת שלושים, ויש לי ילדה בת שמונה**"). סיפורה של שומית לפיד מפגיש שניים כאלה, ומוליך את חוקר העברית עד לכך ש„ידיו הסתעדו לתוך בקעותיה ורכסיה..." עד שהוא מגורש מביתה. ובמיפגש מאוחר יותר: „„**זונה ספרותית' קילל אותה בלבו, 'משכשכת בישבנים שלה כשביל לגרות את הגברים ולהשליך אותם. אני עוד אראה לה!**'"

הסיפור האחרון בקובץ — קדחת — הוא סיפור של מרחבים והתפוררות. סיפור של אהבת שני צעירים: „**כשסיימו את שרותם הצבאי הלך עמה העירה. היתה זאת היא ששכרה לו את החדר והיא שרשמה אותו לחוג לגיאוגרפיה...**" סיפור של צעירים עם אופנועים. הוא נוטש אותה, בשל זימון שקיבל למחלקת הסרטון, והיא מחפשת אותו במרחבים: „**מרי שבת עלתה חמשל על האופנוע שלה ויצאה לחפש את ישי...**" עד שהיא מוצאת אותו. „**אחרי ששה־עשר שבועות מצאה אותי. מתחת לתומר, דרומית לדיר־אל־בלח...**" ובדרכה היא נאנסת, ועולמה מסתכסך לחלוטין. „**בדרך חזרה התקלקל האופנוע ושני ברזונים נשפלו אליה, אנסוה, היכוה והשאירוה על הכביש נטולת הכרה. חודשים אחדים אחרי שהחלימה יצאה אל הכביש בעצמה. לשווא ניסו להחזירה הביתה. היא אינה קטינה ומעולם לא נתפסה בשיידול...**" שולמית לפיד מביאה כאן סיפור של דעיכה, סיפור של השוליים. ולקראת סיומו: „**תגידו לחמוטל שמצאו את ישי... בפרדס ליד אל־עריש. ההלוויה מחר בשתיים...**"

סיפוריה של לפיד קצרים, פשוטים וחסכוניים. סיפורים של אמינות מפתיעה, דמויות תלת־ממדיות, יכולת תיאור רגישה ולשון הנעה בין עדנה לבין כאב.

תרגום

לילה

אדוארד מורגן פורסטר, קלסיקן בסיגנון כתיבתו ופורק־עול מוסרי ומיני בחייו (1879—1970), לא זכה להרגומים

רבים לעברית (מסע להודו ואספקטים של הרומן). פורסטר, שרק לפני כשנתיים פורסמה אודותיו ביוגרפיה נרחבת של **פ.נ. פרבנקס**, היה בבחינת נעלם. מתוך הביוגרפיה הנרחבת מתברר כי עד גיל 30 לא ידע כיצד מקיימים מגע מיני עם אשה, היה הומו־סכסואל פעיל מגיל צעיר וקורבן של אהבת אם. ב־1917 היתה לו פרשת־אהבים עם צעיר מצרי. ב־1943 קיבל, כמתנת חג־המולד, שחקן תיאטרון אמריקאי צעיר מסופר הומו־סכסואל אחר, **כריסטופר אישרווד** (בחזרה מברלין). בגיל מבוגר יותר ניהל פרשת אהבים עם השוטר **רוברט בקינגהם**. את סיפרו האחד על אהבת־גברים, מורים, פירסמו רק אחרי מותו.

באחרונה ראה אור בתרגום לעברית ספרו כוונות טובות", שהוא בבחינת ניסיון לפעור פירצה קטנה בעולם השמרנות הבריטי של 1905, השנה שבה פורסם הספר לראשונה תחת הכותרת המקום בו מלאכים יראים לפסוע. זה סיפור על שלהי התקופה הוויקטוריאנית.

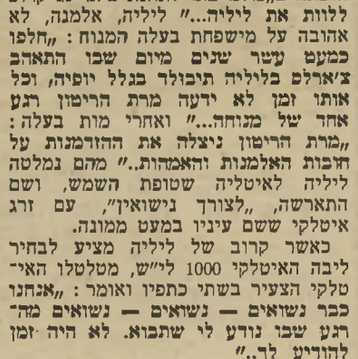

הנפתח ב„כולם באו לתחנת צ'אריניג קרוס ללוות את ליליה..." ליליה, אלמנה, לא אהובה על מישפחת בעלה המנוח: „חלפו כמעט עשר שנים מיום שבו התאהב צ'ארלס בליליה תיכונלר בנגלי יוסיה, וכל אותו זמן לא ידעה מרת הריטון רגע אחד של מנוחה..." ואחרי מות בעלה: „מרת הריטון ניצלה את ההזדמנות על חשבון האלמנות והאמהות..." מהם נמלטה ליליה לאיטליה שטופת השמש, ושם התארשה, „לצורך נישואין", עם זרג איטלקי ששם עיניו במעט ממונה.

כאשר קרוב של ליליה מציע לבחיר ליבה האיטלקי 1000 לי"ש, מטלטלו האי־טלקי הצעיר בשתי כתפיו ואומר: „אנחנו כבר נשואים — נשואים — נשואים מהרגע שבו נודע לי שתבוא. לא היה זמן להודיע לך.."

כוונות טובות הוא ספר של דמויות קטנות המייצרות אשליה של מאבק סמוי בין תרבויות — בין היחסוכניות של האיטלקים לבין הקרירות של הבורגנות האנגלית. פורסטר מתאר את שיא מועקת הנפש בצימצום לשוני, שעשוי לעורר קניאת סופרים רבה: „לא היה רגע אחד מסויים, שבו תפסה ליליה כי נישואיה הם כישלון; אבל כמהלך הקיץ והסתיו נעשתה אומללה כל כמה שהיתה מפוגלת לכך משיבעה..." בעוד בני ארצה שהגיעו לאיטליה „חשבו אותה למורדת בסיכוי כמות יאת ג'ינו לנער מקסים..." יחסי בני הזוג התפוררו בהדרגה, עד ש„לבסוף נעשה ברור לליליה כי ג'ינו נשא אותה בעד בצע כסף..." והיא התעברה, שכן „תשוקתו האחת והיחידה היתה להיעשות אב לגבר כמותו..." ובעודה מתקשה ב־לידה „היא שכב מחיין לחדר, כשראשו נצמד אל הדלת, כמו כלב. כאשר יצאו לספר לו את הבשורה המשמחת, מצאהו שרוי בחצי־הכרה, ופניו היו רטובים

• א.מ. פורסטר — כוונות טובות; מאיר ויזלטיר; הוצאת כתר; 150 עמודים (כריכה רכה).

א.מ. פורסטר
„פארודיה על מערכת יחסים בין המינים..."

שפתו המיוחדת. פילוסופיה הומאנית מוגבלת וסאטירה חברתית בעלת עוצמה משתנה. ממרחק של 75 שנה מאז כתיבתו נראה הסיפור כפארודיה על מערכת היחסים של שני המינים, מעין צוואה ספרותית מינית, שלא הובנה כהלכה עם פירסומה הראשון. מאיר ויזלטיר מעניק מימד של ספרותיות עברית לתרגום.

תולדות

עת־מול

שלמה שבא הוא „משוגע" לתולדות ארץ־ישראל. רוב יצירותיו עד כה נוגעות בדמויות מתוך הגלריה המיוחדת, שהפכה את הארץ הזאת מאין ליש. בין ספריו נמנים שבט הנועזים, שהוא סיפור השר־מר" ומייסדיו, והצייד, על **יהושע חנקין**.

זה יותר משש שנים מתמסר שבא למיבצע מרתק של עיתון לתולדות ארץ־ישראל ועם־ישראל בשם עת־מול", המוצא־לאור באמצעות אוניברסיטת תל־אביב ומישרד־החינוך. עת־מול מביא תיעוד של פרקים נבחרים מתולדות הארץ, בסיגנון של מעין רפורטג'ות עם צילומים נדירים.

השער של חוברת 33 מוקדש לתקווה ישראל בת 110, עם תצלום משנת 1892

של המורים והעובדים. את סיפורו של בית־הספר החקלאי הראשון מביא **גידעון כץ**. **שלמה הרמתי** מביא את סיפורו של **ניסים בכר**, מי שהקדים בדיבור

• עת־מול, בעריכת שלמה שבא; חוברות 33, 34, 35, הוצאת אוניברסיטת תל־אביב ומישרד־החינוך.

שלמה שבא
„מטורף יוצא־דופן"...

עברי בירושלים את **אליעזר בן־יהודה**. **ג. קרסל** מביא את סיפורו של **אדולף כרמיה**, מי שהיה השר היהודי הראשון במדינה אירופית כלשהי. **אברהם חיים** מביא מעט מדיוקנו של אחד האנשים השנויים ביותר במחלוקת בתולדות הארץ, „הפשה הקטן", הוא **אלברט ענתבי**.

בשער חוברת 34 מתפרסם תצלום עם הכותרת ימים ראשונים בראשון־לציון, כתבת השער היא של הפרופ' **נורית גוברין**, על **נחמה פוחצ'בסקי**, „הסופרת הארי־ציונית הראשונה", מחברת ביהודה החדשה. **רם גופנא** מביא את סיפור הישוב המצרי הראשון בארץ, שעלול לעורר תביעות היסטוריות של המצרים על הנגב. הרשימה נושאת את הכותרת תחנת דרכים מצרית בנגב. **אבנר פרץ** יוצא בעקבות מישפחה אחת בספרד, בסאלוניקי ובאנץ־ישראל. **שולמית לפקוב** מפרסמת את סיפור „הכניסה" בזכרון יעקב — ניסיונו של **מנחם אוסישקין** להקים מיסגרת יהודית נבחרת בארץ־ישראל בשנת 1903.

לסיכום: עת־מול, בניגוד לכתבי־עת אחרים המופקים בסיוע מישרד־החינוך והתרבות, הוא בבחינת נכס תרבותי ראשוני במעלה. המתפרסם בו מביא את הסיפור האמיתי של ארץ־ישראל במאה השנים של ההתחלות היהודית. במתכונת של כתבות קצרות, ממצות, ובלשון עברית של שנות השמונים, השכיל שלמה שבא להפוך כתב־עת זה לנכס. כדאי לאסוף את החוברות, ואפילו לכרוך אותן, בשל החומר המיוחד שבהן, שחלקו לא מצוי במקומות אחרים.

בחטף

גיסת ח"כ טור־מלכא ★ „הערומים והמתים" השיכחה

והזכויות ★ הקורס של יעקובי ★ דויד אבידן ו„ראש" המערך

●● ידיעה שפורסמה במדור זה לפני שבועיים סיפרה: „תעלומה בת שנים רבות היא סוד הקירבה היתרה שבין שר־המישפטים לשעבר, **שמואל תמיר**, לבין מישפחת **אורי צבי גרינברג** (אצ"ג). השר לשעבר הוא הממונה על נכסי־הרוח של המשורר. מסתבר כי רעייתו של אצ"ג ומי שהיתה קודם לכן רעייתו של מבקר הספרות המעולה **מרדכי שליו**, הגב' **עליזה מור־מלכא**, היא לא פחות ולא יותר מאשר אחותו של שמואל תמיר. למשמע קשר מישפחתי זה הגיב סופר חיפאי ואמר: „צריך לקרוא לתמיר מהיום בשם חברי־הכנסת טור־מלכא'." במיסגרת „ביקורת העיתונות" שלו, ניסה איש־הטלוויזיה **מאיר שליו** לבדוק ידיעה זו, בעיקר בשל הקשר המישפחתי שהרי אביו, המשורר **יצחק שליו**, הוא אחיו של המבקר מרדכי שליו. הבדיקה העלתה, שהגב' טור־מלכא היא אחותה של רות, רעייתו של תמיר. ●● בשלהי שנות הארבעים פירסמה ספרית פועלים את סיפרו של גורמן מילר הערומים והמתים. באחרונה החליטו ראשי ההוצאה הזו לפרסם מהדורה מתוקנת של הספר, ואף מכרזו למועדון הספר של מיל"ת. אלא שפנייה דחופה של הוצאת הספרים זמורה ביתן מודן (זב"מ) הבהירה, כי זכויות ספרית פועלים בעברית פגו, וכי זב"מ היא שתפרסם מהדורה משלה של הערומים והמתים. ●● גירסה חדשנית ברוח התקופה לשורתו של **חיים נחמן ביאליק** „לא זכיתי באור מן ההפקר..." הביאה חנה סוקולוב, רעייתו של המשורר **יהודה עמיחי**: „לא זכיתי באור מן ההפקר, אלא לקחתי שוחד" ●● בכתבה מאת **יוסף שביט** על ח"כ **גד יעקובי**, סיפר המרואיין על השתתפותו בסמינר בינלאומי שקיימה אוניברסיטת הארוורד ל„מנהיגים פוטנציאליים". בניהולו של **הנרי קיסינג'ר**. מה שיעקובי שכח לציין הוא, כי סמינר זה נערך במימונו של הסי־איי־איי, כפי שגילה לפני כמה שנים ניו־יורק רוויו אוף בוקס, במיסגרת כתבה שבחנה את קשריו של קיסינג'ר עם הסי־איי־איי בימים שקדמו לכהונתו כשר־החוץ ●● קריאת תגר על מנהיג מפלגתו השמיע המשורר הקולנוען והמרצה הבכיר באוניברסיטות תל־אביב ובאר־שבע, **דויד אבידן**, ברשימה תחת הכותרת „דרושה מפלגה עם ראש", אותה **פרסם** במיגזין, בתגובה למאמריהם של **אבא אבן** ו**א.ב. יהושע**. ציין אבידן: „הערובה הדרושה היא ההיתקלות בין הגוף המפלגתי לבין הראש — בין המפלגה והמערך לבין האינטלקטואלים. הסיסמה שטבעתי פעם, אינטלקטואלים לשילטון' — נכונה היום, בישראל ובמזרח התיכון כולו..." ●● מירמה ספרותית ביצע העיתונאי **רינו צרור**, שפירסם בכתבת העת פרוזה את סיפורו של הסטריקאן **קובי ניב**, להרוג את הדרקון. צרור שינה את כותרתו הדרקונית של ניב ל„עוד אגדה" ושינה באופן קיצוני את משמעות הסיפור. במיכתב של ניב לצרור נכתב בין השאר: „אינני יודע מדוע עשית זאת, אם מתוך טימטום גרידא, אם מתוך נסיון להתאים את השם ואת הסיפור לתיזת המצוקה, החנטרישית, שפיתחת לעצמך במאמרי המערכת, ואם מתוך הדחף הבלתי ניתן לשליטה של עבד־כי־ימלוך (לגליון אחד), להראות מה רב כוחו בשינוי שמות. אך מניין שאבת את תישלובת החוצפה, הקטנוניות והטימטום, תחיכת אפס אפסיים שכמוך, שאתה מעז בכלל לשנות שם של סיפור שמישהו כתב?" בדברי תגובה של עורך פרוזה, **יוסי קריים**, הובהר כי בעתיד לא יאפשרו עוד למר צרור לבצע מעשים שכאלה. שהם בבחינת פגיעה בזכויות המחבר ●●

מאת בן עומר

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

בגיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פורסם „ראיון מיוחד" עם הד"ר ישראל אלדד, לשעבר איש לח"י, מייסד „סולם" ו„חזית הנוער הלאומי". הראיון נשא את הכותרת „מלכיות ישראל על גדות היאור והפרת". צוות חוקרי השבועון כדק „כיצד חילקו את רכוש העם במטמורפוזה במיסגרת הסידרה „האם המישטרה מושחתת ?" מישאל־בזק של כתבי השבועון התמקד בנושא: „האם לדעתך מגיע שכר גדול יותר לאנשים בעלי השכלה העוסקים בתפקיד אחראי ?" כתבו המשוטט של השבועון באירופה, עמוס קינן, פירסם מחזה בלי מערכה מפרי עמו, תחת הכותרת „זה הארץ", שהוצג בתיאטרון „לה פונצ'יון דה קאטר סיזון" בצרפת.

בשער הגיליון: יאיר (אברהם שטרן), מפקד ומייסד הלח"י (לוחמי חרות ישראל).

„העולם הזה" 956
תאריך: 9.2.1956

אזרחים מדרגה שניה ✱ גבר דוגר על ביצים ✱

עבד־אל־נאצר הופך לבן־גוריון ✱ נציגי העם כשחקנים

העם

הפער השני

„מאורע גדול נתרחש בישראל בשבת זו, שהאפיל אף על הידיעה בדבר ארבעים האילוישינס שהגיעו לרשותם של אוי־ בינו. מאבק איתנים נתקיים השבת בשדה־ הכדורגל. נבחרת הכדורגל של ישראל הו־ פיעה על המיגרש ועימה ארבעה חודשים של הכנה. הקהל צפה במישחק במתינות נסערת..." לא היו אלה דבריו של כתב־ ספורט נלהב, אלא של מנהיג. ישראל גלילי, לשעבר ממנהיגי ההגנה וסגן שר־ הביטחון, אמר את דבריו בלעג מר. כי בניגוד למאבק הספורטאי לא הקדיש אדם בישראל מאמץ רציני כדי להתכונן למא־ בק שני: המאבק נגד האילוישינס עצ־ מם, מפציצי הסילון הסובייטים, אשר שום נשק ישראלי קיים לא יהיה מסוגל למנוע בעדם להחריב את ערי ישראל.

הירהר גלילי על הפער שהיה קיים בחודשים האחרונים בין דיבורים ומעשים: „הפער בין דיבור למעשה נסתם, שכן חדלו כבר לדבר..."

הכנסת

מוות מול בית המושל

חברי־הכנסת הופיעו מגולחים למשעי, מסורקים היטב, לבושים הדר. אותו יום הם לא היו רק נציגי העם, אלא גם שחקנים. זרקורי הטלוויזיה חיממו את האולם, הצלמים הנציחו כל מילה למען 40 מיליון הצופים הקבועים של תוכנית הטלוויזיה של השדרן האמריקאי הנודע, אדוארד („אד") מורו.

על כן גם לא היו בכנסת שום קריאות־ ביניים, כאשר סיים ראש־הממשלה דויד בן־גוריון את תשובתו לשאילתא בקשר לערבי בשם מחמוד חוסיין עלי מכפר סכ־ נין, שפקיד המימשל הצבאי פצע את פניו בברזל מלובן. קבע בן־גוריון בקול פסקני: „שום איש לא ניכווה בסכ־ נין... מר מחמוד חוסיין עלי... הודיע ב־ כתב שהוא מגמה (את) הבדותה בדבר הכוונייה..."

„הוא הדליק פרימוס". יוסוף כמיס, ח"כ מפ"ם הערבי, גבר מגושם ומשופם, התאפק בקושי מלקפוץ ממקומו, כי בכיסו היתה הצהרה בשבועה, חתומה בטביעת־ אצבעו של מחמוד. הלה נשבע שבוע לפני כן: „בתחילת חודש אוקטובר 1950, הואשמתי על־ידי השילטונות בנסיעה ל־ לבנון ללא רשיון. הכחשתי את האשמה. „כעבור כמה ימים נקראתי עם עוד כמה אנשים למישרד המושל הצבאי בסכ־ נין. שם דרש הסמל אברהם מאיתנו כי נודה באשמה, אולם סירבנו. הוא החל צועק ומגדף וממטיר על כל אחד מאיתנו מכות בצורה אכזרית. כהמשכנו בהכ־ חשותינו, הדליק פרימוס והניח עליו שי־ פודי־ברזל, עד שהפכו אדומים מרוב חום. ואז החל מאיים עלינו בברזל המלובן, אולם סירבנו להודות באשמה מבוימת. אז נטל אחד השיפודים והניחו על אפי. הת־ עלפתי ונלקחתי לנצרת, שם נבדקתי על־ ידי הרופא ג'בראן עטאללה ביום 16.10.50. הוא נתן לי את התעודה המצורפת בזה, והורה להכניסני לבית־החולים."

תעודת־הרופא קבעה כי מחמוד סבל משמונה פצעים שונים, ביניהם כוויה „בגשר האף".

על איזו הכחשה הסתמך בן־גוריון? טען כמיס: „פקיד במדים הזמין את מחמוד לפגישה ודרש ממנו לחתום שקיבל את ההזמנה. מחמוד אינו יודע קרוא וכתוב. הוא שם את טביעת אצבעו על המיסמך. היה זה טופס של הכחשה. זאת היתה רמאות."

הרופא איחר. אותו מזל היה לבן־ גוריון גם בתשובתו לשאילתא השנייה, על מותם של כמה ילדים במשולש, כתו־ צאה מסירוב המימשל לתת להוריהם את הרשיון הדרוש להעבירם לבית־חולים. גם כאן היה בידי בן־גוריון מיסמך רשמי: הכחשת ההורים. כמיס הוציא מכיסו את מיכתבם של שני האבות השכולים. היו אלה מיסמכים מזעזעים, כתובים על נייי־ רות תלושים ממחברת, בכתב־יד של ה־ פלאחים. כתב האב האחד: „בשנת 1955, בכפר ערה... נפטר הילד עדאל עבד אל־ לטיף מערערה, והוא בן שש שנים, לאחר שהתגברה עליו מחלתו. לפני זה היה מתייצב כל יום, זמן מה, במישרד המושל הצבאי, לבקש היתר נסיעה, וכל פעם היו מסרבים לתת לו את האישור. אחר־כך נפ־ טר הילד בביתו, בשובו ממישרד המושל הצבאי עם אמו ואביו. באותו יום הופיע רופא שנשלח על־ידי המושל הצבאי לבי־ תו של הילד, ואיתו נשלח גם רשיון (ליצי־ אה) לשישה חודשים, אך הילד מת עם בוא הרופא."

אמינה בת שנה. סיפורו של עבד־ אל־רחמן, האב השני, היה דומה: „בשנת 1951 או 1952 פניתי אישית לעוזר המו־ של הצבאי ושמו בנימין העיראקי. אתי היתה גם אשתי. ביקשנו היתר נסיעה לחדרה, כדי לקחת את בתנו החולה אמי־ נה, בת השנה, לרופא. למרות שבתי היתה במצב מסוכן, לא קיבלתי היתר, והפקיד הנ"ל גירש אותנו ממישרד המושל, וכך, מול בית המושל, באותו הזמן, מתה הבת שלנו."

גם מיכתבים אלה נכתבו אחרי שהאנשים עצמם חתמו על הכחשות רשמיות. כיצד הוחתמו? כמיס משך בכתפיו הרחבות ואמר: „כששמים לך אקדח על החזה, לא תכחיש ?"

מצריים

אביו של אפרוח

עבד אל־רסול בורהאם הלך לתומו ב־ סימטאות הכפר בורמה. הוא בא במיוחד מקאהיר כדי לראות את הכפר המפורסם בכל מצריים כספק ביצים ועופות. כסטו־ דנט לכלכלה ידע בורהאם כי בשנה האח־ רונה שיווקו איכרי בורמה שני מיליון תרנגולות ושישה מיליון ביצים.

לפתע נחרד מהרהוריו: בלא משים הת־ נגש עם אשה מקומית, שנשאה על ראשה סל ביצים, הסל נפל והביצים הפכו חבי־ תה ענקית. בורהאם התנצל, והציע תש־ לום. אולם כאן התעוררה בעיה: האשה לא ידעה כמה ביצים היו בסל, „אבל אני יכולה להגיד לך איך לעשות חש־ בון." הסבירה: אילו הניחה את כל הבי־ צים בזוגות, היתה נשארת לה ביצה אחת ביד. אילו הניחה אותן בשורות של ארבע, היתה נשארת לה ביצה אחת ביד. ביצה אחת היתה נשארת גם אילו הניחה את מיטען הסל בשורות של חמש או שש ביצים. רק אילו הניחה את הביצים בשו־ רות של שבע, לא היתה נשארת לה אף ביצה ביד. כמה ביצים היו לה? *.

מלאכה עדינה. לסטודנט האומלל לא היה הכסף הדרוש. „אני מוכן לשלם עבור הנזק בעבודה," הציע לבסוף. היתה זאת טעות מרה. אנשי הכפר שהתאספו קבעו כי עליו לעבוד שש שעות, והובילוהו ל־ מיבנה מקומר ונמוך. „התפשט!" ציוו עליו.

הצעיר נבהל. „אין לך מה לחשוש," הרגיעו אותו האיכרים. „אתה תשכב כאן במנוחה ואיש לא יפריע לך." לבסוף הבין הסטודנט מה רצו ממנו. בכוך היו מונחות כמה אלפים מן הביצים המפור־ סמות של הכפר. מאחר שהאיכרים לא שמעו מימיהם על מדגרות חשמליות וכיוון שהדגרה טבעית של מיליוני ביצים היתה דורשת רבבות תרנגולות, הנהיגו בכפר שיטה חסכונית משלהם: דגירה של בני־ אדם.

מדוע, שאל בורהאם הנדהם, ישכיבו דווקא אותו על הביצים? „המהפכה אש־ מה," הסבירו זקני הכפר. „מהיום ש־ קבלנו רדיו, מסרבים הצעירים שלנו לשכב כמו תרנגולות."

לסטודנט לא היתה ברירה אלא לדגור. בשובו לקאהיר, נשא עימו מתנה: תרי־ סר אפרוחים שיצאו לאור העולם הודות לחום גופו. „בני המאומצים!" הסביר בגאווה לידידיו.

אנשים

● בשעה 11 בלילה חיכתה למבקרי מסיבת יום־ההולדת של הכנסת הפתעה בלתי־נעימה: נעימת התיקווה שימשה ליושב־ראש הכנסת **יוסף שפרינצק** כאמצעי לרמוז למשתתפים שעליהם להס־ תלק לבתיהם.

● תווש אחת המעברות בשם **אבי־ רחם עבד־אל־נאצר** הגיש בקשה לשנות את שמו ל**אברהם בן־גוריון**.

● היומון דבר כתב, בלי שום קשר לשום דבר, את הדבר הבא: „נוכח הגל העכור של הסתה והחשדה, טוב כי נז־ כור, כי אחד הדברים המופלאים שמדי־ נתנו הצעירה התברכה בהם, זוהי מישטרה הוגנת, יעילה ונקיית כפיים."

● שר־האוצר **לוי אשכול**, בתגובה לאיום השביתה של האינטליגנציה: „אני מוכן לקחת שלושה מיליון ל"י הדרושים לתשלום הפרשי השכר ולהציתם לנגד עיניהם — ובלבד שלא לשלם. כאן לא שאלת הכסף, אלא שאלת העיקרון."

* מיספר הביצים השבורות הוא 301.

„מי נפל לתוך הפער?"

ציור של צייר המערכת, ליווה את מאמרו של העורך, שנשא את הכותרת הזו ודן בשאלות חברתיות, תוך שימוש במילה החדשה: „פער".

חסכון צבעוני באנרגיה

סילורה מציגה את המלה האחרונה ב"מסך הקטן":
50% חסכון בצריכת אנרגיה בטלויזיה צבעונית

חברת סילורה גאה להציג את הפטנט הבינלאומי IPSALO – טלויזיה צבעונית חדישה בעלת מסך 20" הצורכת 40 38 ואט בלבד! (פחות ממחצית צריכת האנרגיה של טלויזיה ממוצעת).

חסכון צריכת האנרגיה הנמוכה הינה בעלת חשיבות לאומית, ובמקביל היא מאפשרת לך להנות מחסכון כספי ניכר.

מניעת תקלות הטלויזיה בנויה לפי הטכנולוגיה החדישה ביותר ומכילה כמחצית החלקים המצויים בטלויזיה קונבנציונלית. התוצאה: ירידה דומה בשעור התקלות האפשריות.

אורך חיים צריכת האנרגיה הנמוכה מצמצמת את התחממות המכשיר ומאריכה במידה ניכרת את חייו.

אופציה לשלט רחוק סילורה 20" IG5 מאפשרת לך להוסיף בשלב מאוחר יותר, ללא שינויים במכשיר, שלט רחוק.

שרות סילורה 20" IG5 (רוחב 60 ס"מ בלבד) כמו אחיותיה הגדולות עם מסכי 22" ו-26" נהנית מהשרות המעולה, מהאחריות ומהמוניטין של מפעל סילורה – כפר מסריק.

LONG LIFE
LOW ENERGY

הכנס עוד היום למפיצי סילורה ושאל על חסכון צבעוני באנרגיה סילורה 20" IG5, מודל 81.

סילורה

טלויזיה ואלקטרוניקה קיבוץ כפר-מסריק

ניתם מעבדות תדמית

מיספר 2266 | ל' שבט תשמ"א, 4.2.1981 | 72 עמודים | המחיר: 10 שקלים | שנה 45

העולם הזה

אשה זו נכנסה לכלא כי

זיוליי רן

לא שילמה מזונות לבעלה